ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Δ!

1930

ΑΡ. 29/201

Ο Βασιλιάς με τ' Ιμάντες

Η χαρά
τ' εφηβικής φιλίας Μαρίας

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΦΡΕΣΚΟ

100% ΑΝΘΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑν

Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας

ARTI

καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς καινούργια.

Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας εἰς 50 μοδέρνους χρωματισμούς.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΣΑΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ ΤΗΝ ΠΡΟΙΚΑ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΑΣ

ΤΟ ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI

(ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΡΩΜΗΣ)

Σᾶς προσφέρει κάθε εὐκολίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνωτέρου σκοποῦ.

Κεφάλαια ἠσφαλισμένα μέχρι σήμερον. Τεσσαράκοντα δισεκατομμύρια δραχμαί.

Ἀσφαλιστήρια ἠγγυημένα παρὰ τοῦ Θησαυροφυλακείου τοῦ Ἰταλικοῦ Κράτους.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 47 - Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ 2 (2ΟΣ ΟΡΟΦΟΣ)

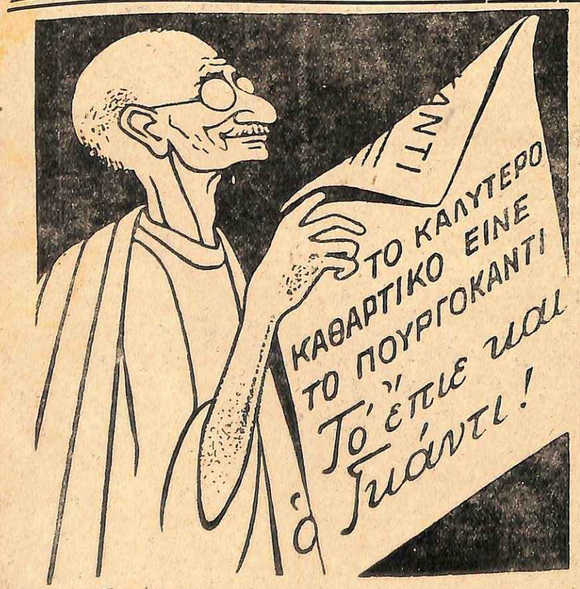

— Ὁ Γκάντι:

Ἀλήθεια αὐτὸ τὸ ΠΟΥΡΓΟΚΑΝΤΙ εἶνε μοναδικὸν φάρμακον κατὰ τῆς δυσκοιλιότητος. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι μὲ αὐτὸ ἀπηλλάγην ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς δυσκοιλιότητος, ἀλλὰ κινδυνεύω τώρα ἀπὸ τὴν φλυαρίαν τῶν ἐφημερίδων.

Αἱ ἐφημερίδες ἔπαθαν λογόρροια.

Ὁ Γκάντι καὶ τὸ ΠΟΥΡΓΟΚΑΝΤΙ.

Δὲν ἔχουν λοιπὸν τίποτε ἄλλο νὰ γράψουν δι' ἕνα μεγάλον ἀγῶνα ποὺ διεξάγεται μὲ τὸ γάντι;

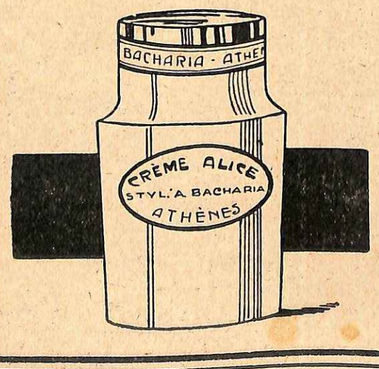

Διὰ τὴν δροσερότητα καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ δέρματος συνιστῶμεν εἰς τὰς Κυρίας τὴν φημισμένην CREME ALICE.

Χονδρικὴ καὶ λιανικὴ πώλησις.

ΣΤΥΛ. ΜΠΑΧΑΡΙΑ

Ἀθῆναι

Στοδίου 23

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ,

Μεταχειρισθῆτε ΤΟ ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ, ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΑΝΤΙ-ΙΔΡΩΤΙΚΟΝ

ODO-RO-NO

καὶ θὰ ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τὰ ἐνοχλητικὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἱδρῶτος καὶ θὰ προλάβετε τὰ ἐνδύματά σας ἀπὸ τὴν καταστροφήν

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Κατασκήματα Μ. Ματσούκα. Κανάρη 10, Βουλῆς 14.

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

ΕΤΟΣ Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' —ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 29 (201) ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 3.00

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ.	150	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
» ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	80		ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ	1		
ΑΜΕΡΙΚΗΣ.....ΔΟΛΛΑΡΙΑ	6	ΚΥΡΙΑΚΗ, 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1930	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52—03
ΑΦΡΙΚΗΣ...ΣΕΛΙΝΙΑ	30		
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ.....»	30		

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:

Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 261 w. 85th Str New-York U. S. A.
Ἐν Αἰγύπτῳ ὁ κ. *Χρ. Σαράφης* 12 Cheikh Soliman Pacha. Alexandrie.
Ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. *Γ. Ἀντωνιάδης* B. P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

Ἀπὸ Ὅτι Βλέπω Καὶ Ἀκούω

ΟΙ ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ

Ὅλη ἡ Ἑλλάς ἑορτάζει τὴν Ἑκατονταετηρίδα της. Κάθε βδομάδα ὀργανώνονται καὶ νέαι ἑορταὶ καὶ κάθε πόλις καὶ χωριὸ ἑορτάζει χωριστὰ τὴν μεγάλην ἐπέτειον. Μά, μέσα στὶς ἑορτὲς καὶ τὶς πανηγύρεις, δὲν εἴδαμε νὰ ὀργανωθῆ καὶ μιὰ ξεχωριστὴ ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῶν μεγάλων ποιητῶν τῆς Δύσεως, οἱ ὁποῖοι ἐφύσησαν τὸ πνεῦμα τοῦ Φιλελληνισμοῦ σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη καὶ προετοίμασαν τὸ Ναυαρῖνον. Ὅλοι φαίνεται ἐξέχασαν τὸν Σενιέ, τὸν Οὐγκώ, τὸν Σέλλεϋ, τὸν Γκαῖτε, τὸ Σατωβριάνδο καὶ τοὺς ἄλλους μεγάλους βάρδους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας.... Καὶ ὅμως, ἂν θέλαμε νὰ δείξουμε ὅτι πραγματικῶς εἴμαστε εὐγνώμονες, ἀπ' αὐτοὺς θὰ ἔπρεπε ν' ἀρχίζαμε πρῶτα....

.....

Η ΨΗΦΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Εἴδατε λοιπὸν μὲ πόσον... ἐνθουσιασμὸν προσῆλθαν αἱ Ἑλληνίδες γιὰ νὰ ἐγγραφοῦν στοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους; Οὔτε στὰ δάχτυλα τῆς μιᾶς χειρὸς δὲν μετρῶνται αἱ ἐγγραφεῖσαι εἰς τὰς διαφόρους ἐκλογικὰς περιφερείας. Ἔτσι εἶνε ζήτημα ἂν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἡ γυναῖκες ποὺ ἀπέκτησαν δικαίωμα ψήφου ὑπερβαίνουν τὰς ἑκατό. Τί λέγει γιὰ ὅλ' αὐτὰ ὁ «Ἀγῶνας τῆς Γυναίκας», ὁ κοπτόμενος ὑπὲρ τῶν ...καταπατουμένων γυναικείων ἐλευθεριῶν;... Ποῦ ἀποδίδει τὴν ἀπροθυμίαν τῶν Ἑλληνίδων πρὸς ἀπόκτησιν δικαιώματος ψήφου;... Δυστυχῶς δὲν λέγει ἀπολύτως τίποτε καὶ σωπαίνει... Κόσμον γυναιξὶν ἡ οἰγὴ φέρει, ὅπως ἔλεγαν οἱ πρόγονοί μας, μὰ δὲν φέρει, ἀλλοίμονο! καὶ τὸν γυναικεῖο κόσμο σ' στὰ δημοτικὰ καταστήματα πρὸς ἀπόκτησιν δικαιώματος ψήφου... Γι' αὐτό, ὀρθώτατα σκέπτεται ἡ Κυβέρνησις ν' ἀνακαλέση τὸ διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἐχορηγήθη ψῆφος στὶς γυναῖκες καὶ νὰ τὶς ἀφήση στὴν κουζίνα τους ν' αὐγοκόψουν τὴν σοῦπα τους!...

ΕΠΑΙΤΕΙΑ ΥΠΟ ΡΑΣΟΝ...

Ἀσφαλῶς δὲν συντελεῖ καθόλου στὴν ἐξύψωσι τοῦ γοήτρου τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐνεργουμένη παρὰ μερικῶν ἀτόμων φερόντων τὸ ἱερατικὸν σχῆμα εὔσχημος ἐπαιτεία, ὑπὸ τὸ πρόσχημα πωλήσεως μοσχολίβανου, κεριῶν, κλπ. Δὲν γνωρίζομεν ἂν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε πράγματι μοναχοὶ ἢ κληρικοί, ἢ ἂν ἐκμεταλλεύονται ἁπλῶς τὸ ράσο διὰ νὰ ἐπαιτοῦν ἀνενόχλητα καὶ ἐπικερδέστερα. Πάντως, ὅπτι καὶ ἂν συμβαίνη, ὁ ἐξευτελισμὸς αὐτὸς ἔνα τοῦ ἱεροῦ ἐνδύματος πρέπει νὰ πάψη. Ἡ Μητρόπολις, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν ἀστυνομία, πρέπει νὰ συμμαζέψη τοὺς ἐπαίτας αὐτοὺς, καὶ ἂν εἶνε πραγματικοὶ καλόγηροι, νὰ τοὺς στείλη στὰ μοναστήρια τους, ἂν ἀπατεῶνες, στὸν μάτς τοῦ ποδοσφαίρου... Παλαιὸ Στρατῶνα καὶ ἂν, τέλος, εἶνε καὶ καλόγηροι καὶ ἀπατεῶνες, ἄς τοὺς παραδώση σ' ἕναν... κουρέα!

.....

Ο ΦΟΡΟΣ

Πολὺ ὀρθὴ ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως περὶ φορολογίας τῶν διαφόρων ἀθλητικῶν θεαμάτων. Δὲν βλέπομεν ἀπολύτως κανένα λόγον νὰ μὴ φορολογεῖται ἕνα ποδοσφαιρικὸν μάτς, στὸ ὁποῖο συρρέουν δεκάδες χιλιάδες θεατῶν, καὶ νὰ φορολογεῖται ἕνα θέατρο, τὸ ὁποῖο παίζει ἕνα πραγματικὸν ἔργον τέχνης, πρὸ ἐλαχίστων συνήθως θεατῶν. Θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ συμβαίνη τὸ ἀντίθετον. Γιατὶ ἔτσι μόνον θὰ μποροῦσε νὰ δημιουργηθῆ πραγματικὸν θέατρον στὴν Ἑλλάδα. Ὅσο γιὰ τὸ ποδοσφαιρον, εἶνε τόση ἡ μανία τοῦ Κοινοῦ μὲ αὐτό, ὥστε, ἂν αὐξηθοῦν κατά τι τὰ εἰσιτήρια τῶν διαφόρων συναντήσεων, δὲν θὰ ἐλαττωθοῦν οἱ θεαταί τους οὔτε κατὰ ἕνα.

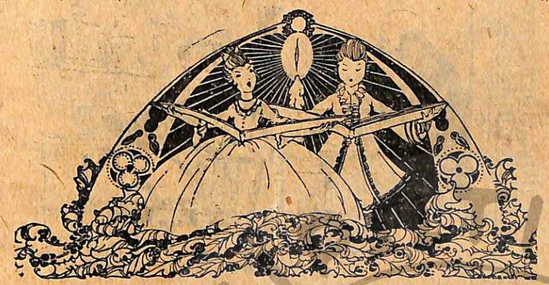

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Ο ΦΟΡΟΣ ΤΩΝ ΜΑΤΣ

—Λοιπὸν θὰ ἐπιβληθῆ φόρος στὰ μάτς τοῦ ποδοσφαίρου...

—Ναί.... ποδόσφορος!

ΔΡΑΡΑΒΩΝΕΣ

Ὁ κ. Γ. Πολίτης καὶ ἡ χαριτωμένη δεσποινὶς Λιλίκα Καραβίνου ἠρραβωνιάσθησαν ἐν Καλάμαις. Ἡ «Οἰκογένεια» τοὺς συγχαίρει καὶ τοὺς εὐχεται ὁλοψύχως παχείαν τὴν στέψιν.

Στὸ «Μπουκέτο», ποὺ κυκλοφορεῖ τὸ Σάββατο, δυὸ μεγάλοι θρίαμβοι:

Η ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ Διδος ΑΛΙΚΗΣ ΔΙΠΛΑΡΑΚΟΥ-ΜΙΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ὅπως τὴν ὑπαγόρευσε, χάριν τοῦ «ἀγαπημένου της» περιοδικοῦ, ἡ ἰδία, μὲ ἀνέκδοτες ἐπιτυχεῖς φωτογραφίες καὶ σκίτσα της.

Ἐπίσης τὸ ἱπποτικὸ καὶ αἰσθηματικὸ ἀριστούργημα τοῦ ΣΕΒΑΚΟ:

«ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΜΠΕΛΛΑΣ»

ΠΕΝΝΙΕΣ

Ἄλλος παλαιὸς καὶ γνωστότατος τύπος τῶν Ἀθηνῶν ἀκολούθησε τὸν Δελλαπατρίδην εἰς τὴν σκληράν του τύχην, ὁ ὑπαίθριος ἱεροκῆρυξ Βδελλόπουλος.

—Ὁ Βδελλόπουλος εἰσήχθη στὸ παρὰ τὸ Δαφνὶ Δημόσιον Φρενοκομεῖον, ὡς πάσχων ἐκ... θρησκευτικοῦ παραληρήματος!... Ἀδίξο λοιπὸν καὶ γιὰ τοὺς νεκροὺς τοὺς πάσχοντας ἀπό... φιλολογικὸν παραλήρημα!

—Τὸ γουώτερ-πόλο ἔγινε πολὺ τῆς μόδας μὲ τὶς τελευταίες ζέστες καὶ φαίνεται ὅτι θὰ ἀντικαταστήση τὸ φουτ-μπὸλ κατὰ τοὺς μῆνες τοῦ θέρους. Ἐπιδίδονται μάλιστα σ' αὐτὸ μὲ ἐπιτυχία καὶ ἀρκετοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ὡραίου φύλου.

—Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἐδόθη ἄδεια πρὸς ἐγκατάστασιν ραδιοφώνου εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῇ κέντρων.

—Ἔτσι οἱ συμπολῖται θὰ πίνουν τὸν καφέ τους ἢ θὰ τρῶνε τὰ παγωτά τους καὶ θ' ἀκοῦνε συγχρόνως «Σκάλα» τοῦ Μιλάνου ἢ Ὄπερα τῆς Βιέννης.

—Ἕνα ὡραιότατον καὶ δροσερώτατον ἀναψυκτικὸν καὶ γλύκισμα, ἡ γαριστά, ἐξηφανίσθη κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ἀπὸ τὰ ἀθηναϊκὰ κέντρα.

—Γιατί τάχα;... Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ τὰ παρασκευαζόμενα ἤδη παγωτὰ εἶνε πενιχρότατα εἰς ποικιλίαν καὶ περιορίζονται στὴν κλασσικὴ κόκκινα καὶ σοκολάτα καὶ σὲ κανένα βύσσινο τὸ πολύ...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΟΦΙΑ

Ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας Κῦρος, πεθαίνοντας κάλεσε κοντά του τὸ γιό του καὶ τοῦ ἔδωσε τὶς ἑξῆς πολυτιμότατες συμβουλές:

—Μάθε, παιδί μου, ὅτι ἡ βασιλεία δὲν διατηρεῖται μονάχα μὲ τὸ χρυσὸ σκῆπτρο ποὺ θὰ κρατῆς στὰ χέρια σου. Τὸ ἀσφαλέστερο σκῆπτρο γιὰ τοὺς βασιλεῖς εἶνε οἱ καλοὶ καὶ πιστοὶ φίλοι. Μὴ νομίζεις ὅμως ὅτι οἱ ἄνθρωποι γεννιοῦνται ἐκ φύσεως πιστοί... Ὄχι... Ἀλλὰ μπορεῖ καθένας ν' ἀποκτήση μὲ τὸ χαρακτήρα του, ὅταν θέλη, φίλους πιστούς. Κι' οἱ φίλοι δὲν ἀποκτῶνται μ' ἕνα βία, ἀλλὰ μὲ τὴν εὐεργεσία!

ΤΡΥΦΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ HENRI ALLORGE

ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΣΒΥΝΕΙ...

Ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, ὁ Ἰουλιανὸς Ντυπρά, φοιτητὴς τῆς Νομικῆς, ξύπνησε κάπως κουρασμένος, μὲ ἐλαφρὸ πονοκέφαλο, γιατὶ τὴν προηγούμενη νύχτα εἶχε μείνει ἀργὰ σὲ μιὰ μπύρα, μαζὺ μὲ μερικοὺς φίλους του, συζητῶντας ὅχι βέβαια γιὰ τοὺς «Πανδέκτες» τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἀλλὰ γιὰ θέματα πολὺ πιὸ εὐχάριστα καὶ εὔθυμα...

— Ἔχω ἀνάγκη νὰ πάρω ἀέρα, εἶπε. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ ἦταν καθόλου ἄσχημο ἂν τὸ ἔσκαζα ἀπὸ τὸ μάθημα τοῦ σεβαστοῦ μου καθηγητοῦ κ. Λαπαλίντ.

Δὲν δυσκολεύτηκε καθόλου νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφασί του καί, ἀφοῦ προγευματίσε στὸ τακτικό του γαλακτοπωλεῖο, τράβηξε ἀργὰ πρὸς τὸ Σηκουάνα μὲ τὴν πρόθεσι νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ στὶς βιτρίνες τῶν ὑπαιθρίων παλαιοβιβλιοπωλῶν.

Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ἦσαν ἀκόμα κλειστά, ἐνῶ ἄλλα μόλις τὴν ὥρα ἐκείνη ἀνοιγαν.

Ὁ Ἰουλιανὸς στάθηκε μπρὸς σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ κι' ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ τὰ βιβλία ποὺ ἦσαν ἐκτεθειμένα στὴν προθήκη του. Ἦσαν ἀκριβῶς βιβλία νομικῆς φύσεως.

— Πούφ! εἶπε μὲ ἀηδία. Ἂς κυτάξουμε τίποτε ἄλλο...

Καὶ ἀπομακρύνθηκε. Ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ σὲ διάφορα ἔργα ἰατρικὰ καὶ μαθηματικά, ἔπεσαν σὲ λίγο τὰ βλέμματά του σὲ μιὰ σειρὰ αἰσθηματικῶν μυθιστορημάτων. Ἄνοιξε ἕνα ἀπ' αὐτὰ στὴν τύχη, μά, καθὼς διάβασε λίγες γραμμές, τοῦ φάνηκε ἀνούσιο καὶ τὸ ξαναβαλε στὴ θέσι του.

Μὰ ἔξαφνα μέσα στ' ἄλλα βιβλία ἀναγνώρισε ἕνα ποὺ τὸ εἶχε ἀγαπήσει ἄλλοτε μὲ πραγματικὴ λατρεία. Τοῦ τὸ εἶχαν δανείσει ὅταν ἐπήγαινε ἀκόμα στὸ γυμνάσιο καὶ τὸν εἶχε γοητεύσει τόσο πολύ, ὥστε διατροῦσε πολὺ ζωηρὴ τὴν ἀνάμνησι του.

Ἦταν βέβαια μεγάλος τώρα καὶ τὰ γούστα του θὰ εἶχαν ἀλλάξει. Μὰ τὸ βιβλίο αὐτὸ τὸν συγκίνησε. Τὸ ἀγόρασε γιὰ ἕνα ἀσήμαντο ποσὸ καὶ τὸ πῆρε μαζύ του ξεφυλλίζοντας το στὸ δρόμο.

Ἔξαφνα ἕνα φύλλο χαρτιοῦ ξέφυγε ἀπὸ τὶς σελίδες του καὶ ἔπεσε κάτω. Ἔσκυψε, τὸ πῆρε καὶ τὸ διάβασε.

Νά τί ἔγραφε:

Μεντέα—Ἀλγερίου, Τετάρτη 13 Φεβρουαρίου.

Ἀγαπητὴ δεσποινίς,

Ἡ ἐπιστολή μου αὐτὴ δὲν εἶνε ἐπιστολή. Εἶνε μᾶλλον τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ἀγαπημένου σας γάτου, τοῦ Φρισσόν. Ὅταν τὸν ἐπῆρα ἀπὸ σᾶς, μέσα στὸ καλάθι καθὼς βρισκόταν, διαρκῶς νιαούριζε. Γι' αὐτό, μέσα στὸ ἀμάξι, τὸν ἔβαλα στὰ γόνατά μου... Ἔτσι ὡς τὴν ὥρα ποὺ φτάσαμε σπίτι, ὄχι μόνο δὲν νιαούριζε καθόλου, ἀλλὰ καὶ ρουρόνιζε εὐχαριστημένος.

Στὸ σπίτι τὰ παιδιὰ τὸν γέμισαν χάδια. Καὶ φαίνεται, ὅτι κι' αὐτὸς ἀγαπάει τὰ παιδιά. Τοῦ στρώσαμε τὸ ἀμαξάκι τῆς κούκλας γιὰ νὰ κοιμᾶται καὶ κατόπιν τὸν ἐγυρίσαμε σ' ὅλο τὸ σπίτι...

Τοῦ ἔδωσα καὶ ἤπιε ἄφθονο γάλα καὶ τὴ νύχτα τὸν ἐπῆρα, κρυφὰ ἀπ' τὴ μαμά καὶ κοιμήθηκε μαζύ μου στὸ κρεββάτι μου, ὅπως κοιμόταν μαζύ σας...

Πιστεύω, δεσποινίς, νὰ εἰστε εὐχαριστημένη.

Σᾶς φιλῶ

Μαγδαληνὴ Γκρανβάλ.

Υ. Γ. Μὴ νομίζετε, δεσποινίς, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησί σας παραμέλησα τὰ μαθήματά μου. Διαβάζω περισσότερο ἀπὸ πρώτα, γιατί βιάζομαι νὰρθῶ κι' ἐγὼ στὸ Παρίσι, γιὰ νὰ συνεχίσω τὶς σπουδές μου καὶ νὰ σᾶς συναντήσω.

Ὁ Ἰουλιανός, ἀφοῦ διάβασε τὴν ἐπιστολὴ αὐτή, ἔμεινε ἐπὶ ὥρα συγκινημένος... Τὸ γράμμα αὐτὸ καὶ τὸ παλιὸ ἀγαπημένο του βιβλίο εἶχαν γεμίσει τὴν ψυχή του μὲ ρωμαντικὰ ὄνειρα.

— Δὲν εἶνε δύσκολο νὰ μαντέψω, εἶπε, περὶ τίνος πρόκειται. Ἡ Μαγδαληνή, μιὰ νέα, γοητευτικὴ γωρὶς ἄλλο καὶ καλή, ἀφοῦ ἀγαπάει τὰ ζῶα, γράφει στὴν παλιά της δασκάλα, ἡ ὁποία ἔφυγε ἀπὸ τὸ Ἀλγέριο γιὰ νὰ γωρίσῃ στὴ Γαλλία. Ὁ γάτος φαίνεται πως ἀνήκε στὴ δασκάλα καὶ ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ τὸν πάρῃ μαζύ της, τὸν ἄφησε στὴ μαθήτριά της.

Μόλις ἔφτασε στὸ σπίτι του, ἐπῆρε τὸ ὡραιότερο ἐπιστολικό χαρτί καὶ ἔγραψε τὰ ἑξῆς:

Δεσποινίς,

Διάβασα μὲ τὸ πιὸ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ ἡμερολόγιον τοῦ γάτου Φρισσόν, τὸ ὁποῖο βρῆκα σ' ἕνα βιβλίο. Πρέπει νὰ εἶνε πολὺ χαριτωμένος αὐτὸς ὁ γάτος. Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ τὸν ἰδῶ, ἂν τὸ ταξεῖδι δὲν ἤταν τόσο μακρυνό... Καὶ σεῖς ἡ ἴδια ὅμως πρέπει νὰ εἶσθε πολὺ χαριτωμένη καὶ γλυκειὰ καὶ μὲ ἀγωνία περιμένω τὴν ἡμέρα ποὺ θἀρθῆτε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ σᾶς γνωρίσω. Ἐλπίζω ὅτι ἡ διδασκάλισσα θὰ εἶνε καλὰ ἐδῶ... Ἂν θέλετε μάλιστα θὰ πήγαινα εὐχαρίστως νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ ἐκ μέρους σας.

Σὲ περίπτωσι ποὺ οἱ γονεῖς σας θὰ διάβαζαν τὴν ἐπιστολή μου αὐτή, τοὺς διαβεβαιώνω γιὰ τὸ σεβασμό μου καὶ τὴν ἐντιμότητα τῶν σκοπῶν. Ἐξ ἄλλου μᾶς χωρίζουν μιὰ ὁλόκληρη θάλασσα καὶ τόσες χιλιάδες λεύγες.

Σᾶς εὔχομαι ὑγεία καὶ εὐτυχία, καλὴν ἐπιτυχία στὰς ἐξετάσεις σας καὶ σᾶς ἱκετεύω νὰ μὴν ξεχάσετε νὰ μοῦ ἀπαντήσετε.

Μὲ σεβασμὸ

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΝΤΥΠΡΑ

φοιτητὴς

Ἔκλεισε τὸ γράμμα σ' ἕνα φάκελο καὶ ἔγραψε ἀπέξω τὴ διεύθυνσι.

Ὀχτὼ μέρες ἀργότερα, ἐνῶ ὁ Ἰουλιανὸς διάβαζε τὸ Ρωμαϊκὸ δίκαιο, ἕνας ὑπηρέτης τῆς πανσιὸν ὅπου ἔμενε μπῆκε στὸ δωμάτιό του, κρατῶντας ἕνα δίσκο μ' ἕνα γράμμα. Τὸ γράμμα αὐτὸ ἐργόταν ἀπὸ τὴ Μεντὲ τοῦ Ἀλγερίου καὶ ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

«Κύριε,

»Ἡ εὐγενική ἐπιστολή σας ἔγινε ἀφορμὴ νὰ νοιώσω μιὰ βαθειὰ συγκίνησι, μιὰ συγκίνησι γλυκειὰ καὶ πικρὴ συγχρόνως. Ὅπως εἶδα, μὲ φαντάζεστε γιὰ μιὰ ποιητικὴ καὶ ἰδανικὴ νέα... Ἀλλοίμονο !... Ἤμουν πράγματι κι' ἐγὼ ἄλλοτε, ἂν ὄχι ποιητικὴ καὶ ἰδανική, μὰ τουλάχιστον ὡραία, ὅπως μὲ βεβαίωναν ὅλοι... Πόσο μακρυὰ εἶνε τὰ χρόνια ἐκεῖνα... Ἀντὶ τῆς νέας ποὺ ὀνειρεύνασαστε, σᾶς ἀπαντάει σήμερα μιὰ γρηᾶ γιαγιά... Γιατί ἡ ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν βρῆκατε πρὸ πενήντα χρόνων.

»Ὁ Φρισσόν, τὸν ὁποῖον θυμοῦμαι πάντα μὲ τρυφερότητα, πέθανε ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἀπὸ τότε... Ἀλλοίμονο ! Τὸ ἴδιο καὶ ἡ δασκάλα μου, οἱ φτωχοί μου γονεῖς καὶ ὁ σύζυγός μου, ἀναπαύονται ἀπὸ χρόνια μέσ' στὴ γῆ, ὅπου δὲν θ' ἀργήσω κι' ἐγὼ νὰ πάω νὰ τοὺς συναντήσω...

»Ἀπὸ μισὸ περίπου αἰῶνα ἔπαψα πειὰ νὰ μελετῶ τὰ μαθήματά μου καὶ νὰ ὀνειρεύωμαι τὸ γυρισμό μου στὸ Παρίσι. Ἡ μικρὴ γωνιὰ τῆς γῆς, ὅπου ζῶ σήμερα, μὲ φτάνει...

»Τὰ παιδιά μου, τὰ ἐγγόνια καὶ τἀνίψια μου θὰ εἶνε στὸ ἑξῆς ἡ μόνη μου χαρά. Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀνεψιές μου μάλιστα, ποὺ ὀνομάζεται σὰν καὶ μένα, Μαγδαληνὴ Γκρανβὰλ ἔφτασε ἡ ἐπιστολή σας. Εἶνε ὡραία σὰν ἄνθος, σοβαρὴ καὶ χαριτωμένη.

»Σᾶς εὔχομαι νὰ συναντήσετε καὶ σεῖς μιὰ τέτοια γυναῖκα ὅταν θὰ παντρευτῆτε. Σᾶς εὔχομαι ἐπίσης μὲ τὴ σειρά μου, καλὴ ἐπιτυχία στὶς ἐξετάσεις σας καὶ προπάντων τὴν ἐπιτυχία στὶς τρομερὲς ἐξετάσεις τῆς ζωῆς».

Ὁ Ἰουλιανὸς Ντυπρά, ἀφοῦ διάβασε αὐτὸ τὸ γράμμα, ἔμεινε ἐπὶ ὥρα βυθισμένος σὲ σκέψεις.

— Χαίρε, ὡραῖο μου ὄνειρο! ψιθύριστε στὸ τέλος.

Καὶ ξαναφύσισε νὰ διαβάζῃ Ρωμαϊκὸ δίκαιο.

HENRI ALLORGE

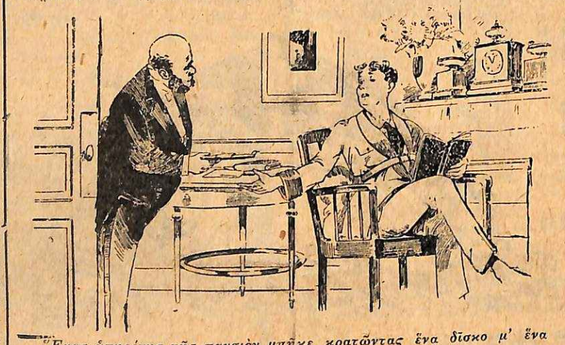

Ἕνας ὑπηρέτης τῆς πανσιὸν μπῆκε κρατῶντας ἕνα δίσκο μ' ἕνα γράμμα !...

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟ ΑΝΘΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Τὸ μεγαλείτερο ἄνθος τοῦ κόσμου βρίσκεται στὴ νῆσο Σουμάτρα καὶ εἶνε γνωστὸ στὴ βοτανικὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «amorphophallus titanum». Ἀνακαλύφθηκε στὰ 1878 ἀπὸ τὸν Ἐδουάρδο Βεκκάρι στοὺς πρόποδας ἑνὸς ἡφαιστείου, 364 μέτρα ὑψηλότερα τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὸ ἄνθος αὐτὸ μέχρις ὅτου λουλουδίσει ἔχει μόνον ἕνα φύλλο, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ αὐξηθῆ μέχρις ὕψους 15 ποδῶν. Τὸ μπουμποῦκι τοῦ λουλουδιοῦ, κατὰ τὴν πλήρη ἀνάπτυξίν του, μοιάζει μὲ χωνὶ καὶ ἔχει πλάτος ἀπάνω ἀπὸ ἕνα μέτρο. Τὸ λουλοῦδι μπορεῖ νὰ φτάσῃ σὲ ὕψος ἑνάμισυ μέτρου καὶ βγάζει μιὰ ἰσχυρὴ διαπεραστικὴ μυρωδιὰ σὰν τοῦ αὐγοταράχου.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἐξαιρετικῶς καλὲς τιμὲς παλαιὰ βιβλία καὶ ὁλοκλήρους βιβλιοθήκας, χειρόγραφα παλαιὰ καὶ εἰκόνας (χαλκογραφίας, λιθογραφίας κ.τ.λ.). Ἐπίσης περιοδικὰ ἐκδοθέντα μέχρι τοῦ 1900, ἐφημερίδας, βιβλία ξένων γλωσσῶν κ.τ.λ. κ.τ.λ. Πληροφορίαι στὰ γραφεῖα μας.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΛΑΩΝ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΩΝ ΙΝΔΩΝ

Ἡ θεοποίησις τῶν στοιχείων τῆς φύσεως. Πῶς φαντάζονται οἱ Ἰνδοὶ τὸν κεραυνό. Τὸ παιδὶ τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Ἡλίου. Γιατὶ γίνονται ἡ ἐκλείψεις. Ἡ προστασία τῶν ἄστρων. Ἡ σύγκρουσις τῶν στοιχείων τῆς φύσεως. Πῶς ἔγινε ὁ καταρράκτης τοῦ Νιαγάρα. Πῶς παρουσιάστηκαν οἱ ἄνθρωποι στὴ Γῆ. Ἡ πέτρες καὶ τὰ ζῶα. Τὸ μοίρασμα τῆς κληρονομίας, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὅπως ὅλοι οἱ πρωτόγονοι λαοί, ἔτσι καὶ οἱ Ἰνδοὶ εἶχαν θεοποιήσει τὶς μεγάλες δυνάμεις καὶ τὰ τρομακτικὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ τοὺς εἶχαν δώσει διάφορα ὀνόματα ζώων, φανταζόμενοι ὅτι ἦσαν... ἔμψυχα ὄντα.

Ἀπ' ὅλα τὰ φυσικὰ φαινόμενα, μεγαλείτερο τρόμο προξενοῦσαν στοὺς Ἰνδοὺς ὁ κεραυνός. Ἐπίστευαν λοιπὸν γι' αὐτὸν πὼς ἦταν ἕνα τεράστιο πουλί, ποὺ ἔκανε τρομερὸ κρότο κάθε φορὰ ποὺ χτυποῦσε τὰ φτερά του. Ἐπίσης ἐπίστευαν ὅτι κάθε φορὰ ποὺ τὸ πουλὶ αὐτὸ ἔβγαζε ἔξω τὴ διχαλωτὴ γλῶσσα του... μιὰ δυνατὴ ἀστραπὴ φώτιζε τὸν οὐρανό!

«Ἄλλοτε—λέει ἕνας θρησκευτικὸς μῦθος τῶν Ἰνδῶν—ὑπῆρχαν στὰς Ἰνδίας τέσσερα τέτοια πουλιά, ποὺ ἐτρέφοντο μὲ φάλαινες. Μὰ ὁ Κουστεάτ, ὁ μεγάλος θεός, μπῆκε στὸ σῶμα μιᾶς φάλαινας καὶ ὅταν τὰ τέσσερα πουλιὰ χύμηξαν ἐπάνω στὸ κῆτος κι' ἐβύθισαν τὰ νύχια καὶ τὰ ράμφη τους μέσα στὶς σάρκες του, ὁ θεὸς ποὺ ἦταν μέσα στὴ φάλαινα τὰ τράβηξε ὥς στὸ βυθὸ τῆς θαλάσσης καὶ ἔτσι τὰ πουλιὰ πνίγηκαν. Ἕνα μονάχα ἀπὸ αὐτὰ μπόρεσε νὰ σωθῆ καὶ ν' ἀνέβῃ ψηλὰ στὸν οὐρανό. Καὶ ἀπὸ τότε δὲν ξαναχτυπήθηκε πιὸ χαμηλά».

* * *

Ἕνας ἱεραπόστολος, ποὺ ἐπεσκέφθη τὰς Ἰνδίας κατὰ τὸ ΙΖ' αἰῶνα, θέλοντας νὰ μάθῃ τὶς θρησκευτικὲς δοξασίες τοῦ τόπου, ρώτησε μιὰ μέρα ἕναν Ἰνδὸ φύλαχο:

— Πῶς φαντάζεστε τὸν ἥλιο καὶ τὴ σελήνη;

— Ἡ σελήνη εἶνε μιὰ καλὴ μητέρα ποὺ χάνεται τὸ πρωΐ, γιατὶ κρατάει τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά της καὶ δὲν θέλει νὰ τὸ δῆ κανείς, ἀπάντησε σοβαρότατος ὁ Ἰνδός.

— Καλά. μὰ γιὰ νύχτα ἡ σελήνη παιδί. θὰ πῆ ὅτι εἶνε παντρεμμένη. Ποιὸν ἔχει ἄντρα;

— Δὲν τὸ ξέρεις αὐτό; ρώτησε κατάπληκτος ὁ Ἰνδὸς τὸν «στενοκέφαλο λευκοπρόσωπο». Ὁ ἄντρας της εἶνε ὁ ἥλιος, ποὺ βγαίνει μονάχα τὴ μέρα. Ἤχεις ποσσέξει ὅτι ὁ ἥλιος σκοτεινιάζει κάποτε καὶ τὴν ἡμέρα; Ξέρεις γιατὶ γίνεται αὐτό;

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ ἱεραπόστολος, περίεργος νὰ μάθῃ πῶς ἐξηγοῦν οἱ Ἰνδοὶ τὰς ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου.

— Νά, παίρνει κι' αὐτὸς γιὰ λίγη ὥρα τὸ παιδί του στὴν ἀγκαλιά του, ἀπὸ τὰ χέρια τῆς σελήνης καὶ σκοτεινιάζει γιὰ νὰ μὴν τὸ δῆ μάτι ἀνθρώπου...

— Μὰ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη δὲν ἔχουν χέρια! ἐτόλμησε νὰ παρατηρήσῃ ὁ ἱεραπόστολος.

— Πῶς! ἔχουν χέρια! ἀπεκρίθη ὁ Ἰνδὸς μ' ἐλαφρὸ χαμόγελο οἰκτου στὰ χείλη γιὰ τὴν ἀμάθεια τοῦ Εὐρωπαίου. Ἔχουν χέρια, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι τὰ κρατοῦν διαρκῶς πίσω ἀπὸ τὴ ράχη τους, γιατὶ ἂν τἄβαζαν μπροστά, εἶνε τόσο μακρυὰ ποὺ θὰ ἄγγιζαν τὴ γῆ μας καὶ θὰ τὴν ἔκαιγαν!...

* * *

Κατὰ τὶς δοξασίες τῶν Ἰνδῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς, τὰ ἄστρα ἦσαν ἄλλοτε, πρὶν ἀνέβουν ἀκόμα στὸν οὐρανό, ἄνθρωποι καὶ ζῶα. Πιστεύουν δὲ ὅτι τὰ ἄστρα εὐνοοῦν καὶ προστατεύουν ἰδιαιτέρως τοὺς Ἐρυθροδέρμους Ἰνδούς. Ἔτσι μιὰ μέρα, ἐνῶ ἕνας κυνηγός, ἀποσταμένος νὰ κυνηγᾶ κάποιο θήραμα, ξαπλώθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρο, νὰ ξαποστάσῃ λίγο, ἕνα φιλικό του ἄστρο, ποὺ τὸν βοηθοῦσε ἀπὸ τὰ μακρά του χρόνια, κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τὸν ὡδήγησε στὸ μέρος ὅπου εἶχε καταφύγει τὸ ζῶο ποὺ κυνηγοῦσε...

Τὸ παιχνίδι τοῦ θανάτου.

* * *

Ἐπίσης οἱ Ἰνδοὶ θεωροῦν ὅλα τὰ ἄγρια θηρία ὡς θεότητες ἤ, τουλάχιστον, ὡς ὄντα ἀνώτερα ἀπ' αὐτούς.

Οἱ Ἰροκουᾶ, π. χ., φυλὴ Ἐρυθροδέρμων Ἰνδῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς, θεωροῦν τὸ φεῖδι ὡς τὴ ζωντανὴ ἐκδήλωσι τοῦ φωτὸς τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ ἀντιλόπη πάλι ἀντιπροσωπεύει γι' αὐτοὺς τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης. Ἐπίσης ἡ σταχτιὰ ἀρκούδα, ποὺ μουγκρίζει εἶνε ἡ θεότης τοῦ πολέμου.

Καὶ τήμερα ἀκόμη, παρ' ὅλο τὸν ἐκπολιτισμὸ ποὺ ἔφερε στὰ ἤθη των ἡ πολυχρόνιος ἐπιμιξία των μὲ τοὺς Λευκούς, οἱ Ἰνδοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ διατηροῦν μὲ φανατισμὸ μερικὲς παλὲς θρησκευτικὲς δοξασίες των. Ἔχουν προσωποποιήσει ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῆς φύσεως μέσα στὴν ὁποία ζοῦν. Αὐτὸ δὲ φαίνεται ἀπὸ πολλοὺς θρύλους τῶν Ἰνδῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

Σ' ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς θρύλους, βλέπουμε τὸ πνεῦμα ποὺ προστατεύει τοὺς καταρράκτας νὰ πετιέται ἔξω ἀπὸ τὴν κοίτη του σὰν μανιασμένος ταῦρος καὶ νὰ ἀρχίζῃ νὰ τρέχῃ, συμπαρασύροντας μαζύ του βράχους καὶ δένδρα...

Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα ποὺ προστατεύει τὶς γαλήνιες λίμνες ξυπνᾶ καὶ αὐτὸ καί, βλέποντας τὴν καταστρεπτικὴ μανία τοῦ πνεύματος τῶν καταρρακτῶν, ὁρμᾶ κατεπάνω του γιὰ νὰ τὸ ἀναχαιτίσῃ...

Τὰ δυὸ ρεύματα ἀρχίζουν τότε μιὰ τρομερὴ μάχη. Ἡ σύγκρουσίς τους αὐτὴ εἶνε τόσο τρομερή, ὥστε βουλιάζει τὴ σφαίρα μὲ τὰ μαγικὰ σπαθιά τους καὶ μπῆκαν, προφυλαγμένα ἀπὸ τὶς ἀσπίδες τους, στὰ ἔγκατα τῆς γῆς, στὶς βαθειὲς σπηλιὲς ὅπου ζοῦσαν κλεισμένοι οἱ ἄνθρωποι, χωρὶς νὰ ἔχουν δῆ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

»Ὁ! ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦσαν πολὺ δυστυχισμένοι μέσα στὴ φυλάκισί τους, στοιβαγμένοι ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλον, δίχως νὰ παίρνουν ἀέρα...

»Τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ Πατέρα Ἥλιου, λυπήθηκαν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔκλαιαν τὴν κακή τους μοῖρα, τοὺς ἔβγαλαν μέσα ἀπὸ τὶς ἀνήλιες σπηλιές των, τοὺς ἀνέβασαν στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς καὶ τοὺς σκόρπισαν δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

»Ἐαφνικὰ ὅμως ἐπαρουσιάσθηκαν πολλὰ ἄγρια θηρία, πιὸ δυνατὰ καὶ ἀπὸ τοὺς θεούς, καὶ ἄρχισαν νὰ τρῶνε τοὺς ἀνθρώπους. Τότε τὰ δυὸ ἀδέλφια εἶπαν:

«—Δὲν πρέπει ν' ἀφήσουμε νὰ γίνῃ αὐτό, γιατὶ ἂν τ' ἄγρια θηρία ἐξακολουθήσουν νὰ τρῶνε τοὺς ἀνθρώπους, δὲν θὰ μείνῃ οὔτε ἕνας ἀδελφός μας στὴ γῆ!»

»Καὶ ἀπὸ τότε, μόλις ἔβλεπαν θηρίο στὸ δρόμο τους—ἀπὸ τὰ πελώρια λιοντάρια τῶν βουνῶν ὥς τὰ πουλιὰ ποὺ εἶχαν οὐρὰ φειδιοῦ—τὸ μεταμόρφωναν ἀμέσως σὲ πέτρα, λέγοντας:

«—Ἤθελες νὰ κάνῃς κακὸ στοὺς ἀνθρώπους, μὰ τώρα μονάχα καλὸ θὰ κάνῃς σ' αὐτούς. Θὰ μείνῃς πάντα πέτρα καὶ θὰ προστατεύῃς τοὺς ἀνθρώπους, ἀντὶ νὰ τοὺς κάνῃς κακό».

* * *

Οἱ Ἰνδοὶ εἶνε φύσει γενναιόδωροι. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ χροῦ τοῦ Ἡλίου—μιᾶς ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες θρησκευτικὲς τελετές των—παρουσιάζεται στοὺς πλουσίους Ἰνδοὺς μιὰ μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ μοιράσουν ἐλεημοσύνη στοὺς φτωχοὺς τῆς φυλῆς των. Κάτι ἀνάλογο συμβαίνει ὅταν πεθάνῃ κανένας ἀπὸ αὐτούς. Οἱ Σιοῦ μάλιστα ἔχουν μιὰ παράξενη συνήθεια.

Μόλις πεθάνῃ ἕνας πλούσιος Σιοῦ, οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς του μαζεύουν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του καὶ τὰ χωρίζουν σὲ διάφορα μικρὰ δέματα.

Ὕστερα ἀρχίζουν νὰ παίξουν ἕνα τυχερὸ παιχνίδι, ἀνάλογο μὲ τὰ δικά μας ζάρια. Ὁ νικητὴς παίρνει τὸ μεγαλείτερο δέμα καὶ ἀφίνει τὰ ὑπόλοιπα στοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι δοκιμάζουν καὶ αὐτοὶ τὴν τύχη τους, ὁ καθένας μὲ τὴ σειρά του, ἕως ὅτου ἐξαντληθοῦν ὅλα τὰ δέματα.

Καὶ ἡ συνήθεια αὐτὴ ὀφείλει τὴν καταγωγή της σ' ἕνα παλιὸ θρησκευτικὸ θρύλο, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο, δυὸ μεγάλοι θεοὶ ἔπαιξαν κάποτε στὰ χαρτὶα τὴν ἐξουσία καὶ τὴν ἰσχὺ ποὺ εἶχε ὁ καθένας...

Οἱ Ἰνδοὶ εἶνε τέτοιοι χαρτοπαίκτες, ὥστε ἐπόμενο ἦταν νὰ βάλουν καὶ τοὺς θεούς των νὰ παίξουν στὰ ζάρια τὴ θεϊκή τους δύναμι!...

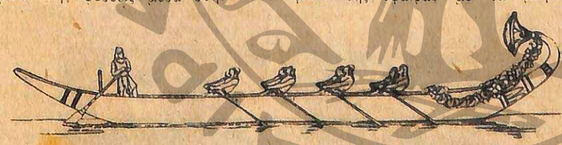

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

—"Ακουσε τί θὰ σοῦ πῶ, εἶπε μὲ γλυκειὰ πάντα φωνὴ ὁ Εὐγένιος. Πήγαινε στὸ κελλί σου, ἡσύχασε, ἄφησε τὴν ψυχή σου νὰ γαληνέψῃ, προσευχήσου στὸ Θεό, κι' ὁ Θεός, εἶμαι βέβαιος, θὰ σὲ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν πειρασμό...

Ἡ Μελανία κούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι της κι' ἀναστέναξε.

—Γιατί ἀναστενάζεις; ρώτησε ὁ Εὐγένιος.

—Γιατί δὲν θέλετε νὰ μὲ καταλάβετε, εἶπε ἡ Μελανία. Νομίζετε τόσο ἐπιπόλαιο τὸ αἴσθημά μου, ὥστε νὰ παράσῃ, νὰ φύγῃ, νὰ ἐξαγριωθῇ μὲ μιὰ προσευχή; Νομίζετε πὼς μ' ἔφερε ἐδῶ ἕνα καπρίτσιο καὶ τίποτε ἄλλο;

—"Οχι, κόρη μου, δὲν ἔχω αὐτὴ τὴν ἰδέα. Πιστεύω πὼς τὸ αἴσθημά σου εἶνε εἰλικρινὲς καὶ βαθύ. Μὰ πιστεύω ἐπίσης καὶ στὴ μεγάλη δύναμι τοῦ Θεοῦ. Ἂν δὲν σοῦλειψε ἡ πίστις, ἀδελφή μου, θὰ σωθῆς.

—Δὲν πιστεύω παρὰ μονάχα στὸν ἔρωτά μου, ἀποκρίθηκε ἡ Μελανία. Σ' ἀγαπῶ, Εὐγένιε, αὐτὸ εἶνε ὅλο. Γιατί δὲν θέλεις νὰ μὲ καταλάβῃς;

—Καλά, εἶπε ὁ Εὐγένιος, βλέποντας πὼς δὲν ὑπῆρχε ἐλπὶς νὰ καθησυχάσῃ τὴ νεαρὴ μοναχή, πήγαινε στὸ κελλί σου, προσευχήσου καὶ νὰ δῆς πὼς θὰ βασιλέψῃ πάλι στὴν ψυχή σου ἡ γαλήνη. Ἀρκεῖ νὰ μὴ σοῦχη λείψει ἡ πίστις.

—Θὰ φύγω, εἶπε ἡ Μελανία λυπημένα. Θὰ φύγω γιατὶ δὲν πρέπει νὰ μὲ δοῦνε ἐδῶ. Μὰ ξέρε το, Εὐγένιε, τίποτα στὸν κόσμο δὲν θὰ μπορέση νὰ γιατρέψῃ τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς μου. Γιατὶ σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς μου. Θέλω νὰ γίνῃς δικός μου καὶ θὰ γίνῃ. Θέλω νὰ μ' ἀγαπήσῃς ὅπως σ' ἀγαπῶ καὶ θὰ μ' ἀγαπήσῃς...

Ὁ Εὐγένιος τὴν ἄφινε νὰ μιλάῃ, ἐλπίζοντας πὼς ἔτσι μόνον θὰ ξεθύμαινε καὶ θὰ ἡσύχαζε.

Πρὶν φύγῃ ἡ Μελανία θέλησε νὰ τοῦ σφίξῃ τὰ χέρια μέσα σὰ δικά της, μὰ ὁ Εὐγένιος ἔκανε ἕνα βῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω λέγοντας:

—"Οχι... "Οχι... Εἶνε ἁμαρτία! Μὴ μ' ἐγγίζῃς!

Τὰ μάτια τῆς Μελανίας ἀστραψαν. "Ανοιξε τὴν πόρτα καὶ ρίγνοντάς του ἕνα βλέμμα ὀργῆς, πείσματος καὶ πόθου συγχρόνως τοῦ φώναξε:

—Θὰ μ' ἀγαπήσῃς! Θὰ μ' ἀγαπήσῃς, γιατὶ σ' ἀγαπῶ, γιατὶ εἶσαι καὶ σὺ νέος ὅπως εἶμαι κι' ἐγώ, κι' εἶνε κρίμα νὰ σαπίσουμε μέσα σ' αὐτὸ τὸ μοναστῆρι. Θὰ μ' ἀγαπήσῃς, Εὐγένιε, κι' οὔτε ὁ Θεός, οὔτε ὁ Διάβολος θὰ μπορέσουν νὰ μ' ἐμποδίσουν νὰ σὲ κάνω δικό μου!...

Ὁ Εὐγένιος ἔφυγε...

"Αρχισε νὰ ὀργίζεται...

Ἦταν ἕτοιμος νὰ καταραστῆ τὴν ἁμαρτωλὴ αὐτὴ μοναχή, τὴ δαιμονισμένη κι' ἀπερίσκεπτη, μὰ δὲν πρόφταση.

—Ναί, ναί, ναί. Θὰ γίνῃς δικός μου. ἀγαπημένε μου! πρόσθεσε ἡ Μελανία μὲ τὰ δόντια σφιγμένα ἀπὸ πεῖσμα καὶ κλείνοντας ἀπότομα τὴν πόρτα ἔφυγε τρέχοντας.

Μόλις ὁ Εὐγένιος ἔμεινε μόνος, σταυροκοπήθηκε μὲ εὐλάβεια κι' ἔπειτα γονάτισε, σωριάστηκε σχεδόν, μπρὸς σ' ἕνα μικρὸ ἄγαλμα τοῦ Χριστοῦ κι' ἄρχισε νὰ προσεύχεται, μὲ συντριβή, μὲ συμπόνεσι γιὰ τὴν ἁμαρτωλὴ μοναχή, μὲ ἀπέραντη θλίψη καὶ βαθύτατο πόνο.

Ἡ Μελανία μπῆκε στὸ κελλί της χωρὶς νὰ τὴν δῆ κανείς, ἔπεσε στὸ κρεββάτι της κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ, νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα, δαγκάνοντας τὶς γροθιές της.

Μέσα ἀπὸ τὰ ἀναφυλλητὰ ποὺ τὴν ἔπνιγαν τῆς ξέφευγαν λόγια παραφορᾶς, θυμοῦ, τρέλλας...

Σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι τὴν βρῆκε ἡ μοναχὴ Φιλοθέα ἀπαίνοντας ξαφνικὰ στὸ κελλί της.

Τὴ φορεσιὰ ποὺ φοροῦσα στὴν 'Αλεξάνδρεια καὶ μάγευα τοὺς νέους...

Ἡ Μελανία τῆς ἔρριξε ἕνα γρήγορο βλέμμα καὶ ἐξακολούθησε νὰ θρηνῆ.

Ἡ Φιλοθέα πλησίασε στὸ κρεββάτι της καὶ τὴ ρώτησε δειλά:

—Τί ἔχεις, ἀδελφή μου, γιατὶ κλαῖς;

Ἡ Μελανία δὲν τῆς ἀπαντοῦσε.

"Εσφιγγε τὶς γροθιές της καὶ γτυποῦσε δυνατὰ τὸ κεφάλι της. Τραβοῦσε τὰ μαλλιά της, ἔσκουζε σὰν ζῶο ποὺ τὸ σφάζουν:

—Τὸν ἀγαπῶ!... Τὸν ἀγαπῶ!...

—Τὸν εἴδες; ρώτησε ἡ Φιλοθέα.

—Ναί. ἀπάντησε ἀναστενάζοντας ἡ Μελανία.

—'Αλήθεια!... Καὶ τοῦ μίλησες;

—Ναί, τοῦ μίλησα...

—Κι' αὐτός;

—Αὐτός;... 'Αντὶ νὰ μὲ πάρῃ στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ μὲ γεμίσῃ φιλιά, νὰ μὲ μεθύσῃ, νὰ μὲ κάνῃ νὰ τρελλαθῶ ἀπὸ ἔρωτα, μοῦδινε συμβουλές.

—"Ωστε δὲν θύμωσε;

—Στὴν ἀρχὴ ναί. "Υστερα συγκινήθηκε. Μὰ τί βγαίνει ἀπ' ὅλα αὐτά; 'Εγὼ θέλω τὴν ἀγάπη του κι' ὄχι τὶς συμβουλές του.

—Εἶνε λοιπὸν τόσο καλός; ψιθύρισε ἡ Φιλοθέα, θαυμάζοντας τὴν καλοσύνη τοῦ Εὐγενίου.

Τὰ λόγια της ὅμως αὐτὰ ἐρέθισαν τὴ Μελανία. 'Αναστηκώθηκε στὸ κρεββάτι της καὶ φώναξε μ' ὀργή:

—Εἶνε καλός; Τότε γιατὶ νὰ μὴ μοῦ δείξῃ τὴν καλοσύνη του;

—Μποροῦσε καὶ νὰ σὲ διώξῃ, ἀδελφή μου, εἶπε ἡ Φιλοθέα. Μποροῦσε νὰ σὲ καταραστῆ...

—Καλύτερα. Θὰ τὸ προτιμοῦσα. Θέλω ἢ τὴν ἀγάπη του ἢ τὸ μῖσος του. Ἡ καλοσύνη του μ' ἀηδιάζει, καταλάβες; Μοῦ σύστησε νὰ προσευχηθῶ, νὰ ζητήσω ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ μὲ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ πάθος μου... 'Ε, λοιπόν, ὄχι. Ἡ φωτιὰ ποὺχω στὴν καρδιά μου εἶνε μεγάλη καὶ δὲν σβύνει τόσο εὔκολα... Θὰ ἐπιμείνω καὶ θὰ νικήσω...

—'Αδελφή, θὰ θυμώσῃς ἂν σοῦ πῶ κάτι;

—Μαζύ σου ὄχι. Μὰ εἶνε περιττὸν νὰ χάνῃς τὰ λόγια σου. Ξέρω τί θὰ μοῦ πῆς. Λόγια χαμένα... Γιατὶ εἶμαι τρελλὰ ἐρωτευμένη, Φιλοθέα, τὸ καταλαβαίνεις αὐτό;

—Καὶ τί σκέπτεσαι νὰ κάνῃς, ἀδελφή μου;

—Τί θὰ κάνω; Θὰ ἐπιμείνω. Θ' ἀγωνιστῶ. Θὰ νικήσω. Θὰ βάλω σὲ ἐνέργεια κάθε μέσον...

—Φοβοῦμαι, ἀδελφή...

—Ἐγὼ ὅμως δὲν φοβοῦμαι. Θὰ κατέβαινα καὶ στὴν Κόλασι γιὰ χάρι του. Θὰ ντυθῶ τὴν παλιὰ φορεσιὰ τῆς κοσμικῆς αὐτὲς τὶς μέρες, τὴ φορεσιὰ ποὺ φοροῦσα στὴν 'Αλεξάνδρεια καὶ μάγευα τοὺς νέους καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ τὸν γοητέψω. Ναί, θὰ κάνω τὸ καθεστί. "Ο,τι μπορεῖ νὰ κάνῃ μιὰ ἀπελπισμένη γυναῖκα...

Ἡ Μελανία σώπασε γιὰ μιὰ στιγμή, σφούγγισε τὰ δάκρυά της καὶ συνέχισε:

—"Ω, ὅταν ἤμουν στὴν 'Αλεξάνδρεια!... 'Ακοῦσε ν' ἁπλώσω τὰ χέρια μου γιὰ νὰ δεχτῶ τὰ καλύτερα δῶρα τοῦ κόσμου. Μὲ παρακαλοῦσαν γιὰ λίγη ἀγάπη... Μὰ ἐγὼ ἕναν καὶ μόνον ἀγαποῦσα...

—Πέθανε αὐτός; ρώτησε δειλὰ ἡ Φιλοθέα.

Ἡ Μελανία τὴν κύτταξε παράξενα καὶ μουρμούρισε:

—Ναί, πέθανε!... Πέθανε μιὰ νύχτα, μιὰ φρικτὴ νύχτα, γιατὶ ἦταν ἄπιστος... Μὰ γιατὶ νὰ μιλάμε γιὰ τὰ περασμένα; 'Εμένα μ' ἐνδιαφέρει σήμερα τὸ παρόν. Ὁ Εὐγένιος. "Αν δὲν πέση στὴν ἀγκαλιά μου, τότε...

—Τότε; εἶπε ἀνήσυχα ἡ Φιλοθέα.

—Τότε, ἀπάντησε ἡ Μελανία. Θὰ πληρώσῃ ἀκριβὰ τὴν περιφρόνησί του. Ξέρω καὶ ἐκδικοῦμαι ἐγώ, Φιλοθέα...

—Σκέπτεσαι νὰ τοῦ κάνῃς κακό;

—Σκέπτουμαι νὰ τὸν κάνω δικό μου!...

Ἡ Φιλοθέα κούνησε διστακτικὰ τὸ κεφάλι της.

Ἡ Μελανία τὸ ἀντελήφθη.

—"Ἔχεις δίκηο ν' ἀμφιβάλῃς, εἶπε. Μὰ ἔχει κι' ὁ ἔρωτας τὴ δύναμί του. Ξέρω χίλιους τρόπους γιὰ νὰ γοητέψω ἕναν ἄνδρα καὶ δὲν ἐξάντλησα ἀόμα κανένα... Μὰ ἄφησέ με μόνη τώρα... Εἶμαι τόσο κουρασμένη! Θέλω ν' ἀναπαυθῶ. Μόνον ὁ ὕπνος θὰ μπορέση νὰ μὲ καταπραΰνῃ. "Αν κατορθώσω βέβαια νὰ κοιμηθῶ. γιατὶ καίει μέσα μου μεγάλη καὶ τρομερὴ φωτιά...

Ἡ Φιλοθέα τῆς ἔρριξε ἕνα βλέμμα λύπης καὶ συμπόνεσης καὶ βγῆκε ἔξω, κλείνοντας τὴν πόρτα.

"Οταν ἡ Μελανία ἔμεινε μόνη της, γδύθηκε σιγὰ-σιγά, μὲ κουρασμένες κινήσεις κι' ἔπεσε πάλι στὸ κρεββάτι της.

Μὰ ὁ ὕπνος ἀργοῦσε νὰ τὴν πάρῃ. Κρατοῦσε τὰ μάτια της στυλωμένα στὴν ὀροφὴ τοῦ κελλιοῦ της καὶ σκέφτοταν ἀδιάκοπα...

Σκεφτότανε καὶ ἀναστέναζε βαειά, πονεμένα...

('Ακολουθεῖ).

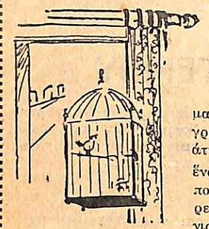

ΡΩΣΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΝΥΧΤΑ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

Μέσα στὴ μαύρη κι' ἄγρια χειμωνιάτικη νύχτα, ἕνας ἄνθρωπος εἶχε πάρει τοὺς χιονισμένους δρόμους γιὰ νὰ βρῆ λίγη φωτιά.

Πήγαινε ἀπὸ καλύβα σὲ καλύβα καὶ χτυποῦσε τὶς πόρτες, λέγοντας:

—Γείτονα, βοήθησέ με... Ἡ γυναῖκα μου γέννησε καὶ δὲν ἔχω φωτιὰ γιὰ νὰ ζεσταθῆ αὐτὴ καὶ τὸ παιδί της...

Μὰ ἡ νύχτα ἦταν προχωρημένη, ὅλος ὁ κόσμος κοιμόταν καὶ κανένας δὲν ἀπαντοῦσε στὴ φωνή του.

Ὁ ἄγνωστος ὡστόσο ἐξακολουθοῦσε νὰ περπατάνη...

Τέλος ξεχώρισε μακρυὰ μιὰ φλόγα ποὺ ἔσβυνε. Διευθύνθηκε ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος της καὶ εἶδε μιὰ φωτιὰ ἀπὸ ξύλα ποὺ ἔκαιγε στὸ ὕπαιθρο. Πολλὰ ἀρνάκια ὁλόλευκα εἶχαν μαζευτεῖ καὶ κοιμόντουσαν ὁλόγυρά της. Κοντά τους καθότανε κι' ἕνας γέρος τσοπάνης, ποὺ δὲν τ' ἄφινε στιγμὴ ἀπὸ τὰ μάτια του...

"Οταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ ζητοῦσε φωτιά, πλησίασε στὸ κοπάδι, εἶδε πὼς μπρὸς στὰ πόδια τοῦ βοσκοῦ βρισκόντουσαν ξαπλωμένοι τρεῖς πελώριοι σκύλλοι... Κι' οἱ τρεῖς βλέποντάς τον νὰ πλησιάζῃ, πετάχτηκαν ὁλόρθοι κι' ἄνοιξαν τὰ πελώρια στόματά τους γιὰ νὰ γαυγίσουν, μὰ κανένας ἦχος δὲν βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα τους...

Ὁ ἄγνωστος εἶδε τότε τὸ τρίχωμά τους ν' ἀνασηκώνεται στὴ ράχη τους καὶ τὰ μυτερά τους δόντια ποὺ ἔλαμπαν, στὸ φῶς τῆς φωτιᾶς. Συγχρόνως ἔννοιωσε, πὼς ὁ ἕνας σκύλλος τοῦ ρίχτηκε γιὰ νὰ τοῦ δαγκώσῃ τὸ πόδι καὶ ὁ ἄλλος τὸ χέρι, ἐνῶ ὁ τρίτος τὸν ἔπασε ἀπ' τὸ λαιμό. Μὰ ἡ μασέλες τους καὶ τὰ δόντια τους δὲν τοὺς ὑπάκουαν καὶ ἔτσι ὁ ἄγνωστος δὲν ἔννοιωσε κανένα πόνο.

"Ηθελε νὰ προχωρήσῃ γιὰ νὰ πάρῃ ἐπὶ τέλους φωτιά, μὰ τὰ ἀρνιὰ ἦσαν ξαπλωμένα τόσο κοντὰ τὸ ἕνα στὸ ἄλλο, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ πάρῃ ἀνάμεσά τους. Τότε κ' αὐτὸς πάτησε ἐπάνω τους καὶ προχώρησε πρὸς τὴ φωτιά, χωρὶς κανένα ἀρνὶ νὰ σαλέψῃ καθόλου. Ὁ τσοπάνης μόνο, βλέποντάς τον, σήκωσε τὸ κεφάλι του. Ἦταν ἕνας νέος μὲ ὄψιν αὐστηρὴ καὶ σκληρή. "Οταν εἶδε τὸν ἄγνωστο, ἄρπαξε τὸ μακρὺ μυτερὸ ραβδί ποὺ εἶχε κοντά του καὶ τὸ πέταξε μὲ δύναμι κατὰ πάνω του...

Μὰ τὸ ραβδὶ πέρασε πολὺ κοντὰ στὸν ἄγνωστο, χωρὶς νὰ τὸν ἀγγίξῃ καθόλου καὶ πῆγε κι' ἔπεσε στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ λειβαδιοῦ.

Τότε ἐκεῖνος πλησίασε τὸν τσοπάνη καὶ τοῦ εἶπε:

—Φίλε μου, βοήθησέ με καὶ δῶσε μου λίγη φωτιά... Ἡ γυναῖκα μου γέννησε καὶ δὲν ἔχω φωτιὰ γιὰ νὰ ζεσταθῆ αὐτὴ καὶ τὸ παιδί της...

Ὁ τσοπάνης, ὅπως φάνηκε ἀπὸ τὴν ἔκφρασί του, θὰ ἤθελε νὰρνηθῆ αὐτὸ ποὺ τοῦ ζητοῦσε ὁ ἄγνωστος. Μὰ ὅταν συλλογίστηκε πὼς τὰ σκυλλιά του δὲν εἶχαν μπορέσει νὰ κάνουν κανένα κακὸ σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ὅτι τἀρνιά του δὲν εἶχαν σαλέψει ἀπὸ τὴ θέσι τους, ἐνῶ ἐκεῖνος τὰ πατοῦσε καὶ ὅτι τέλος τὸ ραβδί του ποὺ τὸ εἶχε πετάξει μὲ τόση δύναμι ἐναντίον του δὲν μπόρεσε νὰ τὸν φτάσῃ, φοβήθηκε καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰρνηθῆ.

—Πάρε ὅ,τι θέλεις, εἶπε.

Μὰ ἡ φωτιὰ εἶχε σχεδὸν σβύσει. Δὲν ὑπῆρχαν πειὰ οὔτε δαυλιά, οὔτε ξύλα, μὰ μονάχα μερικὰ κάρβουνα καὶ ὁ ἄγνωστος δὲν εἶχε τίποτε μαζύ του γιὰ νὰ πάρῃ λίγα ἀπ' αὐτά...

Βλέποντας αὐτὸ ὁ τσοπάνης, τοῦ εἶπε πάλι:

Πῆρε τὸ κοπάδι του κι' ἔφυγε μέσα στὴ νύχτα, παίζοντας τοὺς γλυκύτερους σκοπούς...

—Πάρε λοιπὸν ὅση φωτιὰ θέλεις!...

Καὶ χαιρόταν βλέποντας πὼς ὁ ἄγνωστος δὲν μποροῦσε νὰ ἐπωφεληθῆ τῆς ἀδείας του, γιατὶ δὲν εἶχε μαζύ του τίποτε γιὰ νὰ πάρῃ τὰ κάρβουνα...

Μά, πρὸς μεγάλη του κατάπληξι, ὁ ἄγνωστος ἔσκυψε καί, χωρὶς κανένα φόβο, ἄρπαξε τὰ ἀναμμένα κάρβουνα καὶ τὰ τύλιξε στὸ μανδύα του, ὁ ὁποῖος δὲν κάηκε καθόλου... Οὔτε καὶ τὰ χέρια του ἔννοιωσαν τὸ παραμικρὸ κάψιμο στὴν ἐπαφὴ τῶν ἀναμμένων κάρβουνων.

"Οταν ὁ τσοπάνης ποὺ ἦταν τόσο κακὸς καὶ σκληρός, τὰ εἶδε ὅλ' αὐτά, ἀναρωτήθηκε:

—Τί ἀλλόκοτο καὶ παράδοξο συμβαίνει τάχα αὐτὴ τὴ νύχτα καὶ τὰ σκυλλιὰ δὲν γαυγίζουν, οὔτε δαγκώνουν, τ' ἀρνιὰ δὲν τρομάζουν, τὸ ραβδί μου δὲν φτάνει ἐκεῖνον, στὸν ὁποῖο τὸ πετάω μὲ δύναμι καὶ ἡ φωτιὰ δὲν καίει αὐτὸν ποὺ τὴν ἀγγίζει;...

Γι' αὐτό, φώναξε τὸν ἄγνωστο καὶ τὸν ρώτησε:

—Τί συμβαίνει ἀπόψε καὶ ὅλα τὰ ζῶα καὶ τὰ πράγματα φέρνονται μὲ τόση καλοσύνη πρὸς ἐσένα...

Τότε ὁ ἄγνωστος τοῦ ἀποκρίθηκε:

—Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ τὸ πῶ, ἀφοῦ δὲν τὸ βλέπεις μόνος σου...

Καὶ ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του γιὰ νὰ πάῃ τὸ ταχύτερο τὴ φωτιὰ στὴ γυναίκα του καὶ στὸ παιδί του...

Ὁ βοσκὸς σηκώθηκε τότε καὶ ἄρχισε νὰ τὸν παρακολουθῆ, μὴ θέλοντας νὰ τὸν χάσῃ ἀπ' τὰ μάτια του, πρὶν καταλάβει τί σήμαιναν ὅλα αὐτά...

Τὸν ἀκολούθησε λοιπὸν ὥς τὴν κατοικία του καὶ εἶδε τότε ὅτι ὁ ἄγνωστος δὲν εἶχε οὔτε σπίτι, οὔτε καλύβα καὶ ὅτι ἡ γυναῖκα του καὶ τὸ νεογέννητό της βρισκόντουσαν ξαπλωμένοι σὲ μιὰ στηλιὰ ποὺ γιὰ τοίχους της εἶχε παχυμένες πέτρες.

Ὁ τσοπάνης σκέφτηκε τότε ὅτι τὸ παιδάκι θὰ πέθαινε ἀπ' τὸ κρύο καί, μολονότι ἦταν ἄνθρωπος σκληρός, τὸ λυπήθηκε καὶ ἔβγαλε ἀπ' τὸ δισσάκι του μιὰ προβειά, τὴν ὁποία προσέφερε στὸν ἄγνωστο γιὰ νὰ τὸ σκεπάσῃ...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔκανε τὴν εὐσπλαχνία αὐτή, τὰ μάτια τοῦ βοσκοῦ ἄνοιξαν καὶ εἶδε ἐκεῖνο ποὺ ποτὲ προηγουμένως δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ δῆ...

Εἶδε τὸν ἑαυτό του περιστοιχισμένον ἀπὸ ἀγγέλους μὲ ἀσημένια φτερά, ποὺ κρατοῦσαν χρυσὲς λύρες καὶ σάλπιγγες καὶ τραγουδοῦσαν χαρούμενοι τὴ γέννησι 'Εκείνου, ποὺ ἔμελλε νὰ σώσῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία τὸν κόσμο ὁλόκληρο...

Τότε μονάχα ὁ τσοπάνης κατάλαβε γιατὶ ὅλα, μέσα στὴ φύσι, ἀναγάλλιαζαν τόσο τὴ νύχτα ἐκείνη!...

Οἱ ἄγγελοι δὲν περιστοίχιζαν μονάχα τὸν τσοπάνη, μὰ τοὺς ἔβλεπε παντοῦ, κοντὰ στὸ θεῖο βρέφος, στὸ χιονισμένο βουνό, στοὺς δρόμους... Καὶ κάθε φορὰ ποὺ περνοῦσαν μπρὸς ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς κύτταζαν μὲ ἔκστασι τὸ φτωχὸ παιδί...

Αὐτὴ ἡ νύχτα ἦταν τόσο ὡραία καὶ ἀντηχοῦσαν παντοῦ τέτοια τραγούδια δόξης καὶ θριάμβου, ὥστε ὁ τσοπάνης κατάλαβε ὅτι ἕνα θαῦμα εἶχε συντελεσθεῖ...

Χαρούμενος κι' εὐτυχισμένος τότε ποὺ εἶχαν ἐπὶ τέλους ἀνοίξει τὰ μάτια του, γονάτισε κι' εὐχαρίστησε τὸν Παντοδύναμο...

"Επειτα πῆρε τὸ κοπάδι του καὶ ἔφυγε μέσα στὴ νύχτα, παίζοντας τοὺς γλυκύτερους σκοποὺς στὴ φλογέρα του, ποὺ ἑνωνόντουσαν μὲ τὰ τραγούδια τῶν ἀγγέλων...

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΘΕΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μιὰ μέρα ὁ Θεὸς βαρυεστημένος πειὰ ν' ἀκούῃ παράπονα ἀπ' τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, τοὺς προσκάλεσε ὅλους γιὰ νὰ τοῦ ποῦν τί θέλουν καὶ νὰ τοὺς τὸ δώσῃ.

Ὅλα τὰ ἔθνη παρουσιάστηκαν μπρὸς στὴν πύλη τοῦ οὐρανοῦ γιὰ νὰ ὑποβάλουν τὴν παράκλησί τους.

Ἡ 'Αγγλία ζήτησε τότε γιὰ τὸ λαό της βαμπάκι καὶ ροσμπίφ. Ἡ Ἰταλία μακαρόνια. Ἡ Γερμανία Πανεπιστήμια καὶ μπύρα.

"Οταν ἦρθε ἡ σειρὰ τῆς 'Ελλάδος, εἶπε στὸ Θεό:

—Ἐγὼ θέλω ὡραῖο οὐρανό...

—Θὰ τὸν ἔχῃς...

—'Εκλεκτὸ κρασί...

—Θὰ τὸ ἔχῃς.

—Καὶ μιὰ καλὴ Κυβέρνησι...

—'Α, γιὰ νὰ σοῦ πῶ, φώναξε θυμωμένος ὁ Θεός. Σὰν πάρα πολλὰ μοῦ ζητᾶς. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο δὲν θὰ γίνῃ...

Κι' ἔκλεισε μ' ὀργὴ τὶς πύλες τοῦ οὐρανοῦ. "Ετσι ἡ 'Ελλὰς δὲν εὐτύχησε νὰ ἔχῃ ποτὲ καλὴ Κυβέρνησι...

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ὁ βασιλεὺς 'Ερρίκος Δ' συνάντησε κάποτε ἕναν ἄνθρωπο μὲ παρουσιαστικὸ ὑπηρέτου.

—Σὲ ποιὸν ἀνήκεις; τὸν ρώτησε.

—Στὸν ἑαυτό μου, ἀπάντησε ἐκεῖνος μ' αὐθάδεια.

—Φαίνεται πὼς ὁ κύριός σου εἶνε... βλάκας, τοῦ εἶπε τότε ὁ βασιλεὺς καὶ τοῦ γύρισε τὴ ράχη του...

* * *

Ἡ χαρτορίχτρα στὸν διαβάτη:

—Στὸ χέρι σου βλέπω ὅτι θὰ τραβήξῃς μεγάλη φτώχεια ὥς τὰ τριάντα σου χρόνια...

—Κι' ἔπειτα;

—"Ἔπειτα θὰ... συνηθίσῃς!

* * *

Ἡ κυρία πρὸς τὴ φίλη της ποὺ πῆγε νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ:

—Κύτταξε, ἀγαπητή μου, σὲ τί κατάσταση μᾶς ἄφησε τὸ σπίτι ὁ σπατοκοκκύρης μας. Σὲ βεβαιώνω πὼς θὰ ντροπιόμουν, ἂν μοῦχοταν μιὰ ἐπισκέπτρια τῆς... προκοπῆς!...

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΟΙ ΤΡΟΜΕΡΟΙ ΚΟΥΡΣΑΡΟΙ ΤΟΥ ΑΛΓΕΡΙΟΥ

Ἕνα παλιὸ τραγοῦδι ποὺ ξαναγίνεται τῆς μόδας. Ἡ ἑκατονταετία τῆς καταλήψεως τοῦ Ἀλγερίου ἀπὸ τοὺς Γάλλους. Ὁ περίφημος κουρσάρος Μπαρμπαρόσσας. Ἡ τρομερὲς ἐπιδρομὲς τῶν πειρατῶν. Ἡ δύναμις τοῦ στόλου των. Ἡ τιμωρία τοῦ ναυάρχου Ντυκέν. Ὁ Ραΐσης Χαμιντού, ὁ τελευταῖος Ἀλγερῖνος κουρσάρος. Τὰ κατορθώματά του καὶ ὁ ἡρωϊκός του θάνατος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἀλγερῖνος κουρσάρος καπετάνιος.
(Λιθογραφία τοῦ 17ου αἰῶνος)

Βλέπεις ἐκεῖ πέρα μακρυά ;
Εἶνε ἡ φρεγάδα τοῦ ραΐση Χαμιντού.
Φουσκώνει ὁ ἀέρας τὰ πανιά της
ποὺ τἄκαψε καὶ τἄλυωσεν ὁ ἥλιος.
Ψηλὰ ἀνεμίζεται τὸ μπαϊράκι της
καὶ σκίζει τὰ νερὰ μὲ χάρη...
..Ὁ Χαμιντοῦ λαμποκοπᾶ ἀπὸ χαρὰ
καὶ ἡ καρδιά του πλημμυρίζει περη-
(φάνεια.
Ἔχει κουρσέψει μιὰ φρεγάδα ἰσπα-
(νική
καὶ διαλαλεῖ τὸ θρίαμβό του...

Τὸ παληὸ αὐτὸ τραγοῦδι, ποὺ ἐξυμνεῖ τὶς δόξες καὶ τὰ κατορθώματα τῶν Ἀλγερινῶν πειρατῶν, ἔγινε τελευταία τῆς μόδας στὸ Παρίσι. Γιατὶ ὅλοι οἱ Γάλλοι ἑορτάζουν τὶς ἡμέρες αὐτὲς τὴν ἑκατονταετία ἀπὸ τῆς καταλήψεως τοῦ Ἀλγερίου, τὸ ὁποῖο εἶνε σήμερα μιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες Γαλλικὲς ἀποικίες, πραγματικὴ πηγὴ πλούτου καὶ εὐημερίας γιὰ τὴ Γαλλία.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ἐγράφησαν πολλὲς καὶ διάφορες μελέτες γιὰ τοὺς περιφήμους πειρατὰς τοῦ Ἀλγερίου, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τρομοκρατήσει, ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους, ὄχι μόνο τὸ Γαλλικὸ στόλο, ἀλλὰ καὶ τὰ πολεμικὰ καράβια ὅλων τῶν ἰσχυρῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης.

Τὴν ἱστορία τῶν τρομερῶν αὐτῶν κουρσάρων θὰ προσπαθήσουμε νὰ σᾶς περιγράψουμε τώρα μὲ λίγα λόγια. Ἡ σελίδες τῆς ἱστορίας τῶν ἀνθωπιδόρων αὐτῶν πειρατῶν εἶνε βέβαια κόκκινες ἀπὸ αἷμα, μαυρισμένες ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τοῦ μπαρουτιοῦ μὰ εἶνε, ταυτοχρόνως, καὶ ἀθάνατες ἐπὶ ἡρωϊσμοῦ, ἀνδρείας καὶ μοναδικῆς γενναιότητος...

***

Οἱ Ἀλγερινοὶ πήρανε μεγάλη φήμη ὡς κουρσάροι ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ διασήμου Μπαρμπαρόσσα, τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ λιμένος τοῦ Ἀλγερίου. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὁ τρομερὸς αὐτὸς πειρατὴς κατέλαβε καὶ ληλάτησε τὴν Πενόν, μιὰ ὄμορφη παράλια Ἱσπανική πόλη—ἡ ἱστορία αὐτὴ συνέβη στὰ 1529—ἔκανε τὴ σκέψη ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ συνεχίση τὴν ἐπικερδῆ αὐτὴ ἐργασία καὶ νὰ γίνῃ, μέσα σὲ λίγον καιρό, ἐπίφοβος σ' ὅλον τὸν κόσμο.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν ὁ Ἀλγερινὸς στόλος δὲν ἔπαψε νὰ διασχίζῃ τὰ νερὰ τῆς Μεσογείου, ἕτοιμος πάντα γιὰ ἐπιδρομές, γιὰ ναυμαχίες καὶ ληλασίες. Ὁ στόλος αὐτὸς ἀποτελεῖτο ἀπὸ γαλέρες καὶ γαλιότες. Στὴν ἀρχὴ ὅμως, οἱ Ἀλγερινοὶ δὲν τολμοῦσαν νὰ ἐπεκτείνουν τὶς ἐπιχειρήσεις των ἔξω ἀπὸ τὸν πορθμὸ τοῦ Γιβραλτάρ, ἐπειδὴ τὰ καράβια τους ἦταν πολὺ ἐλαφρὰ καὶ δὲν θὰ ἀντέχανε σὲ σύγκρουσι μὲ τὰ βαρειὰ πολεμικὰ τῶν ξένων κρατῶν.

Ὡστόσο, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἕνας Φλαμανδὸς Κουρσάρος τοὺς ἔμαθε νὰ κατασκευάζουν καραβέλλες, οἱ Ἀλγερινοί, πάνοπλοι πειά, δὲν φοβόνταν νὰ ἐκστρατεύουν καὶ σὲ μακρυνὲς θάλασσες, στοὺς ἀπέραντους ὠκεανούς...

***

Ἔτσι, στὰ 1616, ἔκαναν μιὰ τρομερὴ ἐπιδρομὴ στὰ παράλια τῆς Ἰσλανδίας, τὰ ὁποῖα ἐδήωσαν ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Στὰ 1617 πάλι αἰχμαλώτισαν 3 καράβια ἀπὸ τὴ Νάντη, μπροστὰ σχεδὸν στὶς ἐκβολὲς τοῦ Λίγηρος ποταμοῦ. Τὸν ἴδιο χρόνο ἀπεβιβάσθησαν στὴ Μαδέρα καὶ γύρισαν στὸ ὁρμητήριό τους, στὸν κόλπο τοῦ Ἀλγερίου, μὲ 1200 σκλάβες. Στὰ 1631 ἐρήμαξαν τὶς ἀκτὲς τῆς Ἀγγλίας...

Ἡ ἀλλεπάλληλες αὐτὲς ἐπιτυχίες τοὺς ἔκαναν γενναίους καὶ τολμηροὺς μέχρι παραφροσύνης. Τίποτα πειὰ δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς συγκρατήσῃ καὶ νὰ ταματήσῃ τὴν καταστρεπτικὴ πορεία τους.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἀριθμὸς τῶν καραβίων τους ἄλλοτε αὔξανε καταπληκτικὰ καὶ ἄλλοτε πάλι λιγόστευε, ἀναλόγως τῶν ναυμαχιῶν ποὺ ἔδιναν. Στὰ 1534 εἶχαν 70 πολεμικά. Τὸ 1744, τοὺς εἶχαν μείνει μονάχα 4. Τὶς παραμονὲς τῆς καταλήψεως τοῦ Ἀλγερίου ἀπὸ τοὺς Γάλλους, ὁ πειρατικὸς στόλος τῶν Ἀλγερινῶν περιελάμβανε 16 καράβια ὠπλισμένα μὲ 298 κανόνια.

Ἀλλὰ κι' ὅταν ἀκόμα οἱ Ἀλγερινοὶ πειραταὶ εἶχαν ἐλάχιστον ἀριθμὸ καραβιῶν, πάλι νικοῦσαν, γιατὶ ἀντικαθιστοῦσαν τὰ πολεμικά τους μέσα μὲ τὴν προσωπική τους γενναιότητα καὶ μὲ τὴν ἀκράτητη ἐπιθετικότητά τους.

Πολλὲς φορὲς ὅμως, γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τὸ σκοπό τους, χρησιμοποιοῦσαν καὶ τὸ δόλο. Γι' αὐτο, πρὶν πλησιάσουν τὸ καράβι, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτεθοῦν, ἀνέβαζαν στὸ κατάρτι τους τὴ σημαία ἑνὸς φιλικοῦ κράτους, γιὰ νὰ μὴ δώσουν ὑπόνοιες στὸν ἀντίπαλο. Ὅταν δὲ τὸ ἔφταναν, τὸ κρατοῦσαν ἀκίνητο μὲ κάτι μακρυὰ σιδερένια ἀγκίστρια καὶ τότε οἱ κουρσάροι—μαῦροι Δαίμονες ποὺ τοὺς ξέρασε ἡ Κόλασις—ὡρμοῦσαν σὰν πεινασμένα θηρία στὸ κατάστρωμα τοῦ καραβιοῦ καὶ ἄρχιζαν νὰ σφάζουν, νὰ ἀτιμάζουν, νὰ λεηλατοῦν...

Τὴν ἀνανδρο αὐτὴ, τακτικὴ δὲν τὴν μετεχειρίζοντο μόνον οἱ Ἀλγερινοὶ κουρσάροι, ἀλλὰ καὶ οἱ πειραταὶ ὅλων τῶν χωρῶν καὶ ὅλων τῶν θαλασσῶν.

***

Ἴσως τώρα νὰ κάνῃ κανεὶς τὴ σκέψι πῶς τὸ «ντιβάνι»—ἡ βασιλικὴ Αὐλὴ—τοῦ Ἀλγερίου ἐπέτρεπε στὸ στόλο τῆς χώρας του νὰ ἐπιδίδεται σὲ τέτοιου εἴδους ἐπιχειρήσεις. Ὡστόσο, δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ ντραπῇ γι' αὐτό, ἀφοῦ κι' αὐτὰ ἀκόμα τὰ πολιτισμένα κράτη τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἄφιναν πλήρη ἐλευθερία δράσεως στοὺς πειρατάς των καὶ τοὺς ὑποστήριζαν μάλιστα πολλὲς φορές.

Οἱ πειραταὶ τοῦ Ἀλγερίου εἶχαν κάνει ἰδιαίτερη συμφωνία μὲ τὴ Γαλλία. Στὰ 1683, ὁ Λουδοβίκος ΙΔ', ἔξω φρενῶν γιὰ τὶς συχνὲς ἐπιδρομὲς τῶν πειρατῶν ἐναντίον Γαλλικῶν καραβιῶν, ἔστειλε στὸ Ἀλγέριο τὸν περίφημο Ντυκὲν γιὰ νὰ καταστροπώσῃ τοὺς κουρσάρους.

Ἡ ἐκστρατεία αὐτὴ ἐστοίχισε στὴ Γαλλία 25 ἑκατομμύρια λίρες. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι ὁ Ντυκὲν τὰ κατάφερε νὰ γκρεμίση καμμιὰ ἑκατοστὴ σπίτια καὶ δυὸ-τρία τζαμιὰ τῶν παραλίων τοῦ Ἀλγερίου, νὰ κάψῃ τρία Ἀλγερινὰ καράβια καὶ νὰ σκοτώσῃ χιλίους περίπου κατοίκους.

Ἡ ἀπρόσπτος αὐτὴ συμφορὰ ἔκανε τὸν «Ντέϋ»—τὸν ἀνώτατο ἄρχοντα—τοῦ Ἀλγερίου νὰ σκεφθῇ ὅτι ἡ Γαλλία δὲν χωράτευε. Κι' ἔστειλε ἀμέσως πρεσβευτὰς στὸ Λουδοβίκο νὰ ὑπογράψουν μαζὺ του συνθήκη φιλίας. Σύμφωνα μὲ τὴ συνθήκη αὐτή, οἱ κουρσάροι ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ σέβωνται κάθε Γαλλικὸ πλοῖο.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, κάθε πειρατικὸ καράβι ἔπρεπε νὰ κάνῃ ὑπούθυνο δήλωσι ὅτι δὲν θὰ ἐπείραζε Γαλλικὰ πολεμικὰ ἢ ἐπιβατικά. Ἡ συνθήκη αὐτὴ διετηρήθη ὡς τὰ 1830—ὁπότε καὶ ἐξηφανίσθη τελειωτικῶς ἡ πειρατεία, μὲ τὴν κατάληψι τοῦ Ἀλγερίου ἀπὸ τοὺς Γάλλους.

***

Ὅπως ἡ φωτιά, πρὶν σβύσῃ, ἀναδίδει μιὰ φλόγα μεγάλη, ἔτσι καὶ οἱ πειραταὶ τοῦ Ἀλγερίου, πρὶν ἐξαφανιστοῦν ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς, ἔδωσαν ἕνα τρομερὸ κουρσάρο, ποὺ ἔκλεινε μέσα του ὅλη τὴν ἀνδρεία, τὴ σκληρὴ γενναιότητα καὶ τὴν περηφάνεια τῶν προγόνων του.

Ὁ τελευταῖος τῶν Ἀλγερινῶν κουρσάρων ἦταν ὁ ραΐσης Χαμιντού, τοῦ ὁποίου τὰ κατορθώματα ἔχει ἀποθανατήσει τὸ λαϊκὸ τραγοῦδι, ποὺ παραθέσαμε στὴν ἀρχὴ τοῦ περιεκτικοῦ αὐτοῦ ἱστορήματος.

Ὁ Χαμιντοὺ δὲν ἦταν, ὅπως πολλοὶ ἄλλοι συνάδελφοί του, χριστιανὸς ἀποστάτης. Ἦταν καθαυτὸ μουσουλμάνος, ἀπὸ γονεῖς φανατικοὺς Τούρκους.

Σὲ νεοαρωτάτη ἡλικία, διεκρίθη γιὰ τὴ μαχητικότητά του, κατορθώνοντας νὰ αἰχμαλωτίσῃ μὲ τρία μικρὰ καραβάκια δυὸ μεγάλα Γενοβέζικα πολεμικά.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς μακρᾶς καὶ ἐνδόξου σταδιοδρομίας του, εἶχε αἰχμαλωτίσει πάνω ἀπὸ πενήντα καράβια διαφόρων κρατῶν.

Τὸ μεγαλείτερο κατόρθωμά του ἦταν ἡ αἰχμαλωσία μιᾶς πορτογαλλικῆς φρεγάδας μὲ 44 κανόνια, ἐνῶ τὸ δικό του καράβι ἦταν ὠπλισμένο μὲ 10 μονάχα κανόνια... Τὸ ὄνομά του εἶχε γίνει ὁ τρόμος καὶ ὁ φόβος ὅλων τῶν ναυτιλλομένων. Στὸ Ἀλγέριο τὸν ἐλάτρευαν σὰν ἡμίθεο, ἐνῶ ὅλος ὁ κόσμος τὸν φοβόταν σὰν Διάβολο.

Ὁ ραΐσης Χαμιντοὺ πέθανε ἡρωϊκὰ στὰ 1815.

Μιὰ μέρα, ἐνῶ πολεμοῦσε μ' ἕνα Ἀμερικανικὸ πολεμικό, ἔσκασε δίπλα του μιὰ ὀβίδα καὶ τοῦ ἔκοψε τὰ δυὸ πόδια. Ὁ Χαμιντοὺ τότε ἀτάραχος διέταξε νὰ τοποθετήσουν τὸ κολοβωμένο κορμί του σ' ἕνα ψηλὸ μέρος τοῦ καραβιοῦ γιὰ νὰ παρακολουθῇ ἀπ' ἐκεῖ καλύτερα τὴ ναυμαχία.

Τὸ αἷμα ὅμως ἔτρεχε ποτάμι ἀπὸ τὴν κοιλιά του καὶ ὁ Χαμιντοὺ κατάλαβε ὅτι πλησίαζε τὸ τέλος του... Ποιὸ κλείση τὰ μάτια του, διέταξε τὰ παλληκάρια του νὰ τὸν πετάξουν στὴ θάλασσα μόλις πεθάνῃ...

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ Ἀλγερινοὶ κουρσάροι, μόλις εἶδαν ὅτι πέθανε ὁ ἀρχηγός, των, ἔχασαν τὸ θάρρος των καὶ δὲν εἶχαν πειὰ δύναμι νὰ πολεμήσουν.

Καὶ ἔτσι, ὅταν οἱ Ἀμερικανοί, νικηταί, ἀνέβηκαν στὸ κατάστρωμα κι' ἐζήτησαν τὸ ραΐση Χαμιντού, οἱ κουρσάροι τοὺς ἔδειξαν ἕνα τέλμα ἀπὸ αἷμα καὶ δυὸ κομμένα πόδια... Τὸ σῶμα τοῦ ραΐση βρισκόταν ἤδη στὸ βυθὸ τῆς θαλάσσης...

Μὲ τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ Χαμιντοῦ, τελείωσε καὶ ἡ ἱστορία τῶν κουρσάρων τοῦ Ἀλγερίου...

Ἀγορὰ σκλάβων στὸ Ἀλγέριο.
(Λιθογραφία τοῦ 1835)

ΤΙ ΓΙΝΕΤΕ

ΜΕΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Οἱ Γάλλοι, ὅταν θέλουν νὰ ἐπαναλη-φθῇ ἕνα τραγοῦδι ἢ ἕνα μουσικὸ κομμάτι, μεταγραφίζονται τὴ λατινικὴ λέξι «bis», οἱ Ἄγγλοι τὸ γαλλικὸ «encore» καὶ οἱ Γερμανοὶ τὸ ἰταλικὸ «da capo». Ἐπίσης τὴ θερμότητα καὶ τὸ ψῦχος τῆς ἀτμοσφαίρας οἱ Γερμανοὶ τὸ ὑπολογίζουν κατὰ τὸ θερμόμετρο τοῦ Γάλλου Ρεαμύρου, οἱ Γάλλοι κατὰ τὸ θερμόμετρο τοῦ Γερμανοῦ Φαρενάϊτ καὶ οἱ Ἄγγλοι κατὰ τὸ θερμόμετρο τοῦ Σουηδοῦ Κελσίου.

ΞΕΝΟ ΣΤΙΧΟΙ

ΘΕΛΩ ΝΑ ΓΙΑΝΩ

(Τοῦ ΣΤΕΚΕΤΤΙ).

Μοῦ φεύγει ὁ νοῦς μου κι' εἶμ' ἀρ-
(ρωστημένος,
ὁ πυρετὸς στὶς φλέβες μέσ' ἀνάβει.
Ἐ'μαι γλυμός, πολὺ ἀδυνατισμένος,
ἀλλ' ὅταν σὲ σκεφτῶ ὁ πόνος παύει.
Ἀλλ' ὅταν σὲ σκεφτῶ ὁ πόνος σβένει
κι' ἡ ἐλπίδα στὴν καρδιὰ πάλι ἀνε-
(βαίνει.
Γιὰ νὰ μὴν πάσχω θέλω νὰ πεθάνω,
ἀλλ' ὅταν σὲ σκεφτῶ θέλω νὰ γιάνω...

Μετάφρ. Κ. Καιροφύλα.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΟΙ ΜΩΑΜΕΘΑΝΟΙ ΚΑΙ Η ΤΡΕΛΛΑ

Οἱ μωαμεθανοὶ θεωροῦν τοὺς τρελλοὺς ἱεροὺς καὶ ἀπαραβιάστους. Ὅταν κάποιος ξένος ρώτησε ἕναν μωαμεθανὸ γιατὶ σέβονται τόσο πολὺ τοὺς τρελλούς, ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε:

—Ὁ Θεὸς ἔδωσε τὸ λογικὸ στὸν ἄνθωπο γιὰ νὰ τὸν προφυλάττῃ στὴ ζωὴ ἀπὸ κάθε κακό. Ἄρα λοιπὸν λείψῃ ἀπ' τὸν ἄνθωπο τὸ λογικό, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος πίθεται ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ Θεοῦ.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἡ βιβλιοφιλία τοῦ Πετράρχη. Οἱ «ἔνδοξοι φίλοι» του. Τὸ στοίχημα δυὸ ποιητῶν. Τὸ ἔπαθλο στὸ.... δίσκο τῶν φτωχῶν! Ἡ καταπληκτικὴ ὁμοιότης δύο διδύμων ἀδελφῶν. Τὸ πάθημα τοῦ κουρέως. Ὁ Λουδοβίκος 14ος καὶ ὁ βλάσφημος χαρτοπαίκτης. Πῶς ἐπλήρωσε γιὰ ν' ἀκούσῃ τὶς ἀγαπημένες του βλασφημίες, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ μεγάλος Ἰταλὸς Πετράρχης ἔτρεφε πρὸς τὰ βιβλία ὑπερβολικὴ ἀγάπη, ἡ ὁποία ἔφτανε μέχρι πάθους. Σὲ κάποιο μέρος, μιλῶντας γι' αὐτὰ λέει:

«Ἔχω φίλους διαφόρων αἰώνων καὶ τόπων, οἱ ὁποῖοι διακρίθηκαν στοὺς πολέμους, στὴν πολιτική, στὴν ἐπιστήμη καὶ στὴ ρητορική. Αὐτοὶ δὲν χρειάζονται πολλὲς περιποιήσεις καὶ θωπεῖες, γιατὶ πάντοτε προσφέρονται νὰ μὲ ὑπηρετοῦν μὲ προθυμία. Τοὺς καλῶ κοντά μου ἢ τοὺς διώχνω ὅταν θέλω. Ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς μοῦ μιλοῦν γιὰ γεγονότα περασμένων χρόνων. Ἄλλοι μοῦ ἀποκαλύπτουν τὰ μυστήρια τῆς φύσεως. Μερικοὶ μοῦ διδάσκουν τὴν ἔντιμη ζωὴ καὶ τὸν ἥσυχο θάνατο. Ἄλλοι σκορπίζουν τὶς ἔγνοιες μου καὶ διασκεδάζουν τὴ λύπη μου μὲ τὰ χαριτολογήματά τους. Ὑπάρχουν ὅμως κι' ἄλλοι ποὺ συνηθίζουν τὴν καρδιά μου στὶς θλίψεις καὶ στὶς συμφορὲς ἢ περιορίζουν τὶς ἐπιθυμίες μου. Καὶ τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα εἶνε ὅτι ἀπέναντι τόσων εὐεργεσιῶν ποὺ μοῦ προσφέρουν, δὲν μοῦ ζητοῦν παρὰ ἕνα σίγουρο δωμάτιο σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ μένουν ἐκεῖ ἐξασφαλισμένοι ἀπὸ κάθε διαρπαγή. Καμμιὰ φορὰ ὅμως τοὺς περιφέρω καὶ στὰ χωριά, γιατὶ ἡ ἡσυχία τῆς ἐξοχῆς τοὺς ἀρέσει περισσότερο ἀπὸ τὸ θόρυβο τῶν πόλεων».

***

Οἱ ποιηταὶ Σαντέϊγ καὶ Ντὸ Περιὲ ἐστοιχημάτισαν μιὰ μέρα ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ θὰ ἔγραφε τὸ καλύτερο λατινικὸ σονέττο ἐπάνω σ' ἕνα θέμα ποὺ εἶχαν διαλέξει οἱ ἰδιοι... Ἀφοῦ ἔγραψαν τὰ σονέττα τους ἐπῆγαν καὶ βρῆκαν τὸ συνάδελφό τους Μενὰζ γιὰ νὰ τοὺς χρησιμεύσῃ ὡς κριτής.

Ὁ Μενὰζ ὅμως τοὺς ἐδήλωσε πὼς δὲν ἦταν βαθὺς γνώστης τῶν λατινικῶν καὶ τοὺς παρέπεμψε στὸν ἀδὰ Ραπέν, ὡς εἰδικότερο. Οἱ δυὸ ποιηταὶ ἔτρεξαν τότε στοὺ λατινομαθῆ ἀδά, καὶ ἀφοῦ τοῦ παρέδωσαν τὸ ἀντίτυπο τοῦ στοιχήματος, ἄρχισαν νὰ τοῦ διαβάζουν τὰ σονέττα τους γιὰ ν' ἀποφανθῇ ποιὸ ἦταν τὸ καλύτερο. Ὁ Ραπέν, ἀφοῦ τοὺς ἄκουσε μὲ προσοχή, τοὺς ἐδήλωσε ὅτι καὶ τὰ δυὸ ποιήματα ἦταν... ἀπαίσια, κι' πατρόνντας τὸ χρηματικὸ ἔπαθλο, τὸ ἔρριξε στὰ... δίσκο τῶν φτωχῶν τῆς ἐνορίας του!

***

Οἱ κόμητες ντὲ Λινεδίλ καὶ ντ' Ὠρικοὺρ ἦταν δίδυμοι ἀδελφοὶ καὶ ἔμοιαζαν καταπληκτικὰ μεταξύ τους. Ὅταν φοροῦσαν ὅμοια ροῦχα, καὶ οἱ ὑπηρέτες τους ἄκυρα τοὺς ἐμπέδευαν. Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς τους ἦταν καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Ὅταν μάλιστα ἦσαν καὶ οἱ δυὸ τους ἥλιοι, συχνὰ τύχαινε ὁ ἕνας νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἴλης τοῦ ἄλλου, χωρὶς οἱ ἀξιωματικοί τους ν' ἀντιληφθοῦν τὴν ἀλλαγή.

Κάποτε, ὁ κ. ντὲ Λινεδίλ ἐκάλεσε ἕναν κουρέα. Ἀφοῦ τὸν ἄφησε νὰ τοῦ ξυρίσῃ τὴ μισὴ πλευρὰ τοῦ προσώπου του, βρῆκε μιὰ πρόφασι καὶ μπῆκε στὸ διπλανὸ δωμάτιο, ὅπου τὸν περίμενε ὁ ἀδελφός του, ὁ ὁποῖος ἀρπάζοντας τὴν πετσέτα του, ἔσπευσε νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ κοντὰ στὸν κουρέα. Ὁ κουρεὺς δὲν ἀντελήφθη τὴν

ἀλλαγὴ καὶ ἄρχισε νὰ ξυρίζῃ τὴν ἀ-ξύριστη πλευρὰ τοῦ προσώπου του. Φαντάζεστε ὅμως τὴν ἔκπληξί του, ὅταν στὸ τέλος, εἶδε ὅτι στὴν πλευρὰ τὴν ὁποία εἶχε προηγουμένως ξυρίσει εἶχαν... ξαναφυτρώσει τὰ γένεια! Ὁ δυστυχὴς κουρεὺς τὰ εἶχε κυριολεκτικῶς χαμένα. Σὲ μιὰ στιγμὴ δὲ ποὺ κυνταζε ἀλλοῦ, ὁ κ. ντ' Ὠρικοὺρ ἔφυγε καὶ ὁ κ. ντὲ Λινεδίλ ξαναπάθησε στὴ θέσι του.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ κουρεὺς ἔπαθε νέο ἐφίσημα. Πῶς ἦταν μισοξυρισμένος, ἀφοῦ τὸν εἶχε ξυρίσει προηγουμένως... δυὸ μάλιστα φορές; Μήπως ὀνειρευόταν; Μόνον δὲ ὅταν εἶδε καὶ τοὺς δυὸ ἀδελφοὺς μαζύ, ἐκατάλαβε τὸ παιχνίδι ποὺ τοῦ εἶχαν παίξει.

Σημειώστε, τέλος, ὅτι οἱ δυὸ αὐτοὶ δίδυμοι ἀρρώσταιναν πάντα συγχρόνως. Ὅταν ὁ ἕνας τους πληγωνόταν, ὁ ἄλλος ἔννοιωθε τὸν πόνο στὸ ἴδιο μέρος ὅπου εἶχε τραυματισθῆ ὁ ἀδελφός του. Πολλὲς φορὲς ἔβλεπαν... τὸ ἴδιο ὄνειρο!

Τὴν ἴδια μέρα ποὺ ὁ κόμης ντ' Ὠρικοὺρ προσεβλήθη στὴ Γαλλία ἀπὸ τὸν κίτρινο πυρετό, ἀπὸ τὸν ὁποῖο καὶ πέθανε, ὁ κόμης ντὲ Λινεδίλ αἰσθάνθηκε στὴ Βαυαρία, ὅπου βρισκόταν τότε, συμπτώματα τοῦ ἴδιου πυρετοῦ!

***

Ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' εἶχε ἕναν εὐνοούμενο, τὸν Ντυφρενύ, τὸν ὁποῖο ἀγαποῦσε πολύ. Μὲ ὅλες ὅμως τὶς εὐεργεσίες ποὺ τοῦ εἶχε κάνει, δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ τὸν κάνῃ πλούσιο, γιατὶ ὁ Ντυφρενὺ εἶχε ἕνα τρομερὸ ἐλάττωμα: Ἔπαιζε χαρτιὰ καὶ ἔχανε συνεχῶς. Ἐκτὸς αὐτοῦ εἶχε κι' ἕνα ἄλλο ἐλάττωμα ἀκόμα: Ὅταν ἔχανε στὰ χαρτιά, ξεσποῦσε βλαστημῶντας τὰ θεία...

—Ἂν ξαναβλαστημήσῃς, τοῦ εἶπε μιὰ μέρα ὁ βασιλεὺς ἔξω φρενῶν, θὰ διατάξω νὰ σοῦ τρυπήσουν τὴ γλῶσσα μ' ἕνα πυρακτωμένο σίδερο!

Ὁ Ντυφρενὺ ὑποσχέθηκε τότε νὰ μὴ ξαναβλαστημήσῃ πειά...

Ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ μπῆκε μιὰ νύχτα σ' ἕνα χαρτοπαίγνιο, κι' ὅταν, κατὰ τὴ συνήθειά του, ἄρχισε νὰ χάνῃ, τὸν ἔπιανε μιὰ ἀκατάσχετη ἐπιθυμία ν' ἀρχίσῃ τὶς βλαστήμιες...

Μὴ θέλοντας ὅμως νὰ παραβῇ τὴν ὑπόσχεσι ποὺ ἔδωσε στὸ βασιλέα, ἄρχισε νὰ κάνῃ βόλτες ἀνω-κάτω. Καθὼς περπατοῦσε ἔτσι νευρικά, ἀντίκρυσε σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς αἰθούσης ἕναν ἄνθρωπο ποὺ φαινόταν πολὺ σφεγγωσμένος.

Ὁ Ντυφρενὺ τὸν ἐπλησίασε.

—Τί σοῦ συμβαίνει, φίλε μου; τὸν ἐρώτησε.

Μοῦ συμβαίνει, ἀπάντησε ὁ ἄγνωστος ἀναστενάζοντας βαθειά, ὅτι ἔχασα ὅλη τὴν περιουσία μου στὰ χαρτιὰ καὶ ὅτι δὲν μοῦ ἔμεινε οὔτε πεντάρα γιὰ νὰ μπορέσω τουλάχιστον νὰ ἐπιχειρήσω νὰ βγάλω τὰ χαμένα.

—Τόσο τὸ καλύτερο! φώναξε χαρούμενος ὁ Ντυφρενύ. Τόσο τὸ καλύτερο! Νά, πάρε δέκα λουδοβίκεια καὶ πήγαινε χρήγορα νὰ παίξῃς, ἀλλά... θὰ σοῦ ζητήσω καὶ ἐγὼ μιὰ χάρι...

—Ὅ,τι θέλετε... Εἶμαι στὴ διάθεσί σας...

—Ὅταν θὰ παίξῃς, νά... βλαστημᾶς! Νὰ βλαστημᾶς ὅσο μπορεῖς πιὸ δυνατὰ γιὰ νὰ σ' ἀκοῦσ ἀπὸ δῶ καὶ νὰ εὐχαριστιέμαι!...

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΛΓΕΡΙΟΥ

ΤΟΥ ALPHONS DAUDET

Ο ΑΡΧΙΤΕΜΠΕΛΗΣ

— Σὲ χαιρετῶ, βασιλέα τῶν τεμπέληδων !...

Μέσα στὴ ῥάθυμη μικρὴ πολιτεία Μπλίντα, στὸ Ἀλγέρι, λίγα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν εἰσβολὴ τῶν Γάλλων, ζοῦσε ἕνας ἀγαθὸς Μαῦρος, ποὺ τὸ οἰκογενειακό του ὄνομα ἦταν Σίντι Λάντκαρ καὶ ποὺ οἱ ἄλλοι συμπολῖτες του τὸν εἶχαν βγάλει ὁ Τεμπέλης.

Θὰ ξέρετε βέβαια ὅτι οἱ Μαῦροι στὸ Ἀλγέρι, καὶ πρὸ πάντων στὴ Μπλίντα, εἶνε οἱ πιὸ ἀμέριμνοι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου. Σ' αὐτό, φαίνεται, φταῖνε τ' ἀρώματα τῶν πορτοκαλλιῶν καὶ τῶν γλυκολεμονιῶν, μέσα στὰ ὁποῖα εἶνε πλημμυρισμένη ἡ πολιτεία τους.

Μὰ κανεὶς ἀπ' ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Μπλίντας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ παραβγῆ στὴν τεμπελιὰ καὶ στὴν ξενοιασιὰ τὸ Σίντι Λάντκαρ. Ὁ καλὸς αὐτὸς ἄνθρωπος εἶχε κάνει τὸ ἐλάττωμά του πραγματικό του ἐπάγγελμα. Ὅπως ἄλλοι εἶνε μπακάληδες, καφετζῆδες, μανάβηδες, ἔτσι ὁ Σίντι Λάντκαρ ἦταν τεμπέλης!

Εἶχε κληρονομήσει ἀπ' τὸν πατέρα του ἕνα μικρὸ περιβόλι, κάτω ἀπ' τὰ τείχη τῆς πόλεως, μὲ μιὰ χαμηλὴ ἄσπρη μάντρα ποὺ σοιριαζόταν ὁλοένα σὲ ἐρείπια, μὲ μιὰ πόρτα ποὺ τὴν εἶχαν τνίξει τὰ χόρτα καὶ δὲν ἔκλεινε, μὲ μερικὲς σκηνές, μερικὲς μπανανιὲς καὶ δυὸ-τρεῖς δροσερὲς πηγὲς ποὺ κυλοῦσαν τὸ νερό τους ἀνάμεσα στὰ χόρτα. Ἐκεῖ περνοῦσε τὸν καιρό του ξαπλωμένος φαρδὺς πλατύς, ἀκίνητος, ἀμίλητος, μὲ τὴ γενειάδα του γεμάτη μυρμήγκια. Ὅταν πεινοῦσε, ἄπλωνε τὸ χέρι του κ' ἔπαιρνε κανένα σῦκο, ἢ καμμιὰ μπανάνα ποὺ εἶχε πέσει κοντά του στὰ χόρτα. Μὰ ἂν ἐπρόκειτο νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ κόψη τὸ φροῦτο ἀπ' τὸ δέντρο του θὰ προτιμοῦσε καλύτερα νὰ πεθάνη τῆς πείνας. Ἔτσι, μέσα στὸν κῆπο του, τὰ σῦκα σάπιζαν ἀπάνω στὰ κλαδιά τους καὶ τὰ δέντρα ἦταν γεμάτα πουλιά.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ τεμπελιὰ εἶχε κάνει τὸ Λάντκαρ πολὺ δημοφιλῆ στὸν τόπο του. Τὸν ἐσέβοντο σὰν ἅγιο. Ὅταν περνοῦσαν μπρὸς ἀπ' τὴν μάντρα του, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ κοιμητῆρι, ἡ γυναίκες τῆς πόλεως ἔβαζαν τὰ μουλάρια τους νὰ περπατοῦν σιγὰ-σιγὰ καὶ μιλοῦσαν μὲ χαμηλὴ φωνὴ γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀνησυχήσουν. Οἱ ἄντρες πάλι, κάθε φορὰ ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ τὴν πόρτα του, ὑποκλινόντουσαν μ' εὐλάβεια. Καὶ μόνο τὰ παιδιά, κάθε μέρα, ὅταν σχολοῦσαν ἀπ' τὸ σχολεῖο τους, σκαρφάλωναν στὴ μάντρα του καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τοῦ καταστρέψουν τὴ μακαρία γαλήνη του, φωνάζοντας τὸ Λάντκαρ μὲ τὸνομά του, γελῶντας καὶ πετῶντας του πορτοκαλόφλουδες.

Μὰ ὅλοι οἱ κόποι τους πήγαιναν χαμένοι, γιατὶ ἐκεῖνος οὔτε σάλευε ἀπὸ τὴ θέσι του. Κάθε τόσο μονάχα τὸν ἄκουγαν νὰ φωνάζη μέσ' ἀπ' τὴν πυκνὴ χλόη, ὅπου βρισκόταν ξαπλωμένος: «Ἀλλοίμονό σας, ἂν σηκωθῶ !..» Μὰ δὲν σηκωνόταν ποτέ...

Ἕνας ὅμως ἀπ' τοὺς μικροὺς αὐτοὺς διαβόλους, ποὺ πηγαίναν κάθε τόσο νὰ πειράξουν τὸν ἀρχιτεμπέλη μας, γοητεύθηκε τόσο πολὺ ἀπ' τὴ ζωή του, ὥστε ἕνα πρωὶ εἶπε καθαρὰ καὶ ξάστερα στὸν πατέρα του ὅτι δὲν ἤθελε νὰ πάη πειὰ στὸ σχολεῖο κ' ἤθελε νὰ γίνη τεμπέλης.

—Τεμπέλης, ἐσύ! φώναξε ὁ πατέρας του, ἕνας ἀγαθὸς μαραγκός, ἐργατικὸς σὰν μέλισσα, ποὺ ἀπὸ τὶς πέντε τὸ πρωὶ βρισκόταν στὴ δουλειά του. Τεμπέλης ἐσύ!... Καὶ πῶς σοῦ ἦρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα ;...

—Ναί, πατέρα μου, θέλω νὰ γίνω τεμπέλης σὰν τὸ Σίντι Λάντκαρ !...

—Ὄχι, παιδί μου... Θὰ γίνης καὶ σὺ μαραγκὸς σὰν καὶ μένα ἢ γραμματέας τοῦ Καδῆ, σὰν τὸ θεῖο σου τὸν Ἀλῆ... Ποτὲ ὅμως δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ γίνης τεμπέλης... Ἔλα, πήγαινε τώρα γρήγορα στὸ σχολεῖο σου γιατί ἀλλοιῶς σοῦ σπάζω στὴν πλάτη αὐτὴ τὴ βέργα... Τράβα γρήγορα στὸ σχολεῖο σου...

Βλέποντας τὴ βέργα ποὺ εἶχε πάρει ὁ πατέρας του, ὁ μικρὸς δὲν ἐπέμεινε περισσότερο καὶ προσποιήθηκε πὼς πάει στὸ σχολεῖο του. Μὰ ἀντὶ νὰ πάη στὸ σχολεῖο, μτῆκε σ' ἕνα ἀράπικο παζάρι, χώθηκε μπρὸς στὸ μαγαζὶ ἑνὸς ἐμπόρου, ἀνάμεσα σὲ δυὸ ὑψηλὲς στῖβες χαλιῶν τῆς Σμύρνης, καὶ ἔμεινε ἐκεῖ ὅλη τὴν ἡμέρα, ξαπλωμένος ἀνάσκελα, κυττάζοντας τὰ φανάρια, τὶς τσόχες, καὶ τὶς ἄλλες πραμάτιες τοῦ ἐμπόρου καὶ ἀναπνέοντας τὴ διαπεραστικὴ μυρωδιὰ τῶν ἀρωμάτων ποὺ πουλοῦσε.

Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα, καὶ τὴν ἄλλη καί, ἀντὶ νὰ πηγαίνη στὸ σχολεῖο του, πήγαινε καὶ ξαπλωνόταν στὴ συνηθισμένη του θέσι.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ὁ πατέρας του τὸ ἔμαθε αὐτό. Μὰ τοῦ κάκου φώναξε, θύμωσε, βλαστήμησε τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλλὰχ καὶ ἔσπασε στὰ πλευρὰ τοῦ μοναχογιοῦ του ὅλες τὶς βέργες τοῦ μαγαζιοῦ του. Τίποτε δὲν ἔκανε... Τὸ παιδὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ λέη : «Θέλω νὰ γίνω τεμπέλης !... Θέλω νὰ γίνω τεμπέλης !...» καί, ἀντὶ νὰ πηγαίνη στὸ σχολεῖο του, πήγαινε καὶ ξαπλωνόταν κάπου...

Κουρασμένος στὸ τέλος ἀπὸ τὴν ἱστορία, ὁ πατέρας του, ἀφοῦ συμβουλεύτηκε καὶ τὸ γραμματέα τοῦ Καδῆ, τὸν Ἀλῆ, ἔλαβε μ' ἀπόφασι.

—Ἄκου, εἶπε στὸ γυιό του, ἀφοῦ ἐπιμένεις μὲ κάθε τρόπο νὰ γίνης τεμπέλης, θὰ σὲ πάω στὸ Λάντκαρ. Αὐτὸς θὰ σ' ἐξετάση καὶ ἂν πράγματι ἔχεις προδιάθεσι νὰ γίνης τεμπέλης, θὰ τὸν παρακαλέσω νὰ σὲ κρατήση κοντά του ὡς μαθητευόμενο...

—Ὠραῖα, τοῦ ἀποκρίθηκε τὸ παιδί...

Καὶ ἡ ἄλλη μέρα κιόλας, πατέρας καὶ γυιός, ἀρωματισμένοι καὶ μὲ τὸ κεφάλι τους φρεσκοξυρισμένο, τράβηξαν νὰ βροῦν τὸν ἀρχιτεμπέλη Σίντι Λάντκαρ μέσα στὸ μικρό του κῆπο.

Ἡ πόρτα του ἦταν πάντοτε ἀνοιχτὴ καὶ οἱ ἄνθρωποί μας μπῆκαν μέσα χωρὶς νὰ χτυπήσουν. Μὰ ἐπειδὴ τὸ χορτο εἶχε φουντώσει ψηλὸ καὶ πυκνό, δυσκολεύτηκαν κάτως νὰ βροῦν αὐτὸν ποὺ ζητοῦσαν. Τέλος τὸν ἀνακάλυψαν ξαπλωμένον κάτ' ἀπ' τὶς συκὲς τοῦ βάθους, ἀνάμεσα σ' ἕνα πλῆθος τρελλὰ χορτάρια καὶ μικρὰ πουλιά.

Ὁ Σίντι Λάντκαρ τοὺς ὑποδέχτηκε μὲ ἕνα μουρμούρισμα.

—Ὁ Θεὸς μαζύ σου, Σίντι Λάντκαρ! εἶπε ὁ πατέρας ὑποκλινόμενος καὶ φρόντιζε τὸ χέρι του στὸ στῆθός του. Νὰ ὁ γυιός μου ποὺ καλὰ καὶ σώνει θέλει νὰ γίνη τεμπέλης... Σοῦ τὸν φέρνω γιὰ νὰ τὸν ἐξετάσης καὶ νὰ ἰδῆς ἂν ἔχη κλίσι γι' αὐτὴ τὴ δουλειά... Ἂν συμβαίνη αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, σὲ παρακαλῶ νὰ τὸν κρατήσης ὡς μαθητευόμενο κοντά σου... Θὰ σοῦ πληρώσω ὅ,τι χρειάζεται...

Ὁ Σίντι Λάντκαρ, χωρὶς ν' ἀπαντήση, τοὺς ἔκανε σημεῖο νὰ καθήσουν κοντά του ἀπάνω στὴ χλόη. Ὁ μαραγκὸς κάθησε, μὰ τὸ παιδί του ξαπλώθηκε ἀνάσκελα. Αὐτὸ ἦταν καλὸ σημάδι. Ἔπειτα κυττάχτηκαν χωρὶς νὰ ποῦν λέξι.

Ἤτανε μέσα στὸ μεσημέρι κ' ἔκανε μιὰ ζέστη διαβολεμένη. Ὅλα φαινόντουσαν σὰν νὰ κοιμοῦνται... Δὲν ἀκουγόντουσαν παρὰ τὰ τζιτζίκια, ἡ πηγὲς ποὺ κυλοῦσαν κάτ' ἀπ' τὰ χόρτα καὶ τὰ βαρειὰ πουλιὰ ποὺ πετοῦσαν μέσ' στὰ φυλλώματα.

Κάθε τόσο, ἕνα σῦκο πολὺ γινωμένο ἔπεφτε κάτω. Τότε, ὁ Σίντι Λάντκαρ ἄπλωσε τὸ χέρι του καί, μὲ ὕφος κουρασμένο, ἔφερνε τὸ σῦκο ὥς τὸ στόμα του... Μὰ τὸ παιδὶ δὲν ἔκανε οὔτε αὐτὸ τὸν κόπο... Τὰ πιὸ ὡραῖα σῦκα ἔπεφταν κοντά του κ' αὐτὸ δὲν ἐγύριζε καθόλου τὸ κεφάλι του. Ὁ ἀρχιτεμπέλης μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ του παρακολουθοῦσε αὐτὴ τὴν ὑπέροχη ξενοιασιά, χωρὶς ὅμως νὰ προφέρη λέξι...

Μιὰ ὥρα, δυὸ ὧρες πέρασαν ἔτσι... Ἐντωμεταξὺ ὁ φτωχὸς μαραγκὸς εὕρισκε ὅτι τὸ πρᾶγμα τραβοῦσε πολύ. Ὡστόσο δὲν ἐτολμοῦσε νὰ πῆ τίποτε καὶ ἔμενε ἐκεῖ ἀκίνητος, μὲ τὰ πόδια σταυρωμένα, πλημμυρισμένος κ' αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς τεμπελιᾶς ποὺ κυμάτιζε στὸν ἀέρα, ἀνάμικτη μὲ τ' ἀρώματα τῶν μπανανῶν καὶ τῶν πορτοκαλιῶν...

Μὰ ἔξαφνα ἕνα μεγάλο σῦκο ἔπεσε ἀπ' τὴ συκιὰ καὶ πῆγε καὶ στάθηκε ἀπάνω στὸ μάγουλο τοῦ παιδιοῦ. Ὠραῖο σῦκο, μὰ τὸν Ἀλλάχ! κατακόκκινο, ζαχαρωμένο, μυρωμένο σὰν τὸ μέλι... Γιὰ νὰ τὸ κάνη νὰ μπῆ μέσ' στὸ στόμα του, τὸ παιδὶ δὲν εἶχε νὰ κάνη τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τὸ σπρώξη μὲ τὸ δάχτυλο. Μὰ κ' αὐτὸ ἀκόμα τὸ εὕρισκε πολὺ κουραστικό, καὶ ἔμενε ἔτσι, χωρὶς νὰ κουνιέται, μαζὺ μὲ τὸ σῦκο ποὺ τοῦ γέμιζε μυρωδιὲς τὴ μύτη...

Στὸ τέλος, ὁ πειρασμὸς ἔγινε πολὺ μεγάλος καί, κλείνοντας τὸ μάτι του στὸν πατέρα του, τοῦ εἶπε μὲ ῥάθυμη φωνή :

— Πατέρα !... Πατέρα !... βάλε μου αὐτὸ τὸ σῦκο μέσ' στὸ στόμα...

Ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ Σίντι Λάντκαρ, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε ἕνα σῦκο στὰ χέρια του τὸ πέταξε μακρυά, καὶ εἶπε δργισμένος στὸ μαραγκό :

—Αὐτὸ τὸ παιδὶ μοῦ ἔφερες γιὰ μαθητή ; Μὰ αὐτὸ εἶνε δάσκαλός μου. Δὲν βλέπεις ποὺ μοῦ δίνει μαθήματα !...

Ἔπειτα, γονατίζοντας μπρὸς στὸ παιδὶ ποὺ ἔμενε πάντα ξαπλωμένο κ' ἀκουμπώντας τὸ κεφάλι του στὸ χῶμα, εἶπε :

—Σὲ χαιρετῶ, βασιλέα τῶν τεμπέληδων !...

ALPHONSE DAUDET

Σκαρφάλωναν στὴ μάντρα καὶ τοῦ πετοῦσαν πορτοκαλλόφλουδες...

Τὸ σῦκο στάθηκε στὸ μάγουλό του !...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἐξαιρετικῶς καλὰς τιμὰς παλαιὰ βιβλία καὶ ὁλοκλήρους βιβλιοθήκας, χειρόγραφα παλαιὰ καὶ εἰκόνας (χαλκογραφίας, λιθογραφίας κ.τ.λ.). Ἐπίσης περιοδικὰ ἐκδοθέντα μέχρι τοῦ 1900, ἐφημερίδας, βιβλία ξένων γλωσσῶν κ.τ.λ. κ.τ.λ. Πληροφορίαι στὰ γραφεῖα μας.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΣΑΤΑΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΔΕΓΟΝΔΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἀκούγοντας τὶς διαβεβαιώσεις αὐτὲς τοῦ Λανδερίχου, ἡ Φρεδεγόνδη χαμογέλασε καὶ εἶπε:

—Αὐτοὶ οἱ νέοι δὲν ἀμφιβάλλουν ποτὲ γιὰ τίποτε...

Καί, φιλῶντας τον γιὰ δεύτερη φορά, ἐπρόσθεσε:

—Καὶ ποιός μοῦ ἐγγυᾶται ὅτι δὲν θὰ ποστιμήσης περισσότερο ἀπὸ μένα τὴ Ριγόνδη; Αὐτὴ εἶνε ὡραία νέα...

Ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως, ὁ νέος ὑψωσε τοὺς ὤμους του...

Ἡ Φρεδεγόνδη ὅμως ἐξακολούθησε:

—Ἡ Ριγόνδη θὰ σ' ἀγαπήση...

Σ' ἀγαπάει κιόλας... Αὐτὴ ἀγαπάει ὅλον τὸν κόσμο...

Τότε ὁ Λανδέριχος χαμογέλασε κ' αὐτός, μὲ τὴ σειρά του, καὶ τῆς ἀπάντησε:

—Αὐτὸς εἶν' ἕνας λόγος παραπάνω γιὰ νὰ μὴ τὴν ἀγαπήσω ἐγώ...

—Ὠραία! εἶπε εὐχαριστημένη ἡ Φρεδεγόνδη. Μὰ πρέπει νὰ δυσπιστῆς πρὸς αὐτή, γιατὶ εἶνε πολὺ κακὴ καὶ πονηρή... Θὰ γίνη θησαυρὸ ἄμα δῆ πὼς τὴν πειστοφονεῖς... Θὰ ἀναστατώση γῆ καὶ οὐρανὸ γιὰ νὰ μάθη ποιὰ εἶνε ἐκείνη ποὺ τῆς κλέβει τὴν καρδιά σου... Καὶ ἄκουσε ἀκόμα... Ἂν τύχη καὶ ἀνακαλύψη κανεὶς τίποτε, πρέπει νὰ δειχθῆς χωρὶς κανένα οἶκτο... Πρέπει νὰ ξέρης ὅτι εἶμαι γυναίκα, μὰ εἶμαι καὶ βασίλισσα. Καὶ ἂν ἡ γυναίκα δίνει τὴν καρδιά της, ἡ βασίλισσα θέλει νὰ φυλάξη ἄθικτη τὴν τιμή της.

Καθὼς ἡ Φρεδεγόνδη ἐπρόφερε τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια, θόρυβος βημάτων ἀκούστηκε ἀπέξω... Ἀμέσως ὁ Λανδέριχος πετάχτηκε ὄρθιος.

—Ἀπόψε τὰ μεσάνυχτα σὲ περιμένω στὸ διαμέρισμά μου, εἶπε γρήγορα-γρήγορα στὸ φίλο της. Θὰ μπῆ ἀπὸ τὸ παράθυρο ποὺ βλέπει στὸ ποτάμι. Λοιπόν, ὡραῖο ἀγόρι! Σ' ἀγαπῶ!

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἡ πόρτα ἀνοιξε καὶ ἡ Ριγόνδη μπῆκε μέσα...

Εἶδε τὸν ἀρχικυνηγὸ νὰ στέκεται ὄρθιος μπρὸς στὴ μητέρα της, σὲ μιὰ στάσι γεμάτη εὐλάβεια καὶ σεβασμό καὶ ἄκουσε τὴ βασίλισσα νὰ τοῦ λέη ἀδιάφορα, ξεφυλλίζοντας τὸ ψαλτήριό της:

—Πηγαίνετε, ἄρχων Λανδέριχε... Ἐλάβατε τὰς ὁδηγίας μου... Φροντίστε νὰ συμμορφωθῆτε μ' αὐτές...

***

«Ἂν τύχη καὶ ἀνακαλύψη κανεὶς τίποτε, πρέπει νὰ δειχθῆς χωρὶς κανένα οἶκτο ;»

Ποιὸ νὰ ἦταν τάχα τὸ βάθος τῆς σκέψεως τῆς Φρεδεγόνδης, καθὼς ἔλεγε τὰ λόγια αὐτὰ στὸ Λανδέριχο; Ἁπλούστατα, ἡ βασίλισσα, κάνοντας φίλο της τὸν ὡραῖο αὐτὸ νέο, δὲν ὀνειρεύόταν παρὰ δυὸ πράγματα: Νὰ προκαλέση μιὰ βαθειὰ θλίψη στὴν κόρη της, καί, ἂν ἡ θλίψη της αὐτὴ τὴν ἔκανε πολὺ περίεργη, νὰ τὴ χτυπήση θανάσιμα, χρησιμοποιῶντας ὡς ὄργανό της τὸ Λανδέριχο...

Ναί, αὐτὴ ἦταν ἡ σκέψις τῆς βασιλίσσης, μολονότι τὸ πνεῦμα ὀπισθοχωρεῖ τρομαγμένο μπρὸς στὴν ἰδέα μιᾶς μητέρας ποὺ θέλει νὰ σκοτώση τὴν κόρη της...

Ἡ Φρεδεγόνδη δὲν εἶχε πέσει καθόλου ἔξω, ὅταν εἶπε πὼς ἡ Ριγόνδη δὲν θὰ μποροῦσε ν' ἀνεχθῆ τὴν περιφρόνησι τοῦ Λανδερίχου...

Πράγματι, ὅταν ἡ νεαρὰ βασιλοπούλα βεβαιώθηκε ὅτι κάποια ἄλλη τῆς ἔκλεβε τὴν καρδιὰ ἐκείνου, ἐπάνω στὸν ὁποῖο νόμιζε πὼς εἶχε διαιρήσει ὅσα ἤθελε ἀπὸ τὸ θησαυροφυλάκειο τῆς βασιλίσσης—εἶχε τοὺς ἀντικατασκόπους του, στοὺς ὁποίους εἶχε ἀναθέσει νὰ παρακολουθοῦν ἐκείνους ποὺ τὸν παρακολουθοῦσαν...

Μιὰ νύχτα ὡστόσο ὁ Λανδέριχος βεβαιώθηκε ὅτι τὰ ὄργανά του ἦσαν λιγώτερο ἐπιδέξια ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς Ριγόνδης.

Καθὼς περνοῦσε μὲ μιὰ βάρκα τὸ ποτάμι, πηγαίνοντας ἀπὸ τὸ οἴκημα ποὺ τοῦ εἶχε παραχωρηθεῖ ὡς κατοικία στὰ ἀνάκτορα γιὰ νὰ συναντήση τὴ Φρεδεγόνδη, τοῦ φάνηκε πὼς εἶδε σ' ἕνα νησάκι ποὺ βρισκόταν ἀκριβῶς ἀπέναντι στὰ διαμερίσματα τῆς βασιλίσσης, μιὰ σκιά...

Ὁ Λανδέριχος χαμογέλασε μὲ τὴ σειρά του καὶ τῆς ἀπάντησε...

Ἀμέσως, χωρὶς νὰ χάνη καιρό, ὁ Λανδέριχος μὲ δυὸ-τρεῖς κουπιές, ἔφτασε στὸ νησί.

Ἡ σκιὰ βρισκόταν πάντοτε στὴ θέσι της, ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἰτιές.

Ὁ Λανδέριχος τράβηξε ἀμέσως πρὸς αὐτή, καὶ σὲ λίγο εἶδε πὼς ἡ σκιὰ ἦταν ἕνας ἀκόλουθος τῆς Ριγόνδης ὀνομαζόμενος Ρανίμιρος.

Ὁ ἀκόλουθος, βλέποντας τὸν Λανδέριχο νὰ πλησιάζη, τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὴν κάνη σταθερή:

Ἐσεῖς εἶστε, ἄρχων ἀρχικυνηγέ; Σίγουρα θὰ ἤθελατε ἐδῶ γιὰ νὰ ψαρέψετε σὰν καὶ μένα...

—Ἀ! ψαρεύεις, μικρέ μου; τοῦ ἀποκρίθηκε εἰρωνικὰ ὁ Λανδέριχος. Αὐτὸ ὅμως φαίνεται περίεργο, γιατὶ δὲν βλέπω πουθενὰ τὰ δίχτυα σου...

—Μπά! ἔκανε ὁ Ρανίμιρος. Καὶ τί εἶνε αὐτὸ ἐδῶ;

Καὶ ἔδειξε στὸ Λανδέριχο ἕνα δίχτυ. Ἤταν, καθὼς φαίνεται, προετοιμασμένος γιὰ νὰ δικαιολογήση τὴν παρουσία του στὸ ἔρημο αὐτὸ νησάκι.

—Πράγματι, εἶπε ὁ Λανδέριχος, ἔχεις δίχτυα... Μὰ τὰ ψάρια ποῦ εἶνε; Μήπως δὲν τσιμποῦνε...

—Δὲν ἔπιασα ὥς τώρα κανένα... παραδέχτηκε ὁ ἀκόλουθος. Μὰ ἐλπίζω νὰ πιάσω σὲ λίγο...

—Ἐγὼ ὅμως, εἶπε σαρκαστικὰ ὁ Λανδέριχος, εἶμαι ἀπελπισμένος γιὰ λογαριασμό σου καὶ σὲ βεβαιώνω πὼς δὲν θὰ πιάσης κανένα...

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Λανδέριχος ἔπιασε τὸ νεαρὸ ἀκόλουθο ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ ἄρχισε νὰ τὸν σφίγγη... Ὁ φτωχὸς νέος θέλησε νὰ ἀμυνθῆ, μὰ τὸ χέρι τοῦ ἀρχικυνηγοῦ ἦταν πραγματικὰ σιδερένιο!

Ἔτσι σὲ λίγο ὁ Ρανίμιρος στραγγαλισμένος γλυστροῦσε ἀργὰ μέσ' στὸ νερὸ τοῦ ποταμιοῦ, τὸ ὁποῖο τὸν κατάπιε...

Ὁ Λανδέριχος, χωρὶς νὰ δώση περισσότερη προσοχή, ξαναμπῆκε στὴ βάρκα καὶ τράβηξε στὸ παλάτι. Σὲ λίγο βρισκόταν κοντὰ στὴ βασίλισσα, στὴν ὁποία διηγήθηκε τί εἶχε συμβεῖ.

Ἐκείνη, ἀφοῦ τὸν ἄκουσε προσεχτικά, φώναξε:

—Ἕνας ἀκόλουθος τῆς Ριγόνδης! Σίγουρα αὐτὴ τὸν εἶχε τοποθετήσει ἐκεῖ... Φαίνεται πὼς ὑποψιάζεται κάτι καὶ ἡ ὑποψίες της αὐτὲς θὰ μεγαλώσουν, ὅταν αὔριο ἀνακαλύψουν μέσ' στὸ ποτάμι τὸ πτῶμα τοῦ Ρανιμίρου.

—Τί νὰ κάνω; εἶπε ὁ Λανδέριχος.

—Τί νὰ κάνης; ἐπανέλαβε ἡ βασίλισσα. Μὲ ρωτᾶς κιόλας;... Μιὰ γυναίκα ἀπειλεῖ τὸν ἔρωτά μας καὶ σὺ μὲ ρωτᾶς τί πρέπει νὰ κάνης;...

—Σᾶς ρωτάω, γιατὶ ἡ γυναίκα αὐτή... εἶπε ὁ Λανδέριχος, χωρὶς νὰ τολμᾶη ν' ἀποτελειώση τὴ φράσι του...

—Γιατί, τὸν ρώτησε ζωηρὰ ἡ Φρεδεγόνδη.

—Γιατὶ ἡ γυναίκα αὐτὴ εἶνε κόρη σας! Ἂν ἦταν ἄλλη, ἤξερα τί θὰ ἔκανα! εἶπε ὁ ἀρχικυνηγός.

—Καὶ τί σημασία ἔχει τὸ ὅτι εἶνε κόρη μου;

Ὁ τόνος τῆς Φρεδεγόνδης, καθὼς εἶπε τὰ λόγια αὐτά, εἶχε μιὰ τόσο τρομερὴ ἀγριότητα, ὥστε ὁ Λανδέριχος ἀναρίχιασε χωρὶς νὰ θέλη.

(Ἀκολουθεῖ).

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Οἱ διωγμοὶ τῶν Χριστιανῶν στὴ μπολσεβικιὴ Ρωσσία. Οἱ σύγχρονοι μάρτυρες τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. Τὸ προσκύνημα τῆς Λουρδης. Πῶς μιὰ κυρία ποὺ δὲν ἤξερε μουσική, ἔγινε καλλιτέχνις. Πῶς ὁ γλεντζὲς ἀριστοκράτης ἔγινε ἱεραπόστολος. Περίεργες καὶ θαυματουργὲς συμπτώσεις. Ἡ ὀπτασία τοῦ Ἐσταυρωμένου. Πῶς ἕνας Ἑβραῖος βαφτίστηκε χριστιανός. Μοναδικὰ καὶ ἀπίστευτα γεγονότα, κτλ. κτλ.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀνατρέξουμε στοὺς πρώτους μετὰ Χριστὸν αἰῶνες, στὶς ἐποχὲς τῶν διωγμῶν, γιὰ νὰ συναντήσουμε ἁγίους καὶ μάρτυρας τοῦ χριστιανισμοῦ. Καὶ σήμερα ἀκόμα, στὴν ἐποχὴ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου, ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ὑφίσταται ἀγρίους διωγμούς. Παράδειγμα οἱ μπολσεβίκοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν κηρύξει ἀμείλικτο πόλεμο ἐναντίον κάθε τι χριστιανικοῦ στὴ χώρα τους. Λεηλατοῦν τὶς ἐκκλησίες, καταστρέφουν τὰ ἱερὰ σκεύη, ποδοπατοῦν τὰ ἅμφια καὶ μπαίνουν στὴν Ἁγία Τράπεζα. Κάνε καὶ καταστρέφουν τὰ εἰκονίσματα καὶ καταλιθώνουν ὅσους τολμοῦν νὰ ἐκδηλώνουν φανερὰ τὴ λατρεία τους πρὸς τὸ Χριστό. Πρὸ ὀλίγου καιροῦ μάλισται ἐξεδόθη στὴ Γερμανία ἕνα βιβλίο, στὸ ὁποῖο περιγράφεται ὁ μαρτυρικὸς θάνατος τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας Τράουγκοτ Χάν, τὸν ὁποῖο σκότωσαν στὶς 14 Ἰανουαρίου 1919 οἱ μπολσεβίκοι, μαζὶ μὲ τὸν ἀρχιεπίσκοπο Πλάτωνα καὶ ἄλλους πέντε ἱερεῖς, ἐπειδὴ δὲν ἤθελαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ χριστιανικό τους ποίμνιο.

Ἀκριβῶς τὰ ἴδια ἔκαναν καὶ οἱ Τούρκοι ἄλλοτε ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἀρμενίων στὴ Μικρὰ Ἀσία. Οἱ διωγμοὶ αὐτοὶ ἦσαν καθαρῶς θρησκευτικοί, γιατὶ οἱ Τοῦρκοι δὲν κατεδίωκαν τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἀρμενίους ὡς ἀλλοεθνεῖς, ἀλλὰ κυρίως ὡς χριστιανούς. "Οποιος «ἐτούρκευε», π. χ. ὅποιος ἐδέχετο νὰ ἐξισλαμισθῆ, ἔσωζε καὶ τὴ ζωή του καὶ τὴν περιουσία του. "Οποιος ὅμως ἔμενε πιστὸς στὴ θρησκεία του, αὐτὸς σφαζόταν χωρὶς κανένα ἔλεος καὶ πήγαινε νὰ συμπληρώση τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀνωνύμων μαρτύρων τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Μὰ οἱ μάρτυρες αὐτοὶ δὲν μένουν πάντοτε ἀνώνυμοι καὶ ἄγνωστοι. Ἡ ἐκκλησία πολλὲς φορὲς, τιμώντας τὴ μνήμη τους, τοὺς ἀνακηρύσσει ἁγίους. "Ετσι ἔκανε ἡ δική μας Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία γιὰ τὸν Πατριάρχη Γρηγόριο τὸν Ε'. ὁ ὁποῖος, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, κατεσφάγη μεταξὺ τῶν ἁγίων. Τὸ ἴδιο ἐπίσης ἔκανε καὶ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία κατὰ τὸ 1925 γιὰ τὴν Καρμηλίτισσα ἀδελφὴ Θηρεσία Μαρτέν. ἡ ὁποία πέθανε τὸ 1897 σὲ ἡλικία εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν καὶ τῆς ὁποίας ὁλόκληρη ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος ὑπῆρξε ὑπόδειγμα χριστιανικότητος καὶ ἁγιότητος.

Φυσικὰ στὴν ἐποχή μας ὑπάρχουν πολλοὶ ἄνθρωποι, ἄπιστοι καὶ σκεπτικοί, ποὺ χαμογελοῦν εἰρωνικὰ μπροστὰ σὲ ὅλα αὐτά. Ἀλλὰ ποιὸς μπορεῖ νὰ ἀρνηθῆ ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμα πολλοὶ ἄνθρωποι μὲ πίστι ἀληθινή, μὲ πίστι ὅμοια μὲ τῶν πρώτων χριστιανῶν; Τέτοιοι, π. χ., εἶνε ἡ χιλιάδες τῶν πιστῶν ποὺ συρρέουν κάθε χρόνο στὸ προσκύνημα τῆς Λουρδης.

Ἡ Λουρδη ποὺ πενῆντα ἀκόμα ἐτῶν δὲν ἦταν παρὰ ἕνα ἄγνωστο χωριουδάκι τῆς Γαλλίας. Ἀπὸ τὸ 1880 ὅμως, χάρις σὲ μιὰ περίεργη ὀπτασία ποὺ εἶδε τότε ἕνα φτωχὸ κοριτσάκι δεκατεσσάρων ἐτῶν, ἔγινε ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα χριστιανικὰ κέντρα. Χιλιάδες χιλιάδων ἀρρωστοι συγκεντρώνονται ἐκεῖ κάθε χρόνο ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, ἐλπίζοντας νὰ τοὺς θεραπεύση ἡ χάρις τῆς Θεοτόκου. Καὶ πολλοὶ θεραπεύονται πραγματικῶς. χάρις στὴν πίστι τους.

«Ἂς ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως καὶ θὰ δύνασθε νὰ μετακινήσετε ὄρη», λέει ἡ Καινὴ Διαθήκη.

Δὲν ὑπάρχει δὲ καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἡ πίστις κάνει θαύματα.

"Ετσι, μιὰ Γερμανὶς κυρία στοιχημάτισε πρὸ ὀλίγου καιροῦ μ' ἕναν ἄθεο ἐπιστήμονα, ὅτι ἔχουσα πεποίθησι στὴ θαυματουργὸ δύναμι τοῦ Θεοῦ, θὰ ἔπαιζε περίφημα ἁρμόνιο, ἐνῶ δὲν εἶχε ἰδέα ἀπὸ μουσικὴ καὶ οὔτε ἤξερε κἀν τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο παίζεται τὸ ἁρμόνιο. Ἐπῆγαν πράγματι καὶ οἱ δύο, τους μαζὶ στὴν ἐκκλησία, συνοδευόμενοι ἀπὸ πλῆθος περιέργων. Ἐκεῖ ἡ κυρία ἐκάθησε στὸ ἁρμόνιο μὲ ἀπόλυτη ψυχραιμία καὶ ἀκράδαντη πίστι καί... ἄρχισε νὰ παίζη στὸ ἁρμόνιο σὰν νὰ ἦταν τελεία μουσικός. Σὲ μιὰ ἄλλη περίπτωσι πάλιν μιὰ νέα θέλησε νὰ πείση τὸν ἄπιστο ἀρραβωνιαστικό της γιὰ τὴν παντοδυναμία τῆς πίστεως, καταπίνοντας μιὰ ἐξαιρετικὰ μεγάλη δόσι λαβδάνου, ἡ ὁποία σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη περίπτωσι θὰ ἐπέφερε ἀσφαλῆ θάνατο. Καὶ ὅμως ὄχι μόνον ἡ νέα δὲν πέθανε, ἀλλὰ δὲν ἔπαθε οὔτε τὴν ἐλάχιστη διαταραχή! Καὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ κατώρθωσε ὄχι μόνο νὰ πείση τὸν ἄπιστο ἀρραβωνιαστικό της, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν κάνη νὰ γίνη πάλι ἕνας εὐλαβὴς καὶ θερμὸς χριστιανός.

Πολλὲς φορὲς δὲν χρειάζεται παρὰ ἕνα παραμικρὸ πρᾶγμα, μιὰ ἁπλὴ σύμπτωσι, ἕνα τυχαῖο γεγονός, μιὰ στιγμιαία ὀπταισία γιὰ νὰ μεταβάλη τὸν ἄπιστο σὲ πιστὸ καὶ τὸν ἄθεο σὲ ὑπόδειγμα χριστιανοῦ. Παράδειγμα σχετικὸ εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ἱεραποστόλους, ὁ κόμης Σίμμελμαν, ὁ ὁποῖος στὰ νειάτα του ἦταν διάσημος γλεντζές, περιγελοῦσε τὰ θεῖα καὶ περνοῦσε τὴ ζωή του μὲ ἀσωτείες. "Ενα βράδυ ὅμως, γυρίζοντας ἀπὸ κάποιο γλέντι, ἀπάντησε στὸ δρόμο ἕνα ζητιάνο, ὁ ὁποῖος τοῦ ζήτησε ἐλεημοσύνη. Ὁ κόμης δὲν εἶχε χρήματα ἐπάνω του καὶ τοῦ τὸ εἶπε. Ὁ ζητιάνος ὅμως τοῦ ἔλεγε πὼς ἔχει καὶ πὼς δὲν ἤθελε νὰ τοῦ δώση. Τότε ὁ Σίμμελμαν γιὰ νὰ τοῦ ἀποδείξη πὼς δὲν ἔχει πράγματι χρήματα, ἔβαλε τὸ χέρι μέσα στὴν τσέπη του μὲ τὴν πεποίθησι πὼς ἦταν ἄδεια. Καὶ ὦ τοῦ θαύματος! Μέσα στὴν ἄδεια τσέπη του βρέθηκε ἕνα ἀσημένιο τάλληρο!

"Οπως ἀποδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων, ὁ Σίμμελμαν εἶχε φορέσει κατὰ λάθος τὸ πανωφόρι ἑνὸς φίλου του κι' ἔτσι βρέθηκε τὸ τάλληρο, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀφαιρεῖ τίποτε ἀπὸ τὴν ἀξία τοῦ θαύματος. Αὐτὸ τὸ τυχαῖο γεγονὸς ἦταν, τέλος, ἡ σπίθα ποὺ ἔφτασε γιὰ ν' ἀνάψη τὴ φωτιὰ τῆς πίστεως μέσα στὰ στήθη τοῦ ἀπίστου κόμητος καὶ νὰ τὸν κάνη νὰ γίνη ὄχι μόνο εὐλαβὴς χριστιανός, ἀλλὰ καὶ νὰ ζητήση νὰ ἀναλάβη ὡς ἱεραπόστολος μιὰ ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνη ἀποστολὴ πρὸς προσηλυτισμὸ τῶν ἰθαγενῶν τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ.

Κάποιος ἄλλος πάλι εὐγενής, τελείως ἄπιστος καὶ ἄθεος, ἐνῶ γύριζε μιὰ νύχτα στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ ἐπιστρέφοντας ἀπὸ μιὰ διασκέδασι. σήκωσε ἔξαφνα τὰ μάτια του καὶ κύτταξε τὸν ἔναστρο οὐρανό. Τόσος δὲ ἦταν ὁ θαυμασμὸς ποὺ τοῦ προκάλεσε ἡ ὡραιότης καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ στερεώματος, ὥστε ἡ ψυχή του κατελήφθη ἀπὸ δέος γιὰ τὸ μεγαλεῖο τῆς Θείας Δυνάμεως καὶ ὁ ἄλλοτε ἄπιστος ἔγινε ἀπὸ τοὺς πιὸ πιστοὺς καὶ πιὸ ἐνθέρμους χριστιανούς.

Ὁ Σὲρ Ἄρθουρ Νίχολσον... πάλιν, ὁ μεγαλείτερος στρατιωτικὸς καὶ πολιτικὸς τῆς Ἀγγλίας στὰς Ἰνδίας, ὅταν ἦταν ἀκόμα νεαρὸς ἀξιωματικός, ἐθεωρεῖτο ἐξαιρετικὰ ἐπιπόλαιος καὶ εἶχε φήμη Δὸν Ζουάν. "Ενα βράδυ πήγαινε νὰ συναντήση σὲ μυστικὸ ραντεβοῦ τὴ γυναίκα ἑνὸς συναδέλφου του, ὅταν ἔξαφνα μπροστὰ στὰ μάτια του παρουσιάστηκε σὰν ὀπτασία ἡ εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ ἐπάνω στὸν Σταυρὸ καὶ συγχρόνως τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε τὸν Ἐσταυρωμένο νὰ τοῦ ψιθυρίζη:

— Αὐτὸ ἔκανα ἐγὼ γιὰ σένα... Ἐσὺ τί ἔκανες γιὰ μένα;

Ἡ ὀπτασία αὐτὴ προκάλεσε τέτοια καταπληκτικὴ ἐντύπωσι στὸ Νίχολσον, ὥστε, ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἄλλαξε ἡ ζωή του ριζικῶς καὶ ἔγινε τελείως διαφορετικὸς ἄνθρωπος.

Μιὰ παρομοία ὀπταισία συνετέλεσε ὥστε νὰ γίνη χριστιανὸς ὁ νεαρὸς Ἰσραηλίτης Μάρκος Ἀλφόνσος Ρατισμπόνν. Ὁ νέος αὐτὸς κάποτε ποὺ εἶχε πάει νὰ ἐπισκεφθῆ ἀπὸ καλλιτεχνικὸ ἐνδιαφέρον τὴν ἐκκλησία τοῦ Σὰν Ἀνδρέα ντέλλε Φράττε στὴ Ρώμη, εἶδε ἔξαφνα νὰ παρουσιάζεται ἡ Παρθένος Μαρία ἐπάνω στὴν Ἁγία Τράπεζα, περιβαλλομένη ἀπὸ ἕνα ἀκτινωτὸ στέφανο, ψηλή, γεμάτη μεγαλοπρέπεια καὶ συγκατάβασι! Μιὰ ἀκαταπίνεκτη δύναμις εἵλκυσε τότε τὸν Ρατισμπόνν ὡς τὴν Ἁγία Τράπεζα, ὅπου ἡ Παναγία τοῦ ἔκανε σημεῖο νὰ γονατίση.

Τὸ ὅραμα αὐτὸ ἐξήσκησε τόση ἐπιρροὴ στὴν ψυχὴ τοῦ Ρατισμπόνν, ὥστε τὸν ἔκανε νὰ βαφτισθῆ ἀμέσως χριστιανὸς καὶ νὰ γίνη καλόγερος. "Ιδρυσε μάλιστα τὸ μοναχικὸ τάγμα τῆς «Παναγίας τῆς Σιών» καὶ ἐζέδεψε ὁλόκληρη τὴ μεγάλη περιουσία του γιὰ φιλανθρωπικοὺς σκοπούς.

Στὴν εὐγενῆ Γερμανικὴ οἰκογένεια τῶν φὸν Κάλεμπεργκ ἀνῆκε ἕνας νεαρὸς Ἔλαρχος τῶν Οὐσσάρων, εὔθυμος, κομψός, γλεντζὲς καὶ κάθε ἄλλο παρὰ θρῆσκος καὶ εὐσεβής. Μιὰ μέρα ὁ ἀξιωματικὸς αὐτὸς γύρισε ἔξαφνα ἀπὸ τὰ γυμνάσια στὸ σπίτι του. Χωρὶς νὰ πῆ οὔτε λέξι σὲ κανένα. ἔβγαλε τὴ στολή του, φόρεσε μιὰ ἁπλὴ πολιτικὴ ἐνδυμασία καὶ ἐπῆγε στὴν καθολικὴ ἀρχιεπισκοπή, ὅπου ἐδήλωσε πὼς θέλει νὰ γίνη ἱερεύς. Πραγματικῶς ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἔγινε ἡ χειροτονία του καὶ ὑπῆρξε τόσο μεγάλος ὁ ζῆλος του γιὰ τὴ θρησκεία, ὥστε σὲ νεαρὰ σχετικῶς ἡλικία ἐξελέγη καρδινάλιος. Σὲ κανέναν ὅμως ποτὲ δὲν ἐξήγησε τί τὸν παρεκίνησε σ' αὐτὴ του τὴν πρᾶξι.

Στὸ μοναστήρι τῆς Ἰσαβέλλας τῆς Καθολικῆς στὴ Γρενάδα ζῆ ὡς ἁπλὸς ἡσυχαστὴς μοναχὸς ὁ Λουδοβίκος Κολόμα. Πρὸ ὀλίγων ἀκόμα ἐτῶν ὁ Κολόμα ἦταν γνωστὸς σ' ὁλόκληρη τὴν Ἱσπανία ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους καὶ εὐγενεστέρους ἀριστοκράτας. τοὺς μεγαλειτέρους Δὸν Ζουὰν καὶ τοὺς ἀκαμπωτέρους σπαθιστάς. Ὁ Κολόμα ἦταν καὶ διεθνῶς γνωστὸς γιὰ τὸ μεγάλο λογοτεχνικὸ ταλέντο του. τὸ δὲ μεγαλείτερο ἔργο του, οἱ «Πεκουένος» εἶχε προκαλέσει πραγματικὴ ἐπανάστασι στὴν κοινωνία τῆς Μαδρίτης γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς γλώσσης του καὶ γιὰ τὰ σκάνδαλα ποὺ ἀποκάλυπτε.

"Ἐξαφνα ὅμως ὁ Κολόμα ἐγκατέλειψε ὅλες του τὶς κοσμικὲς καὶ λογοτεχνικὲς ἐπιτυχίες γιὰ νὰ γίνη ἕνας ἁπλὸς μοναχός. Γιὰ ποιὸ λόγο; Μυστήριο!

Μὰ δὲν τελειώνουν ἐδῶ τὰ θαύματα καὶ τὰ μυστήρια τῆς πίστεως. Στὸ ἐρχόμενο φύλλο θὰ ἰδοῦμε κι' ἄλλα περισσότερα ἀκόμα.

Ἡ Πίστις
(Ἀνάγλυφο τῆς Ἀναγεννήσεως)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο ΒΗΛΑΡΑΣ ΚΙ' Η ΤΗΓΑΝΙΤΕΣ

Ὁ γιατρὸς τοῦ πρώτου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Διονύσιος Ταγιαπιέρας προσκάλεσε κάποτε στὸ Ναύπλιο μερικοὺς φίλους του γιὰ νὰ τοὺς φιλέψη σπιτίσιες τηγανῖτες. Μεταξὺ τῶν προσκαλεσμένων ἦταν καὶ ὁ περίφημος ποιητὴς Βηλαράς. ὁ ἰατρὸς τοῦ Βελῆ Πασᾶ. ὁ ὁποῖος φυνέθεσε. χάριν τῆς περιστάσεως. τὸ ἑξῆς αὐτοσχέδιο ποίημα:

Ὦ τηγανῖτες καλοφκιασμένες,
ὦ τηγανῖτες μὲ τὸ σωρό.
ζαναρωμένες καὶ μελωμένες
καὶ μὲ σουσάμι τ' ἀσπρουδερό.
Ὁ Ἱπποκράτης δὲν ἔχει τώρα
στὶς τηγανῖτες καθόλου χώρα.

Γιὰ τηγανῖτες αὐτό; δὲν λέγει.
κι' ἀνίσως εἶπε. ποιὸς τοῦ τὸ στρέγει;
Ἂν εἶπε βλάβουν. μὲ συμπαθεῖ.
γιατὶ ἀπὸ τοῦτες δὲν εἶχε φάει.
Γιὰ φάτε. φίλοι. καὶ μὴν τραβιέστε.
πῶς θὰ χωνέψουν μὴ συλλογιέστε.
Ἀλέθει ὁ μύλος; εἰξτου ν' ἀλέση.
κριθάρι. στάρι. ὅτι μπορέσει...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Η ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ

Μιὰ μέρα κάποιος βάναυσος Ἀθηναῖος βρῆκε στὸ δρόμο τὴ σύζυγο τοῦ Περικλέους. τὴν ὁποίαν ἔτυχε νὰ μὴ γνωρίση καὶ τὴν ὁποία ἔβρισε χυδαῖα. "Οταν ὅμως σὲ λίγο πληροφορήθηκε ποιὰ ἦταν. ἔτρεξε ἀμέσως στὸ σπίτι τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ γιὰ νὰ ζητήση συγγνώμη. Ὁ Περικλῆς. μὴ θέλοντας νὰ τὸν ταπεινώση περισσότερο. τοῦ εἶπε:

— "Ἐγεις λάθος, φίλε μου. Δὲν ἔβρισες τὴ γυναίκα μου, γιατὶ αὐτὴ εἶνε ἄρωστη καὶ δὲν βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι τὴν τελευταία βδομάδα...

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Ὁ Ἅγιος Λουδοβίκος καὶ ἡ μητέρα τουβασίλισσα Λευκή. Ὑπόδειγμα μητρικῆς ἀγάπης. Ἡ ἀντίληψις ἑνὸς ὑπηρέτου. Μιὰ περίεργη ληξιαρχικὴ πρᾶξις. Πῶς ἡ δούκισσα ἐξεδικεῖτο τοὺς ὑπηρέτας της ποὺ τὴν ἔκλεβαν. Πῶς ἡ μητέρα θὰ γινόταν μικρότερη ἀπ' τὴν... κόρη της. Τὸ πνεῦμα ἑνὸς δικαστοῦ, κλπ.

Ἡ μητέρα τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου βασίλισσα τῆς Γαλλίας Λευκὴ ἀγαποῦσε ἐξαιρετικὰ τὸ γυιό της. "Οταν ἦταν ἀκόμα μωρό. τὸν ἐθήλαζε ἡ ἴδια καὶ δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νὰ ἀφήση νὰ τὸν θηλάση ἄλλη γυναῖκα.

Κάποτε ἡ βασίλισσα ἔτυχε νὰ ἀρρωστήση βαρειά. Παρ' ὅλο ὅμως τὸν πυρετὸ ποὺ τὴ βασάνιζε. δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἐγκαταλείψη τὰ μητρικά της καθήκοντα. Μιὰ μέρα ὡστόσο ἡ κατάπτασίς της εἶχε χειροτερεύσει πολὺ καὶ μιὰ κυρία τῆς ἀκολουθίας της ἐθεώρησε καλὸ νὰ θηλάση αὐτὴ τὸν μικρὸ πρίγκηπα.

"Ὑστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἡ βασίλισσα Λευκὴ ἐζήτησε τὸ γυιό της γιὰ νὰ τὸν θηλάση. Ὁ μικρὸς πρίγκηψ ὅμως χορτασμένος καθὼς ἦταν ἀρνήθηκε νὰ πιῆ καὶ ἄλλο γάλα. Ἡ βασίλισσα ἀντελήφθη τότε τί εἶχε συμβεῖ. καί. γνωίς νὰ χάση καιρό. ἔβαλε τὸ δάκτυλό της μέσ' στὸ στόμα τοῦ γυιοῦ της καὶ τὸν ἀνάγκασε ἔτσι νὰ βγάλη ὅλο τὸ γάλα ποὺ εἶχε πιεί!

Οἱ παρευρισκόμενοι στὴ σκηνὴ αὐτὴ δὲν μπόρεσαν νὰ κούφουν τὴν ἔκπληξί τους.

— Γιατί μὲ κυττάζετε ἔτσι; τοὺς εἶπε τότε ἡ βασίλισσα. Μὲ κανένα τρόπο δὲν θὰ δεχτῶ νὰ μοῦ ἀφαιρεθῆ ὁ τίτλος τῆς μητέρας ποὺ μοῦ ἔδωσε ὁ Θεός!...

* * *

Κάποια κυρία εἶχε δώσει μιὰ μέρα σοῦν ὑπηρέτη της ἐντολὴ νὰ μὴ δεχθῆ κανέναν ἐπισκέπτη. Μεταξὺ τῶν ἐπισκεπτῶν ὅμως ποὺ ἔτυχε νὰ πάνε τὴν ἡμέρα ἐκείνη στὸ σπίτι της ἦταν καὶ ἡ ἀδελφή της. τὴν ὁποία ὁ ὑπηρέτης ἔδιωξε. "Οταν τὸ ἔμαθε αὐτὸ ἡ οἰκοδέσποινα ἔγινε ἔξω φρενῶν.

— Δὲν σοῦ εἶπα. εἶπε στὸν ὑπηρέτη της. ὅτι νιὰ τὴν ἀδελφή μου εἶναι πάντοτε ἐδῶ;...

Τὴν ἄλλη μέρα. ἡ ἀδελφή της ἐκαυπῆγε. Ἡ οἰκοδέσποινα ὅμως ἔτυχε αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ λείπη ἀληθινὰ ἀπ' τὸ σπίτι.

— Ἡ ἀδελφή μου εἶνε ἐπάνω; ρώτησε τὸν ὑπηρέτη ἡ ἐπισκέπτρια.

— Ναί κυρία. ἀπάντησε ὁ ὑπηρέτης.

Ἡ ἐπισκέπτρια ἀνέβηκε ἐπάνω. ἔψαξε σὲ ὅλα τὰ δωμάτια. μὰ δὲν βρῆκε πουθενὰ τὴν ἀδελφή της.

— Γιατί ἐ κορόϊδεψες; εἶπε θυμωμένα στὸν ὑπηρέτη. Ἡ ἀδελφή μου δὲν εἶνε ἐδῶ...

— Πράγματι. κυρία. ἀπάντησε ὁ κουτὸς ὑπηρέτης. Γιὰ σᾶς ὅμως μοῦ εἶπε πὼς εἶνε πάντοτε ἐδῶ...

Ρωτοῦσαν κάποτε ἕνα νέο χωριάτη πόσων χρόνων ἦταν ὁ μικρότερος ἀδελφός του.

— Σὲ δυὸ χρόνια, ἀπάντησε ὁ χωριάτης, θἄχουμε τὴν ἴδια ἡλικία.

* * *

Στὴ ληξιαρχικὴ πρᾶξι τοῦ θανάτου κάποιου κατοίκου τῆς περιφερείας τοῦ Σηκουάνα ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς:

«*Ἀπεβίωσεν ὁ Λουδοβίκος Φενιάν, εἰς ἡλικίαν ἑνὸς μηνὸς συμπεπληρωμένου,... ἄγαμος καὶ... ἄνευ ἐπαγγέλματος*».

* * *

"Ἕνας παχὺς κύριος παράγγειλε στὸν ὑπηρέτη του νὰ τοῦ κρατήση δυὸ θέσεις στὸ σιδηρόδρομο γιὰ νὰ μπορέση νὰ ταξειδεύση μὲ ὅλη του τὴν ἄνεσι.

"Ὑστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ ὑπηρέτης του ἐγύρισε καὶ ἔφερε στὸν κύριό του δυὸ εἰσιτήρια. τὸ ἕνα γιὰ τὸ πρῶτο βαγόνι τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τὸ ἄλλο γιὰ τὸ δεύτερο.

* * *

Ἡ δούκισσα ντὲ λὰ Φερτὲ ἦταν τόσο μανιώδης χαρτοπαίκτρια. ὥστε. ὅταν βρισκόταν στὴν ἐξοχή. ἐμάζευε ὅλο τὸ ὑπηρετικό της προσωπικὸ καὶ ἔπαιζε μαζύ του χαρτιά.

— Τοὺς κλέβω ἀγράμματα στὰ παιγνίδια αὐτά. ἐξομολογεῖτο κάποτε γελῶντας στὴν κυρία ντὲ Στάελ. Δὲν αἰσθάνομαι ὅμως καμμιὰ τύψι γι' αὐτό. γιατὶ ὅσα τοὺς κλέβω ἐγὼ στὰ χαρτιά. δὲν εἶνε τίποτε μπρὸς σ' ἐκεῖνα ποὺ μοῦ κλέβουν αὐτοὶ στὰ ψώνια!...

* * *

Ἐρώτησαν κάποτε τὴν κυρία ντὲ Μυρβέλ. κόρη τῆς κυρίας Ἀρνοῦ. πόσων χρόνων ἦταν ἡ μητέρα της:

— Ὁμολογῶ. πὼς τἄχω κι' ἐγὼ χαμένα. ἀπάντησε ἡ κυρία ντὲ Μυρβέλ. Κάθε χρόνο ἡ μητέρα μου... ξαναγεννιόνει κατὰ ἕνα χρόνο! Ἂν ἐξακολουθήση αὐτὴ ἡ κατάστασις. χρήγορα θὰ καταλήξω νάμαι μεγαλείτερή της!

* * *

Ὁ Ἐρρίκος Ἐτιὲν ἀναφέρει στ' Ἀπομνημονεύματά του ἕναν δικαστή. ὁ ὁποῖος. ὅταν ἐδίκαζε. δὲν ἔλεγε παρὰ δυὸ μόνο φράσεις:

— Κρεμάστε τον! Κρεμάστε τον! Θἄχη κάνει στὴ ζωή του τοῦ κόσμου τὰ κακουργήματα!

Ἂν πάλι ἦταν νέος:

— Κρεμάστε τον! Κρεμάστε τον! Θὰ κάνη αὐτὸς στὴ ζωή του τοῦ κόσμου τὰ κακουργήματα!

* * *

Μιὰ μέρα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Παρισιοῦ. ὁ ὁποῖος εἶχε τὸ ἐλάττωμα νὰ γράφη κακοὺς στίχους. εἶπε στὸν ποιητὴ Ντὺ Περιέ:

— Ἰδοὺ ἕνα σονέττο! Ρώτησε τὸν Μαλέρμπ. ποιητὴ μου. πῶς τοῦ φαίνεται καὶ πές του πὼς εἶνε δικό σου. Γιατί. ἂν πῶ πὼς εἶνε δικό μου. καθὼς δὲν μὲ χωνεύει. θὰ τὸ βρῆ ἀπαίσιο...

Πράγματι ὁ Ντὺ Περιὲ ἐπῆγε τὸ σονέττο στὸ Μαλέρμπ. ὁ ὁποῖος. ἀφοῦ τὸ ἐδιάβασε. ἐγύρισε καὶ τοῦ εἶπε:

— Τί νὰ σοῦ πῶ. φίλε μου... Τὸ σονέττο σου μοιάζει σὰν νὰ τὸ εἶχε γράψει ὁ κ. Ἀρχιεπίσκοπος...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ δυστυχία ἔρχεται ξαφνιά, ἐνῶ τὴν εὐτυχία τὴ ζητοῦμε μὲ τὸ κερί.

— Ὅπως στὸν περίπατο, ἔτσι καὶ στὴ ζωή, ἡ γυναίκα πρέπει νὰ στηρίζεται σὲ ἄντρα ψηλότερο ἀπ' αὐτή.

— Περισσότερο ἀπ' τὴ βροχὴ τοῦ οὐρανοῦ δροσίζει τὴ γῆ ὁ ἱδρῶτας τοῦ γεωργοῦ.

ΞΕΝΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ CAMI ΤΟΥ ΤΥΡΟΛΟΥ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΕΡΩΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΖΗΛΟΙ

Ἡ σκηνὴ παριστάνει ἕνα τυρολέζικο σπιτάκι.

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Νὰ ἡ ὥρα ποὺ ὁ ἀραβωνιαστικός μου, ὁ Τυρολέζος Βοσκὸς περνάει μπρὸς ἀπ' τὸ σπίτι μου ὁδηγῶντας τὰ πρόβατά του σ' αὐτὲς τὶς ὑψηλὲς κορυφές... Ἀκούω βήματα. Θὰ εἶνε αὐτός!... Ὄχι! δὲν εἶν' αὐτός!... Εἶνε ὁ βοσκὸς τοῦ Σανατορίου, ποὺ μ' ἀγαπάει καὶ δὲν τὸν ἀγαπάω...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Σκέφτηκες, ὡραία Τυρολέζα; Θέλεις νὰ γίνῃς γυναῖκα μου;

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Ὄχι, ἀγαπάω τὸν Τυρολέζο βοσκό...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Αὐτὸ εἶνε καθαρὴ τρέλλα... Ν' ἀγαπᾶς τὸ νέο αὐτὸ βοσκὸ ποὺ δὲν ἔχει κανένα μέλλον!... Ἡ δική μου ἡ θέσις εἶνε πολὺ πιὸ λαμπρὴ ἀπὸ τὴ δική του... Συλλογίσου πὼς εἶμαι ὁ βοσκὸς τοῦ Σανατορίου...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Τὸ ξέρω... Ξέρω ἀκόμα πὼς ἡ δουλειά σου εἶνε νὰ πηγαίνῃς νὰ βόσκῃς ἀπάνω στὰ ψηλὰ βοσκοτόπια ὅλους τοὺς χορτοφάγους ὑποτρόφους τοῦ Σανατορίου...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Ναί, καὶ ὅλοι, οἱ πλούσιοι χορτοφάγοι ποὺ τοὺς πᾶω στὴ βοσκὴ μοῦ δίνουν γενναῖα πουμπουνάρ... Ἄ!... μπορῶ νὰ πῶ, χωρὶς νὰ θέλω νὰ καυχηθῶ, ὅτι εἶμαι κιόλας πλούσιος...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Ἐγὼ ἀγαπάω τὸν Τυρολέζο βοσκό... Μὰ νά τον ἔρχεται... Μὲ τὴ δυνατὴ φωνή του τραγουδάει τὸ ἀγαπημένο του Τυρολέζικο τραγοῦδι.

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ, *(μὲ φωνὴ ἄγρια).*— Τότε ἐγὼ φεύγω... *(Ἀποσύρεται γρήγορα-γρήγορα).*

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ, *(φτάνει τραγουδῶντας).*

Ἂν ἤμουνα Κινέζος
θὰ ὑμνοῦσα μιὰ Κινέζα,
μὰ εἶμαι Τυρολέζος,
κι' ὑμνῶ μιὰ Τυρολέζα
τρὰ λὰ λά, τρὰ λὰ λά,
τρὰ λὰ λά, τρὰ λὰ λά...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Ἀγαπημένε μου βοσκέ, ἡ φωνή σου μὲ συνταράζει ὥς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ.— Ἀγαπημένη μου ὡραία Τυρολέζα!... Σὲ λίγο θὰ γίνῃς γυναῖκα μου...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Πάρε τὰ λουλούδια αὐτὰ τοῦ κισσοῦ ποὺ τὰ μάζεψα γιὰ σένα... Εἶνε τὸ ἔμβλημα τῆς πίστεως...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ.— Ὠ! εὐχαριστῶ!... *(Σφίγγει τὰ λουλούδια ἐπάνω στὸ στῆθος του).* Θὰ ξαναϊδωθοῦμε τὸ βράδυ, ὡραία μου Τυρολέζα! *(Ἀπομακρύνεται μαζὺ μὲ τὸ κοπάδι του).*

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ, *(κρυμμένος πίσω ἀπὸ ἕνα δέντρο).*— Ἄ! καταραμένε Τυρολέζε βοσκὲ ποὺ μοῦ κλέβεις τὴν ἀγάπη μου... Ἔχω ἕνα προαίσθημα, ὅτι δὲν θὰ κατεβῆς πειὰ ἀπ' τὸ βουνό!... Ναί, δὲν θὰ κατεβῆς πειὰ ἀπὸ τὸ βουνὸ κ' ἔτσι ἡ ὡραία Τυρολέζα θὰ γίνῃ δική μου...

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΑΒΥΣΣΟΣ

Ἡ σκηνὴ παριστάνει τὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, κάτω ἀπ' τὴν ὁποία χάσκει μιὰ τρομερὴ ἄβυσσος.

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ.— Τὰ πρόβατά μου βόσκουν ὁλόγυρα ἀπ' τὸν γκρεμό... Ἐγὼ συλλογίζομαι τὴν ὡραία μου Τυρολέζα... Μὰ ἀκούω βήματα... Κάποιος ἀνεβαίνει τὸ μονοπάτι...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Καλημέρα, σύντροφε βοσκέ. Ἐπιστρέψω στὸ Σανατόριο. *(Μὲ γλυκύτητα).* Θὰ ἔπρεπε νὰ μιμηθῆς καὶ σύ, φίλε μου, καὶ ναρθῆς στὸ Σανατόριο γιὰ νὰ βόσκῃς τοὺς πλουσίους χορτοφάγους...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ, *(περιφρονητικά).* — Προτιμῶ νὰ βόσκω τὰ πρόβατά μου...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Ὅπως θέλεις φίλε μου... *(Μὲ πολὺ γλυκειὰ φωνή).* Εἶνε νωρὶς ἀκόμη... Θέλεις γιὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα νὰ παίξουμε λίγο τὴν τυφλόμυγα;...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ.— Καὶ δὲν παίζουμε!... *(Ἀφίνει τὸ βοσκοτοῦ Σανατορίου νὰ τοῦ δέσῃ τὰ μάτια καὶ τρέχει στὰ τυφλὰ γιὰ νὰ τὸν πιάσῃ).* Ποῦ εἶνε λοιπόν, σύντροφε;

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Ἔλα ἀπὸ δῶ!... Τράβα κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός!... Ἐδῶ!...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ, *(πέφτοντας ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ βουνοῦ).* Θεέ μου!... πέφτω!... *(Ἐξαφανίζεται μέσα στὴν ἄβυσσο).*

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Ἡ πανουργία μου ἐπέτυχε περίφημα... Ὁ ἀντίζηλός μου ἐξαφανίστηκε γιὰ πάντα μέσα στὴν ἄβυσσο... Καὶ τώρα ἡ ὡραία Τυρολέζα θὰ γίνῃ δική μου...

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ

Ὦ, γιὰ σὲ τί τραγοῦδι ν' ἀρχίσω,
μὲ τί λόγια πικρὰ νὰ τὸ πῶ;
Ποῦ νὰ βρῶ τὸ φευγάτο σκοπὸ
ποὺ ἀπ' τ' ἀστέρια δὲν ἔρχεται πίσω;
Ὦ, γιὰ σὲ τί τραγοῦδι ν' ἀρχίσω,
μὲ τί λόγια πικρὰ νὰ τὸ πῶ;

Τῶν ματιῶν σου τ' ὡραῖο ζευγάρι
πρὶν μιὰ μέρ' ἀπὸ μπρός μου χαθῆ
μοῦ εἶχε δώσει, ὦ παρθένα ξανθή,
κάποια κρύφια τοῦ στίχου μου χάρι,
τῶν ματιῶν σου τ' ὡραῖο ζευγάρι
πρὶν μιὰ μέρ' ἀπὸ μπρός μου χαθῆ.

Μές στὰ βάθη τοῦ κόσμου θωροῦσα
μ' ἀβασίλευτο φῶς οὐρανοῦ
καὶ μοῦ φτέρωνε ἡ λάμψι τὸ νοῦ
καὶ μονάχα γιὰ σὲ τραγουδοῦσα.
Στῶν ματιῶν σου τὰ βάθη θωροῦσα
ἓν' ἀκούμητο φῶς οὐρανοῦ.

Κι' ἐνῶ τόσο σ' ἀγάπησα τόσο
μιὰν ἐνθύμηση μένεις πικρή.
Τώρα πλέον ὅπου εἶσαι νεκρὴ
δὲν μπορῶ οὔτ' ἕνα στίχο ν' ἁρμόσω,
κι' ἐνῶ τόσο σ' ἀγάπησα, τόσο
μιὰν ἐνθύμηση μένεις πικρή!

Μ. ΜΑΛΛΑΚΑΣΗΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

Ο ΠΕΘΑΜΕΝΟΣ ΠΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΑΕΙ

Ἡ σκηνὴ παριστάνει τὸ σπιτάκι τῆς ὡραίας Τυρολέζας.

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Εἴκοσι χρόνια πέρασαν! Εἴκοσι χρόνια ποὺ ὁ ἀραβωνιαστικός μου, ὁ Τυρολέζος βοσκός, χάθηκε ἀπάνω στὸ βουνό. *("Ενα δάκρυ κυλάει ἀργὰ στὸ μάγουλό της).* Ἡ νύχτα φτάνει... Ἡ θύελλα μούγγρίζει ἀκαρυά... Ἄς ξαναγυρίσω στὸ θλιβερό μου σπιτάκι...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ, *(παρουσιαζόμενος ἔξαφνα μπροστά της).*—Ναί, ἂς ξαναγυρίσουμε... *(Τὴν σπρώχνει μέσα στὸ σπίτι).* Πρέπει νὰ σοῦ μιλήσω... Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ περιμένω... Ἡ φωτιὰ τῆς ἀγάπης σου μὲ λυώνει σιγὰ-σιγὰ ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια... Γιὸ τελευταία φορὰ σὲ ρωτάω, θέλεις νὰ γίνῃς γυναῖκα μου;

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Ἀγαπάω τὸν Τυρολέζο βοσκό...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Μὰ αὐτὸς χάθηκε πειά!... Ἔχει πεθάνει ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Ἔχω προαίσθημα, ὅτι θὰ ξαναγυρίσῃ μιὰ μέρα...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Ὠ! μὰ πάει πολὺ πειά... Ἡ ὑπομονὴ ἔχει καὶ αὐτὴ τὰ ὅριά της... Εἴμαστε μόνοι... Κανεὶς δὲν θὰ μὲ ἐμποδίσῃ νὰ σὲ φιλήσω...

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΤΥΡΟΛΕΖΟΥ ΒΟΣΚΟΥ, *(ἀκούγεται ἔξαφνα μακρυά).*

Ἂν ἤμουνα Κινέζος
θὰ ὑμνοῦσα μιὰ Κινέζα,
μὰ εἶμαι Τυρολέζος
κι' ὑμνῶ μιὰ Τυρολέζα...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Ὠ! τί εἶνε αὐτὴ ἡ φωνή!... Θὰ τρελλαθῶ...

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΤΥΡΟΛΕΖΟΥ ΒΟΣΚΟΥ, *(μακρυά).*

Τρὰ λὰ λά, τρὰ λὰ λά,
τρὰ λὰ λά, τρὰ λὰ λά!...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Ὠ! εἶνε ἡ φωνή του!... Εἶνε αὐτός, ὁ ἀγαπημένος μου!...

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΤΥΡΟΛΕΖΟΥ ΒΟΣΚΟΥ, *(πλησιάζοντας).*

Τρὰ λὰ λά, τρὰ λὰ λά!...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ.— Ὀνειρεύομαι... Δὲν εἶνε δυνατόν!... Ὄχι!... Οἱ πεθαμένοι δὲν τραγουδᾶνε!...

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΤΥΡΟΛΕΖΟΥ ΒΟΣΚΟΥ, *(ἀπὸ πολὺ κοντὰ τώρα).*

Τρὰ λὰ λά, τρὰ λὰ λά,
Τρὰ λὰ λά, τρὰ λὰ λά!...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Ὠ! εἶν' αὐτός!... Εἶνε αὐτός! Βοήθεια, πολυαγαπημένε μου!...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ, *(μπαίνοντας μέσα).*—Φτάνω ἐγκαίρως!...

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΟΥ ΣΑΝΑΤΟΡΙΟΥ. — Αὐτός!... Αὐτός!... *(Πέφτει νεκρὸς ἀπ' τὸ φόβο του!...).*

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ.— Ὁ Θεὸς νὰ τὸν συχωρέσῃ!... Αὐτὸς μὲ γκρέμισε μὲ δολιότητα μέσα στὴν τρομερὴ ἄβυσσο τοῦ βουνοῦ...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Θεέ μου! Εἴκοσι χρόνια βρισκόσουν μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἄβυσσο...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ.— Ναί. Καί, χάρις σὲ σένα, πολυαγαπημένη μου κατώφθωσα νὰ σωθῶ...

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Χάρις σὲ μένα;...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ.— Ναί. Ἤμουν τυχερὸς καὶ ὁ βυθὸς τῆς ἀβύσσου ἦταν στρωμένος μὲ πυκνὸ στρῶμα χιονιοῦ... Ἔτσι, πέφτοντας, δὲν ἐχτύπησα... Μὰ πῶς θὰ μποροῦσα νὰ βγῶ

μέσ' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄβυσσο ποὺ ἔχει δυὸ χιλιάδων μέτρων βάθος;

Η ΩΡΑΙΑ ΤΥΡΟΛΕΖΑ.— Ἀλήθεια, πῶς θὰ μποροῦσες νὰ βγῆς...

Ο ΤΥΡΟΛΕΖΟΣ ΒΟΣΚΟΣ.— Αὐτὸ ἀναρωτιόμουν κι' ἐγὼ μ' ἀνησυχία, ὅταν ἔξαφνα τὸ χέρι μου συνάντησε κάτω ἀπ' τὴ μπλούζα μου τὰ λουλούδια τοῦ κισσοῦ ποὺ εἶχε προσφέρει ὡς ἔμβλημα τῆς πιστότητός σου... Τότε μιὰ ἰδέα πέρασε ἄξαφνα ἀπ' τὸ μυαλό μου, μιὰ ἰδέα, χάρις στὴν ὁποία σώθηκα... Χωρὶς νὰ χάνω οὔτε στιγμή, ἔβγαλα ἀπ' τὰ λουλούδια τοὺς σπόρους τοῦ κισσοῦ καὶ τοὺς φύτεψα στὸ βάθος τῆς ἀβύσσου... Ὕστερ' ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, ὁ κισσὸς εἶχε φυτρώσει κιόλας καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ σκαφαλώνῃ ψηλὰ στὰ τοιχώματα τοῦ βουνοῦ!... Χωρὶς νὰ διστάσω τότε, ἔμπλεξα τὰ πόδια μου καὶ τὸ σῶμα μου μὲ τὸν κισσό, ὁ ὁποῖος ὅσο σκαφαλώνε ψηλὰ μ' ἀνέβαζε καὶ μένα μαζύ του... Τρεφόμενος μὲ σαλιγκάρια τὰ ὁποῖα εὕρισκα ἄφθονα στοὺς βράχους καὶ σβύνοντας τὴ δίψα μου μὲ τὸ νερὸ ποὺ κυλοῦσε ἀπ' τὸ βουνό, μπόρεσα ἔτσι ν' ἀνθέξω στὴν ἐξάντλησι τῆς τρομερῆς μου ἀναβάσεως.... Ἐπὶ τέλους, ἔπειτα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια ὁ κισσός μου μεγαλώνοντας πάντα καὶ πάντα σκαφαλώνοντας τοῦ ψήλου μ' ἔβγαλε στὰ χείλη τῆς ἀβύσσου!... Ἔτσι σώθηκα καὶ ξαναγύρισα σὲ σένα, χάρις στὸ κισσὸ ποὺ συμβολίζει τὴν πίστι τῶν ἀγαπημένων...

ΑΥΛΛΙΑ

ΕΝΑ ΠΑΛΗΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

Ο ΧΑΜΕΝΟΣ ΣΚΥΛΛΟΣ

Ὁ κ. Ἰω. Ράμφος εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ μᾶς στείλῃ τὸ παρακάτω ἔγγραφο, χρονολογούμενο ἀπὸ τὶς 2 Αὐγούστου 1874, ποὺ δείχνει καθαρὰ ὅλη τὴ μανταλιτὲ τοῦ παληοῦ καιροῦ. Γιὰ ἕνα σκύλλο, καθὼς θὰ δῆτε, ἀναστατώθηκε τότε ὅλο τὸ βασίλειο:

Π ρ ὸ ς

τοὺς κ.κ. Νομάρχας τοῦ Κράτους

Πρὸ μηνὸς καὶ πλέον ἀπολέσθη ἐκ τῶν 'Ανακτόρων εἰς τὰν ἀνακτορικῶν κυνῶν χρώματος μαύρου καὶ ὀλίγον λευκὸς εἰς τοὺς δνυχας τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν, θῆλυς δὲ τὸ γένος.

'Επειδὴ σπουδαῖον ἀνεκοινώθη ἡμῖν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ κυνὸς τούτου, μ' ὅλας δὲ τὰς ἐπιμόνους ἐνεργείας μας δὲν κατωρθώθη ἡ ἀνεύρεσις αὐτοῦ ἐνταῦθα, σᾶς παρακαλοῦμεν, κ. Νομάρχα, νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ διατάξητε ἐντόνως τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοδοσίας σας 'ἵνα μετὰ σπουδαίου ἐνδιαφέροντος ἐξετάσῃ ἑκάστη τούτων μὴ τυχὸν μετεφέρθη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν της ὁ ἀπωλεσθεὶς κύων, κατάσχωσι τοῦτον καὶ διὰ συνοδείας ἀσφαλοῦς ἀποστείλωσιν αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς ὑποκομένους διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς μέχρις ἐνταῦθα μεταφορᾶς.

Τὴν ἀνεύρεσιν αὐτοῦ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς γνωστοποιήσωσι τηλεγραφικῶς.

Ὁ Διευθυντὴς
ΙΩΑΝ. ΜΕΓΑΠΑΝΟΣ

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

Η ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΙΑ ΕΝΟΣ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΥ

(Ἀπὸ τὶς 'Αναμνήσεις τοῦ μεγάλου Ρώσσου συγγραφέως 'Ιβὰν Τουργκένιεφ).

Ὁ 'Ιβὰν Τουργκένιεφ, ὁ ὀνομαστὸς συγγραφεὺς τῆς Ρωσσίας, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα ἔχουν μεταφραστεῖ σ' ὅλες τὶς γλῶσσες τοῦ κόσμου, ἔτρεφε μεγάλη ἀγάπη πρὸς τοὺς Γάλλους καὶ δὲν ἔχανε ποτὲ εὐκαιρία νὰ τοὺς ἐκθειάζῃ καὶ νὰ τοὺς ἐπαινῆ.

Σὲ κάποια λοιπὸν συναναστροφή, ἐνῶ ὁ Τουργκένιεφ ἄρχισε νὰ μιλᾶ μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὸ Γαλλικὸ λαό, ἕνας ἀπὸ τοὺς παρισταμένους τὸν ρώτησε γιὰ τὴν αἰτία τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀγάπης του.

— Θὰ σᾶς διηγηθῶ, ἀπάντησε τότε ὁ μεγάλος συγγραφεύς, ἕνα περιστατικὸ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου κι' εἶμαι βέβαιος ὅτι αὐτὸ θὰ ἀρκέσῃ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀγάπη μου πρὸς τοὺς Γάλλους. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ κάποιος νεαρὸς συγγενής του, ὀνόματι Σέργιος Ἰβάνοβιτς, ὑπηρετοῦσε στὸ στρατὸ ὡς ἀξιωματικὸς καὶ βρισκόταν μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους στὸ μέτωπο. Πολεμούσαμε τότε ἐναντίον τῶν Γάλλων κι' ὁ ἀγῶνας ἦταν σκληρός. Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσον καιρὸ μᾶς ἤρθε ξαφνικὰ ἡ εἴδησι ὅτι ὁ Σέργιος σκοτώθηκε. Οἱ στρατιῶτες ποὺ ἔλαβαν μέρος μαζύ του στὴ μάχη, μᾶς εἶπαν ὅτι τὸν εἶχαν ἰδεῖ μὲ τὰ μάτια τους νὰ πέφτῃ νεκρὸς καὶ ἔτσι δὲν μᾶς ἔμεινε πειὰ καμμιὰ ἐλπίδα νὰ τὸν ξαναδοῦμε στὴ ζωή. Τὸν ἐκλάψαμε μ' ὅλο μας τὸν πόνο καὶ τὸν ἐθεωρούσαμε νεκρό. Ἔξαφνα ὅμως μιὰ μέρα νά σου, καὶ μᾶς παρουσιάζεται μπροστά μας ὁλοζώντανος καὶ σχεδὸν γερός. Ἡ ἔκπληξί μας ἦταν μεγάλη. Δὲν ξέραμε πῶς νὰ ἐξηγήσουμε τὴν ἀνέλπιστη σωτηρία του. Κατὰ ποιὸν μυστηριώδη τρόπο εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τὸ φονικὸ χέρι τοῦ θανάτου;

Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ μᾶς λύσῃ ὁ ἴδιος τὶς ἀπορίες μας. Καθὼς μᾶς διηγήθηκε, μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα τὸ τάγμα στὸ ὁποῖο ἀνῆκε, ἀποφάσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ μιὰ αἰφνιδία ἐξόρμησι ἀπὸ τὸ φρούριο ὅπου ἦταν πολιορκημένο. Οἱ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ εἶχαν φροντίσει νὰ ἐφοδιαστοῦν μὲ τὶς γοῦνες των, ἀλλὰ ὁ Σέργιος παρ' ὅλο τὸ κρύο ποὺ ἔκανε ἀμέλησε νὰ πάρῃ τὴ δική του.

Μόλις οἱ ἄνδρες τοῦ τάγματος προχώρησαν λίγο, οἱ Γάλλοι τοὺς ὑποδέχτηκαν μὲ θειρτικὸ πῦρ καὶ ἄρχισε λυσσώδης ἀγὼν κι' ἀπ' τὰ δυὸ μέρη. Οἱ Γάλλοι ὅμως ἦσαν ἀσυγκρίτως περισσότεροι κι' ἔτσι ἀνάγκασαν τοὺς δικούς μας νὰ ὑποχωρήσουν, ἀφίνοντας στὸ πεδίο τῆς μάχης πολλοὺς νεκροὺς καὶ πολλοὺς τραυματίας.

Ὁ Σέργιος εἶχε πληγωθεῖ κι' αὐτὸς βαρειὰ κι' ἦταν κατάκοιτος ἀπάνω στὴν αἱματοβαμμένη γῆ. Μιὰ σφαῖρα τοῦ εἶχε περάσει πέρα καὶ πέρα τὴν κνήμη καὶ τοῦ προξενοῦσε ἀφόρητους πόνους. Προσπαθοῦσε νὰ δέσῃ μ' ἕνα πανὶ τὴν πληγή του ποὺ ἔσταζε ἀδιάκοπα αἷμα, ἀλλὰ τὰ χέρια του ἔτρεμαν ἀπ' τὸ κρῦο ποὺ ὁλοένα μεγάλωνε.

Ἔξαφνα ἄκουσε κοντά του μιὰ ἀδύνατη φωνὴ καὶ ἀντελήφθη, ὅτι προερχόταν ἀπὸ κάποιον ἄλλον πληγωμένον ποὺ ψυχομαχοῦσε δίπλα του. Ὁ γείτονάς του ἦταν ἕνας Γάλλος ἀξιωματικὸς καὶ μέσα στὴν ἐπιθανάτια ἀγωνία του ψέλλιζε μὲ κόπο:

— Παιδί μου, μὴν ἀγγίξῃς τὴν πληγή σου... Τὸ αἷμα ἔπαψε πειά... Μὴ φοβᾶσαι...

Ὁ Σέργιος παρατήρησε καλύτερα τὸν ἄγνωστο κι' εἶδε πὼς ἔφερε γαλόνια λοχαγοῦ κι' ἦταν πεσμένος ἀπάνω σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ πτώματα.

— Πρόσεξε, παιδί μου, ἐξακολούθησε νὰ λέῃ στὸ Σέργιο μὲ πατρικὸ ὕφος. Ἂν τὴν ξαναγγίξῃς, θὰ μολυνθῇ ἡ πληγή σου καὶ θὰ γίνῃς σακάτης. Ἀλλοιῶς, ἂν δὲν πάθῃς τίποτε ἀπόψε, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ-τρεῖς μῆνες θᾶσαι ἐντελῶς καλά..

— Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς συμβουλές σου, ψιθύρισε ὁ Σέργιος, ἀλλὰ μὲ κατέβαλε τὸ κρῦο. Ξέρω καλὰ πὼς δὲν θὰ μ' ἀφήσῃ νὰ ζήσω ὥς τὸ πρωΐ, ἂν ἐξακολουθήσῃ ἔτσι...

— Καὶ δὲν ἐφοβήθηκες νὰ βγῆς ἔξω χωρὶς γοῦνα μὲ τέτοιο χιόνι; τοῦ εἶπε ὁ ἐτοιμοθάνατος μ' ἕναν τόνο ἀνάμικτο ἀπὸ ἐπίπληξι καὶ τρυφερότητα. Ὦ ἀσυλλόγιστη νειότη ποὺ δὲν ψηφᾶς τίποτε! 'Εμένα, νέε μου, πολλὲς φορὲς μ' ἔσωσε τὸ πανωφόρι μου, αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως εἶνε τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο νὰ μὲ σώσῃ...

— Γιατί; ρώτησε ὁ Σέργιος. Μήπως ἡ πληγή σου εἶνε θανάσιμη;

— Ναί, παιδί μου... Ἔσπασε μιὰ μπόμπα κοντά μου κι' ἕνα μεγάλο κομμάτι της μπῆκε μέσα στὸ στῆθος μου, ὅπου τὸ νοιώθω νὰ μὲ καίῃ σὰν ἀναμμένο κάρβουνο... Ἄχ, ἄχ, πῶς πονῶ!...

— Ἴσως ὁ Θεὸς νὰ σὲ λυπηθῆ καὶ νὰ σὲ γλυτώσῃ ἀπ' τὸ μαρτύριο... Ἐγὼ ὅμως εἶνε ἀδύνατο νὰ σωθῶ ἀπ' αὐτὸ τὸ φοβερὸ κρῦο ποὺ μὲ περουνιάζει ὥς μέσα στὰ κόκκαλά μου...

— Ὄχι, παιδί μου... Ξέρω καλὰ τί μὲ περιμένει... Τὸ τέλος μου εἶνε κοντά, δὲν θ' ἀργήσῃ νἀρθῆ... Μιλῶ μὲ μεγάλη δυσκολία... Πνίγομαι... Ἀσφυκτιῶ... Βλέπω ὅμως ὅτι καὶ σὺ νυστάζεις... Κοιμήσου λοιπόν... Καληνύχτα, παλληκάρι μου...

Κι' ὁ τραυματίας δὲν ξαναμίλησε!

Τὴν ἄλλη μέρα, μόλις ἡ πρώτες ἀχτίδες τοῦ ἡλίου φώτισαν τὸν δρίζοντα, ὁ Σέργιος ἤνοιξε τὰ μάτια του εἶδε πὼς ἦταν σκεπασμένος μ' ἐπιμέλεια! Τὸ βλέμμα του γύρισε τότε πρὸς τὸ μέρος τοῦ λοχαγοῦ.

Ὁ γενναῖος ἀξιωματικὸς ἦταν νεκρός. Καθὼς ξεψυχοῦσε ὅμως, εἶχε καταβάλει ὅλες του τὶς προσπάθειες νὰ βγάλῃ τὸ πανωφόρι του, ποὺ τοῦ ἦταν πειὰ ἄχρηστο, καὶ νὰ τυλίξῃ μ' αὐτὸ στοργικὰ τὸν τραυματία ἐχθρό του, ὁ ὁποῖος χωρὶς αὐτὸ σίγουρα θὰ ξυλιάζε ἀπ' τὸ κρῦο!...

— Μπορῶ λοιπόν, εἶπε στὸ τέλος τῆς διηγήσεώς του ὁ Τουργκένιεφ, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τέτοιο μοναδικὸ δεῖγμα μεγαλοψυχίας νὰ μὴν ἀγαπῶ καὶ νὰ μὴν ἐκτιμῶ τοὺς Γάλλους, τὸ θαυμάσιο αὐτὸ λαὸ ποὺ καὶ στὶς κρισιμότερες στιγμὲς ξέρει νὰ φέρνεται μ' εὐγένεια καὶ μὲ καλοσύνη;

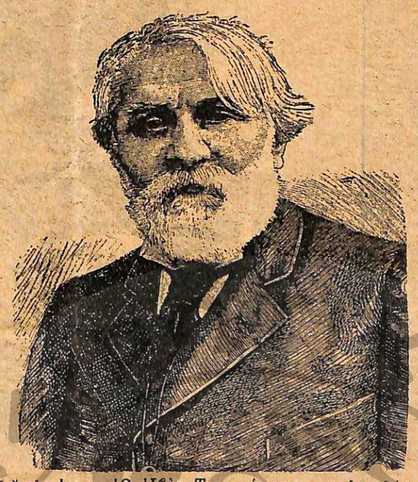

ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

Η ΜΙΝΙΟΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ὁ πάμπλουτος καὶ πανίσχυρος ἄρχων τῆς Νεαπόλεως, νεαρὸς Μαρκήσιος ντὲ Κυπριάνι, ἐρωτεύεται τρελλὰ τὴ φτωχή, μὰ πανέμορφη ψαροπούλα· Ἔλενα Φραντζία, ἡ ὁποία τὸν σώζει ἀπὸ βέβαιο πνιγμό. Ὁ πατέρας τοῦ νέου, ὁ περήφανος ἄρχων Κυπριάνι, δὲν θέλει νὰ γίνῃ ὁ γάμος αὐτός. Φυλακίζει τὸ γυιό του καὶ καταδιώκει τὴν Ἔλενα. Μὰ ὁ Τζοβάννι δραπετεύει καὶ μὲ μιὰ σφαίρα στὸ στῆθος τρέχει κοντὰ στὴν ἀγαπημένη του... Ὁ πατέρας του ποθεῖλε νὰ τὸν παντρέψῃ μὲ τὴν ἐαδέλφη του δούκισσα Μαλφιέρα, βλέποντας τὴν ἐπιμονή του τὸν ἀποκηρύσσει καὶ τὸν καταριέται. Ὁ Τζοβάννι ὅμως παντρεύεται, μετὰ τὸν ἀπροσπτο θάνατο τοῦ πατέρα του, τὴν ὡραιοτάτη ψαροπούλα κ' οἱ δυὸ σύζυγοι ζοῦν τρισευτυχισμένοι καὶ ἐρωτευμένοι πάντοτε. Ἡ εὐτυχία τους αὐτὴ γίνεται ἀκόμα μεγαλείτερη μὲ τὴν γέννησι ἑνὸς κοριτσιοῦ τῆς ἀγγελικῆς Σπεράτας. Ἕξη χρόνια ἔχουν περάσει πειὰ ἀπὸ τὸ γάμο τους καί, ἕνα βράδυ, ἀκριβῶς τὴν ἐπέτειο τῆς γεννήσεως τῆς Σπεράτας, ὁ Μαρκήσιος καὶ ἡ σύζυγός του δίνουν μιὰ λαμπρὴ ἑορτὴ στὸ παλάτι τους, ὅταν ἐξαφνα τοὺς ἀναγγέλλεται ἡ ἀφιξις τῆς δουκίσσης Μαλφιέρας, ἡ ὁποία ἔρχεται γιὰ νὰ τοὺς συγχαρῇ. Μὰ δὲν περνάει λίγη ὥρα καὶ ἡ Σπεράτα ἐξαφανίζεται μυστηριώδως. Ἡ ἑορτὴ διακόπτεται καὶ ἀναζητήσεις γίνονται παντοῦ... Ἡ Σπεράτα ὅμως δὲν βρίσκεται πουθενά... Μονάχα τὸ ψάθινο καπελλάκι της βρέθηκε κοντὰ στὴν ἀκρογιαλιά, πρᾶγμα ποὺ τοὺς ἔκανε ὅλους νὰ ὑποθέσουν πὼς εἶχε πνιγεῖ... Ὡστόσο, ὁ πιστὸς ὑπηρέτης τοῦ μαρκησίου Οὐμβέρτος, ὑποψιαζόμενος ὅτι ἡ Σπεράτα ἀπήχθη ἀπὸ ἀνθρώπους τῆς καταχθονίας Μαλφιέρας, πηγαίνει καὶ ἐξετάζει σχετικὸς τὴν γκουβερνάντα τῆς μικρῆς, τὴ Βαρβάρα, μιὰ γυναῖκα ὕποπτη καὶ ὕπουλη.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

—Τότε λοιπὸν δὲν τὴν εἶδες νὰ πέφτῃ στὴ θάλασσα ; φώναξε ὁ Οὐμβέρτος στὴ Βαρβάρα μὴ μπορώντας νὰ κρατηθῇ περισσότερο.

—Ἀλλοίμονο! ὄχι... ἐτραύλισε ἡ ὑπηρέτρια. Ἤμουν μακρυά... πολὺ μακρυά...

Ὁ ὑπηρέτης ἄρχισε τότε νὰ τῆς ἀπευθύνῃ διάφορες ἐρωτήσεις χωρὶς ν' ἀνησυχῇ καθόλου γιὰ τὴν ὀργὴ τῆς Μαύρης Δουκίσσης. Αὐτὸς εἶχε σχηματίσει κύκλας τὴν πεποίθησί του...

—Αὐτὴ ἡ γυναῖκα λέει ψέμματα! συλλογιζόταν. Εἶνε συνένοχος τῆς καταχθονίας ντὲ Μαλφιέρας... Μπορῶ νὰ πιάσω ὅρκο γι' αὐτό...

Καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς γκουβερνάντας σὰν ἀστραπή. Μόλις ἡ δυὸ γυναῖκες ἐμειναν μόνες, ἡ δούκισσα εἶπε μὲ φωνὴ ὑπόκωφη στὴ Βαρβάρα:

—Ἠλιθία!... Ἔπρεπε νὰ τοῦ πῆς πὼς τὴν εἶδες νὰ πέφτῃ στὴ θάλασσα...

Καὶ μὲ λύσσα ἐπρόσθεσε:

—Ἔμπρός! Ἐξαφανίσου γρήγορα! Φύγε ὅσο εἶνε καιρὸς ἀκόμα...

Καὶ, λέγοντας αὐτά, πέταξε στὴ Βαρβάρα ἕνα ποτσοφόλι γεμάτο χρυσάφι καὶ βγῆκε ἔξω... Ἀνησυχοῦσε τρομερά, γιατὶ καταλάβαινε πὼς στὸ πρόσωπο τοῦ Οὐμβέρτου ἔχε συναντήσει ἕναν ἐχθρὸ τρομερὸ κι' ἐπικίνδυνο, ἕναν ἐχθρὸ ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἐξαγοράσῃ...

. . . . . .

Ὁ Τζοβάννι ἀκίνητος, ὄρθιος, μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανὲς ἐκύτταζε τὴν Ἔλενα ποὺ ἀναισθητη καὶ χλωμὴ σὰν πεθαμένη κοίτοταν στὸ κρεββάτι της. Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς εἶχε χάσει τὰ λογικά του, πὼς εἶχε συντριβεῖ κι' ἐκμηδενιστεῖ ὁριστικά... Φαινόταν σὰν ἀπολιθωμένος...

Ἔξαφνα,στριγγοὶ λυγμοὶ ξέσκισαν τὸ στῆθος του... Ἡ Ἔλενα ξαναγύριζε στὴ ζωή, σὲ μιὰ ζωὴ ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ προτιμοῦσε χίλιες φορὲς τὸ θάνατο.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ δυστυχισμένος μαρκήσιος ἔνοιωσε ν' ἀκουμπάη μαλακὰ καὶ σταθερὰ στὸν ὦμο του ἕνα χέρι καὶ συγχρόνως ἄκουσε μιὰ φωνὴ νὰ τοῦ ψιθυρίζῃ:

—Κάνετε θάρρος, ἀφέντη, κι' ἐλπίζετε...

Ἦταν ὁ Οὐμβέρτος... Ὁ μαρκήσιος κουνώντας μὲ ὀδύνη τὸ κεφάλι τοῦ, τοῦ εἶπε πικρά, δείχνοντάς του τὴ σύζυγό του:

Ἦταν ξαπλωμένη σὲ μιὰ πολτρόνα, σὰν νὰ μὴν συνέβαινε τίποτα...

—Πῶς νὰ ἔχω θάρρος κι' ἐλπίδα; Δὲν βλέπεις;... Ὅλα τελείωσαν πειὰ γιὰ μένα... ὅπως καὶ γι' αὐτήν; Ὦ τὸ παιδί μου! Τὸ παιδί μου!

—Κάνετε θάρρος, κύριε μαρκήσιε, ἐξυκλείπε ὁ Οὐμβέρτος, καί, σᾶς ἱκετεύω, εὐδοκήσετε νὰ μ' ἀκούσετε...

Καὶ, λέγοντας αὐτά, ὁ ἀφοσιωμένος ὑπηρέτης παράσυρσε τὸν κύριό του σ' ἕνα ἀπὸ τὰ δίπλανὰ δωμάτια... Ἐκεῖ γρήγορα-γρήγορα μὲ μερικὲς λέξεις κομμένες καὶ μπερδεμένες, λαχανιασμένος, τοῦ ἀνακοίνωσε τὶς τρομερὲς ὑποψίες του... Τοῦ εἶπε ὅτι τίποτε δὲν ἀποδείκνυε πὼς ἡ Σπεράτα εἶχε πνιγεῖ καὶ ὅτι οἱ ἀτσίγγανοι ποὺ εἶχαν περάσει ἀπὸ τὸν τόπο, μποροῦσαν νὰ τὴν εἶχαν κλέψει καὶ νὰ εἶχαν πετάξει τὸ καπελλάκι της στὴν ἀκρογιαλιὰ γιὰ ν' ἀποπλανήσουν τοὺς γονεῖς της καὶ νὰ ματαιώσουν κάθε καταδίωξι...

—Μὰ τότε, εἶπε ὁ νέος μαρκήσιος, ποὺ εἶχε πιαστεῖ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐλπίδα σὰν ναυαγὸς σὲ μιὰ παλησσανίδα, ἡ Βαρβάρα θὰ εἶνε συνένοχη αὐτῶν τῶν ἀτίμων ἀτσιγγάνων!...

—Ὄχι μόνο αὐτή, ἀπάντησε μὲ ἐπισημότητα ὁ Οὐμβέρτος, ἀλλὰ καὶ ἡ Μαύρη Δούκισσα. Τίποτε δὲν εἶνε ἀδύνατο!... Ἡ ἄφιξις τῆς διαβολογυναίκας αὐτῆς τὰ ἐξηγεῖ ὅλα... Ἦρθε ἐδῶ γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ!...

—Ἔρχεις δίκηο, φιβούρισε ὁ μαρκήσιος. Φέρε μου ἐδῶ τὴ Βαρβάρα...

Ὁ Οὐμβέρτος βγῆκε ἀμέσως ἔξω γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴ διαταγὴ αὐτῆ τοῦ κυρίου του... Μὰ σὲ λίγο ξαναγύρισε μόνος... Ἡ γκουβερνάντα τῆς Σπεράτας εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ μέγαρο, εἶχε ἐξαφανιστεῖ!... Ἡ βιαστικὴ αὐτὴ φευγάλα της δικαιολογοῦσε κάθε ὑποψία.

—Βάλε νὰ σελλώσουν δέκα ἄλογα... Φώναξε τοὺς κυνηγοὺς μου! διάταξε τότε ὁ μαρκήσιος. Φεύγουμε ἀμέσως γιὰ νὰ κυνηγήσουμε τοὺς ἀτσιγγάνους!

—Ὤ! αὐτὰ τὰ ἔργα ἑτοιμάσει κιόλας, ἀφέντη! τοῦ ἀπάντησε ὁ Οὐμβέρτος. Πηγαίνουμε...

Καθὼς κατέβαιναν κάτω, βρέθηκαν ἔξαφνα πάλι μπρὸς στὴ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα, ἡ ὁποία ἦταν ξαπλωμένη ἀναπαυτικὰ σὲ μιὰ πολτρόνα σὰν νὰ μὴ συνέβαινε τίποτα.

—Τί συμβαίνει πάλι, ἐξάδελφέ μου; ρώτησε τὸ Τζοβάννι μὲ κάποια ἀγωνία ποὺ μὲ δυσκολία τὴν ἔκρυβε.

Ὁ μαρκήσιος τῆς ἔριξε ἕνα τρομερὸ βλέμμα καὶ τῆς ἀπάντησε:

—Ἀκολουθῆστε με, ἐξαδέλφη μου! Θὰ τὸ μάθετε!...

Καὶ διέταξε μὲ τόνο ποὺ δὲν ἐπιδεχόταν καμμιὰ ἀντίρρησι:

—Νὰ σελλώσουν ἕνα ἄλογο γιὰ τὴ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα!...

—Ἔνα ἕτοιμο, κύριέ μου, τοῦ ἀπάντησε ὁ Οὐμβέρτος, δείχνοντάς του τὴν ἄσπρη φοράδα τῆς Ἔλενας.

—Λαμπρά! φώναξε ὁ μαρκήσιος. Καὶ τώρα, δρόμο! Δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ χάσιμο...

Ἔπειτα ἀπὸ κάμποση ὥρα καμμιὰ δωδεκαριὰ καβαλλάρηδες καὶ μιὰ μελαχροινὴ ἀμαζόνα ἐκάλπαζαν ἀκράτητα καὶ τρελλὰ μέσα στὴν πεδιάδα τῆς Νεαπόλεως...

—Μὰ ποῦ πᾶμε; Ποιὸν καταδιώκουμε; ρώτησε σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα τὸ Τζοβάννι, λαχανιασμένη ἀπὸ τὸ δρόμο. Ἂν ὄχι ἀπὸ τὸ φόβο...

Ὁ μαρκήσιος τῆς ἀπάντησε τότε μ' ἕναν παράδοξο σαρκασμό:

—Καταδιώκουμε τὸ ἔγκλημα, κυρία δούκισσα, καί, ἂν εὐδοκήσῃ ὁ Θεός, θὰ συλλάβουμε σὲ λίγο τοὺς ἐνόχους.

Ἔξαφνα, ἐκείνη τὴ στιγμή, φάνηκε μακρυὰ στὸ δρόμο ἕνα βαρὺ ἁμαξόσπιτο ἀτσιγγάνων.

Ὁ Τζοβάννι διπλασίασε ἀμέσως τὸ δρόμο του, προηγούμενος τοῦ λοιποῦ ὁμίλου. Μονάχα ἡ Μαύρη Δούκισσα κατώρθωσε νὰ τὸν παρακολουθήσῃ, χάρις στὸ θαυμάσιο ὑποζύγιό της καὶ τὴν ἱππευτική της δεινότητα.

Ἔξαφνα ὁ μαρκήσιος ἔβγαλε μιὰ ἐπιφώνησι τρελλῆς χαρᾶς, ὑπερτάτης εὐτυχίας, καὶ ἐνῶ οἱ ἄνθρωποί του, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Οὐμβέρτο, κατεδίωκαν τὸ ἁμάξι τῶν ἀτσιγγάνων, αὐτὸς ὥρμησε μέσα στὸ δάσος, ποὺ ἀπλωνόταν πλάϊ στὸ δρόμο, μαζὺ μὲ τὴ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα.

IV

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Μετὰ τὸ γάμο τοῦ Τζοβάννι καὶ τῆς Ἔλενας, ἡ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα εἶχε ἐγκατασταθεῖ στὸ μέγαρο της στὸ Μιλάνο, ὅπου ἀπὸ τότε ζοῦσε ἀποτραβηγμένη, κλείνοντας μέσα της ἕνα ἄγριο καὶ τρομερὸ μῖσος ἐναντίον τῶν γλυκῶν ἐρωτευμένων τῆς Νεαπόλεως. Συχνὰ φρόντιζε καὶ μάθαινε εἰδήσεις τους. Ἔτσι εἶχε πληροφορηθεῖ τὴν ἀνέφελη εὐτυχία τους καὶ τὴ γέννησι τῆς Σπεράτας... Μὰ καταχθονία σκέψις πέρασε τότε ἀπὸ τὸ μυαλό της... Ὦ! ἂν μποροῦσε νὰ κλέψῃ αὐτὸ τὸ παιδί, τὴ Σπεράτα τους, καὶ νὰ τὸ ἐξαφανίσῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς!... Πόσο δυστυχισμένους θὰ τοὺς ἔκανε!... Μὰ πῶς νὰ τὸ κατορθώσῃ αὐτό;... Ἔξαφνα ὅμως μιὰ σύμπτωσις ἦρθε νὰ τὴ βοηθήσῃ στὴν πραγματοποίησι τῶν σχεδίων της...

Μιὰ μέρα συνέλαβαν στὰ κτήματά της ἕνα ἀλήτη τρομεροῦ ἐξωτερικοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε μπεῖ κρυφὰ μέσα στὸ σπίτι κάποιου φύλακος γιὰ νὰ κλέψῃ καὶ νὰ σκοτώσῃ, ὅπως ἀνέφεραν στὴ δούκισσα οἱ ἄνθρωποί της. Αὐτὴ ἀπὸ περιέργεια ἐπῆγε τότε νὰ δῇ τὸν ἄθλιο μέσ' στὴ φυλακή του πρὶν τὸν παραδώσῃ στὴ δικαιοσύνη.

Τῆς εἶχαν πεῖ ἀκόμα πὼς ἦταν ἀρχηγὸς μιᾶς σπείρας ἀτσιγγάνων, τὴν ὁποία ἡ εἴδησις τῆς συλλήψεώς του εἶχε τρέψει σὲ φυγή.

—Ποιὸ εἶνε τὸνομά σου; ρώτησε ἡ δούκισσα τὸν ἀτσίγγανο μόλις μπῆκε στὴ φυλακή του.

—Μὲ λένε Μαῦρο Διάβολο! τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος.

—Καὶ τί ἤρθες νὰ κάνῃς ἐδῶ; τὸν ξαναρώτησε ἡ ντὲ Μαλφιέρα.

Τότε ἐκεῖνος τῆς ὡμολόγησε πὼς ὁ σκοπὸς τοῦ ἦταν νὰ κλέψῃ τὸ παιδί τοῦ φύλακα γιὰ ν' ἀντικαταστήσῃ μ' αὐτὸ στὸν πλανόδιο θιασό του τὴ μικρή του κόρη, ἡ ὁποία εἶχε πέσει κι' εἶχε σκοτωθεῖ καθὼς ἐχόρευε ἐπάνω στὸ σκοινί.

Ἡ δούκισσα τὸν κύτταξε σιωπηλὴ καθὼς ἐκεῖνος μιλοῦσε... Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος τῆς φαινόταν ἱκανὸς γιὰ ὅλα.

—Τὸ ξέρεις πὼς θὰ κρεμαστῆς ; τοῦ εἶπε σὲ λίγο ψυχρά.

—Ἔλεος, ἀρχόντισσά μου, ἔλεος! τὴν ἱκέτευσε ὁ Μαῦρος Διάβολος... Γλυτώστε με ἀπὸ τὴν κρεμάλα... Θὰ γίνω αἰώνιος δοῦλος σας...

Μὰ ἡ δούκισσα βγῆκε ἀπὸ τὸ κελλί του γαλήνια καὶ περήφανη, χωρὶς ν' ἀκούσῃ περισσότερο τὶς ἀπελπισμένες ἱκεσίες του... Μιὰ σατανικὴ ἰδέα εἶχε γεννηθεῖ μέσα στὸ μυαλό της... Ἔτσι, τὴν ἴδια νύχτα, ἐνῶ ὁ ἀτσίγγανος κοιμόταν κι' ὀνειρεύοταν σίγουρα τὸ σκοινὶ τῆς κρεμάλας, ἔνοιωσε κάποιον ποὺ τὸν σκουντοῦσε ἀπότομα... Ἀμέσως ἀνασηκώθηκε περίτρομος ἀπάνω στὶς πλάκες τοῦ κελλιοῦ του... Εἶδε τότε τὴ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα νὰ στέκεται μπροστά του ὄρθια, κρατώντας ἕνα κλεφτοφάναρο στὸ χέρι.

—Τί μὲ θέλετε; τὴ ρώτησε μὲ φωνὴ γεμάτη ἀγωνία.

—Ἂν σὲ σώσω, τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη, θὰ μὲ ὑπακούσης;

—Μέχρι θανάτου, ἀρχόντισσά μου. Τί πρέπει νὰ κάνω;...

—Μοῦ εἶπες πὼς σοῦ χρειάζεται ἕνα κοριτσάκι γιὰ τὸ θιασό σου; ἐξακολούθησε ἡ ντὲ Μαλφιέρα.

—Μάλιστα, σινιορίτα, γιὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν κόρη μου ποὺ σκοτώθηκε...

—Ὡραῖα! εἶπε τότε ἡ ντὲ Μαλφιέρα. Νὰ πᾶς στὴ Νεάπολι καὶ θὰ βρῆς ἐκεῖ τὸ κοριτσάκι ποὺ σοῦ χρειάζεται...

—Καὶ ποῦ... ποῦ θὰ τὸ βρῶ; ρώτησε μὲ περιέργεια ὁ ἀτσίγγανος.

—Στὸ παλάτι τῶν Κυπριάνι, τοῦ ἀπάντησε ἡ ντὲ Μαλφιέρα. Μὲ καταλαβαίνεις;

—Νομίζω πὼς σᾶς καταλαβαίνω, ὡραία μου κυρία, ἀπάντησε ὁ ἀτσίγγανος. Καὶ μπορεῖτε νὰ ὑπολογίζετε σὲ μένα... Εἶμαι ἱκανὸς γιὰ ὅλα...

Μιὰ ἀστραπὴ μίσους πέρασε ἀπὸ τὸ βλέμμα τῆς Μαύρης Δουκίσσης, ἡ ὁποία ἐξακολούθησε μὲ σιγανὴ φωνὴ τώρα :

—Ἄκουσε... Θέλω νὰ ἐκδικηθῶ τοὺς Κυπριάνι... Ὁ μαρκήσιος Τζοβάννι καὶ ἡ μαρκησία Ἔλενα ἔχουν μιὰ κόρη, τὴ Σπεράτα... Αὐτὴ λοιπὸν θ' ἀντικαταστήσῃ τὴ δική σου... Μὲ καταλαβαίνεις;

—Μάλιστα, εὐγενικιά μου σινιορίτα. Θὰ τὴν κλέψω καὶ θὰ τὴ μάθω, γιὰ τὴν ἀγάπη σας, τὸ χορὸ τῶν ἀγῶν καὶ νὰ κάνῃ ὡραῖα πηδήματα ἀπάνω στὸ σκοινί.

Ἕνα χαμόγελο ἀγρίας ἰκανοποιήσεως ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπο τῆς δουκίσσης. Ἔβγαλε ἀμέσως ἕνα στιλέτο ἀπ' τὸ κορσάζ της καὶ ἔκοψε τὰ σκοινιὰ μὲ τὰ ὁποῖα ἦταν δεμένος ὁ ἀτσίγγανος.

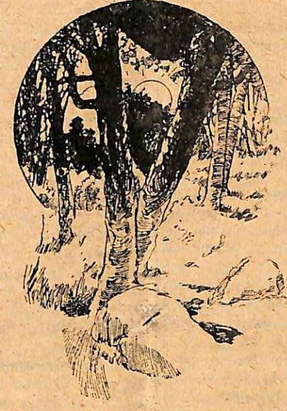

Ἔπειτα τοῦ ἔδωσε μιὰ χοῦφτα χρυσὰ νομίσματα, λέγοντάς του:

—Ἅμα τελειώσῃς τὴ δουλειά, θὰ σοῦ δώσω δέκα, ἑκατὸ φορὲς τόσα...

—Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς φυλάῃ, καλὴ καὶ μεγαλόψυχη κυρία! εἶπε ὁ Μαῦρος Διάβολος. Μὰ πῶς θὰ κατορθώσω νὰ μπῶ μέσα στὸ παλάτι τῶν Κυπριάνι, ἐγώ, ἕνας ἄθλιος, καὶ νὰ κλέψω τὸ παιδί τους;...

—Ἔχω ἕναν ἄνθρωπο δικό μου ἐκεῖ πέρα. Ἡ γκουβερνάντα τῆς Σπεράτας, ἡ Βαρβάρα, εἶνε ἀφοσιωμένη σὲ μένα... Θὰ τῆς πῶ τί πρέπει νὰ κάνῃ, ὅπως θὰ σοῦ πῶ ἐγὼ τώρα τί πρέπει νὰ κάνῃς ἐσύ... Ἄκουσέ με...

Καὶ ἡ τρομερὴ δούκισσα ἀνέπτυξε λεπτομερῶς τὸ βδελυρὸ σχέδιο τῆς ἐκδικήσεώς της στὸν ἄθλιο ἀτσίγγανο...

Μόλις ἔκλεισαν τὴ συμφωνία τους, ὁ Μαῦρος Διάβολος ἔφυγε πηγαίνοντας στὴ Νεάπολι...

Ἐκεῖ, μαζὺ μὲ τὸ πρωτοπαλλήκαρό του, τὸν Κόκκινο Τζίβι, ἀφοῦ συνεννοήθηκαν μὲ τὴ Βαρβάρα, κατασκόπευαν τὴ Σπεράτα καί, καθὼς ἐκείνη ἀπομακρύνθηκε τρέχοντας ἀπὸ τὴν ταράτσα τοῦ παλατιοῦ, πηγαίνοντας νὰ κόψῃ λουλούδια, ἔπεσαν ἐπάνω της, τὴν ἄρπαξαν καὶ ἔφυγαν τρέχοντας πρὸς τὴν ἔξοχή. Τοῦ κάκου ἡ φτωχοῦλα Σπεράτα προσπαθοῦσε νὰ φωνάξῃ... Τῆς εἶχαν φράξει τὸ στόμα μ' ἕνα μαντήλι.

Τὸ ἁμάξι τῶν ἀτσιγγάνων, ζευγμένο μ' ἕνα καλὸ ἄλογο, περίμενε τοὺς ἄρπαγας στὸ δρόμο καὶ ξεκίνησε ἀμέσως...

Ἔτσι ἡ Σπεράτα θὰ ἐθεωρεῖτο ἀπ' ὅλους πιὰ χαμένη, ἂν ὁ Οὐμβέρτος δὲν εἶχε ὑποψιαστεῖ τὸ καταχθόνιο σχέδιο τῆς ντὲ Μαλφιέρα καὶ δὲν εἶχε ἀνακαλύψει τὰ ἴχνη τῶν κακούργων...

. . . . . .

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ μπορεῖτε νὰ καταλάβετε τὴν ψυχικὴ κατάστασι τῆς δουκίσσης ντὲ Μαλφιέρα, τὴν ὥρα ποὺ ὁ μικρὸς ὅμιλος τῶν κυνηγῶν τοῦ μαρκησίου κατεδίωκε στὸ δρόμο τὸ ἁμάξι... Τὸ ἔγκλημά της θ' ἀποκαλύπτετο, οἱ συνένοχοί της θὰ συλλαμβανόντουσαν, τὸ χαμένο παιδὶ θὰ ξαναβρισκόταν... Δὲν εἶχε καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι αὐτὸ τὸ κάρρο, πρὸς τὸ ὁποῖο οἱ κυνηγοὶ πλησιάζαν ὁλόενα, ἦταν τὸ κάρρο τῶν ἀτσιγγάνων...

Ἔξαφνα, στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου, εἶδε μιὰ σκιά, ἕνα ἄνθρωπο, νὰ φεύγῃ σὰν ἀστραπὴ ἀπὸ τὸ ἁμάξι τῶν ἀτσιγγάνων καὶ νὰ χώνεται στὸ διπλανὸ δάσος, κρατώντας ἕνα φορτίο στὰ χέρια του.

Ἡ Μαύρη Δούκισσα γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀνάπνευσε. Νόμισε πὼς ὁ Τζοβάννι δὲν τὸν εἶχε δεῖ τὸν ἄνθρωπο αὐτό... Μὰ εἶχε γελαστεῖ, γιατί, ὅπως εἴδαμε, ὁ μαρκήσιος χώθηκε κι' αὐτὸς καλπάζοντας μέσα στὸ δάσος ἀνάμεσα ἀπ' τὰ δέντρα καὶ τοὺς θάμνους, καὶ κινδυνεύοντας ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ σκοτωθῇ...

Ἔξαφνα μιὰ φωνοῦλα λεπτὴ σὰν τοῦ πουλιοῦ, ἕνας θρῆνος ἀδύνατος καὶ γλυκός, μιὰ πρόσκλησις γεμάτη τρόμο ἔφτασε ὡς τ' αὐτιά τοῦ δυστυχισμένου πατέρα κι' ἔκανε τὴν καρδιά του ν' ἀναπηδήσῃ ἀπὸ χαρά...

Ἦταν ἡ φωνὴ τῆς Σπεράτας!

—Μπαμπά μου!... Μπαμπά μου! φώναζε ἡ μικρούλα.

—Ἐγὼ εἶμαι ἄγγελέ μου!... Ἔρχομαι, Σπεράτα μου...

Καί, λέγοντας αὐτά, ὁ μαρκήσιος ντὲ Κυπριανὶ, πήδησε ἀπ' τ' ἄλογό του καὶ ὥρμησε μέσ' ἀπὸ τὰ ἀδιαπέραστα φυλλώματα...

Τέλος, καταλεσκισμένος, ματωμένος, κατώρθωσε νὰ φτάσῃ τὸ Μαῦρο Διάβολο —γιατὶ αὐτὸς ἦταν ὁ φυγάς— τὴ στιγμὴ ποὺ ἐκεῖνος ἑτοιμάζοταν νὰ χωθῇ σὲ μιὰ κατασκότεινη σπηλιὰ καὶ νὰ ἐξαφανιστῇ!

—Στάσου ἢ σὲ σκοτώνω στὴ στιγμή! φώναξε ὁ μαρκήσιος τραβώντας τὸ ξίφος του.

Ὁ Μαῦρος Διάβολος γύρισε ἀμέσως πίσω περίτρομος... Ἔβγαλε ἕνα μαχαίρι ἀπὸ τὴ ζώνη του καὶ προσπαθώντας ν' ἀμυνθῇ μ' αὐτὸ ἐναντίον τοῦ μαινομένου Τζοβάννι.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ Σπεράτα, ξεφεύγοντας ἀπ' τὰ χέρια του, ἔτρεξε πρὸς τὸν πατέρα της, φωνάζοντας:

—Σώσε με, πατεράκη μου!... (Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΠΕΖΟΓΡΑΓΟΥΔΑ

Ἡ παλιὰ φτωχὴ ταβέρνα χρωματίζεται ἀπὸ τὸν ἥλιο ποὺ κατεβαίνει ἀργὰ πρὸς τὴ δύσι του. Ἡ χρυσὲς ἀχτίδες του περνοῦν τὰ τζάμια, χορεύουν ἀπάνω στὸ κόκκινο πλακόστρωτο, γεμίζουν μ' αἱματόχρωμες σπίθες τὸ μεγάλο ποτῆρι μὲ τὴ μαῦρη μπύρα καὶ φτάνουν ὡς τὸ τραπέζι ὅπου ὀνειροπολῶ μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ χέρια.

Ἡ ταβερνιάρισσα, ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμὴ κυττάζει ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο, εἶνε πάντα ἡ ἴδια. Μόνο ποὺ τώρα προβάλλουν ἀνάμεσα στὰ πυρρόξανθα μαλλιά της μερικὲς ἄσπρες τρίχες. Μοῦ μιλάει γιὰ τὸν ἄνδρα της ποὺ δουλεύει σ' ἕνα γύφτικο καὶ γιὰ τὰ παιδιά της ποὺ τὸ μεγαλείτερό της θὰ τὸ πάρουν στρατιώτη ὕστερ' ἀπὸ πέντε χρόνια. Μὲ δυσκολία καταλαβαίνω τὰ λόγια της, γιατὶ ἐκφράζεται σὲ γλῶσσα πολὺ χυδαία, καὶ μὲ πόνο τῆς ἀπαντῶ, γιατὶ ὀνειροπολῶ...

Ὀνειροπολῶ καὶ ρίχνω τὸ βλέμμα μου ἀπὸ τὸ χαμηλὸ παράθυρο στὸ μεγάλο δρόμο ποὺ φέρνει στὸ χωριό. Βλέπω τὰ πρῶτα σπίτια του καὶ ξεχωρίζω ἕνα ποὺ εἶνε ψηλότερο ἀπὸ τ' ἄλλα ποὺ ἡ ἀχτίδες τῆς δύσης τοῦ χαϊδεύουν μὲ ξεχωριστὴ στοργὴ τὴν κεραμιδένια σκεπή.

Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ περνᾶ κανένα ἄλογο, σέρνοντας ἀπὸ πίσω ἕνα βωλοκόπο ἢ κανένα ἀλέτρι ποὺ τὸ ὁδηγεῖ ἕνας χωρατὰς σφυρίζοντας ἢ βλαστημῶντας.

Μερικοὶ χωρικοὶ μπαίνουν κάποτε στὴν ταβέρνα, πίνουν, πληρώνουν καὶ φεύγουν, ἀφοῦ καπνίσουν τὴν πίπα τους καὶ μιλήσουν γιὰ τὰ νέα τῆς ἡμέρας.

Ἐγὼ ὅμως ὀνειροπολῶ... Καὶ ξαναβλέπω τὸν ἑαυτό μου, ἐδῶ καὶ λίγους μῆνες πρίν, μέσα στὴν ἴδια ταβέρνα, νὰ κάθουμαι στὸ ἴδιο τραπέζι ὅπου ἀκουμπῶ τώρα τοὺς ἀγκῶνες μου καὶ νὰ πίνω ὅπως σήμερα μέσα στὸ ποτῆρι μαῦρη μπύρα ποὺ τὴν πορφυρώνει ὁ ἥλιος τῆς δύσης.

Καὶ συλλογίζομαι τὴ φίλη μου, τὴ γλυκειά μου ἀδελφή, ποὺ κάθε βράδυ ἄμα γύριζα στὸ σπίτι μὲ μάλωνε γλυκὰ γιατὶ εἶχα ἀργήσει, καὶ ποὺ μιὰ χειμωνιάτικη αὐγὴ ἦλθαν νὰ τὴ σηκώσουν καὶ νὰ τὴν πάρουν γιὰ πάντα κάτι ἀσπροφορεμένοι ἄνθρωποι ψάλλοντας εὐχὴ λατινικά...

Κι' ἡ φωχτὴ ἐκείνη θλίψη ποὺ μὲ σφίγγει σιωπηλὴ μέσα στὶς ἀλησμόνητες συμφορές μου, καθὼς ἡ νύχτα μπαίνει στὴν ταβέρνα, μὲ σπρώχνει πρὸς τὸ σπίτι ποὺ ὡς τὰ γόβε τὸ γέμιζε ἡ εὐθυμία κι' ἡ χαρὰ κι' ὅπου μὲ περιμένουν δυὸ παιδοῦλες γελαστὲς μὲ πένθιμα φορέματα...

Ὦ, αὐτές, τὸ ξέρω, δὲν θυμοῦνται εἴποτε... Τὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας των ξεχνοῦν τόσο εὔκολα... Θὰ μὲ δεχτοῦνε χαρωπὰ καὶ θὰ παίξουν τὴ μαμά, τὸ ἀγαπημένο τους παιγνίδι, ὥσπου νὰ κοιμηθοῦν...

Π. ΒΕΡΔΑΙΝ

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟΥ Β. MADLING

ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ!

—Ἄκουσε, εἶπε ὁ περήφανος ἄρχοντας τῆς Σουηδίας Γουσταῦος σ' ἕνα νεαρὸ ὑπηρέτη του. Εἶχες τὴν τόλμη νὰ σηκώσης τὰ μάτια σου καὶ νὰ κυττάξης τὴν κόρη μου, τὸ θράσος νὰ τὴν ἀγαπήσης καὶ τὴν ἀνοησία νὰ τῆς ἐξομολογηθῆς τὸ πάθος σου. Μπορεῖς νὰ σὲ τιμωρήσω ὅπως σοῦ ἀξίζει, ἀλλὰ ἡ κόρη μου λέει πῶς σ' ἀγαπᾶ κι' ἐκείνη καὶ μὲ παρακαλεῖ νὰ σὲ λυπηθῶ. Εἶνε ἡ μόνη μου θυγατέρα καὶ τὴν ἀγαπῶ πολύ, καθὼς ξέρεις. Ἐξ ἄλλου ἔχω ἀκούσει πῶς εἶσαι πολὺ δυνατὸς καὶ στὸ πάλαιμα καὶ στὸ τρέξιμο καὶ πῶς βγαίνεις πάντα νικητὴς σ' ὅλους τοὺς ἀγῶνες ποὺ γίνονται στὸν τόπο μας. Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ βουνὸ ποὺ ἀπάνω του στῆσαν οἱ πρόγονοί μου ἕναν σταυρό; Ἔ, λοιπόν, ἂν μπορέσης ν' ἀνεβάσης τὴν κόρη μου ὥς τὴν κορφή του, θὰ σοῦ τὴ δώσω γιὰ γυναῖκα. Δέχεσαι;

—Δέχομαι, ἀπάντησε ὁ νέος.

—Τότε θάνεβῆς αὔριο κιόλας! ἐπρόσθεσε ὁ ἄρχοντας.

—Εἶμαι σύμφωνος, ἀπάντησε ὁ ὑπηρέτης.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου μαζεύτηκαν κάτω ἀπ' τὸ βουνὸ γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὸ παράξενο αὐτὸ ἀγώνισμα ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ θὰ τὸ ἔβλεπαν.

Ἀνάμεσά τους βρισκόταν κι' ὁ νέος ὑπηρέτης, ὁ ὁποῖος αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του κάτως συγκινημένο γι' αὐτὸ ποὺ θὰ ἔκανε. Ὡστόσο, οὔτε τὸ θάρρος του εἶχε χάσει, οὔτε εἶχε μετανοιώσει ἐπειδὴ δέχτηκε τὴν πρόταση τοῦ ἄρχοντα Γουσταύου.

Σὲ λίγο φάνηκε νὰ προχωρῆ πρὸς τὸ μέρος τῶν ὁ ἄρχοντας καβάλλα στ' ἄλογό του. Εἶχε λυπηθεῖ γιὰ τὴν ἀπόφασι τὴν παράλογη ποὺ πῆρε, ἀλλὰ διατηροῦσε τὴν ἐλπίδα πὼς ὁ θρασὺς ἐκεῖνος ὑπηρέτης θἄχανε ἄδικα τοὺς κόπους του.

Στὸ πλευρὸ τοῦ σκληροῦ ἄρχοντα στεκόταν ἡ κόρη του, ἀκίνητη κι' ὠχρή, παρακαλῶντας ἀπὸ μέσα της τὸ Θεὸ νὰ σώσῃ ἐκεῖνον μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε ἀποφασίσει νὰ ἑνώσῃ τὴ ζωή της.

Τέλος, μόλις ὁ πατέρας ἔδωσε τὸ παράγγελμα, ὁ νέος ἔτρεξε καὶ πῆρε στὰ χέρια του τὴν ἀρχοντοπούλα μ' ἀνέκφραστη τρυφερότητα καὶ σεβασμὸ στὸ βλέμμα του. Τὴν ἐσήκωσε στὴν ἀγκαλιά του κι' ἄρχισε τὸ δρόμο του μὲ βῆμα ἀργὸ καὶ σταθερό, χωρὶς νὰ σταματᾶ καθόλου.

Περπατοῦσε, περπατοῦσε κι' οἱ χωρικοὶ ποὺ τὸν παρακολουθοῦσαν μὲ τὴ ματιά τους, ζητωκραύγαζαν κάθε τόσο, ἐνῶ τὸ πρόσωπο τοῦ ἄρχοντα γινόταν ὁλοένα καὶ πιὸ σκυθρωπό.

Ὡστόσο τὸ παλληκάρι ἔπρεπε τώρα νὰ περάσῃ ἀπὸ ἕνα μέρος ἀμμοιδερὸ κι' ἔπειτα νὰ σκαρφαλώσῃ σὲ κάτι βράχους ἀπόκρημνους.

Κι' ἔξαφνα τότε ὅσοι τὸν παρακολουθοῦσαν μὲ ἀγωνία τὸν εἶδαν νὰ κλονίζεται, ἐνῶ τὰ πόδια του βούλιαζαν μέσ' στὴν ἄμμο. Φωνὲς ὀξεῖαι καὶ φρίκης ὑψώθηκαν ἀπ' τὸ πλῆθος ποὺ παρατηροῦσε μ' ἀγωνία τὶς προσπάθειές του, ἐνῶ ἀπ' τὰ βλεφαρὰ μάτια τοῦ ἄρχοντα πέρασε μιὰ ἀχτίδα ἀγρίας χαρᾶς.

Ἡ νέα ὅμως ἄρχισε τότε νὰ ψιθυρίζῃ γλυκὰ λόγια ἐνθαρρυντικὰ στ' αὐτὶ ἐκείνου ποὺ τὸν θεωροῦσε κιόλας σύζυγό της κι' ἔφερε τὸ χέρι της ἀπαλὰ στὸ πρόσωπό του.

Ὁ νέος πῆρε θάρρος ἀπ' αὐτό, ἀλλὰ καὶ πάλι φαινόταν κουρασμένος κι' ἐξαντλημένος.

Τότε ἡ κόρη ἔσκυψε πρὸς αὐτὸν τὸ ὡραῖο ξανθό της κεφάλι καὶ τὸν ἐκύτταξε μὲ τὰ δυὸ γαλανὰ φωτοβόλα της μάτια.

Ἔπειτα σήκωσε τὰ χέρια της στὸν ἀέρα, σὰν νἄθελε νὰ κάνῃ τὸ σῶμα της λιγώτερο βαρύ...

Ὁ νέος πῆρε ξανὰ ζωὴ ἀπ' τὸ εὐγενικὸ κι' ἀκατανίκητο πάθος του, ἔβαλε ὅλα τὰ δυνατά του, πέρασε ὅλα τὰ ἐμπόδια ποὺ ἔφραξαν τὸ δρόμο του κι' ἐπὶ τέλους ἔφτασε στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ τὴν περιπόθητη.

* * *

Ἔμεινε γιὰ λίγο σ' αὐτὴ τὴ θέσι, μεθυσμένος ἀπ' τὴ χαρὰ τοῦ θριάμβου του, ἀλλ' ἀμέσως καταβλήθηκε ἀπ' τὴν κούρασι κι' ἔπεσε καταγῆς βαρειὰ μὲ τ' ἀγαπημένο φορτίο του...

Κι' ἐνῶ ζητωκραυγὲς ἐνθουσιασμοῦ χαιρέτιζαν ὥς τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὴ νίκη του, μιὰ κραυγὴ πόνου ὑψώθηκε μές ἀπ' τὸ πλῆθος, ὅταν τὸν εἶδαν νὰ πέφτῃ.

Ὁ ἄρχοντας ἔτρεξε γρήγορα, καβάλλα στ' ἄλογό του, στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ καὶ βρῆκε τοὺς δυὸ ἐρωτευμένους νὰ κρατιοῦνται σφιχτὰ ἀπ' τὰ χέρια κοντὰ σ' ἕνα σταυρό, πρὸς τὸν ὁποῖο τὰ χείλη τους φαινόνταν ν' ἀπευθύνουν τὴν τελευταία παράκλησι κι' εὐχή...

—Χωρίστε τους γρήγορα! φώναξε ὁ ἄρχοντας μὲ φωνὴ ἐπιβλητικὴ στοὺς χωρικοὺς ποὺ τὸν ἀκολούθησαν.

Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς πῆγε κοντά τους, γονάτισε μπρὸς στὰ παγωμένα τους κορμὶ καὶ παίρνοντας μὲς στὰ δικά του τὰ ψυχρὰ χέρια τοῦ νέου καὶ τῆς νέας, εἶπε στὸν κατάπληκτο πατέρα:

—Ἄρχοντά μου, ὁ Θεὸς δὲν τὸ θέλει νὰ χωριστοῦν. Εἶνε νεκροὶ κι' οἱ δυό!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ

Ὁ περίφημος Ἄγγλος ποιητὴς Τένυσον, ὁ ὁποῖος διατηροῦσε μέχρι τοῦ τέλους τοῦ βίου του τὸν τίτλο τοῦ βασιλικοῦ ποιητοῦ, ἐδημοσίευσε κάποτε σὲ μιὰ ἐφημερίδα ἕνα ἀπ' τὰ καλύτερα ποιήματά του. Τὴν ἄλλη μέρα ἔλαβε ἕναν γράμμα, τὸ ὁποῖο προεροχόταν ἀπὸ ἕναν διάσημο μαθηματικὸ τῆς ἐποχῆς του καὶ ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

«Ἀξιότιμε κύριε,

Στὸ ἐσχάτως δημοσιευθὲν ποίημά σας ὑπὸ τὸν τίτλο «τὸ ὅραμα τῆς ἀμαρτίας», ἐδιάβασα σ' ἕνα στίχο τὸν ἀβάσιμο καὶ ἐσφαλμένο ἰσχυρισμό, ὅτι «κάθε στιγμὴ πεθαίνει ἕνας ἄνθρωπος καὶ γεννιέται ἕνας ἄλλος.

»Θεωρῶ περιττὸν νὰ σᾶς παρατηρήσω ὅτι, ἂν ὁ ὑπολογισμός σας ἦταν σωστός, ἔπρεπε ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς νὰ μένῃ πάντοτε ἀριθμητικῶς ὁ ἴδιος. Δὲν συμβαίνει ὅμως τέτοιο πρᾶμμα, καθὼς ξέρετε. Ἀπεναντίας εἶνε γεγονὸς πασίγνωστο, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς διαρκῶς μεταβάλλεται.

»Γι' αὐτὸ λαβαίνω τὸ θάρρος νὰ σᾶς συμβουλέψω νὰ διορθώσετε τὸ ἀνωτέρω χωριὸ σὲ νεώτερη ἔκδοσί σας, γράφοντας ὅτι κάθε στιγμὴ πεθαίνει ἕνας ἄνθρωπος καὶ γεννιέται ἕνας... καὶ ἕνα δέκατο. Γιὰ νἆμαι ἀκριβέστερος, κάθε στιγμὴ γεννιέται ἕνας ἄνθρωπος καὶ... 167 χιλιοστά. Καὶ πεθαίνει πάλι ἕνας ἄνθρωπος παρὰ τόσα χιλιοστά!...

● ● ● ● ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ● ● ● ●

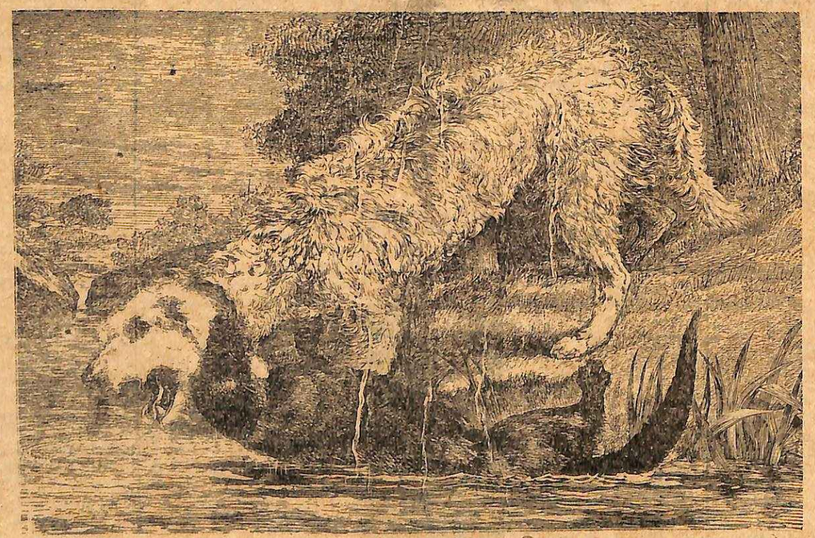

Μιὰ ἐνυδρὶς τὸ γνωστὸ ὑδρόβιο ζῶον ἀπὸ τὸ δέρμα τοῦ ὁποίου κατασκευάζουνται τὰ περίφημα λούτρ τῶν γυναικείων πανωφοριῶν, καθ' ἣν στιγμὴν ἔχει πιάσει μὲ τὰ δόντια της καὶ παρασύρει στὸ νερὸ γιὰ νὰ τὸν πνίξῃ ἕναν τεράστιο σκύλλο!...

Ο... ΙΠΠΟΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΦΥΛΟΥ

ΜΟΝΟΜΑΧΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ!

Ἡ πρώτη μονομαχία γυναικῶν. Ἡ ἐρωτικὴ ἀντιζηλία τῆς μαρκησίας καὶ τῆς κομήσσης. Μονομαχία ἐπὶ σκηνῆς θεάτρου. Ἡ ἐπέμβασις τῶν θεατῶν. Ἡ μονομαχία μιᾶς Γερμανίδος αὐλικῆς μ' ἕνα στρατηγό. Ὅπου ἡ οὐρὰ τῆς ἀλεποῦς τρομοκρατεῖ μιά.... ἱππότισσα! Μιὰ περίφημη μονομάχος. Μονομαχίες Ἀμερικανίδων. Ὅπου τέσσερες γυναῖκες μονομαχοῦν συγχρόνως, κ.τ.π.

Ἀναρίθμητες εἶνε ἡ περιπτώσεις, κατὰ τὶς ὁποῖες γυναῖκες ἀνέλαβαν νὰ λύσουν τὶς διαφορές των μεταχειριζόμενες κατὰ τῶν ἀντιπάλων των μαχαίρια καὶ κάποτε καὶ πιστόλια. Μονομαχίες ὅμως μεταξὺ γυναικῶν, διεξαχθεῖσαι μὲ ὅλους τοὺς σχετικοὺς τύπους καὶ κανόνας, πολὺ λίγες ἀναφέρονται ἀπὸ τὴν ἱστορία.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ πρώτη γυναῖκα ποὺ μονομάχησε κανονικὰ ἦταν ἡ μαρκησία ντὲ Νέσλ, ἡ ὁποία ἐζοῦσε ἐπὶ τῆς βασιλείας Λουδοβίκου 13ου. Ἡ ἀριστοκράτις αὐτὴ κυρία μάλλωσι κάποτε γιὰ λόγους ζηλοτυπίας μὲ τὴν κόμησσα ντὲ Πολινιάκ, τὴν ὁποία καὶ προκάλεσε σὲ μονομαχία μὲ πιστόλι.

Ἡ ἀντίζηλος ἐδέχθη τὴν πρόκλησί της καὶ ἡ μονομαχία ἔγινε πράγματι. Καμμιὰ ὅμως ἀπ' τὶς ἀντιπάλους δὲν σκοτώθηκε σ' αὐτή. Μονάχα ἡ σφαῖρα τῆς κομήσσης ἔκοψε τὸ λοβὸ τοῦ αὐτιοῦ τῆς μαρκησίας.

Λίγον καιρὸ ὕστερ' ἀπ' αὐτό, κατὰ τὸ ἔτος 1646, δυὸ Γαλλίδες ἠθοποιοί, ἡ Μπυρὲ καὶ ἡ Οὐρλίς, γιὰ λόγους ἀντιζηλίας κι' αὐτές, ἐμονομάχησαν διὰ ξίφους. Ἡ μονομαχία μάλιστα, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπαίτησι ἀμφοτέρων, ἔγινε... στὴ σκηνὴ τοῦ θεάτρου ἐνώπιον πολυαρίθμων θεατῶν.

Ἡ δυὸ ἀντίπαλες, μόλις δόθηκε τὸ σύνθημα, ὥρμησαν λυσσαλέες ἐναντίον ἀλλήλων καὶ ἄρχισαν νὰ χτυποῦνται μὲ τὰ ξίφη τους, τὰ ὁποῖα ἐπροξένησαν καὶ στὶς δυὸ φοβερὲς πληγές. Θὰ κομματιάζονταν δὲ ἐξάπαντος, ἂν δὲν ἐπενέβαιναν ἐντωμεταξὺ νὰ τὶς χωρίσουν οἱ θεαταί.

* * *

Κατὰ τὸν ἴδιον αἰῶνα τὸ παράδειγμα τῶν δυὸ Γαλλίδων ἀκολούθησε καὶ μιὰ νεαρὴ Γερμανίδα, ἡ δεσποινὶς Εὐλαλία φὸν Λιντένσεϊτ, ἡ ὁποία κατεῖχε περίβλεπτη θέσι στὴν Αὐλὴ τοῦ τότε βασιλέως τῆς Πρωσσίας Αὐγούστου. Ἡ αὐλικὴ αὐτή, κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς συνανα-στροφῆς, πέταξε ἱπποτικώτατα τὸ γάντι της στὸ πρόσωπο τοῦ στρατηγοῦ φὸν Κυάδ, ὁ ὁποῖος ἰσχυρίστηκε μπροστά της ὅτι ἡ γυναῖκες δὲν ἀνήκουν στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ δεσποινὶς Εὐλαλία ἐθεώρησε αὐτὰ τὰ λόγια ὡς ὕβριν κατὰ τοῦ γυναικείου φύλου καὶ ἀποφάσισε νὰ τιμωρήσῃ τὸν ὑβριστή, προκαλῶντας τον σὲ μονομαχία. Πράγματι δὲ ὁ στρατηγὸς παρουσιάστηκε κατὰ τὴν ὁρισμένη ὥρα στὸν τόπο τῆς μονομαχίας, ἀλλὰ δήλωσε ὅτι προτιμᾶ νὰ σκοτωθῆ παρὰ νὰ πυροβολήσῃ ἐναντίον γυναικός.

Ἡ ἀντίπαλός του ὅμως ἐπέμενε ζητῶντας ἐπιμόνως ἱκανοποίησι διὰ τῶν ὅπλων. Τὸν ἀπειλοῦσε μάλιστα μὲ τὸ πιστόλι της σὲ τρόπο ποὺ τὸν ἀνάγκαζε νὰ τηρῆ στάσι ἀμύνης. Ἀλλὰ σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ στρατηγὸς ἔβγαλε ξαφνικὰ τὴν οὐρὰ μιᾶς ἀλεποῦς ποὺ τὴν εἶχε κρυμμένη κάτω ἀπ' τὸ μανδύα του καὶ ἄγγιξε μ' αὐτὴ τὸ πρόσωπο τῆς ἀντιπάλου του. Ἤ... αἰμοχαρὴς νέα τόσο πολὺ τρόμαξε ἀπὸ τὴν ἀπρόοπτη αὐτὴ ἐμφάνισι, ὥστε ἄφησε νὰ τῆς πέσῃ ἀπ' τὰ χέρια τὸ πιστόλι καὶ τὄβαλε στὰ πόδια κραυγάζοντας τρομαγμένη, ἐνῶ οἱ μάρτυρες δὲν μποροῦσαν νὰ κρατήσουν τὰ γέλια τους.

Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσο διάστημα ἔγινε μιὰ νέα μονομαχία στὸ Παρίσι μεταξὺ μιᾶς χορευτρίας καὶ μιᾶς ἀοιδοῦ, ἡ ὁποῖες ἔτυχε ν' ἀγαποῦν τὸν ἴδιον ἄντρα. Ἡ μονομαχία ὡρίστηκε νὰ γίνῃ μὲ πιστόλια καὶ μὲ μάρτυρες γυναῖκες. Ἐπειδὴ ὅμως καμμιὰ ἀπ' τὶς φίλες των δὲν εἶχε ὄρεξι νὰ παρευρεθῆ σ' αἱματοχυσίες, ἡ δυὸ γυναῖκες ἀναγκάστηκαν νὰ καλέσουν ὡς μάρτυρας ἄντρες.

Ἕνας ὅμως ἀπ' τοὺς μάρτυρας, ὁ κωμικὸς ἠθοποιὸς Ρέϋ, ἀφοῦ τὰ πιστόλια γεμιστῆκαν καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς μονομαχίας, τὰ τοποθέτησε ἀπάνω σὲ ὑγρὰ χορτάρια. Τὸ μπαροῦτι φυσικὰ βράχηκε καὶ τὰ ὅπλα δὲν ἐκπυροκρότησαν. Ἔτσι ἡ ἀντίπαλες ἐπέστρεψαν στὰ σπίτια τους, ἱκανοποιημένες καὶ εὐχαριστημένες γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μονομαχίας.

* * *

Ἄλλη γνωστὴ μονομάχος τοῦ 18ου αἰῶνος ἦταν καὶ ἡ Γερμανίδα Μαξιμιλιανὴ φὸν Λεϊτχορστ, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας της φοροῦσε ἀντρικὰ ροῦχα καὶ ἡ ὁποία διεκρίθη ἐπίσης καὶ στὸ στρατό.

Καὶ στὴν Ἀμερικὴ ἐπίσης γίνονταν ἄλλοτε ἀρκετὲς μονομαχίες μεταξὺ γυναικῶν. Κάποτε δυὸ ὡραῖες Ἀμερικανίδες εἶχαν ἀγαπήσει τὸν ἴδιο νέο, ὁ ὁποῖος κατὰ σύμπτωσι ἦταν χοιροβοσκός, καὶ ἀποφάσισαν νὰ μονομαχήσουν μὲ τὴ συμφωνία πὼς ὅποια ἀπ' τὶς δυὸ ἀναδειχθῆ νικήτρια στὸν ἀγῶνα νὰ μείνῃ ἀποκλειστικὴ κάτοχος τῆς καρδιᾶς τοῦ ἐκλεκτοῦ των. Στὴ μονομαχία αὐτὴ ἑνίκησε πραγματικὰ ἡ μιά τους, ἀλλὰ ἡ ἄλλη, μὴ μπορῶντας νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἧττα της, παραφύλαξε ἀργότερα τὴν ἀντίζηλό της καὶ τὴ σκότωσε.

Ἐπίσης στὴ Νεάπολι ἐμονομάχησαν κάποτε συγχρόνως τέσσερες γυναῖκες, δυὸ ἀδελφὲς καὶ μιὰ μητέρα μὲ τὴν κόρη της. Ὡπλίστηκαν κι' ἡ τέσσερες μὲ μεγάλα μαχαίρια τῆς κουζίνας καὶ ὅταν ἐδόθηκε τὸ σύνθημα, ὥρμησαν ἐναντίον ἀλλήλων σὰν ἀληθινὲς μαινάδες. Καὶ χτυπηθῆκαν μὲ τόση λύσσα, ὥστε ἡ δυό τους σκοτωθῆκαν καὶ ἡ ἄλλες δυὸ πληγωθῆκαν βαρειά.

Περίεργη τέλος εἶνε καὶ μιὰ μονομαχία, στὴν ὁποίαν ἔλαβαν μέρος δυὸ ὡραιότατες Ἀμερικανίδες ποὺ—ἡ ἴδια δικαιολογία παντοῦ, βλέπετε!—ἔτυχε νὰ εἶνε ἐρωτευμένες μὲ τὸν ἴδιον ἄντρα. Αὐτές, σὰν γνήσιες Ἀμερικανίδες, ἀποφάσισαν νὰ λύσουν τὶς αἰσθηματικὲς διαφορές των μὲ ἀγῶνα πυγμαχίας. Ἔτσι, ἀφοῦ ντυθῆκαν ἀντρικὰ ροῦχα, πῆγαν στὸ σπίτι μιᾶς κοινῆς των ἐξαδέλφης, ὅπου εἶχαν μαζευτεῖ ἀρκετὲς περίεργες συμπολιτιδές των. Ἡ δυὸ ἀντίπαλες ὥρισαν τοὺς μάρτυράς των, φόρεσαν τὰ γάντια τοῦ μποξ καὶ σταθῆκαν ἀντιμέτωπες, ἐν ᾧ ἀπ' τὰ μάτια τους πετοῦσαν φλόγες ὀργῆς.

Μόλις ἐδόθηκε τὸ σημεῖο τῆς ἐπιθέσεως, ἄρχισαν νὰ καταφέρουν ἡ μιὰ στὴν ἄλλη φοβερὲς γροθιές, ἀπ' τὶς ὁποῖες ἡ μιὰ πληγώθηκε γιὰ καλὰ στὸ μάγουλο καὶ ἡ ἄλλη ἔχασε τὸ κάτω χεῖλος κι' ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ νὰ παραιτηθῆ τοῦ λατρευτοῦ της.

* * * * Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΠΡΟ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΕΤΩΝ * * * *

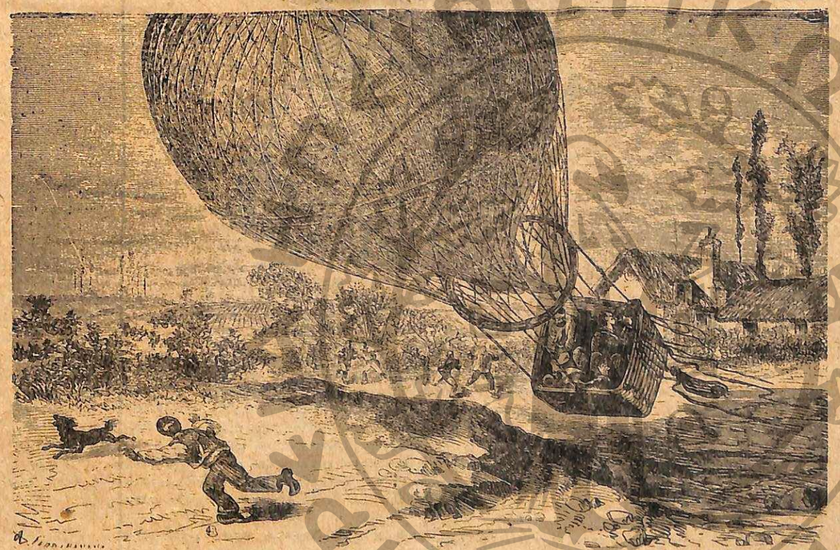

Πτῶσις τοῦ ἀεροστάτου «Ζενίθ», εἰς τὸν κάλαθον τοῦ ὁποίου βρίσκουνται νεκροὶ ἤδη, μετὰ μακρὰν ταλαιπωρίαν οἱ ἐπιβάται του Ντισαντιέ, Σιβὲλ καὶ Σπινελί.

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΡΟΜΑΙΝ

Η ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ

ΠΟ καιρὸ τώρα ὁ Μάξιμος ἦταν ταμίας σ' ἕνα κατάστημα γυναικείων εἰδῶν. Στὸ ἴδιο κατάστημα ἐργαζόταν ὡς πωλήτρια καὶ ἡ Νινόν, μιὰ χαριτωμένη κοπελίτσα εἰκοσι χρόνων. Ἡ Νινὸν δὲν ἦταν μόνο ὤμορφη σὰν κουκλίτσα, ἦταν ἀκόμα ἔξυπνη καὶ παιχνιδιάρα καὶ τραβοῦσε μὲ τοὺς γοητευτικοὺς της τρόπους καὶ τὸ θελκτικό της χαμόγελο πολλὴ πελατεία στὸ κατάστημα.

Ὁ Μάξιμος ἀπὸ τὴ θέσι του παρακολουθοῦσε κάθε κίνησι τῆς ὡραίας Νινόν. Ζήλευε πολὺ ὅταν τὴν ἔβλεπε νὰ χαριεντίζεται μὲ τοὺς πελάτας καὶ γινόταν τρισευτυχισμένος, ὅταν, καμμιὰ φορά, ἡ ὡραία πωλήτρια γύριζε πρὸς αὐτὸν καί, ρίχνοντάς του μιὰ γλυκειὰ ματιά, τοῦ χαμογελοῦσε. Γιατί ὁ Μάξιμος ἦταν ἐρωτευμένος μὲ τὴν παιχνιδιάρα καὶ θελκτικὴ μικρούλα. Ἦταν τόσο ἐρωτευμένος, ὥστε δὲν ὑπῆρχε γι' αὐτὸν καμμιὰ ἄλλη γυναίκα στὸν κόσμο, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνην.

Στὸ τέλος, μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ συγκρατήσῃ τὸ πάθος ποὺ τοῦ φλόγιζε τὴν καρδιά, τόλμησε νὰ τῆς ἐκμυστηρευθῇ τὸν ἔρωτά του καὶ νὰ τῆς ζητήσῃ τὸ χέρι της. Ἡ Νινὸν στὴν ἀρχὴ σὰν ἄκουγε χαμογελῶντας γλυκὰ καὶ ἐνθαρρύνοντάς τον μὲ τὰ βλέμματά της. Μὰ ὅταν ὁ Μάξιμος τελείωσε, ἐνῶ περίμενε μὲ ἀγωνία τὴν ἀπάντησί της, ἡ Νινὸν ξέσπασε ἀνέλπιστα σ' ἕνα δυνατὸ εἰρωνικὸ γέλιο.

— Χά! χά! Τί λέτε, κύριε Μάξιμε! εἶπε. Δὲν ξέρετε λοιπὸν τὰ ἰδανικά μου! Ἐγὼ νὰ παντρευτῶ ἀπὸ τώρα καὶ μ' ἕναν φτωχὸ ὑπάλληλο σαν καὶ σᾶς! Χά! χά! Μὰ δὲν ξέρετε λοιπὸν ὅτι ἔχω ἕνα μεγάλο τάλαντο! Ναί!... Τί μὲ βλέπετε ἔτσι; Ἔχω τάλαντο καλλιτέχνιδος! Θὰ γίνω διάσημη χορεύτρια! Μόλις φύγω ἀπ' ἐδῶ κάθε βράδυ πηγαίνω καὶ παίρνω μαθήματα χοροῦ... Ἔχω ἤδη προσδοκίες καταπληκτικά... Σὲ λίγον καιρὸ θὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ καὶ θὰ πάω νὰ χορεύω στὰ καλύτερα θέατρα!... Θὰ γίνω ἡ πρώτη χορεύτρια τῆς Γαλλίας. Θὰ ἰδῆτε... Θὰ γίνω πλούσια, εὐτυχισμένη, ἔνδοξη!... Καὶ σεῖς φανταστῆκατε πὼς εἶνε δυνατὸν ἐγὼ νὰ θυσιάσω ἕνα τέτοιο μέλλον, καὶ νὰ παντρευτῶ;... Ἐγώ!... Χά! χά! Μ' ἐσᾶς! Χά! χά! χά!

Ὁ δυστυχισμένος ὁ Μάξιμος, τὴν ἄκουσε κατάπληκτος. Τὰ λόγια της τοῦ πλήγωναν σὰν μαχαίρι τὴν καρδιά. Κι' ἐνῶ ἡ Νινὸν γελοῦσε ἀκόμα, ὁ Μάξιμος ἄρχισε νὰ κλαίῃ σιωπηλά...

Ἔπειτα ἡ Νινόν, τραγουδοῦσα κάποιο εὔθυμο τραγοῦδι, τοῦ γύρισε χορεύοντας τὶς πλάτες.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὁ Μάξιμος ἔγινε τρομερὰ μελαγχολικός. Ὅταν δὲ ἡ Νινὸν παρατήθηκε κι' ἔβγαγε ἀπ' τὸ κατάστημα γιὰ νὰ γίνῃ χορεύτρια, τοῦ φάνηκε τοῦ Μαξίμου ὅτι ἔφυγε πειὰ γιὰ πάντα ἀπὸ τὴ ζωή του ἡ χαρά, ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ νεότης!

***

Πέρασαν δεκαπέντε χρόνια ἀπὸ τότε. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Μάξιμος εἶχε παντρευτεῖ καὶ εἶχε χηρέψει μάλιστα. Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι εἶχε ξεχάσει ποτὲ τὴ Νινόν... "Οχι! Γι' αὐτὸν δὲν ὑπῆρχε ἄλλη γυναίκα ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴν στὸν κόσμο! Παντρεύτηκε χωρὶς ἔρωτα, μιὰ φρόνιμη καὶ μάλλον ἄσχημη νέα, γιὰ νὰ μὴν εἶνε ἐντελῶς μόνος στὸν κόσμο, γιὰ νὰ ξεχάσῃ τὸν ἄτυχο ἔρωτά του καὶ γιὰ νὰ θερμάνῃ τὴν ἔρημη ζωή του στὴ ζέστη τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας. Εἶχε ἀποκτήσει καὶ δυὸ παιδιά, ἕνα ἀγόρι κι' ἕνα κορίτσι καὶ τὰ ἀγαποῦσε πολύ. Ἡ γυναίκα του ἦταν ἀφοσιωμένη καὶ καλὴ νοικοκυρά, ἀλλὰ δὲν τοῦ εἶχε **ἐμπνεύσει ποτὲ ἔρωτα.** Ἄχ, Νινόν, τρελλὴ πεταλουδίτσα, κυμμία γυναίκα δὲν εἶχε τὴ δική σου χάρι στὸν κόσμο. Ὁ Μάξιμος θυμόταν πάντα τὴ λυγερή της σιλουέττα, τὰ χαδιάρικα μάτια της, τὸ τριανταφυλλένιο της στοματάκι...! Καὶ πάντα ἀστηγοῦσε σ' αὐτιά του ἡ μελωδική της φωνὴ κι' ἕνα εὔθυμο τραγωδάκι ποὺ τῆς ἄρεσε ἄλλοτε νὰ τὸ σιγοτραγουδᾶῃ συχνά:

Μιὰ πεταχτὴ εἶμαι κοπελλούδα,
ἀνάλαφρη σὰν πεταλούδα...

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ σοβαρὴ ἐγχείρησι, πέθανε ἡ γυναίκα τοῦ Μαξίμου, αὐτὸς τὴν ἔκλαψε σὰν μιὰ καλὴ καὶ πιστὴ σύντροφο. Λυπόταν πρὸ πάντων, γιατὶ ἔμεναν τὰ παιδιά του ὀρφανά. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν σκέφτηκε νὰ ξαναπαντρευτῆ. Ἀφοσιώθηκε ἐντελῶς στὰ παιδιά του καὶ δὲν πήγαινε ποτὲ πουθενά, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γραφεῖο καὶ τὸ σπίτι του. Μόνο τὶς Κυριακὲς συνώδευε τὰ παιδιά του στὸν περίπατο... Αὐτὴ ἦταν ἡ ζωή του!...

Κάποιο βράδυ, καθὼς ὁ Μάξιμος ἐπέστρεφε στὸ σπίτι του συνάντησε ἕνα φίλο του ποὺ εἶχε νὰ τὸν ἰδῆ πολὺν καιρό. Ὁ φίλος του αὐτὸς ἦταν ἕνας τύπος εὔθυμος καὶ ζωηρός...

— Μὰ τί ζωὴ εἶνε αὐτὴ ποὺ ζῆς; εἶπε στὸ Μάξιμο. Κατάντησες σωστὸς καλόγηρος. Ἔλα νὰ πᾶμε ἀπόψε σ' ἕνα καμπαρὲ νὰ πιοῦμε λίγο!

— Ἀδύνατο, τοῦ ἀπάντησε ὁ Μάξιμος, μὲ περιμένουν τὰ παιδιά...

— Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! φώναξε τότε ὁ φίλος του. Πήγαινε μισὴ ὥρα ἀργότερα στὸ σπίτι σου ἀπόψε...

Ἔτσι, κατώρθωσε στὸ τέλος νὰ παρασύρῃ τὸ Μάξιμο σ' ἕνα μικρὸ καφωδεῖο. Παρήγγειλαν ποτὰ καὶ σὲ λίγο ἡ αὐλαία τῆς μικρῆς σκηνῆς ποὺ βρισκόταν στὸ βάθος, ἀνοιξε καὶ μιὰ γυναίκα βαμμένη σὰν εἴδωλο, παχειά, ντυμένη μὲ φόρεμα πράσινο, κεντημένο μὲ πούλιες, παρουσιάστηκε. Στὸ κεφάλι της φοροῦσε μιὰ ἀπαίσια κίτρινη περοῦκα. Χαιρέτησε τὸ Κοινὸν μὲ μιὰ κωμικὴ σχεδὸν ὀπόκλισι καὶ ἄρχισε νὰ τραγουδᾶῃ:

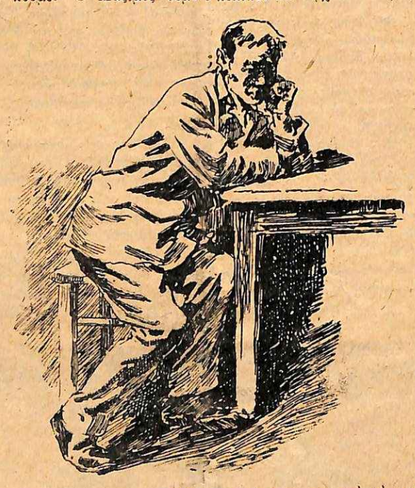

Εἶχε ἀκουμπήσει τὸ κεφάλι του στὸ χέρι του καὶ τὴν κύτταζε... τὴν κύτταζε...

Μιὰ πεταχτὴ εἶμαι κοπελλούδα
ἀνάλαφρη σὰν πεταλούδα!...

Ὁ Μάξιμος, στὸ ἄκουσμα αὐτοῦ τοῦ τραγουδιοῦ, ἔννοιωσε ἕνα ρίγος νὰ τοῦ περνᾶῃ ἠλόκληρο τὸ κορμί. Εἶχε ἀκούσει τὸ τραγουδάκι τῆς Νινόν! Μὰ ἦταν λοιπὸν ἡ Νινὸν ἡ γυναικεία αὐτή;

— Τί ἔχεις; τὸν ρώτησε ὁ φίλος του, ὁ ὁποῖος ἀντελήφθη τὴν ταραχή του. Γιατί χλώμιασες ἔτσι; Μήπως σὲ πείραξε τὸ ποτό, ἐπειδὴ εἶσαι ἀσυνήθιστος νὰ πίνῃς; Δὲν πιστεύω βέβαια νὰ σὲ συγκίνησε ἡ... ὠμορφιὰ αὐτῆς τῆς χοντρογυναίκας!

Ἡ «χοντρογυναίκα» ἐν τῷ μεταξὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ τραγουδᾶῃ στὴ σκηνὴ καὶ πότε-πότε ἔκανε καὶ μερικὰ χορευτικὰ βήματα, σηκώνοντας τὴν ἄκρη τοῦ φορέματός της. Οἱ θεαταὶ γελοῦσαν, ἐνῶ ὁ Μάξιμος ἔννοιωθε τὴν καρδιά του νὰ κλαίῃ.

Σὲ λίγο ἡ «χοντρογυναίκα» τελείωσε τὸ τραγοῦδί της, χαιρέτησε πάλι μὲ μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι κι' ἐξαφανίστηκε.

— Εἶνε ὥρα νὰ πηγαίνουμε, εἶπε τότε ὁ φίλος τοῦ Μαξίμου.

— Ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ; τοῦ ἀπάντησε ὁ Μάξιμος. Πράγματι τὸ ποτὸ μὲ ζάλισε. Θέλω λοιπὸν νὰ μείνω ἐδῶ ἀκόμα. Θέλω νὰ ἰδῶ καὶ ἄλλα νούμερα...

Ὁ φίλος του γέλασε καὶ τοῦ εἶπε:

— Πρὸ ὀλίγου δὲν ἤθελες νὰ ἔλθῃς καθόλου ἐδῶ. Τώρα δὲν σοῦ κάνει καρδιὰ νὰ φύγῃς. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μείνω περισσότερο. Πηγαίνω! Ἐσὺ μείνε, ἂν θέλῃς...

Καὶ ὁ φίλος τοῦ Μαξίμου ἔφυγε. φανταζόμενος ὅτι ὁ καϋμένος ὁ χῆρος, ὕστερα ἀπὸ τόσου καιροῦ καλοζηρική ζωὴ ἤθελε νὰ ξεσκάσῃ λίγο...

Ὁ Μάξιμος εἶδε σὲ λίγο τὴν «χοντρογυναίκα» μ' ἕνα δίσκο στὸ χέρι νὰ πηγαίνῃ ἀπὸ τραπεζάκι σὲ τραπεζάκι... Μάζευε δεκάρες, ἀπευθύνοντας στοὺς θαμῶνας ψευτοκοπλιμέντα καὶ εἰρωνεῖες!

Ἡ καρδιὰ τοῦ Μαξίμου χτυποῦσε δυνατά... Σὲ λίγο πλησίασε καὶ σ' αὐτόν. Θεέ μου! Ναί! Ἦταν ἡ Νινόν! Ἦταν ἡ Νινὸν παραμορφωμένη ἀπὸ τὸ πάχος, μὲ τὸ πρόσωπο γεμᾶτο ρυτίδες κάτω ἀπὸ τὰ φτιασίδια της! Ἄσπρες τρίχες ξέφευγαν κάτω ἀπὸ τὴν περοῦκα της. Μόνο τὰ μάτια της, παρ' ὅλες τὶς ζαρωματιὲς τῶν βλεφάρων της, ἦταν γλυκὰ καὶ χαδιάρικα, ὅπως ἄλλοτε... Χαμογελῶντας μὲ τὰ βαμμένα μαυμμένα της χείλη, ἄπλωσε τὸ δίσκο της πρὸς τὸν Μάξιμο.

Ἐκείνος εἶχε ἀκουμπήσει τὸ κεφάλι του στὸ χέρι του καὶ τὴν κύτταζε, τὴν κύτταζε...

— Νινόν! φώναξε ἔξαφνα ὁ Μάξιμος.

Ἐκείνη τὸν κύτταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ σὰν νὰ μὴν τὸν ἀνεγνώριζε. Ὕστερα ὅμως τοῦ εἶπε μὲ τὴ βραχνὴ καὶ τσακισμένη της φωνή:

— Μάξιμε!

— Νινόν, ξανεῖπε ὁ Μάξιμος, εἶσαι ἐσύ, ἐσύ;

— Ναί, εἶμαι ἐγώ, ἀλλοίμονο! ἀπάντησε ἡ χορεύτρια...

— Κάθησε ἐδῶ σ' αὐτὴν τὴν καρέκλα, κοντά μου...

— Ἡ διεύθυνσις τοῦ καφωδείου δὲν ἐπιτρέπει νὰ καθήσω κοντὰ σὲ κανένα πελάτη, ἂν αὐτὸς δὲν μοῦ προσφέρῃ νὰ πιῶ...

— Καλά, εἶπε ὁ Μάξιμος, τί θέλεις νὰ πιῇς;

— Ἄχ, τί θέλω; Ὅτι καὶ νὰ εἶνε...

Ὁ Μάξιμος παρήγγειλε λικὲρ καὶ, ὅταν ἡ Νινὸν κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα κοντά του, τὴ ρώτησε:

— Πῶς, Νινόν, βρεθήκες ἐδῶ; Ἐσὺ ποὺ ἔλπιζες τόσα, ποὺ ὀνειροπολοῦσες νὰ γίνῃς ἡ πάντα ἡ καλύτερη χορεύτρια τῆς Γαλλίας;

— Ἀλλοίμονο, Μάξιμε! τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη. Ἤμουν ἕνα ἐπιπόλαιο, ἕνα τρελλὸ κορίτσι... Φανταζόμουν ὅτι δυὸ ὡραῖα πόδια φτάνουν γιὰ νὰ γίνῃ μιὰ γυναῖκα μεγάλη χορεύτρια. Γοήγορα ὅμως εἶδα ὅτι εἶχα λάθος. Ἐπιπόλαιη ὅπως ἤμουν, παρασύρθηκα ἀπὸ τὶς ἀνόητες φιλοδοξίες μου... Τί ζωή! Τί ζωή!... Ὅσο ἤμουν πολὺ νέα καὶ λεπτή, χόρευα σὲ ἐπιθεωρήσεις... Ἔπειτα ὅμως κατάντησα στὰ καμπαρέ... Τί νὰ κάνω; Ἤμουν εὔπιστη καὶ πίστευα τὰ λόγια τῶν θαυμαστῶν μου. Τὰ ἔπαιρνα γιὰ λόγια ἀγάπης... Θέλησα μάλιστα κάποτε νὰ σκοτωθῶ γιὰ κάποιον ἀπ' αὐτοὺς ποὺ μ' ἐγκατέλειψε... Ἕνας ἄλλος πάλι μοῦ ἔφαγε τὰ λίγα χρήματα ποὺ εἶχα κατορθώσει νὰ βάλω κατὰ μέρος. Ἡ ἀγωνίες, τὰ πιοτά, ἡ ἀγρύπνιες, μὲ γέρασαν πρόωρα. Ὅταν λέω πὼς εἶμαι μόνο τριάντα πέντε ἐτῶν, κανεὶς δὲν μὲ πιστεύει... «Παληόγρηα, μοῦ εἶπε πρὸ ὀλίγου ἕνας πελάτης, δὲν ντρέπεσαι νὰ τολμᾶς νὰ βγαίνῃς στὴ σκηνή;» Ἄχ, Μάξιμε! Γιατί νὰ φεύγω τόσο ἀνόητα, τόσο ἄκαρδα τότε ποὺ μ' ἀγαποῦσες; Ἂν σ' ἄκουγα, θὰ ἤμουν τώρα μιὰ εὐτυχισμένη γυναίκα καὶ μητέρα... Ἄχ, σ' ἐμᾶς, τὶς δυστυχισμένες γυναίκες τῶν καμπαρὲ δὲν ἐπιτρέπονται τέτοιες ἐρῶες χαρές! Τί ἔκανα! Τί ἔκανα, Μάξιμε! Συγχώρεσέ με... Ἴσως ὁ Θεὸς μ' ἐτιμώρησε γιατὶ σ' ἔκανα νὰ ὑποφέρῃς. Καί, ξέρεις, δὲν εἶμαι καλά. Ὑποφέρω ἀπὸ τὸ στηκότι. Ὁ γιατρὸς μοῦ λέει νὰ πάψω τὸ ποτό, μὰ πῶς;... Δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται... Πρέπει νὰ πίνω...

Καὶ ἡ Νινὸν ἄρχισε νὰ κλαίῃ σιωπηλά, φοβισμένη μήπως τὴν ἀντιληφθοῦν πὼς κλαίει. Μὰ καὶ τὰ μάτια τοῦ Μαξίμου ἦταν γεμάτα δάκρυα.

Στὴ σκηνὴ μιὰ ἄλλη γυναῖκα χόρευε τώρα καὶ ὅλοι πρόσεχαν σ' αὐτή. Ἔτσι ὁ Μάξιμος καὶ ἡ Νινὸν ἦσαν σὰν νὰ βρισκότουσαν μόνοι μέσα στὸ καφωδεῖο.

— Ἄκουσε Νινόν, τῆς εἶπε τότε σιγὰ-σιγὰ ὁ Μάξιμος. Ξέρεις πόσο σ' ἀγαποῦσα. Καὶ τώρα σὲ πονῶ καὶ θέλω νὰ σὲ σώσω... Καί, πίστεψέ με... Σ' ἀγαπῶ... Ναί, ἀκόμα, ναί! Εἶσαι γιὰ μένα πάντα ἡ πρώτη Νινόν.

Καὶ ἐνῶ ἡ Νινὸν προσπαθοῦσε νὰ πνίξῃ τοὺς λυγμούς της, ὁ Μάξιμος ἐξακολούθησε:

— Παντρεύτηκα καὶ χήρεψα. Ἔγω δυὸ ὀρφανά... Θέλεις νὰ γίνῃς μητέρα των;

— Ἐγώ! Ἐγὼ νὰ γίνω μητέρα τῶν παιδιῶν σου! φώναξε ἡ Νινόν. Μὲ θεωρεῖς ἀξία γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, Μάξιμε!

— Ὁ πόνος τὰ ἐξαγνίζει ὅλα! τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος. Εἶσαι μία μάρτυς. Ἀρκετὰ ὑπέφερες ὡς τώρα.

— Μάξιμε! Μὰ τόσο μ' ἀγαπᾶς! Ἄχ, νὰ ἡ ἀγάπη ποὺ ζητοῦσα τόσον καιρὸ στὴ ζωή μου! Τί τυφλὴ ποὺ ἤμουν νὰ μὴν τὴν ἐκτιμήσω τότε ποὺ μοῦ τὴν προσέφερες...

— Πήγαινε λοιπόν, Νινόν, νὰ πῆς στὸ διευθυντή σας ὅτι παντρεύεσαι...

— Μάξιμε! Εἶνε ὄνειρο! Μὲ σώζεις; Ἀλήθεια; Μὰ πῶς θὰ μὲ παρουσιάσῃς στὰ παιδιά σου ἐσύ;

Καὶ ἡ Νινὸν ἔβγαλε ἕνα καθρεφτάκι κι' ἕνα μαντηλάκι ἀπὸ τὴν τσέπη της καὶ σφούγγισε μὲ προσοχὴ τὰ φτιασίδια της. Σὲ λίγο τὸ πρόσωπό της ἔπῃρε μιὰ ἔκφρασι κουρασμένη πάντα καὶ ἀθῶα συγχρόνως. Ἔβγαλε κατόπιν καὶ τὴν περοῦκα καὶ φάνηκαν τὰ ἀσπρόμαυρα μαλλιά της, ποὺ τῆς ἔδιναν ὕφος κυρίας σοβαρᾶς. Τὸ φόρεμά της δὲν τῆς ταίριαζε πειά.

Μπῆκε μέσα στὰ παρασκήνια καὶ σὲ λίγο ἐπιστρέφει μ' ἕνα ἁπλὸ ταγιὲρ καὶ ἕνα μικρὸ μαῦρο καπελλάκι.

— Πᾶμε, εἶπε τότε στὸ Μάξιμο. Εἶμαι ἐλεύθερη πειά!

Καὶ βγῆκε ἔξω στηριζομένη ὑπερήφανα στὸ χέρι τοῦ Μαξίμου, ἀφίνοντας στὸ καμπαρὲ γιὰ πάντα μαζὶ μὲ τὸ παραλὸ φόρεμα, τὴν περοῦκα καὶ τὰ ψιμύθιά της, τὴ Νινὸν τὴ χορεύτρια καὶ ἄ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΙΤ

Ἡ φιλαργυρία τοῦ Χαμὶτ καὶ ἡ σπατάλη τοῦ Δημοσίου θησαυροῦ. Ἡ ἀγάπη του πρὸς τὰ ζῶα. Τὸ θηριοτροφεῖο τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου. Διπλωματικά, κρυπτογραφικὰ τηλεγραφήματα καὶ.... τράγοι! Τὸ πάθημα τοῦ σουλτανικοῦ παπαγάλου. Ὁ ρόλος τοῦ ἀρχικαφετζῆ. Τὰ φαγητὰ καὶ τὸ νερὸ τοῦ Σουλτάνου. Τὰ ροῦχα τοῦ Χαμὶτ καὶ ἡ πρόβες. Ἡ καλλιτεχνικὲς ἐνασχολήσεις του. Τὸ ἀνακτορικὸ θέατρο. Ὁ φόβος τοῦ θανάτου. Μιὰ ζωὴ γεμάτη ἀγωνία καὶ τρομο, κτλ.

Στὸ προηγούμενο φύλλο δημοσιεύσαμε ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ περιφήμου Τούρκου Σουλτάνου Ἀβδοὺλ Χαμίτ. Συνεχίζουμε καὶ σήμερα τὴ δημοσίευσι τῶν ἀνεκδότων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα εἶνε τόσο χαρακτηριστικά, ὥστε ν' ἀξίζουν περισσότερο ἀπὸ κάθε βιογραφία.

Ὁ Χαμίτ, ὅπως εἴδαμε, ἦταν τρομερὰ φιλάργυρος. Μὰ ἂν δειχνόταν μέχρις ἀτελπισίας οἰκονόμος, δσάκις ἐπρόκειτο γιὰ τὰ δικά του χρήματα, αὐτὸ δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ γίνεται ἄσωτος καὶ σπάταλος, ὅταν ἐπρόκειτο γιὰ τὰ χρήματα τοῦ Κράτους.

Γιὰ νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα τῆς φιλαργυρίας του, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρουμε τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο :

Κάποτε, μερικοὶ ἀνώτεροι αὐλικοί του τὸν παρακαλοῦσαν νὰ ἐνσχύση οἰκονομικῶς ἕναν παλαιὸ καὶ ἀφοσιωμένο του ὑπηρέτη, ὁ ὁποῖος δυστυχοῦσε. Ὁ Χαμὶτ ἐπῆρε τότε τὸ πιὸ κακομοίρικο ὕφος τοῦ κόσμου καὶ τοὺς ἀπάντησε μὲ τόνο θρηνώδη :

— Δὲν ἔχω χρήματα!... Ἀλλοίμονο!... δὲν ἔχω!... Ἂν εἶχα, νὰ εἶστε βέβαιοι πὼς θὰ τὰ χρησιμοποιοῦσα γιὰ νὰ τρέφω καλύτερα τὰ στρατεύματά μου...

Ὡστόσο δὲν ἔδειξε καθόλου πνεῦμα οἰκονομίας, ὅταν ἄρχισε νὰ ἐξωραΐζη τὸ ἀνάκτορό του τοῦ Γιλδὶζ—Κιόσκ, μὲ ἔξοδα τοῦ... Κράτους. Ξόδεψε κατὰ χιλιάδες τὶς λίρες τοῦ Δημοσίου Θησαυροῦ καὶ τὸ μετέβαλε σὲ μιὰ πραγματικὴ πόλι μὲ ἰσχυρὰ τείχη, μέσα στὴν ὁποία ζοῦσε ἀσφαλισμένος ἀπὸ τὶς συνωμοσίες καὶ ἀπὸ τὴν περιέργεια τοῦ κοινοῦ...

***

Ὁ Χαμὶτ σηκωνόταν κάθε πρωὶ ἐνωρίτατα, μεταξὺ τῶν 4 καὶ 5, χειμῶνα-καλοκαῖρι. Ἔκανε πρῶτα τὶς πλύσεις ποὺ ἐπιβάλλει τὸ Κοράνιο σὲ κάθε πιστὸ Μουσουλμάνο κι' ἔπειτα προγευματίζε ὁλομόναχος μέσα σὲ μιὰν ἀπέραντη αἴθουσα, περιστοιχισμένος ἀπὸ τοὺς αὐλικούς του, οἱ ὁποῖοι στεκόντουσαν σὲ σεβαστὴ ἀπόσταση ὁλόγυρα.

Μετὰ τὸ πρόγευμα ἄρχιζε νὰ παίζη μὲ τοὺς ἀγαπημένους του σκύλλους καὶ γάτους, ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες τὶς περισσότερες φορές. Γιατί πρέπει νὰ ξέρετε, ὅτι ὁ αἱμοχαρὴς αὐτὸς Σουλτάνος ἔτρεφε ζωηρὴ ἀγάπη πρὸς τὰ ζῶα. Διατηροῦσε μάλιστα μέσα στοὺς ἀνακτορικοὺς κήπους ἕνα πραγματικὸ θηριοτροφεῖο, μέσα στὸ ὁποῖο ἐζοῦσαν κάθε εἴδους ζῶα, ἀπὸ τὰ πιὸ ἄγρια ὡς τὰ πιὸ ἥμερα.

Πολλὲς φορὲς ἡ ἀγάπη του πρὸς τὰ ζῶα τὸν ἔκανε νὰ ξεχνάη τὶς πιὸ σοβαρὲς διπλωματικὲς ὑποθέσεις. Χαρακτηριστικὸ σχετικῶς εἶνε καὶ τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο :

Κατὰ τὸ 1882, ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας λόρδος Γλάδστων ἔκανε μιὰ σπουδαιοτάτη ἀνακοίνωσι στὸν πρεσβευτὴ τῆς Τουρκίας στὸ Λονδῖνο, γιὰ τὴν ὁποία ἐκεῖνος ἔσπευσε νὰ τηλεγραφήση ἐπειγόντως στὸ Σουλτάνο, περιμένοντας σχετικῶς ὁδηγίες του. Μὰ τρεῖς ἡμέρες πέρασαν καὶ καμμιὰ ἀπάντησις δὲν ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Πόλι. Τέλος, τὴ νύχτα τῆς τετάρτης ἡμέρας ἔφτασε ἀπ' τὸ Σουλτάνο ἕνα ἐκτενέστατο κρυπτογραφικὸ τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖο ὁ πρεσβευτὴς ἔσπευσε ν' ἀποκρυπτογραφήση, νομίζοντας πὼς θὰ περιεῖχε τὴν τόσο ἀναμενομένη ἀπάντησι. Μὰ φαντάζεσθε τὴν κατάπληξι τοῦ πρεσβευτοῦ, ὅταν εἶδε ὅτι ὁ Σουλτάνος, ἀντὶ νὰ τοῦ ἀπαντήση στὸ τηλεγράφημά του, τὸν διέτασσε νὰ τοῦ βρῆ μὲ κάθε θυσία ἕνα σπάνιο εἶδος... τράγων, γιὰ τὸ θηριοτροφεῖο του!...

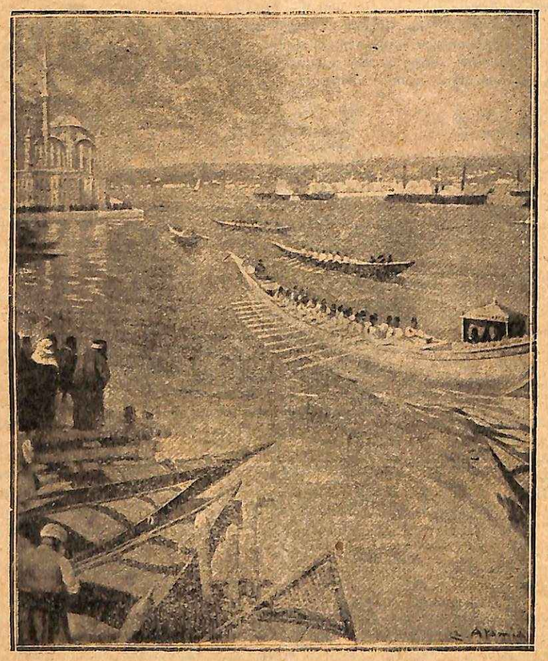

Ὁ Χαμὶτ σ' ἕνα θαλάσσιο περίπατό του στὸ Βόσπορο.

Ἐπίσης ὁ Χαμὶτ εἶχε ἰδιαίτερη ἀδυναμία γιὰ τὰ πουλιά, καὶ πρὸ πάντων γιὰ τοὺς παπαγάλους. Ἡ ἀγάτη του αὐτὴ πρὸς τοὺς παπαγάλους προκάλεσε μιὰ μέρα ἕνα χαριτωμένο ἐπεισόδιο :

Ἕνα πρωί, ἕνας ἀπ' τοὺς παπαγάλους αὐτούς, καθισμένος στὸ παράθυρο τοῦ Σουλτανικοῦ Γραφείου, ἄρχισε νὰ φωνάζη, μιμούμενος τὴ φωνὴ τοῦ κυρίου του :

— Τζαφὲρ Ἀγᾶ!... Τζαφὲρ Ἀγᾶ!..

Ὁ Τζαφὲρ Ἀγᾶς, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀρχιευνοῦχος, νομίζοντας πὼς τὸν φωνάζει ὁ Σουλτάνος, τσακίστηκε ἀμέσως νὰ παρουσιαστῆ μπροστά του... Μὰ αὐτὸ ἔκανε ἔξω φρενῶν τὸν Χαμίτ, ὁ ὁποῖος ἔπιασε ἀμέσως τὸ δυστυχισμένο πουλὶ ἀπ' τὸ λαιμὸ καὶ τὸ ἔπνιξε, λέγοντας :

— Μέσα σ' αὐτὸ τὸ παλάτι, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη παρὰ μιὰ μόνο φωνὴ γιὰ νὰ διατάσση!... Ἡ δική μου!...

***

Ὁ Χαμίτ, κατὰ τὴν διάρκεια τῶν περιπάτων του στοὺς κήπους τοῦ ἀνακτόρου, ἀκολουθεῖτο πάντοτε ἀπὸ τὸν ἀρχικαφετζῆ του, ὁ ὁποῖος ἔσερνε πίσω του ἀπὸ μιὰ ἁλυσίδα ἕνα ὁλόχρυσο μαγκάλι, γιὰ νὰ ψήνη στὴ στιγμὴ τοὺς καφέδες, τοὺς ὁποίους ἔπινε κάθε τόσο ὁ κύριός του...

Ἡ προετοιμασία τῶν φαγητῶν τοῦ Σουλτάνου ἦταν ἀντικείμενο ἐντελῶς ἐξαιρετικῶν φροντίδων. Μιὰ ἀτέραντη κουζίνα μὲ κιγκλιδωτὰ παράθυρα καὶ διπλὲς πόρτες, μπορὸς στὶς ὁποῖες νύχτα-μέρα στεκόντουσαν σκοποί, ἦταν διατεθειμένη ἀποκλειστικῶς γιὰ τὸ μαγείρευμα τῶν φαγητῶν, ποὺ θὰ τιμοῦσε τὸ σεπτό του... στόμα! Τὸ νερὸ πάλι ποὺ χρησιμοποιοῦσε ἡ Μεγαλειότης του μετεφέρετο κάθε πρωὶ μὲ μεγάλη πομπὴ μέσα σ' ἕνα σφραγισμένο δοχεῖο, σὰν νὰ ἦταν ἅγιο λείψανο!...

Ζοῦσε μέσα στὸ παλάτι του περιστοιχισμένος ἀπὸ μιὰ ἐντελῶς παραμυθένια πολυτέλεια, μὰ ὁ ἴδιος στὸ ντύσιμό του ἦταν ἐξαιρετικὰ ἁπλός. Προτιμοῦσε γιὰ τὰ ροῦχα του τὰ σκοτεινὰ χρώματα, καὶ ἰδίως τὸ βαθὺ μπλὲ καὶ τὸ μαῦρο. Ὅλα του τὰ σακκάκια ἦσαν παραγεμισμένα στὸ ἐπάνω μέρος τῆς πλάτης μὲ βαμπάκι γιὰ νὰ κρύβουν μιὰ ἐλαφριὰ καμπούρα του. Ὁ Χαμὶτ ἀπεχθανόταν τρομερὰ τὶς πρόβες καὶ ποτὲ ράφτης δὲν εἶχε τὴν τιμὴ νὰ τοῦ προβάρη τὰ ροῦχα του.

Ἕνας Γάλλος, πρῶτος κόπτης τοῦ σουλτανικοῦ ραφείου, διηγεῖται ὡς ἑξῆς μιὰ πρόβα τὴν ὁποία δὲν... ἔκανε στὸν ὑψηλό του πελάτη :

«Μπῆκα σ' ἕνα ἀπὸ τὰ διαμερίσματα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἀμέσως ὁ ἀρχιματιοφύλαξ τοῦ Σουλτάνου ἦρθε καί, παίρνοντάς μου ἀπ' τὰ χέρια τὸ κοστοῦμι ποὺ ἦταν γιὰ προβάρισμα, τὸ μετέφερε σ' ἕνα γειτονικὸ δωμάτιο. Ἔπειτ' ἀπὸ δέκα λεπτά, μιὰ πόρτα ἄνοιξε καὶ ὁ Σουλτάνος φορώντας τὸ μισοτελειωμένο κοστοῦμι παρουσιάστηκε σὲ ἀπόστασι τεσσάρων μέτρων ἀπὸ μένα. Διέσχισε τὴν αἴθουσα κατὰ πλάτος καὶ ἀμέσως ἐξαφανίστηκε πάλι! Ἡ πρόβα εἶχε τελειώσει! Καταλαβαίνετε βέβαια, ὅτι ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους εἶνε ἐξαιρετικὰ δύσκολο γιὰ ἕνα ράφτη νὰ φτιάξη ἕνα καλὸ κοστοῦμι!...»

***

Ἅμα ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὶτ τελείωνε τὶς ὑποθέσεις του καὶ ἄκουγε τὶς ἀναφορὲς τῶν ἀναριθμήτων κατασκόπων του, διασκέδαζε καὶ αὐτὸς λίγο. Μεταξὺ τῶν ἄλλων διασκεδάσεών του, ἦταν νὰ πυροβολῆ ἀσκόπως, νὰ καταγίνεται μὲ τὴν ὡρολογοποιεία, τὴν ἀγγειοπλαστική, τὴ ζωγραφική καὶ τὴ γλυπτική, γιατί, εἶνε ἀλήθεια πὼς εἶχε κάποιο καλλιτεχνικὸ τάλαντον. Ὅταν πάλι δὲν εἶχε κέφι, φώναζε τοὺς γελωτοποιούς του, γιὰ νὰ τὸν διασκεδάζουν μὲ τὰ χοντρὰ ἀστεῖα τους.

Μὰ ἡ μεγαλειότερα του διασκέδασις ἦταν τὸ θέατρο. Ἐπίσης παρακολουθοῦσε συχνὰ συναυλίες καὶ κινηματογραφικὲς παραστάσεις. Εἶχε γιὰ ὅλ' αὐτά, ἰδιαίτερο θέατρο στὸ παλάτι του, στὸ ὁποῖο ἔπαιζαν δύο θίασοι, ἕνας εὐρωπαϊκὸς καὶ ἕνας τούρκικος. Μέσα στὸ θέατρο αὐτό, κρυμμένος στὸ μισοσκόταδο ἑνὸς θεωρείου, στὸ βάθος τῆς σκοτεινῆς καὶ σχεδὸν ἄδειας αἰθούσης ὁ Χαμίτ, παρακολουθοῦσε τὶς παραστάσεις, χωρὶς ποτὲ νὰ δείχνη τὸ παραμικρὸ σημεῖο ἱκανοποιήσεως.

Ἰδιαίτερη ἀγάπη ἔννοιωθε γιὰ μερικὰ μελοδράματα, ὅπως ἡ «Τραβιάτα», ὁ «Τροβατόρε» καὶ ὁ «Φάουστ» καὶ ἀχαριστιότερο πολὺ μὲ τὰ τραγούδια τῶν καφὲ-κονσέρ, μὰ δὲν μποροῦσε ν' ἀκούση κλασικὴ μουσική.

Μὰ ὅλες αὐτὲς ἡ εὐχαριστήσεις του ἦσαν στιγμιαῖες. Ἔπειτα βυθιζόταν καὶ πάλι σὲ μιὰ ἀτέραντη μελαγχολία. Ὁ φόβος τοῦ θανάτου τὸν ἐβασάνιζε σ' ὅλη του τὴ ζωή... Ἔννοιωθε τὴ σκιά του νὰ πλανιέται ὁλόγυρά του. Φοβόταν μήπως τὸν δολοφονήσουν καὶ γι' αὐτὸ δυσπιστοῦσε πρὸς ὅλα καὶ πρὸς

ὅλους. Γι' αὐτὸ ἐπίσης ἔννοιωθε φρίκη ἅμα ἔβλεπε κινήσεις ἔξαφνες καὶ ἀπότομες καὶ ἄκουγε γρήγορα βήματα.

Συνήθιζε πάντοτε νὰ φέρη γεμᾶτα ὅπλα ἐπάνω του, πρᾶγμα ποὺ εἶχε ἀρκετὲς φορὲς ὀλέθριαι ἀποτελέσματα γι' αὐτοὺς ποὺ τὸν περιστοίχιζαν.

Ἔτσι μιὰ μέρα, καθὼς ἕνας κηπουρὸς ἐργαζόταν μέσα στὸν ἀνακτορικὸ κῆπο, σκυμμένος πίσω ἀπὸ ἕνα δέντρο, βλέποντας ἔξαφνα τὸν Χαμὶτ νὰ περνάη, ἀνορθώθηκε ἀπότομα γιὰ νὰ τὸν χαιρετίση. Μὰ ὁ Σουλτάνος, τρομαγμένος ἀπὸ τὴν ἔξαφνη αὐτὴ κίνησί του, τράβηξε τὸ πιστόλι του καὶ τὸν ἐσκότωσε στὴ στιγμή!...

Μι' ἄλλη φορὰ ἐπίσης σκότωσε μὲ τὸ πιστόλι του ἕνα δοῦλο του, ὁ ὁποῖος ἔτρεξε νὰ πιάση τὸ κομπολόϊ του ποὺ τοῦ εἶχε πέσει κάτω, μὲ τὴν ἰδέα ὅτι πήγαινε νὰ τὸν στραγγαλίση...

Τὴ νύχτα, ὅλοι αὐτοὶ οἱ τρόμοι του δεκαπλασιαζόντουσαν. Κοιμόταν πολὺ ἀργὰ καὶ ξυπνοῦσε πολὺ νωρίς, μόνο καὶ μόνο γιατί ἤθελε νὰ κοιμᾶται ὅσο τὸ δυνατὸν λιγότερο! Δὲν μποροῦσε μὲ κανένα τρόπο νὰ ὑποφέρη τὸ σκότος. Γι' αὐτό, μόλις ἐνύχτωνε, ἀμέσως ὅλο τὸ παλάτι ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ἐφωταγωγεῖτο!... Ἐπίσης ἐπειδὴ τὸν ἐτρόμαζε ἡ νυχτερινὴ σιωπή, διέτασσε νὰ παίζουν ὥς τὴ μιὰ μετὰ τὰ μεσάνυχτα ὀρχῆστρες μέσα στὸ παλάτι... Τέλος, ἀφοῦ ἔβλεπε ὅτι ὅλα ἦσαν ἐν τάξει, καὶ ἀφοῦ ἔκλεινε μόνος του τὶς πόρτες τῶν διαμερισμάτων του, τῶν ὁποίων κρατοῦσε ὁ ἴδιος τὰ κλειδιά, πήγαινε καὶ κοιμόταν. Πρὶν ἀποκοιμηθῆ ὅμως, γιὰ νὰ μὴν ἐπκρατῆ σιωπὴ γύρω του, ἔβαζε τὸ γραμματέα του καὶ τοῦ διάβαζε κάτι...

Αὐτὴ λοιτὸν ἦταν ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ τοῦ περιφήμου Ἀβδοὺλ Χαμίτ, μιὰ ζωὴ πένθιμη, γεμάτη τρόμους καὶ φόβους, ποὺ περνοῦσε μέσα στὴ διαρκῆ ἀγωνία τοῦ Σουλτάνου γιὰ τὴν ἀσφάλειά του...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΟΦΩΝ

Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΓΙΣΣΑΣ

Ὁ Ἐνετὸς Φαρσέττι, ὁ ὁποῖος ἤκμασε κατὰ τὸν προπαρελθόντα αἰῶνα καὶ συνέγραψε σπουδαιότατα νομικὰ συγγράμματα, ἦταν ὑπερβολικὰ δεισιδαίμων. Μιὰ μέρα, ἐνῶ περπατοῦσε στὸ δρόμο μαζὺ μὲ δυὸ φίλους του, ζήτησε ἀπὸ ἕναν Τσιγγάνο νὰ τοὺς εἰπῆ τὴν τύχη τους. Ὁ Τσιγγάνος, ἀφοῦ ἐξέτασε τὶς γραμμὲς τῶν χεριῶν τους, εἶπε στὸ Φαρσέττι πὼς ὁ ἕνας φίλος του θὰ πνιγόταν, πὼς ὁ ἄλλος θὰ πέθαινε ξαφνικὰ καὶ σ' αὐτὸν ἔδωσε τὴ συμβουλὴ νὰ φυλάγεται ἀπὸ τὴν Πέμπτη κάθε ἑβδομάδος.

Ἡ προφητεῖες τοῦ Τσιγγάνου γιὰ τοὺς δυὸ φίλους τοῦ νομομαθοῦς ἔτυχε, κατὰ παράδοξο σύμπτωσι, νὰ πραγματοποιηθοῦν. Ἀπὸ τότε ὅμως ὁ δυστυχὴς Φαρσέττι ἄρχισε νὰ ξῆ μέσα σὲ διαρκῆ φόβο καὶ ἀγωνία. Κάθε βδομάδα, μόλις ἐρχόταν ἡ Πέμπτη, νόμιζε πὼς εἶχε φτάσει ἡ τελευταία του ὥρα. Κλεινόταν λοιπὸν ὅλη τὴν ἡμέρα στὸ δωμάτιό του, δὲν ἐπέτρεπε σὲ κανέναν τὴν εἴσοδο καὶ ἔμενε ὥς τὴ νύχτα νηστικός. Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως πέθανε σὲ βαθύτατο γῆρας, ἡμέρα Δευτέρα, χωρὶς ποτὲ νὰ τοῦ συμβῆ κανένα κακό.

Ἀλλὰ ἡ ἀπαισία προφητεία τοῦ Τσιγγάνου τὸν κατέστησε δυστυχῆ γιὰ ὅλη του τὴ ζωή, γιατί δὲν τὸν ἄφησε νὰ χαρῆ οὔτε μιὰ στιγμή.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΑΔΑ

Ἡ ἀντροφορεμένες ζυμῶστρες. Τὸ «μάτωμα τοῦ γάμου». Τὰ τραγούδια τοῦ ξυρίσματος. Τὸ σταύρωμα τῆς νύφης. Τὰ τραγούδια τοῦ ἀποχωρισμοῦ μητέρας καὶ κόρης. Ἡ ὑποδοχὴ τῆς νύφης στὸ καινούριο της σπίτι. Ὁ χορὸς τῶν «τριῶν γύρων». Τὸ πουκάμισο τῆς νύφης, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Οἱ γάμοι ἄλλοτε στὴ Λευκάδα εἶχαν μεγάλη γραφικότητα, ἡ ὁποία διατηρεῖται καὶ σήμερα σὲ μερικὰ χωριὰ τοῦ ὡραίου νησιοῦ, στὰ ὁποῖα δὲν εἰσεχώρησαν ἀκόμη τὰ νεώτερα ἤθη καὶ ἔθιμα.

Κατὰ τὴν προηγούμενη ἑβδομάδα τοῦ γάμου δυὸ κοπέλλες ἀπ' τὶς πιὸ ὤμορφες τοῦ χωριοῦ, ντυμένες ἀντρικὰ ροῦχα καὶ μὲ πιστόλια στὴ μέση τους, πηγαίνουν στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ καὶ ζυμώνουν τὰ «κουλούρια τοῦ γάμου» τραγουδῶντας τοὺς ἀκόλουθους στίχους :

Σήμερα εἶν' ἄσπρος οὐρανός, σήμερα (εἶν' ἄσπρη μέρα,
σήμερα στεφανώνεται ἀητὸς τὴν πε- (ριστέρα.
Ὡς λάμπουν τὰ λαμπρὰ σπαθιὰ στὴν (ἀσημένια θήκη,
ἔτσι νὰ λάμπη κι' ὁ γαμπρὸς στοῦ (πεθεροῦ τὸ σπίτι.

Ἀπὸ τὸ ἴδιο ζυμάρι κατασκευάζουν κι' ἕνα μεγάλο κουλοῦρι, τὸ λεγόμενο «πρωτόπλαστο», ποὺ τὸ τυλίγουν μέσα σὲ κόκκινο μετάξι καὶ τὸ φυλᾶνε στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ.

Μόλις ξημερώσει τὸ Σάββατο, οἱ συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ σφάζουν ἕναν τράγο καὶ ρίχνουν ἕναν πυροβολισμὸ γιὰ νὰ «ματώση ὁ γάμος», καθὼς λένε. Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας μέρας ἑτοιμάζουν τὸ «μπαϊράκι», τὴ γαμήλια σημαία δηλαδή, καὶ προσκαλοῦν ἕναν ἄγαμο νέο γιὰ νὰ ξυρίση τὸ γαμπρο. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ξυρίσματος τραγουδοῦνε τὰ κάτωθι δίστιχα :

Μπαρμπέρης εἶν' ὁ πλάτανος, γαμ- (πρὸς τὸ κυπαρίσσι
καὶ νύφη εἶνε τὸ κρύο νερὸ ἀπὸ κα- (θάρια βρύσι.
Φωστῆρας εἶσ' ἀνάλλαγος, λεβέντης (ἀλλαγμένος.
κι' ὄντας βαρυοστολίζεσαι σὰν ἄγγε- (λος γραμμένος.
Ἀσήμια εἶν' τὰ γελέκα σου καὶ κρῖ- (νος εἶσ' ἀτός σου,
γκιοῦλτσι καὶ νεραντζόνερο τρέχει (ἀπ' τὸ πρόσωπό σου.
Γαρούφαλλο Βενέτικο, κι' ὄθε κι' (ἂν πᾶς γυρίζεις
κι' ἀπ' ὁποια γειτονιὰ διαβῆς ἀντρό- (γυνο χωρίζεις.

Τὴν Κυριακὴ οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τοῦ γαμπροῦ πηγαίνουν μαζὺ μὲ τὸ κουμπάρο στὸ σπίτι τῆς νύφης, ὅπου ἀλλάζονται τὰ στέφανα.

Πρὶν ὅμως ὁ παπᾶς λυχίσει τὴν τελετή, ὁ γαμπρὸς πατάει κουφὰ τὸ δεξὶ πόδι τῆς νύφης καὶ τὴ σταυρώνει στὸ μέτωπο καὶ στὸ στῆθος μ' ἕνα χρυσὸ ἢ ἀσημένιο νόμισμα. Ἔπειτα τὸ βάζει στὸ στόμα της, κι' αὐτὴ τὸ παίρνει καὶ τὸ φυλάει.

Μετὰ τὴν τελετή, ἡ νύφη διευθύνεται στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ μὲ τραγούδια καὶ βιολιὰ καὶ πυροβολισμούς. Ἅμα βγῆ ἀπ' τὸ πατρικὸ σπίτι της, μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ καλλίφωνες γυναῖκες τῆς συνοδείας της ἀρχίζει νὰ ψάλλη :

Μισεύω, φίλοι, κλάψτε με, κι' ἀ- (δέρφια μου μεγάλα
καὶ σύ, μανοῦλα μου γλυκιά, ποὺ (μοῦδινες τὸ γάλα.
Εὐκήσου με μανοῦλα μου, τώρα στὸ (μισεμό μου,
φκηθῆτε με, ἀδερφάκια μου, στὸν (ἀναχωρισμό μου.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ μιὰ ἄλλη γυναῖκα τραγουδάει ἐκ μέρους τῆς μητέρας τὰ ἑξῆς :

Σῦρε, παιδί μου, στὸ καλὸ καὶ στὴν (καλὴ τὴν ὥρα
καὶ νὰ γιομίση ἡ στράτα σου τριαν- (τάφυλλα καὶ ρόδα.
Γειτόνισσες, γειτόνισσες ποῦ εἶν' ἡ (γειτονιά σας,
ποῦν' ἡ φουμιὰ τῆς γειτονιᾶς, ποῦν' (ἡ δασκάλισσά σας;
Αὐτοῦ ποὺ πᾶς, παιδάκι μου, εἶνε (ἔρεμα τὰ ξύλα

κι' ἀπὸ τὶς ὠμορφάδες σου ἀνθοῦν (καὶ βγάζουν φύλλα.
Στὴ γειτονιὰ ποὺ θὲ νὰ πᾶς κανέλ- (λα μὴ μασήσης
καὶ μοσκοκάρυδο μὴ φᾶς καὶ μᾶς (ἀλησμονήσης.
Πόρτες καὶ παραθύρια μου, ὅλα ἐ- (κλειδωθῆτε,
τὴ νύφη ποὺ σᾶς στέλνουμε καλὰ νὰ (τὴ δεχτῆτε.

Κι' ἔπειτ' ἀπ' αὐτά, ἡ ἄλλες γυναῖκες τῆς συνοδείας τραγουδοῦν τὰ ἀκόλουθα :

Καλῶς τὰ χιλιοπρόβαλε ἡ βέργα ἡ (ἀσημένια,
διαβαίνει καὶ μᾶς χαιρετᾶ ἡ μαργα- (ριταρένια.
Σαρώσετε τὰ διάβατα, σαρώσετε τὶς (ροῦγες,
γιὰ νὰ περάσ' ἡ νύφη σας μὲ τὶς (χρυσὲς φτεροῦγες.
Αὐτοῦ ποὺ πᾶς, νυφοῦλα μου, ἥλιος (νὰ μὴ σὲ κάψη
καὶ μιὰ ὀμπρέλλα ὁλόχρυση νὰ βγῆ (καὶ νὰ σὲ σκεπάση.

Ὅταν τέλος φτάσουν στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ, ἀρχίζουν τὸ παρακάτω τραγοῦδι :

Ἀνοίξετε τσὴ κάμαρες τσ' ἀπάνου (καὶ τσὴ κάτου
κι' ὁ γυιὸς τοῦ ρήγα ἔρχεται μὲ τὴν (ἀρχόντισσά του.
Νᾶν' ὁ γαμπρὸς καλότυχος κι' ἡ (νύφη καλομοῖρα
νὰ κάμουν σερνικὰ παιδιὰ σὰν τοῦ (Μαγιοῦ τὰ μῆλα.
Ἐὐλογημένο ἀντρόγυνο, ὁ Θεὸς νὰ (σὲ βοηθήση
κι' ἡ Παναγιὰ ἡ Δέσποινα νὰ σᾶς (πολυχρονίση.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἕνα παιδὶ ποὺ εἶν' ἀνεβασμένο στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ σηκώνει ἕνα καλάθι τὸ ὁποῖο κρατεῖ στὰ χέρια του καὶ ρίχνει στὸ κεφάλι τῆς νύφης βαμβακόσπορο καὶ ρύζι, «γιὰ νὰ γίνη καλοριζικη».

Καθὼς ἡ νύφη μπαίνει στὸ σπίτι, τῆς δίνουν στὸ χέρι ἕνα τσεκοῦρι μὲ τὸ ὁποῖο χτυπᾶ τρεῖς φορὲς τὴν πόρτα, ἐνῶ πατάει μὲ τὸ πόδι της ἕνα ὑνὶ ποὺ ἔχουν βαλμένο ἐκεῖ μπροστά. Ἀπ' αὐτὸ μάλιστα βγῆκε κι' ἡ γνωστὴ παροιμία : «Μπρε ἡ νύφη μας τὸ γυνὶ στὴν πόρτα της».

Κατόπιν τῆς προσφέρουν ἕνα ρόιδο κι' ἀφοῦ χτυπήση μ' αὐτὸ τὴν πόρτα σταυρωτά, τὸ ρίχνει μέσα στὸ σπίτι. Τέλος τῆς δίνουν ἕνα δοχεῖο γεμάτο νερὸ κι' ἀφοῦ πῆ ἀπὸ τρεῖς μερὲς τὸ χύνει πρὸς τὰ πίσω της.

Ὅταν ἡ νύφη μπῆ μέσα στὸ σπίτι, ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι ὀφείλουν νὰ χορέψουν μαζὺ μὲ τοὺς νεονύμφους τοὺς λεγομένους «τρεῖς γύρους» τραγουδῶντας συνατὰ τὸ ἑξῆς τετράστιχο :

Ἔχω γυιό, κάνω χαρά,
κὰν' ἡ νύφη μας παιδιά,
κάνει κάστρο φαμιλιά,
πέντε γυιοὺς καὶ μιὰ μηλιὰ
κι' ἄλλη μιὰ ροδακινιά.

Ἔπειτα ἀρχίζουν τὸ φαγοπότι καὶ τὸ γλέντι ὥς τὸ πρωὶ τῆς Δευτέρας. Τότε κρεμοῦν τὸ ποικάμισο τῆς νύφης στὴν ἄκρη τοῦ μπαϊράκιοῦ καὶ πηγαίνουν ὅλοι μαζὺ στὸ πηγάδι ἢ στὴ βρύσι. Ἐκεῖ, ἀφοῦ τὸ πλύνουν, τρῶν τὸ πρωτόπλαστο κουλοῦρι καὶ γυρίζουν ὁ καθένας στὸ σπίτι του.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Σύγχισις καὶ πανικὸς μεσ' στὸ Παρίσι. Ἡ ἀδιαφορία καὶ ἡ ἀταραξία τῆς αὐτοκρατείρας. Τὸ θάρρος τοῦ στρατηγοῦ Μαλὲ κατὰ τὴ δίκη του. Δεκατέσσερες συνωμόται εἰς θανατον!... Ἡ θανατικὴ ἐκτέλεσις. Ἡ ἐξαφάνισις τοῦ ἀϐϐᾶ Λαφόν. Ὁ μυστηριώδης κρεμασμένος τοῦ Φονταινεμπλώ. Πῶς θεωρήθηκε γιὰ πεθαμένος ἕνας ἄνθρωπος ζωντανός. Ἡ νεκρανάστασις τοῦ ἀϐϐᾶ. Φανταστικὴ στρατιά, κ.τ.λ.

Ὅπως γράφαμε καὶ στὸ προηγούμενο φύλλο, μετὰ τὴ σύλληψι τοῦ στρατηγοῦ Μαλέ, μιὰ κωμικοτραγικὴ σύγχισις ἄρχισε νὰ βασιλεύη στὸ Παρίσι. Ὁ πρωθυπουργὸς Καμπαπερές, περιμένοντας νὰ τὸν συλλάϐουν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ οἱ συνωμόται, τοὺς ὁποίους φανταζόταν ἀπείρους, ἔκλαιγε σχεδὸν ἀπὸ τὸ φόϐο του. Ἀντιθέτως ὁ στρατηγὸς διοικητὴς τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Παρισίων, νομίζοντας ὅτι ἐπρόκειτο περὶ φάρσας, θέλησε νὰ φυλακίση τὸν ὑπουργὸ Μέλ, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνάγγειλε τὴ συνωμοσία καὶ τὸ φυλάκισι τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἀστυνομίας.

Μονάχα ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Λουΐζα μέσα σ' αὐτὴ τὴ γενικὴ σύγχισι καὶ τὸν πανικὸ δὲν ἔχασε καϐάλου τὴν ἀμεριμνησία της. Ὅταν τῆς ἀνήγγειλαν τὴ διάδοσι περὶ θανάτου τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὴν κατάλυσι τῶν Ἀρχῶν ἀπὸ τοὺς συνωμότας, εἶπε ἀτάραχη, χωρὶς νὰ συγκινηθῆ καθόλου:

—Εἶμαι κόρη τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας καὶ δὲν μποροῦν νὰ μοῦ κάνουν τίποτε...

Ὡστόσο δὲν ἔπρεπε νὰ ξεχνᾶ ὅτι καὶ μιὰ ἄλλη κόρη τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, προκάτοχός της στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας, ἡ Μαρία Ἀντουανέττα, εἶχε ἀνέϐει πάνω στὸ ἐπικρίωμα...

Τέλος, κατὰ τὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα, ἡ τάξις εἶχε ἀποκατασταθεῖ στὸ Παρίσι καὶ οἱ συνωμόται ϐρισκόντουσαν στὶς φυλακές.

* * *

Στὶς 27 Ὀκτωϐρίου ἔγινε ἡ δίκη τῶν συνωμοτῶν. Ὁ στρατηγὸς Μαλὲ ἔδειξε σ' αὐτὴ ἀξιοθαύμαστο θάρρος καὶ ζήτησε νὰ ἀναλάϐη μόνος του ὅλη τὴν εὐθύνη τῆς συνωμοσίας. Ὅταν μάλιστα οἱ δικασταὶ τὸν ἐρώτησαν ποιοὶ ἦσαν οἱ συνένοχοί του, αὐτὸς ἀπάντησε περήφανα:

—Ἡ Γαλλία ὁλόκληρη καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι, ἂν τὸ κίνημάμου ἐπετύγχανε!

Τέλος, ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς συζητήσεις, ἐϐγῆκε ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, διὰ τῆς ὁποίας δεκατέσσερες ἀπὸ τοὺς εἰκοσιοχτὼ κατηγορουμένους, ἀθῶοι οἱ περισσότεροι, καταδικάστηκαν εἰς θάνατον.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωΐ-πρωΐ, ἔξη ἀμάξια ὡδήγησαν τοὺς καταδίκους στὴν πλατεία τῆς Γρενέλλης, ὅπου γινόντουσαν τότε ἡ θανατικὲς ἐκτελέσεις.

Τὸ θάρρος ποὺ ἔδειξε ὁ Μαλὲ μπρὸς στὸ θάνατο ὑπῆρξε πράγματι ἀξιοθαύμαστο...

Εἶδε ἀτάραχα ὅλους τοὺς συγκαταδίκους του νὰ πέφτουν νεκροὶ γύρω του, ἐνῶ αὐτὸς στεκόταν ὁλόρθος ἀνάμεσα στὰ πτώματά τους, γιατὶ καμμιὰ σφαῖρα δὲν τὸν εἶχε πετύχει. Σὲ μιὰ στιγμὴ μάλιστα, ἀκούγοντας κάποιον ἀπὸ τὸ πλῆθος νὰ φωνάζη: «Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ!», τοῦ ἀπάντησε:

—Ὁ αὐτοκράτωρ σου εἶνε ἑτοιμοθάνατος, ὅπως καὶ ἐγώ...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκριϐῶς ἀντήχησε ἡ δεύτερη ὁμοϐροντία τοῦ ἀποσπάσματος καὶ σωριάστηκε κάτω νεκρός.

* * *

Ὅλοι ὅσοι εἶχαν συμμετάσχει στὴ συνωμοσία ἐπλήρωσαν ἔτσι τραγικὰ τὸ ἔγκλημά τους. Μονάχα αὐτὸς ποὺ τὴν ἐνέπνευσε, αὐτὸς ποὺ τὴν ὀργάνωσε, ὁ περίφημος ἀϐϐᾶς Λαφόν, παρέμενε ἀσύλληπτος...

Εἶχε ἐγκαταλείψει τάχα τὸ Παρίσι; Κρυϐόταν πουθενά; Τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ ἐξακριϐώση σχετικῶς ἡ ἀστυνομία...

Ἡ ἀναζητήσεις ἐξακολουθοῦσαν ἀκόμα, ὅταν στὶς 7 Νοεμϐρίου τὸ πρωΐ, ἔφτασε στὴ Διεύθυνσι τῆς Ἀστυνομίας μιὰ ἀναφορὰ ἀπὸ ἕνα σταϐμὸ τῶν περιχώρων, ἡ ὁποία προκάλεσε ἐξαιρετικὴ συγκίνησι. Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ ἔλεγε ὅτι μέσα στὸ δάσος τοῦ Φονταινεμπλὼ εἶχε ϐρεθεῖ κρεμασμένος ἀπὸ ἕνα δέντρο ἕνας ἄνθρωπος ποὺ τὰ χαρακτηριστικά του ἦσαν ἐντελῶς ὅμοια μὲ τοῦ ἀϐϐᾶ Λαφόν.

Τὸ πτῶμα τοῦ κρεμασμένου μετεφέρθη ἀμέσως στὸ Παρίσι καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Φρενοκομείου, στὸ ὁποῖο ἐκρατεῖτο φυλακισμένος πρὸ τῆς συνωμοσίας ὁ Λαφόν, προσεκλήθη γιὰ νὰ τὸ ἀναγνωρίση. Πράγματι δὲ αὐτὸς ἐπιστοποίησε ὅτι τὸ πτῶμα ἀνῆκε στὸ Λαφόν. Ἐπίσης καὶ μιὰ ὑπηρέτρια τοῦ Φρενοκομείου ἐϐεϐαίωσε τὸ ἴδιο. Συγχρόνως οἱ χωροφύλακες ἀνακάλυψαν κοντὰ στὸ μέρος ὅπου ϐρέθηκε ὁ κρεμασμένος, μιὰ μαύρη ρεντιγκότα, ἡ ὁποία, ὅπως ἐπιστοποιήθη ἀπ' ὅλους, ἀνῆκε στὸ Λαφόν.

Ἔτσι σὲ κανένα δὲν ἔμενε ἡ παραμικρὴ ἀμφιϐολία περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ κρεμασμένου, τοῦ ὁποίου καὶ ἔϐαψαν τὸ πτῶμα μὲ τὴ ϐεϐαιότητα ὅτι ἔϐαϐαν τὸ Λαφόν...

Ὡστόσο, ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, ἕνας χωροφύλακας ἀνακάλυψε μέσ' στὰ χόρτα, κοντὰ στὸ μοναχὸ δέντρο, ἕνα πορτοφόλι ποὺ πεῖ εἶχε μερικὰ χαρτιὰ καὶ ἕνα δίπλωμα μὲ τὸ ὄνομα Πέτρος Μοννιό. Τότε οἱ ἀστυνομικοὶ θυμήθηκαν ὅτι καὶ τὰ παπούτσια τοῦ κρεμασμένου ἔφεραν ἐπίσης τὰ ἀρχικὰ Π. Μ. Νέες ἀνακρίσεις ἄρχισαν, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐξακριϐώθηκε ὅτι κάποιος γιατρός, ὀνομαζόμενος Πέτρος Μοννιό, εἶχε ἐξαφανιστεῖ ἀπὸ τὸ Φράνς-Κοντέ, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε χάσει σημαντικὰ ποσὰ στὸ χαρτοπαίγνιο.

Ἔτσι ὅλοι ϐεϐαιώθηκαν ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ κρεμασμένος καὶ ὄχι ὁ περίφημος ἀϐϐᾶς, μὲ τὸν ὁποῖο ἔμοιαζε καταπληκτικά.

Ὡστόσο ἡ ἀστυνομία, γιὰ νὰ μὴν ἐκτεθῆ, ἀπεσιώπησε τὴν ἀποκάλυψι αὐτὴ καὶ ἔτσι ὁ ἀϐϐᾶς Λαφόν, ἂν καὶ ζωντανός, συγκαταλέχθηκε μεταξὺ τῶν πεθαμένων.

* * *

Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ χρόνια, ὅταν ἡ αὐτοκρατορίς κατέρρευσε, μεταξὺ τῶν ϐασιλοφρόνων ποὺ ἔτρεχαν στὸ Παρίσι γιὰ νὰ ἐκθηλώσουν τὴν ἀφοσίωσί τους στὸ νέο καθεστώς, ἦταν καὶ ὁ ἀϐϐᾶς Λαφόν ὁλοζώντανος! Ἡ ἐπανεμφάνισίς του στὸν κόσμο προκάλεσε ἐξαιρετικὴ συγκίνησι, γιατὶ ὅλοι εἶχαν πιστέψει στὸ θάνατό του... Αὐτὸς ὅμως δὲν εἶχε πεθάνει... Ἀπλοῦστατα... Εἶχε καταφύγει καὶ εἶχε ϐρεῖ ἄσυλο σ' ἕνα μοναστήρι τῆς Λοάν, τὴν ἡμέρα ἀκριϐῶς ποὺ ἡ διατανὴ τῆς συλλήψεώς του ἔφτανε σ' αὐτὴ τὴν πόλι. Ἐξήτησε ἀπὸ τὸ νέο καθεστὼς νὰ τὸν ἀνταμείψη γενναῖα γιὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ προσέφερε στὴν ὑπόθεσι τῶν ϐασιλοφρόνων, ὅταν ἐξαφνα μιὰ τρομακτικὴ εἴδησις τὸν ἔκανε νὰ φύγη πανικόϐλητος ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ νὰ καταφύγη στὴν Ἐλϐετία: Ἡ εἴδησις τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ναπολέοντος ἀπὸ τὴν Ἔλϐα!...

* * *

Ἐκείνη τὴν ἐποχή, μεταξὺ τῶν ἄλλων ϐασιλοφρόνων, εἶχε καταφύγει στὴν Ἐλϐετία καὶ ἕνας νέος εὐγενής, ἄσημος καὶ ἄγνωστος ἀκόμη, ὀνομαζόμενος Ἀλφόνσος Λαμαρτίνος. Ὁ νέος αὐτὸς ἔμενε στὴ Γενεύη, ὅταν, μιὰ μέρα ἔμαθε ὅτι ἕνα μεγάλο σῶμα στρατοῦ, ἀπαρτιζόμενο ἀπὸ ϐασιλόφρονας, συγκεντρωνόταν στὸ Βῶ, ἕτοιμο νὰ εἰσϐάλη στὴ Γαλλία καὶ νὰ καταλύση τὴν αὐτοκρατορία. Ἐνθουσιώδης καθὼς ἦταν ὁ Λαμαρτίνος, ἔφυγε ἀμέσως ἀπὸ τὴ Γενεύη, πηγαίνοντας νὰ συναντήση τοὺς ϐασιλόφρονας.

Μὰ ὅσους ρωτοῦσε σχετικῶς στὸ δρόμο του, τοῦ χαμογελοῦσαν, χωρὶς νὰ τοῦ δίνουν μιὰ θετικὴ ἀπάντησι. Τέλος ἔφτασε στὸ Βῶ. Ἐκεῖ μπῆκε μέσα στὸ πρῶτο πανδοχεῖο ποὺ ϐρέθηκε μπροστά του γιὰ νὰ ρωτήση ποῦ ϐρισκόταν τὸ ἐπιτελεῖο τῆς ϐασιλικῆς στρατιᾶς... Μὰ οἱ χωρικοὶ τὸν κύτταξαν κατάπληκτοι καὶ δὲν ἤξεραν νὰ τοῦ ἀπαντήσουν... Ὡστόσο. ἕνας ἀπ' αὐτούς, γελῶντας πονηρά, ἀνέλαϐε νὰ τὸν ὁδηγήση. Τὸν ἔπῆρε λοιπὸν καὶ τὸν ἐπῆγε σ' ἕνα φτωχὸ σπιτάκι ποὺ ϐρισκόταν στὴν ἄκρη τῆς πόλεως. Ἐκεῖ χτύπησαν τὴν πόρτα καὶ τοὺς ἄνοιξε μιὰ γυναίκα στὴν ὁποία ὁ χωρικός, γελῶντας πάντοτε, εἶπε:

—Ὁ κύριος ἀπὸ δῶ ζητάει τὴ Γαλλικὴ Στρατιά. Τὸν ἔφερα λοιπὸν ἐδῶ γιὰ νὰ τοῦ δώση πληροφορίες ὁ νοικάτοράς σου, ἐκεῖνος, ὁ τσελλὸς ἀϐϐᾶς Λαφόν.

—Πράγματι, ἀπάντησε ἡ γυναίκα κάθεται στὸ σπίτι μου ὁ ἀϐϐᾶς Λαφόν, ὁ ὁποῖος λέει ὅτι εἶνε τό... γενικὸ ἐπιτελεῖο τῆς Γαλλικῆς Στρατιᾶς.

Καί, ἀφίνοντας τὸ Λαμαρτίνο, ἔτρεξε νὰ εἰδοποιήση τὸν ἀϐϐᾶ.

Πράγματι δὲ σὲ λίγο παρουσιάστηκε μαζύ του.

Ὁ Λαμαρτίνος τότε τοῦ εἶπε, χαιρετώντας τον:

—Ἔρχομαι νὰ ἐνισχύσω κι' ἐγὼ τὴ Γαλλικὴ Στρατιά, ποὺ συγκεντρώνεται ὑπὸ τὰς διαταγάς... Ποῦ ϐρίσκεται αὐτὴ ἡ Στρατιά;

—Ἡ Στρατιά, τοῦ ἀπάντησε χαμογελῶντας ὁ ἀϐϐᾶς, εἶμαι ἐγώ!... Μὴ χυρεύετε κανένα ἄλλο...

Βλέποντας ὅμως τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ Λαμαρτίνου νὰ σϐύνη διὰ μιᾶς, πρόσθεσε:

—Γιατί ἀπογοητεύεσθε; Μήπως πρὸ δύο ἐτῶν δὲν ἤμουν ἐγὼ ἡ... Στρατιὰ τοῦ στρατηγοῦ Μαλέ, ὁ ὁποῖος φυλάκισε ὅλους τοὺς ὑπουργοὺς καὶ παρ' ὀλίγον νὰ καταλύση τὴν αὐτοκρατορία; Μά, καὶ σήμερα, μονάχα ἡ φήμη ὅτι συγκεντρώνω ἐδῶ μιὰ Στρατιά, ἔκανε τὸ Βοναπάρτη νὰ στείλη ἐναντίον μου δυὸ σώματα στρατοῦ, φανταζόμενος ὅτι θὰ εἰσϐάλω στὴ Γαλλία καὶ θὰ καταλάϐω τὰ φρούρια τοῦ Μπελφόρ καὶ τῆς Μπεζανσόν... Καθὼς ϐλέπεις λοιπόν, φίλε μου, οἱ στρατιῶτες δὲν εἶνε τίποτε. Ἡ ἰδέα εἶνε τὸ πᾶν...

Ὁ Λαμαρτίνος γελῶντας μ' αὐτὰ ποὺ εἶχε ἀκούσει, ἀποχαιρέτησε τὸν ἀϐϐᾶ καὶ ξαναγύρισε ἀμέσως στὴ Γενεύη.

Μετὰ τὴ δευτέρα παλινόρθωσι τῶν Βουρϐώνων, ὁ ἀϐϐᾶς ξαναγύρισε στὸ Παρίσι, ὅπου ἔζησε ἥσυχα πειὰ μέχρι τοῦ θανάτου του.

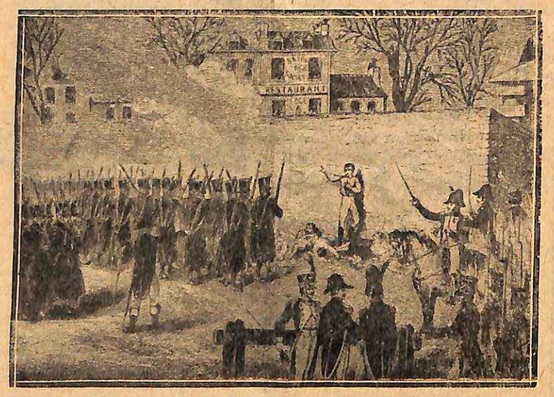

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ στρατηγοῦ Μαλὲ καὶ τῶν συνενόχων του.

ΑΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΤΟ ΡΟΔΟ ΚΙ' Η ΔΡΟΣΟΥΛΑ

Εἶπε ἡ δροσοῦλα ὁλόχαρη στὸ ρόδο
(ποὺ διψοῦσε
καὶ μὲ τὰ φύλλα του ἀνοιχτὰ
στὰ χείλη ποῦθελαν φιλιὰ
ψηλὰ τ' ἀστέρια κύτταζε καὶ τὴν ἐ-
(καρτεροῦσε.

Εἶπε ἡ δροσοῦλα ὁλόχαρη: «Περήφα-
(νο λουλοῦδι,
ποιός σοῦπε ἀπόψε πὼς θὰρθῶ
στὸν κόρφο σου νὰ κοιμηθῶ;
Μήπως νεροῦ γαργάρισμα, μὴν ἀ-δο-
(νισῶ τραγοῦδι;

«—Οὔτε νεροῦ γαργάρισμα, οὔτ' ἀη-
(δονιοῦ τραγοῦδι...
Ἄγνωστη μ' ἔκαψε φωτιά,
ζωντάνεψέ μου τὴν καρδιὰ
πρὶν πέσουνε τὰ φύλλα μου, τῆς νειό-
(της μου τὸ χνοῦδι...»

Χρυσὸ στεφανοσκέπασμα ξαπλώνει τὸ
(φεγγάρι
πάνω σὲ κεῖνα τὰ φτωχά...
Μιὰ νύχτα ἐζῆσαν μοναχά,
μιὰ νύχτα καὶ ξεψύχησαν... Ποιός
(νάξε τέτοια χάρι!

ΔΡ. ΒΛΑΑΩΡΙΤΗΣ

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἐξαιρετικῶς καλὰς τιμὰς παλαιὰ ϐιϐλία καὶ ὁλοκλήρους ϐιϐλιοθήκας, χειρόγραφα παλαιὰ καὶ εἰκόνας (χαλκογραφίας, λιθογραφίας κ.τ.λ.). Ἐπίσης περιοδικὰ ἐκδοθέντα μέχρι τοῦ 1900, ἐφημερίδας, ϐιϐλία ξένων γλωσσῶν κ.τ.λ. κ.τ.λ. Πληροφορίαι στὸ γραφεῖα μας.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

Μετρημένες εἶν' ἡ φορὲς ποὺ ἤρθα σὲ λόγια μὲ τὴ μητέρα μου. Ὅ,τι τῆς ἔλειπε ἀπὸ αὐστηρότητα, τῆς ἐπερίσσευε σὲ ἀγάπη. Κι' ὅ,τι μοῦ ἔλειπε ἀπὸ πειθαρχία, μοῦ ἐπερίσσευε σὲ σεϐασμό.

Μιὰ Καθαρὴ Δευτέρα ὅμως κοντέψαμε νὰ μαλώσουμε στὰ γερά. Τὸ σαραχοστιανὸ τραπέζι ἦταν στρωμένο. Καὶ τί δὲν ἔϐλεπες ἀπάνω; Βρεχτοκούκια, σαλατικὰ διάφορα, χταπόδι ξυδάτο, καλόγνωμες, ἀχινούς, στρείδια, μύδια, χαϐιάρι, χαλϐὰ δυὸ λογιῶν καὶ τὴν ἀπαραίτητη λαγάνα.

Καθίσαμε ἀντίκρυ οἱ δυό μας μὲ τὴ μητέρα κι' ἀρχίσαμε νὰ τρῶμε μὲ πολλὴν ὄρεξι. Ἡ πρώτη, ὁρμὴ πέρασε, κι' ὅπως ὕστερ' ἀπὸ κάθε φούρια ἔρχεται ἡ ψυχρὴ καὶ πρακτικὴ σκέψη, ἄρχισα νὰ σκέπτομαι κι' ἐγὼ πὼς ἀρκετὰ πειὰ μοῦ ἄνοιξε ἡ ὄρεξι. Ἦταν καιρὸς νὰ ρίξω μέσα μου καὶ κάτι στερεώτερο...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ ὑπηρέτρια ἄνοιξε τυχαία τὰ κάτω φύλλα τοῦ μπουφέ. Κι' ἄχ! ἐπρόϐαλε ἕνα λαχταριστὸ μπουτάκι τῆς σούϐλας, ποὺ εἶχε περισσεύψει ἀπ' τὸ χτεσινὸ τραπέζι τῆς ἀποκρηᾶς.

—Τί λές, μητέρα; Δὲν τρῶμε λιγάκι;... τῆς εἶπα δειλὰ-δειλά.

—Ὄχι, παιδί μου... Δὲν κάνει νὰ χαλάσης τὴν ἡμέρα. Ἂν λείψουν καὶ κάτι τέτοιες εὐχαριστήσεις, δὲν ξέρω τί θὰ μᾶς μείνη...

—Δίκηο ἔχεις, τῆς εἶπα καὶ ξεφλούδισα ἕνα ϐρεχτοκούκι, τὸ ἀνοστότερο ἀπ' ὅλα.

Καλοκύτταξα πάλι τὸ μπουτὶ καὶ τῆς εἶπα:

—Ἄχ, μητέρα! Ἐγὼ λέω νὰ φάμε λίγο...

—Ἂν θέλης ἐσύ, φάε... Ξέρε ὅμως πὼς θὰ μὲ δυσαρεστήσης πολύ...

Κι' ἡ ὄψη της ἐσυννέφιασε μὲ μᾶς.

—Θὰ σὲ δυσαρεστήσω! τῆς εἶπα. Μὴν τὸ παίρνεις καὶ τόσο σοϐαρὰ τὸ ζήτημα. Φοϐᾶσαι μήπως κολιαστῶ ποὺ θὰ φάω; Ξενοδόχος εἶν' ὁ Θεός; Ἐρεῖς τί εἶνε στ' ἀλήθεια ἁμαρτία; Νά, νὰ πάη ἕνα τέτοιο μπουτὶ χαμένο!...

—Δὲν θὰ πάη χαμένο! Θὰ τὸ δώσω στὸ Μαλτέζο τὸν περιϐολάρη μας.

—Στὸ Μαλτέζο... τὸν περιϐολάρη μας! Ἐγὼ νὰ ψοφάω ἀπ' τὴν πεῖνα κι' αὐτὸς νὰ ϐαρυστομαχιάζη!... Γιατί τάχα; Αὐτὸ δὲν εἶνε ἁμαρτία, καὶ διπλὴ μάλιστα ἁμαρτία; Τί σκουριασμένες ἰδέες εἶν' αὐτές;...

Καὶ μὲ θέρμη δεκαοχταετοῦς νεανίου, ἐλευθερόφρονος καὶ ριζοσπάστου ἄρχισα νὰ ἀναπτύσσω τὶς θεωρίες μου.

Ἡ μητέρα μου μ' ἄφινε νὰ μιλῶ, χωρὶς ν' ἀπαντᾶ. Ἅμα τελείωσα, μοῦ ξεφούρνισε μὲ πολλὴ ἐπιτηδειότητα τὴ δικαιολογία τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων. Τότε ἐγὼ ἔκρινα καλὸ ν' ἀλλάξω δρόμο.

—Μπορεῖ νἄχης δίκηο, μητέρα, ἀλλὰ ἐγὼ πεινῶ ὅσο τρεῖς Μαλτέζοι... Καταλαϐαίνεις; Πεινῶ, πεινῶ...

Καὶ ἐπανέλαϐα τὴ λέξι τέσσερες φορές, ὅλο καὶ πιὸ δυνατά. Τὸ τελευταῖο «πεινῶ» ὅμως τῆς ἐπέραξε τὰ νεῦρα.

—Ὄχι, δὲν πεινᾶς! μοῦ εἶπε ξεφά.

Τότε ἄναψα ὅλος...

—Ἐγὼ δὲν εἶμαι ψεύτης, μητέρα! Πεινῶ καὶ θὰ φάω!...

Κι' ἐσηκώθηκα ὀρθὸς ἀπ' τὴ θέσι μου.

—Δὲν θὰ φᾶς! μοῦ ἀπάντησε μὲ ἐπιϐλητικὸ ὕφος, καὶ σηκώθηκε κι' αὐτὴ ἀκουμπώντας τὰ χέρια της στὸ τραπέζι.

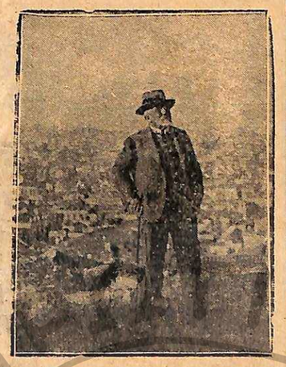

Ὁ κ. Δημ. Καμπουρόγλους

Μείναμε γιὰ λίγες στιγμὲς ἄφωνοι κι' ἀκίνητοι σ' αὐτὴ τὴ θέσι. Ἀλλὰ γιατί μᾶς ἔπιασαν ἄξαφνα τότε καὶ τοὺς δυὸ ἀτέλειωτα γέλια;

Ὁ γάτος τοῦ σπιτιοῦ, ὁ ὁποῖος ϐρῆκε κατάλληλη εὐκαιρία στὸ τσάκωμά μας, ἄρπαξε μὲ τὰ δόντια του τὸ μπουτὶ ἀπ' τὴ μέση κι' ἔφευγε σιγά-σιγά, σοϐαρώτατα, μὲ τὸ λαιμὸ τεντωμένο καὶ μὲ τὸ κεφάλι σηκωμένο ἀπ' τὴν περηφάνειά του κι' ἀπ' τὸ ϐάρος τοῦ μπουτιοῦ. Τὸ κόκκαλο τοῦ τελευταίου σερνόταν στὸ πάτωμα καὶ χτυποῦσε ρυθμικὰ καὶ σύμφωνα μὲ τὰ ϐήματα τοῦ ἄρπαγός του: τάπ, τάπ, τάτ!

Ὁμολογῶ ὅτι γιὰ πρώτη φορὰ μᾶς προσέφερνε τόσο σπουδαία ὑπηρεσία ὁ γάτος τοῦ σπιτιοῦ μας. Ἐσυμϐίϐασε τὴ μητέρα μὲ τὸ γυιὸ καὶ συγχρόνως ἀπέδειξε ὅτι τὰ ἀπὸ μηχανῆς δοάματα δὲν τὰ λύει μόνον ὁ Θεός, ἀλλὰ καμμιὰ ϕορὰ κι' ὁ γάτος!

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΔΗΜΩΔΗ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Η ΧΗΡΑ

Χήρα ποὺ κάθεσαι ψηλὰ κατέϐα πα-
(ρακάτω
καὶ κάτσε μὲ τὶς ἄσχημες τὶς λερο-
(φορεμένες,
καὶ ϐγάλ' τὰ κατακόκκινα καὶ φόρεσε
(τὰ μαῦρα.
Τὰ κόκκινα εἶνε γιὰ χαρές, τὰ μαῦρα
(εἶνε γιὰ λύπη.
Ἡ χήρα μέσα κάθεται κι' ὄξω τὴν
(κουϐεντιάζουν,
ἂν περπατήση σιγαλά, τῆς λὲν πὼς
(καμαρώνει,
ἂν περπατήση γρήγορα, τῆς λὲν τήρα
(πῶς πάει.
Ἂν κουϐεντιάση μ' ἄλλονε, τῆς λὲν
(ἄντρα γυρεύει,
κι' ἂν γνέθη καὶ τὴ ρόκα της, τῆς
(λένε ποῖκα φτιάνει!...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ

Κάποτε μερικοὶ Ἀλγερῖνοι πειραταὶ κυρίευσαν ἕνα πλοῖο Ἑλληνικό, καὶ, μεταξὺ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων, συνέλαϐαν καὶ δυὸ ἀδελφούς, τοὺς Ὑδραίους Ἀντώνιο καὶ Ἰωάννη Κριεξῆ. Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσον καιρό, ὁ ἀφέντης των ἔρριξε κλῆρο γιὰ νὰ ἀπελευθερωθῆ ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς δυὸ καὶ ὁ κλῆρος ἐυνόησε τὸν Ἀντώνιο. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν θέλησε νὰ φύγη, ἀλλὰ προτίμησε νὰ μείνη στὴ σκλαϐιὰ καὶ νὰ σταλῆ ἀντὶ αὐτοῦ στὴν πατρίδα ὁ ἀδελφός του, ὁ ὁποῖος ἦταν μεγαλύτερος στὰ χρόνια καὶ οἰκογενειάρχης.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΡΤΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—Ἀπὸ Μαρτιοῦ πουκάμισο κι' ἀπ' Αὐγουστο σιγκοῦνι.

—Μήτε ὁ Μάρτης καλοκαιρι μήτε ὁ Αὐγουστος χειμῶνας.

—Μαρτης ϐρέχει; Ποτὲ μὴν παψη.

—Ὁ Μαρτης ἔϐρεχε κι' ὁ θεριστὴς ἐχαίρονταν.

—Ὅταν ὁ Μαρτης εἶν' καλός, πλυντεύονται ἡ κοπέλλες.

—Ὁ Μάρτη τὸ πρωΐ πηλός καὶ τὸ ϐράδυ χώματα.

—Ὁ Μάρτης ὥρες κλαίει, ὥρες γελᾶει.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

ΤΟ ΝΥΦΙΚΟ ΦΟΡΕΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου):

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς καὶ ἡ Καικιλία δὲν ἔλαβε ἄλλο γράμμα τοῦ Ἐδουάρδου.

Δυὸ μῆνες τώρα δὲν εἶχε τὰ νέα του. Τί συνέβαινε ἄραγε;

Ἡ ἄτυχη νέα ἄρχισε νὰ κυριεύεται ἀπὸ φόβους κι' ἀνησυχίες. Φοβόταν μήπως ὁ καλός της εἶχε πάθει τίποτε καὶ ἀδημονοῦσε ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸν βοηθήση. Ἀλλὰ ἕνα πρωὶ ἔλαβε ἐπὶ τέλους τὸ περιπόθητο γράμμα του...

Τὸ γράμμα τῆς χαρᾶς, τὸ γράμμα τοῦ ἔρωτος, τὸ γράμμα τῆς εὐτυχίας.

Μὲ τί λαχτάρα τὸ διάβασε ἡ Καικιλία!...

«Ἀναχωρῶ, ἀγαπητή μου Καικιλία, ἀναχωρῶ!... τῆς ἔγραφε ὁ Ἐδουάρδος. Τὸ πλοῖο ποὺ πρόκειται νὰ σοῦ φέρη τὸ γράμμα μου θὰ φτάση αὐτοῦ ὀχτὼ μέρες πρὶν ἀπὸ μένα.

»Σοῦ εἶπα ὅτι ἀναχωρῶ, ἀλλὰ δὲν σοῦ εἶπα καὶ ὅτι ἀναχωρῶ πλούσιος. Ὁ θεῖος μου μοῦ χορήγησε φορτίο ἀξίας τριακοσίων χιλιάδων φράγκων καὶ μοῦ προσέφερε ἀκόμα ἑκατὸ χιλιάδες γιὰ γαμήλιο δῶρο!...

»Καικιλία μου, ἀγαπημένη μου Καικιλία, δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῆς πόσο εἶμαι εὐτυχισμένος αὐτὴ τὴν ἐποχή. Κάθε τόσο πηγαίνω ν' ἀντιμώσω τὸν πλοίαρχο καὶ τὸν ρωτῶ ἂν πραγματικὰ ἀποφάσισε ν' ἀναχωρήση στὶς 8 Μαρτίου, ὅπως μοῦ εἶχε ὑποσχεθεῖ στὴν ἀρχή. Μοῦ ἀπαντᾶ ὅτι θ' ἀκολουθήση τὸ δρομολόγιο ποὺ ὥρισε, ἀρκεῖ νὰ μὴν τὸν ἐμποδίσουν ἀντίθετοι ἄνεμοι. Ἀλλ' αὐτὸν τὸν καιρὸ οἱ ἄνεμοι εἶνε πάντα εὐνοϊκοὶ κι' ἐλπίζω τίποτε νὰ μὴν ἀναστείλη τὴν ἀναχώρησί μου.

»Θεέ μου! Θεέ μου! Εἶνε λοιπὸν ἀλήθεια ὅτι θὰ ξαναδῶ τὴν ἀγαπημένη μου Καικιλία, τὸν προσφιλῆ ἄγγελό μου, τὴ μοναδικὴ χαρὰ τῆς ζωῆς μου! Εἶνε λοιπὸν ἀλήθεια ὅτι ὅλοι οἱ φόβοι μου ἦσαν παράλογοι καὶ ὅτι ἡ σημερινὴ εὐδαιμονία μου δὲν εἶνε παρὰ ἕνα προάγγελμα τῆς εὐτυχίας ποὺ μὲ περιμένει καὶ ποὺ θὰ βρῶ φτάνοντας στὴ Γαλλία;

»Θεέ μου, πόσο καλός, πόσο μεγάλος, πόσο φιλεύσπλαχνος εἶσαι! Σ' εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ καὶ σοῦ καταθέτω ὁλόκληρη τὴν εὐγνωμοσύνη μου, Κύριε! Μοῦ φαίνεται ὅμως πὼς ὅλα αὐτὰ ὀφείλονται σὲ κείνη ποὺ δέεται κι' ἀγουπνᾶ γιὰ μένα καὶ ποὺ ἀνταμείβεται ἐπὶ τέλους γι' αὐτό, τὴν γλυκειά μου Καικιλία.

»Ὥστε λοιπὸν δὲν μένουν ἀκόμα παρὰ μόνον ὀχτὼ μέρες. Πόσο μακρυὲς κι' ἀτέλειωτες ὅμως μοῦ φαίνονται αὐτὲς ἡ ὀχτὼ μέρες! Μοῦ εἶνε, ξέρεις, ἀνυπόφορο νὰ κοιμηθῶ μακρυὰ σου τόσες βραδυές. Τοῦλάχιστον ὅταν βρίσκεται κανεὶς σὲ πλοῖο ἢ σὲ ἁμάξι, αἰσθάνεται τὸν ἑαυτό του νὰ κινῆται, νὰ προχωρῆ, νὰ πλησιάζη πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἐπιθυμεῖ. Νὰ μείνη ὅμως κολλημένος στὸν ἴδιον τόπο, ἀπ' τὸ πρωὶ ὥς τὸ βράδυ, περιμένοντας τὶς ὧρες νὰ περάσουν, αὐτὸ καταντᾶ πειὰ σωστὸ μαρτύριο...

»Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως διστάζω νὰ σοῦ στείλω τὸ γράμμα μου. Ἂν μ' ἀγαπᾶς ὅπως σ' ἀγαπῶ ἐγώ, πρᾶγμα ποὺ τὸ θεωρῶ ἀδύνατο, κι' ἂν τὸ πλοῖο μου ἀργοπορήση γιὰ διαφόρους λόγους ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα, ἐπὶ δεκαπέντε μέρες, ἐπὶ ἕνα μῆνα, πόσο θὰ ἀνυπομονῆς διατελῶντας σὲ μιὰ ἀδιάκοπη καὶ καθημερινὴ προσδοκία!

»Ἂν τύχαινε καὶ σὲ περιμένω ἐγώ, Καικιλία μου, κι' ἀργοποροῦσες, αὐτὸ θᾶταν γιὰ μένα μιὰ φρικτὴ κι' ἀφάνταση δυστυχία... Θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴ λαβαίνω εἰδήσεις σου, παρὰ νὰ βρίσκωμαι σ' αὐτὴ τὴ φοβερὴ κατάσταση τῆς ἀναμονῆς...

»Περίμενέ με λοιπόν, ἀξιολάτρευτη Καικιλία! Περίμενέ με, ξεκινῶ, ἔρχομαι, φτάνω, εἶμαι κοντά σου. Θέλω ν' ἀκούσω ἀπ' τὸ στόμα σου πὼς μ' ἀγαπᾶς, πὼς μ' ἀγαπᾶς μὲ τὴν ἴδια ἀγάπη, τὴν ἴδια φλόγα, τὴν ἴδια θέρμη μὲ μένα...

»Περίμενέ με, Καικιλία! Μέσα σὲ ὀχτὼ μέρες ἀναχωρῶ καὶ θὰ βρίσκωμαι γιὰ πάντα κοντά σου. Καλὴν ἀντάμωσι λοιπόν!

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ».

Πετάγοταν σὲ κάθε κρότο ἁμαξιοῦ ποὺ περνοῦσε στὸ δρόμο...

Εὔκολα μπορεῖ νὰ φανταστῆ κανεὶς τί ἐντύπωσι προξένησε στὴν ἀγυπόμονη κόρη τὸ φλογερὸ αὐτὸ γράμμα τοῦ ἀραβωνιαστικοῦ της μὲ τὶς τόσες εὐχάριστες εἰδήσεις. Γονάτισε πρῶτα-πρῶτα μπρὸς στὴν εἰκόνα τοῦ Ἐσταυρωμένου γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήση κι' ἔπειτα ἔτρεξε στὴ γρηᾶ οἰκονόμο της νὰ τῆς ἀναγγείλη τὰ νέα.

Ἡ οἰκονόμος καταλάβαινε, συνεχάρη θερμὰ τὴν Καικιλία καὶ τὴ φίλησε μάλιστα στὸ μέτωπό της λέγοντας:

—Βλέπεις λοιπόν, παιδί μου, πὼς δὲν ἔπρεπε ν' ἀνησυχῆς; Ὁ ἀγαπημένος σου ἔρχεται νὰ σὲ πάρη, πλούσιος πειά, καὶ τὸ σπουδαιότερο σὲ λατρεύει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά...

Ἡ Καικιλία ξαναγύρισε στὸ δωμάτιό της μὲ τὴ καρδιὰ ξεχειλισμένη ἀπὸ εὐτυχία. Ἐγονάτισε ξανὰ μπρὸς στὸ εἰκονοστάσι κι' εὐχαρίστησε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ τὸ Θεὸ γιὰ τὴν εὐτυχία ποὺ τῆς ἔστελνε.

Ἔπειτα, ἀφοῦ διάβασε τοὐλάχιστον δέκα φορὲς ἀκόμα τὸ γράμμα, ξαναπῆρε στὰ χέρια τὸ νυφικὸ φόρεμά της. Δὲν τῆς ὑπολειπόταν ἀκόμα παρὰ ὀχτὼ ἡμερῶν ἐργασία, σὰν νἄχε κανονίσει. θαρρεῖς, νὰ τὸ τελειώση μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἐδουάρδου.

Εἶχαν περάσει ἀρκετοὶ μῆνες περίπου ἀπὸ τότε ποὺ πρωτοπῆρε στὰ χέρια της τὸ νυφικὸ της φόρεμα. Ἀλλὰ μὲ πόση χέζι, μὲ πόση χαρὰ, μὲ πόση εὐτυχία ἐργαζόταν τώρα! Κάτω ἀπ' τὰ χαριτωμένα δάχτυλά της ἔβγαιναν κάθε τόσο θαυμάσια λουλούδια ποὺ δὲν ξεχώριζαν σὲ τίποτε ἀπὸ τὰ φυσικὰ καὶ ζωντανά...

Ἔτσι περνοῦσαν οἱ μέρες... Καὶ κάθε βράδυ ποὺ ἡ Καικιλία ἔπεφτε νὰ κοιμηθῆ κι' ἔκλεινε ἀπαλὰ τὰ βλεφαρά της, πετάγοταν σὲ κάθε κρότο ἁμαξιοῦ ποὺ περνοῦσε στὸ δρόμο. ἀνασκιρτοῦσε μὲ καρδιοχτύπι καὶ ἀφουγκράζοταν μήπως ἦταν ὁ ἀγαπημένος ποὺ περίμενε ὥρα μὲ τὴν ὥρα;

Ἐπὶ τέλους ἔφτασε κι' ἡ ὀγδόη ἡμέρα ποὺ εἶχε ὁρίσει γιὰ τὴν ἀφιξί του ὁ Ἐδουάρδος. Ἡ Καικιλία εἶχε ἀποτελειώσει τὸ φόρεμα ἀπ' τὴν προτεραία, κι' ἀπὸ τὸ μεσημέρι ὥς τὴ νύχτα ἔμεινε ἀκουμπισμένη στὸ παράθυρό της, ἔχοντας τὰ μάτια καρφωμένα πρὸς τὸ βάθος τοῦ δρόμου.

Σὲ κάθε στιγμὴ φανταζόταν πὼς ἔβλεπε τὸ ἁμάξι ποὺ ἔφερνε τὸν λατρευτό της κι' αἰσθανόταν τὴν καρδιά της νὰ χτυπᾶ δυνατά, σὰν νἄθελε νὰ σταματήση. Σὲ λίγο ἔφτασε ἡ νύχτα κι' ἀπλώθηκε παντοῦ τὸ σκοτάδι, σκεπάζοντας μὲ τὸ μαῦρο του πέπλο τὸν ὁρίζοντα.

Ἀφοῦ περίμενε τόσες ὧρες ἄσκοπα, ἡ Καικιλία ἀποσύρθηκε ἀπελπισμένη ἀπὸ τὴ θέσι της κι' ἔπεσε νὰ πλαγιάση, ἕτοιμη νὰ ἀναλυθῆ σὲ δάκρυα.

Ὁ ὕπνος της ἦταν σύντομος καὶ ταραγμένος. Κάθε τόσο ἀναπηδοῦσε μὲ λαχτάρα, νομίζοντας πὼς ἄκουε τὸ ἁμάξι τοῦ Ἐδουάρδου νὰ ζυγώνη. Μὰ ὁ Ἐδουάρδος δὲν φαινόταν. Κι' ἡ ἐλπὶς ποὺ ἀκολούθησε πέρασε κι' αὐτὴ μέσα στὴν ἴδια ἀγωνία ὅπως ἡ περασμένη...

Τὸ μαρτύριο τῆς ἄτυχης Καικιλίας δὲν εἶχε πειὰ ὅριο. Ἡ ἀγωνία της τὴ σκότωνε.

Ἔκλαιγε καὶ γύριζε μέσα στὸ σπίτι σὰν τρελλή. Κι' ὅταν συνέρχοταν λιγάκι καὶ μαλάκωνε ὁ πόνος της, παρηγοριόταν κεντῶντας τὸ νυφικό της φόρεμα.

Ἔτσι πέρασε ἕνας ὁλόκληρος μῆνας. Ἕνας μῆνας τρομακτικῆς ἀνησυχίας γιὰ τὴν ἐρωτευμένη νέα.

Καὶ ὁ Ἐδουάρδος της, ὁ ἀγαπημένος της, ὁ λατρευτός της, ὁ μόνος ἄνθρωπος στὸν ὁποῖο ἔδωσε τὴν καρδιά της ἀπὸ τὰ ἀθῶα παιδικά της χρόνια, ὁ ποθητὸς ξενητευμένος της, δὲν εἶχε γυρίσει.

Οὔτε γράμμα του εἶχε λάβει, οὔτε καμμιὰ εἴδησι ἐκ μέρους του.

Ἡ Καικιλία δὲν ἤξερε πειὰ τί νὰ ὑποθέση.

Τρομερὲς ἰδέες, φρικτοὶ φόβοι περνοῦσαν ἀπὸ τὸ μυαλό της.

Μήπως συνέβη κανένα δυστύχημα στὸ πλοῖο μὲ τὸ ὁποῖο ταξεῖδευε ὁ ἀραβωνιαστικός της;

Ὤ, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ συμβαίνη αὐτό...

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΜΑΡΝΗ

(Ἀναμνήσεις μιᾶς Γαλλίδος νοσοκόμου)

Μὲ τὸ γενικὸ ὄνομα «Μάχη τοῦ Μάρνη» ἐδάφτισαν ὅλες τὶς μάχες ποὺ ἐδόθησαν ἀπὸ τὶς 5 ὡς τὶς 13 Σεπτεμβρίου 1914, μεταξὺ τοῦ Μῶ καὶ τοῦ Ρεθιυιέ. Ὁ ποταμὸς Μάρνης δὲν ἔπαιξε κανένα σχεδὸν ρόλο στὶς συγκρούσεις αὐτές. Μονάχα, ὅταν πειὰ ἡ νίκη ἔκλινε μὲ τὸ μέρος τῶν Γάλλων, στὶς 11 Σεπτεμβρίου, τὰ γαλλικὰ στρατεύματα μπόρεσαν νὰ προχωρήσουν καὶ νὰ καταλάβουν τὴν ἀριστερὴ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ αὐτοῦ.

Ἀπὸ τὸ πρωὶ τῆς 8ης Σεπτεμβρίου, πραγματικὴ τρέλλα ἐπικρατοῦσε στὴν πρόχειρη νοσοκομειακὴ κατασκήνωσί μας... Ἀναρίθμητο πλῆθος τραυματιῶν ἔφτανε σὲ κάθε στιγμὴ, ζητῶντας τὴ βοήθειά μας. Οἱ φτωχοὶ στρατιῶται δὲν ἦσαν μονάχα τραυματισμένοι, ἀλλὰ καὶ πεινασμένοι τρομερά, ἐξαντλημένοι ἀπὸ τὶς συνεχεῖς πορεῖες καὶ τόσο ψόφοι γιὰ ὕπνο, ὥστε μόλις τοὺς ξαπλώναμε στὰ πρόχειρα κρεββάτια, ἀποκοιμιόντουσαν, χωρὶς νὰ προφτάσουμε νὰ τοὺς ρωτήσουμε τίποτε γιὰ τὴν ἐξέλιξι τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ὁλόγυρά μας ἀπεριγραπτη ἀταξία ἐπικρατοῦσε... Μὲ τὴν πρόβλεψι μιᾶς ἐσπευσμένης ὑποχωρήσεως εἴχαμε μαζέψει ὅ,τι μποροῦσαμε κι' ἀπάνω στὸ μικρὸ σταθμό, ὅπου εἴχαμε κατασκηνώσει, βρισκόντουσαν πεταμένα ὧ καὶ κεῖ κουτιὰ μὲ φάρμακα, χειρουργικὰ ἐργαλεῖα, καλάθια μὲ ἐπιδέσμους καὶ κασόνια γεμάτα τρόφιμα.

Σὲ δέκα μέτρων, ἀπόστασι, δεξιά μας, τὰ ἐρειπωμένα γτίρια τοῦ σταθμοῦ ἐφλέγοντο ἀκόμα.

—Οἱ Μπὸς τὰ ἔκαψαν, μᾶς ἐξηγοῦσε ὁ μόνος ὑπάλληλος ποὺ εἶχε μείνει ἀπ' τὸ προσωπικὸ τοῦ σταθμοῦ, γιατὶ ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς εἶχαν πάρει μαζύ τους οἱ Γερμανοὶ κατὰ τὴν ἀποχώρησί τους. Ἀ! δὲν ἔμειναν πολὺν καιρὸ ἐδῶ... μονάχα λίγες μέρες. Μὰ ἡ ἡμέρες αὐτὲς τοὺς ἔφτασαν γιὰ νὰ νὰ καταστρέψουν ὅλα... Ἀνατίναξαν τὶς γέφυρες... ἔκοψαν τὰ τηλεφωνικὰ σύρματα... δὲν ἄφησαν τίποτε στὴ θέσι του...

Ἔξαφνα ἀκούστηκε τὸ τηλέφωνο νὰ χτυπάη... Ὁ ὑπάλληλος διέκοψε τὴν κουβέντα καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μηχάνημα, ἀφίνοντάς μας γεμάτες ἀνησυχία, μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη, μὲ τὴν ἀγωνία ζωγραφισμένη στὰ μάτια μας...

Ἐκεῖ κάτω, πίσω ἀπ' τὸ παραπέτασμα ποὺ σχημάτιζαν ἡ ἰτιές, τὸ κανόνι βροντοῦσε ἀδιάκοπα. Μοῦ φαίνόταν πὼς ὁ κρότος του χτυποῦσε μέσα στὸ μυαλό μου... Γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν, ἀκούγαμε ἀπὸ τόσο κοντὰ βομβαρδισμό...

Δὲν τολμούσαμε ν' ἀνταλλάξουμε τὰς σκέψεις μας. Γιὰ νὰ διασκεδάσουμε τὴν ἀγωνία μας, προσπαθούσαμε νὰ ταχτοποιήσουμε τὸ ὑλικό μας καὶ τὸ ἀνακατεύαμε ἀκόμα περισσότερο...

Στριφογυρίζαμε στὴ θέσι μας, μὴ μποροῦντας νὰ συγκεντρώσουμε τὴ σκέψι μας πουθενά...

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ὧρες περνοῦσαν ἀργές, βαρειές, γεμάτες ἀγωνία καὶ κακὰ προαισθήματα... Ἐφόσον δὲν ἔφτανε καμμιὰ εἴδησις καὶ σὲ μᾶς, βγάζαμε μόνες μας τὰ χειρότερα συμπεράσματα γιὰ τὴν ἔκβασι τῆς μάχης.

«Τί νὰ γίνεται τάχα ἐκεῖ κάπω; σκεφτόμαστε ἀδιάκοπα. Ποῦ νὰ βρίσκωνται τὰ στρατεύματά μας; Αὐτὴ τὴ μάχη τὴν ἀποφασιστικὴ γιὰ τὴ Γαλλία. Θὰ τὴν κερδίσουμε τάχα;...

Θὰ σωθῆ τὸ Παρίσι ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς;...»

Μὰ ὅλες αὐτὲς ἡ ἐρωτήσεις μας ἔμειναν χωρὶς καμμιὰ ἀπάντησι.

Κοντά μας, ἕνα ἀπόσπασμα τοῦ μηχανικοῦ ἐπισκεύαζε τὶς σιδηροδρομικὲς γραμμές.

—Ἡ γραμμὴ θὰ εἶνε σὲ λίγο ἑτοιμη, εἶπε ἕνας ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες. Ἔτσι θἀρθοῦν ἡ πρῶτες ἀποστολὲς τραυματιῶν...

Καί, εὐθυμα, μὲ τὸν θαραλέο αὐτὸ ἐνθουσιασμό, ὁ ὁποῖος ἐκμηδενίζει κάθε σωματικὸ κάματο, τὰ γενναῖα παιδιὰ σφυροκοποῦσαν, μετέφεραν τὰ σίδερα καὶ τὰ σφήνωναν τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο...

Ἀργὰ-ἀργά, ἐν τῷ μεταξύ, ὁ ἥλιος χαμήλωσε στὸν ὁρίζοντα, δίνοντας στὸ τοπεῖο πένθιμες ἀποχρώσεις.

Τὸ κανονίδι ὅμως ἐξακολουθοῦσε πάντοτε...

Ἔξαφνα, τὸ σφύριγμα μιᾶς ἀτμομηχανῆς ξέσκισε τὸν ἀέρα.

Ὁ στρατιώτης τοῦ μηχανικοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς εἶχε μιλήσει πρὸ ὀλίγου, πέρασε ἀπὸ μπρός μας τρέχοντας. Κρατοῦσε στὸ δεξί του χέρι ἕνα ἀσημένιο φανάρι. Μὲ τὸ ἀριστερὸ ἐπάλευε μιὰ κόκκινη σιδηροδρομικὴ σημαία...

—Ἔρχονται! φώναξε. Ἔρχονται οἱ πληγωμένοι! Ἑτοιμαστῆτε, κυρίες μου!... Νὰ οἱ πρῶτοι πληγωμένοι τοῦ Οὖρκ...

Δὲν ἀκούσαμε τίποτε περισσότερο.

... Μέσ' στὴ σκοτεινιὰ τοῦ σταθμοῦ μας, ὁ ὁποῖος ἐστερεῖτο φωτισμοῦ, ἕνα ὑγειονομικὸ τραῖνο φάνηκε νὰ πλησιάζη ἀργὰ καὶ μὲ μεγαλοπρέπεια... Γλυστρῶντας σιγά, ἐπάνω στὶς γραμμές, ἡ ἀμαξοστοιχία προχωροῦσε σιγὰ-σιγά, μὲ τὰ φῶτα της ἀναμμένα...

Σὲ λίγο στάθηκε μπρὸς σὲ μᾶς... Στὸ φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν μας φαναριῶν ἀρχίσαμε νὰ ἐξετάζουμε τοὺς τραυματίες... Ἔπάνω στὰ ἄγυρα, ποὺ ἦταν στρωμένα στὰ βαγόνια τῶν διαμερισμάτων, οἱ στρατιῶτες κοιτόνταν σὰν φυρεγμένοι... Στρατιῶτες ὅλων τῶν ὅπλων βρισκόντουσαν μέσα στὸ σωρὸ αὐτό... Φανταράκια μὲ παντελόνια κόκκινα κατακουρελιασμένα, λόγματα καὶ γλωμά, μὲ τὰ μέτωπά τους ζωσμένα ἀπὸ ἐπιδέσμους, ἱππεῖς μὲ κάσκες βαθουλωμένες ἀπὸ τὶς σφαῖρες, μὲ τὰ μπότσα τους περασμένα σὲ γάζες, ζουάβοι μὲ τοὺς μαυροὺς τους καταλασπωμένους καὶ τὰ πόδια τους τσακισμένα στὰ δύο, νεαροὶ κυνηγοὶ ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ χαμογελάσουν παρ' ὅλους τοὺς πόνους τῶν ποὺ ἔκαναν τὸ χαμόγελό τους νὰ μεταβάλλεται σ' ἕναν τρομερὸ μορφασμό, πυροβολητὰ σακατεμένοι ἀπ' τὶς ὀβίδες, Ἄραβες μὲ τὰ μαῦρα πρόσωπά τους πλημμυρισμένα στὸ αἷμα, Ἄγγλοι ἀπαθεῖς, ρωμαλέοι Σκῶτοι, Σενεγαλέζοι σκοτεινοὶ σὰν τὴ νύχτα.

Στὴ μέση τῆς ἀποστολῆς, ἕνα ἀμάξι ἦταν κατάκλειστο. Ὁλόγυρα στρατιῶτες, ἐφ' ὅπλου λόγχη, ἔκασκοῦσαν τὴν πιὸ αὐστηρὴ ἐπίδλεψι.

—Τί εἶνε; ρωτήσαμε περίεργα.

—Ἕνα γερμανικὸ ἐπιτελεῖο ποὺ τὸ αἰχμαλωτίσαμε σήμερα τὸ πρωΐ.

Διακριτικὰ, ρίξαμε τότε μιὰ ματιὰ στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ βαγονιοῦ.

Καθισμένοι σὲ μαξιλάρια βγαλμένα ἀπὸ τοὺς πάγκους τῆς δευτέρας θέσεως, οἱ Γερμανοὶ ἀξιωματικοί, ἀκίνητοι μέσ' στὶς λαμπρὲς στολές τους, μὲ τὸ μονόκλ στὸ μάτι, μελαγχολικοί, ἐκύτταζαν κάτω.

—Μὰ τότε τὰ πράγματα πᾶνε καλὰ ἐκεῖ κάτω; ρωτήσαμε ἕνα ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες μας.

—Ἄχ! κυρίες μου! ἀπάντησε ἐκεῖνος. Ὄχι μόνο καλά, ἀλλὰ περίφημα... Τὸ ἱππικό μας ἔχει βάλει στὸ κουνήγι τοὺς Μπός.

—Εὐχαριστοῦμε, Θεέ μου! ψιθυρίσαμε τότε ὅλες μ' ἕνα στόμα, ποὺ εἰσάκουσες τὴν προσευχή μας...

Κι' ἀμέσως ὑπὸ τὴν ἐπίδλεψι ἑνὸς ἀχιάτρου ἀρχίσαμε τὴ δουλειά...

Ξανακυττάζαμε τοὺς ἐπιδέσμους, μοιράζαμε σοῦπα στοὺς πληγωμένους καὶ παρηγορούσαμε τοὺς ἑτοιμοθάνατους...

... Εὐτυχεῖς ἀπὸ τὴ σύντομη αὐτὴ ἀνάπαυσι, ὅλοι οἱ πληγωμένοι μιλοῦσαν συγχρόνως. Καθένας τους ζητοῦσε κι κάτι. Οἱ περισσότεροι ζητοῦσαν μιὰ καρτ-ποστάλ.

—Θέλω νὰ τὴ στείλω στὴ μητέρα μου, ἔλεγε ἕνας, γιὰ νὰ τὴν ἡσυχάσω... Φτωχὴ γρηᾶ! Δὲν θὰ μπορέση νὰ ζήση ὥς ὅτου νὰ γυρίσω...

—Πεινάω! ψιθύριζε ἕνας νεαρὸς ξανθὸς καὶ ἀδύνατος.

—Σιγαρέττα, μαντάμ, σιγαρέττα! ψιθύριζε ἕνας μικρὸς σπαχῆς. Ἔχω τὰ πόδια μου κομμένα!...

Ἔμεις τσακίζαμαστε νὰ δίνουμε σὲ ὅλους, ὅ,τι μᾶς ζητοῦσαν.

Δόξα σοι ὁ Θεός! Εἴμαστε ἄφθονα ἐφοδιαμένοι ἀπ' ὅλα καὶ ἡ χαρὰ μας ἦταν μεγάλη ποὺ ἱκανοποιήσαμε τὶς ἀπαιτήσεις τῶν γενναίων αὐτῶν στρατιωτάκων, ποὺ εἶχαν σακατευθεῖ γιὰ νὰ σώσουν τὴν πατρίδα τους...

Μετὰ τὶς περιποιήσεις μας, ὅλοι συνῆλθαν κάπως καὶ ἄρχισαν νὰ γίνωνται φλύαροι. Ξεχνῶντας τὶς πληγές τους, ἀντήλλασαν ἀστειότητες καὶ γελοῦσαν δυνατά...

Μὰ ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεώς τους ἔγινε φτάσει. Ταχτοποιήθηκαν σὲ λίγο καὶ τὸ τραῖνο ξεκίνησε...

... Ἔμεις ἀπομείναμε στὸ σταθμό... Ὀρθιες, κατεχόμενες ἀπὸ μιὰ βαθειὰ συγκίνησι, κυττάξαμε τὸ τραῖνο μὲ τοὺς ἥρωες νὰ φεύγη, ἐνῶ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀπλωνόταν στὰ πλευρά του κόκκινος καὶ ματωμένος.

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η ΗΜΕΡΑ ΜΙΑΣ ΑΥΛΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙ

(Ἐπιστολὲς τῆς Κλάρας, κομήσσης ντὲ Σαντροβιλλὲρ, πρὸς τὸν ἐξάδελφό της Μπερτράν, βαρῶνο ντὲζ Ἐτάν).

I

Παρίσι, 10 Ἰανουαρ ἐ ο ν 1552.

«Ἀγαπητέ μου Μπερτράν, τὸ ξέρεις πῶς γίνεσαι κάθε μέρα περισσότερο ἀνυπόφορος; Μοῦ προσφέρεις μὲ μιὰ τουφερότητα, ἡ ὁποία μεγαλώνει διαρκῶς, τὸ χέρι σου, τὴν καρδιά σου, τὸν πύργο σου, τοὺς Βάλτους σου καὶ τὶς ὁμίχλες σου τῶν Ἀρδεννῶν... Δὲν παύεις ἐπίσης νὰ μοῦ ἐκθειάζῃς, γιὰ νὰ μὲ γοητεύσῃς, τὰ θέλγητρα τῶν κυνηγιῶν σου ἐννοεῖτον τῶν λύκων καὶ τῶν ἀγριοχοίρων... Καὶ τολμᾶς στὸ τέλος νὰ φαντάζεσαι ὅτι, γιὰ μιὰ τέτοια ζωὴ ἄγρια καὶ πρωτόγονη, θὰ θυσίαζα τὴν Αὐλή, τὶς διασκεδάσεις της καὶ αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς κινδύνους της! Χά! Χά! Αὐτὸ εἶνε ἀστεῖο... Θὰ ἔπρεπε, φίλε μου, νὰ μὲ ζητήσῃς σὲ γάμο στὰ 1537, πρὶν ἀκόμα παρουσιασθῇ ὁ μακαρίτης σύζυγός μου (ποὺ ὁ Θεὸς νὰ ἀναπάψῃ τὴν ψυχή του!). Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη θὰ δεχόμουν νὰ γινω σύζυγός σου, γιατὶ μοῦ ἄρεσε ἀκόμα ἡ ἀγροτικὴ ζωὴ καὶ θὰ φύλαγα εὐχαρίστως μαζύ σου χῆνες στὶς ὄχθες τῶν βάλτων τῶν κτημάτων σου.

Μὰ σήμερα, καθὼς εἶμαι κυρία τῆς τιμῆς τῆς βασιλίσσης Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων, προτιμᾶνα νὰ ἀπολαμβάνω τὶς γλύκες καὶ τὶς ἀπολαύσεις ποὺ ἔχει ἡ ζωὴ γιὰ μιὰ ἀριστοκράτισσα χήρα, ποὺ ζῆ σὰν κεῖ ἐμένα μέσα στὸ παλάτι. Ὅσο γιὰ σένα, Μπερτράν, ἂν πλήττῃς, ἄγαμος κατὼς εἶσαι στὴν ἐπαρχία σας, ἔλα τότε καὶ σὺ στὸ Παρίσι. Μὰ προηγουμένως πρέπει ἀφεύκτως νὰ ἐπισκεφθῇς ἕνα ράφτη τῆς μόδας. Γιατὶ ἡ κομψότης τῆς τουαλέττας καὶ ἡ χάρις τῶν τρόπων εἶνε ἐδῶ τὰ πιὸ ἀπαραίτητα προσόντα τόσο γιὰ μιὰ γυναῖκα, ὅσο καὶ γιὰ ἕνα ἄντρα...

Πόσες διασκεδάσεις καὶ πόσες εὐχαριστες ἐνασχολήσεις δὲν ἔχουμε ἐδῶ! Ἀφιερώνουμε ὧρες ὁλόκληρες στὴν τουαλέττα μας καὶ στὴν κόμωσί μας, κάνουμε χαριτωμένες συζητήσεις καὶ περιπάτους, παρακολουθοῦμε ὡραῖα μπαλλέτα, ἀκοῦμε διαφόρους μεγάλους ἱεροκήρυκας νὰ διδάσκουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ λαμπροὺς ποιητὰς ν' ἀπαγγέλουν τὰ σοννέτα τους, χορεύουμε, γλεντοῦμε, φλερτάρουμε... Ἔτσι δὲν μᾶς μένει οὔτε μιὰ στιγμὴ διαθέσιμη... Καὶ ἂν σήμερα εἶμαι εὐκαιρη καὶ μπορῶ νὰ σοῦ γράψω μιὰ τόσο ἐκτενῆ ἐπιστολή, αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι μιὰ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη μὲ κρατεῖ κλεισμένη στὰ διαμερίσματά μου: Ἔπλυνα τὰ μαλλιά μου! Ἡ δουλειὰ αὐτὴ μὲ ἀπασχολεῖ ἕνα ὁλόκληρο πρωὶ κάθε βδομάδα. Ἐνὲ δὲ ἀκόμα μεγαλείτερης διαρκείας γιὰ ὅσες ἀλλάζουν τὸ φυσικὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν τους. Δώδεκα ὧρες τουλάχιστον χρειάζονται γιὰ νὰ πλύνουν τὰ μαλλιά τους ἐκεῖνες ποὺ συνηθίζουν νὰ τὰ βάφουν ξανθά, σὰν τὶς Βενετσιάνες...

Πόση ἀλήθεια φροντίδα ἀπαιτεῖ ἡ κόμωσίς μα... Ἕνα ὁλόκληρο ἀρωματοπωλεῖο χρειάζεται γιὰ τὴν περιποίησί της! Ἀρωματικὰ νερά, μυρωδιές, μόσχοι, κτλ. κτλ. Ἡ κόμωσίς μας σήμερα εἶνε τόσο πολύπλοκη, ὥστε τρεῖς πεπειραμένες καμαριέρες δὲν ἀρκοῦν γιὰ νὰ τὴν ταχτοποιήσουν...

Ἄφησε δὲ τὰ κοσμήματα ποὺ χρειαζόμαστε γιὰ τὰ μαλλιά μας... Ἡ δούκισσα τοῦ Βαλεντινουά, πριγκήπισσα Διάνα, δίνει σχετικῶς τὸ παράδειγμα καὶ ἔχει ἐγκαταστήσει στὸ κεφάλι της ἕνα πραγματικό...

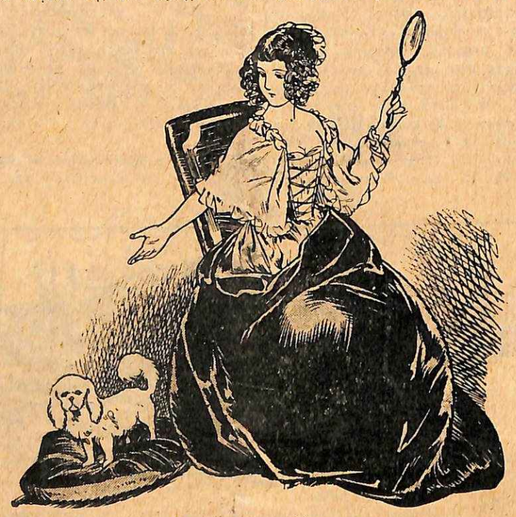

Ἡ πρωϊνὴ τουαλέττα

κοσμηματοπωλεῖο! Ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνη πάλι ἐνθαρρύνει τὶς πουπώδεις Φλωρεντινὲς κομμώσεις, ἡ ὁποῖες κάνουν ἐπιδεικτικὴ μιὰ ὡραία δέσποινα...

Μόλις τελειώση τὸ χτένισμά μας, ἡ καμαριέρες μας φροντίζουν γιὰ τὴν ὑπόλοιπη τουαλέττα μας. Μᾶς φοροῦν μακρυὲς μεταξωτὲς κάλτσες, κόκκινες γυπτηνὲς ἢ ροζ πάλ καὶ ψηλὰ παπούτσια μὲ δαντέλλες. Ἔπειτα, πάνω ἀπὸ ἕνα ὑπέροχο μισοφόρι, ποὺ φτάνει ὡς κάτω, μᾶς περνοῦν δυὸ ἢ τρεῖς μεγάλες φούστες, βαρειὲς καὶ ἀλύγιστες, ἀπὸ χρυσοκέντητο ταφτᾶ. Ὅλα αὐτὰ στερεώνονται στὴ μέση μας ἀπὸ μιὰ μετάλλινη ζώνη, ποὺ εἶνε πραγματικὸ μηχάνημα.

Τὰ χέρια μας βρίσκονται κλεισμένα μέσα σὲ μανίκια στενά, ὁλόγυρα ἀπὸ τὰ ὁποῖα πέφτουν ἀλλεπάλληλα βολάν. Κλείνουμε τὸ στῆθος μας μέσα σὲ μακρυὰ κοσσέδες μυτεροὺς μπροστὰ καὶ κεκπασμένους ἀπὸ χρυσοῦφαντο ἀφίνουν ἀνοιχτὸ ὁλόκληρο τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ κορσάζ, ἔτσι ποὺ νὰ φαίνεται τὸ στῆθος τους. Αὐτὸ μοιάζει σὰ μιὰ ἀχτίδα λευκοῦ φωτὸς ἀνάμεσα στὰ χτυπητὰ μετάξια καὶ βελοῦδα τῆς τουαλέττας. Μὰ ἡ καὶ βελοῦδα τῆς τουαλέττας. Μὰ ἡ κομψότης αὐτὴ μπορεῖ τάχα νὰ ἐνδιαφέρῃ ἕνα κυνηγὸ ἀγριοχοίρων σὰν σένα;...

Τελειώνω, γιατὶ ἔρχονται ἡ ἀκόλουθές μου γιὰ νὰ μὲ ντύσουν γιὰ τὸν ἀποψινὸ χορὸ τοῦ Λούβρου.

Καλὰ κυνήγια, Μπερτράν.

Ἡ ἐξάδελφη σου ΚΛΑΡΑ».

20 Ἰανουαρίου 1552.

«Θέλεις νέα ἀπὸ τὸ χορὸ τοῦ Λούβρου; Ἄκου λοιπόν... Ἦταν μιὰ ἑορτὴ ἀσύγκριτη... Χόρεψα σὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς χοροὺς μαζὺ μὲ τὸν ἀνεψιό τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ἐνετίας, ἕνα νέο γοητευτικό, ποὺ ἔχει μακρυὰ σγουρὰ μαλλιὰ καὶ μάτια πολὺ τουφερά. Ὀνομάζεται Ὀκτάβιος Κονταρίνι, ὁ ὁποῖος μοῦ φαίνεται σὰν ἕνα παιδί. Ἡ μάλλον τὸν ἀγαπῶ σὰν μιὰ μεγάλη ἀδελφή του... Φροντίζω μόνο νὰ τὸν ἀποσπάσω ἀπὸ τὰ νύχια τῆς ἐπικίνδυνης Φλωρεντινῆς Βιολάντας καὶ νὰ προστατέψω ἔτσι τὴ Γαλλοτράτη Δημοκρατία τῆς Βενετίας ἀπὸ τὴν κατασκοπεία τῆς καταθρονίας αὐτῆς γυναικός. Αὐτὸ εἶνε ὅλο...

Σοῦ γράφω αὐτὰ τὰ λίγα λόγια βιαστικὰ γιὰ νὰ σὲ καθησυχάσω καὶ στὸ προσεχές μου γράμμα, ποὺ ἐλπίζω νὰ σοῦ τὸ στείλω πολὺ σύντομα, θὰ σοῦ περιγράψω λεπτομερῶς τὰ τελευταῖα γεγονότα τῆς Αὐλῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν ἄφιξι ἑνὸς περίεργου ὑποκειμένου, τοῦ μάγου τῆς Βαβυλίσσης, κ. Μιχαὴλ Νοστραδάμου.

Καὶ τώρα σὲ ἀφίνω, γιατὶ βιάζομαι πολὺ νὰ πάω κοντὰ στὴ βασίλισσα.

Ἡ ἐξαδέλφη σου ΚΛΑΡΑ».

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τέλος.

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΥΠΕΡΒΟΛΗ

Κατὰ τὴν κηδεία τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Ἐλισάβετ εἶχαν ἐκφωνηθεῖ πολλοὶ λόγοι, ὅπως συμβαίνει πάντα σὲ τέτοιες περιστάσεις. Ἐκείνος ὅμως ποὺ ἀπέμεινε μνημειώδης ἦταν ὁ λόγος ἑνὸς Ἄγγλου ποιητοῦ, ὁ ὁποῖος προσεφώνησε τὴ νεκρὴ ὡς ἑξῆς:

«— Τὴν ἀλησμόνητη βασίλισσά μας τὴν ἔφεραν ὅλ' ἐδῶ διὰ μέσου τῆς θαλάσσης, γιὰ νὰ τὴ θάψουν στὸν οἰκογενειακὸ τάφο της. Στὸ δρόμο οἱ ναῦτες ποὺ τραβοῦσαν τὰ κουπιὰ ἔγυναν τὰ δάκρυα σὰν ποτάμι. Τὰ ψάρια κάτω ἀπὸ τὸ νερὸ ἔχασαν τὰ μαργαριταρένια τους μάτια ἀπὸ τὰ πολλὰ δάκρυα ποὺ ἔχυσαν καὶ παρακολούθησαν τὸ λείψανο τυφλά! Ἀλλὰ καὶ διὰ ξηρᾶς νὰ μεταφερόταν ἡ βασίλισσά μας, θάταν σὰν νὰ μεταφερόταν διὰ θαλάσσης. Γιατὶ ὁ δρόμος θὰ πλημμυροῦσε καὶ θὰ γινόταν θάλασσα ἀπὸ τὰ δάκρυα τῶν πιστῶν ὑπηκόων της...»

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΤΑ ΨΑΡΙΑ ΠΟΥ ΦΤΙΑΝΟΥΝ ΦΩΛΗΕΣ

Σὲ μερικὲς λίμνες τῆς Ρωσσίας ζῆ ἕνα εἶδος μικρῶν ψαριῶν ποὺ φτιάνουν φωλιὲς σὰν τὰ πουλιά. Τὰ ψάρια αὐτὰ καλοῦνται ρωσσικὰ «κολύτσκα», δηλαδὴ ἀγκαθόψαρα, γιατὶ στὸ στόμα καὶ στὴ ράχη φέρουν ἀγκάθια καὶ εἶνε ἀκατάλληλα γιὰ φάγωμα. Τὰ ψάρια αὐτὰ ἔχουν τὴν παράξενη συνήθεια στὶς ἀρχὲς τοῦ καλοκαιριοῦ νὰ μαζεύουν ἀπ' τὴ θάλασσα χορτάρια καὶ ξυλαράκια γιὰ νὰ φτιάσουν τὴ φωλιά τους. Μόλις τὰ θηλυκὰ γεννήσουν τ' αὐγὰ καὶ τ' ἀφήσουν μέσα στὴ φωλιά, δὲν ξαναφροντίζουν γι' αὐτὰ καὶ τὸ κλώσσημα γίνεται ἐκ μέρους τῶν ἀρσενικῶν. Ἀλλὰ τὸ καθήκον τῶν ἀρσενικῶν δὲν περιορίζεται ὡς ἐδῶ, γιατὶ καὶ μετὰ τὸ κλώσσημα πρέπει νὰ φροντίζουν νὰ προφυλάξουν τὰ μικρά τους ἀπὸ διαφόρους ἐχθροὺς καὶ ἰδίως ἀπὸ τὶς μητέρες των, ἡ ὁποῖες τὰ τρῶνε μὲ μεγάλη τους εὐχαρίστησι.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος καὶ ἡ Καραγκούνισσες. Ἡ δειλία τῶν Θεσσαλῶν καὶ ἡ ἀνδρεία τῶν γυναικῶν τους. Τὸ ὕψος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Πῶς χτίζανε τὰ κάστρα τους. Ἡ Παναγία ἡ Χελιδονοῦ. Ἡ καλὲς ἡμέρες τοῦ Γενάρη, κτλ. κτλ.

Κάποτε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος πολεμοῦσε μὲ τοὺς ἐχθροὺς του κοντὰ στὰ Φάρσαλα. Ἀλλὰ μόλις ἄρχισε ἡ μάχη, οἱ Θεσσαλοὶ σύμμαχοί του φοβήθηκαν καὶ, ρίχνοντας τ' ἄρματά τους, τὸ βάλανε στὰ πόδια. Τότε ἡ γυναίκες των, ἡ ὁποῖες ἐκουβαλοῦσαν στὸ στράτευμα τροφὲς καὶ νερό, βλέποντας τοὺς ἄνδρες νὰ φεύγουν ντροπασμένοι, πῆραν τὰ ὅπλα τους καὶ ἄρχισαν νὰ πολεμοῦν αὐτὲς στὴ θέσι τους.

Ἔτσι καὶ οἱ στρατιῶτες τοῦ Ἀλεξάνδρου πῆραν θάρρος καὶ κατατρόπωσαν τοὺς ἀντιπάλους των. Τότε ὁ Μακεδὼν βασιλεύς, θέλοντας νὰ τιμήσῃ τὶς γυναῖκες τῶν Θεσσαλῶν γιὰ τὴν ἀνδρεία τους καὶ νὰ ἐξευτελίσῃ τοὺς ἄνδρες γιὰ τὴ δειλία τους, διάταξε νὰ φοροῦν τὰ μαντήλια τῶν γυναικῶν οἱ ἄνδρες καὶ τὶς περικεφαλαίες τῶν ἀνδρῶν ἡ γυναίκες.

Ἔτσι, ἀπὸ τότε, ὅπως πιστεύει ὁ Ἑλληνικὸς λαός, οἱ Καραγκούνηδες, οἱ σημερινοὶ ἀπόγονοι τῶν παλαιῶν Θεσσαλῶν, φοροῦν στὰ κεφάλια τους μαντήλια κι' ἡ γυναίκες περικεφαλαίες.

***

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πιστεύει ἀκόμα ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦταν ψηλοὶ καὶ λυγεροὶ σὰν τὶς λεῦκες. Ἦσαν τόσο ψηλοί, ὥστε, ὅταν ἔπεφταν κατάγης, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσαν νὰ ξανασηκωθοῦν, πέθαιναν. Γι' αὐτὸ κι' ὁ βαρύτερος ὅρκος των ἦταν αὐτός: «Ἂν δὲν λέω ἀλήθεια, νὰ πέσω κάτω!»

Στὸ Μικρὸ Σοῦλι τῆς Ἠπείρου ὑπάρχει σχετικῶς ἡ παράδοσι ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς ἦταν τόσο ψηλοί, ὥστε τὰ κεφάλια τους ἐφτάναν ὡς τὰ σύννεφα! Ὅταν δὲ ἔχτιζαν τὰ θεάματα ἐκεῖνα κάστρα τοῦ ὁποίου σώζονται ἀκόμα καὶ σήμερα λείψανα, ἄπλωνε ὁ ἕνας τὸ χέρι τοῦ ἀπ' τὴν Κρεστένιτσα κι' ὁ ἄλλος ἀπ' τὴ Βελσίτσα καὶ δανείζονταν τὰ σύνεργα τῆς δουλειᾶς των. Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ γεφύρια, γιατὶ πηδοῦσαν εὔκολα τὰ ποτάμια. Κι' ὅταν πολεμοῦσαν, ἔριχναν ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλο μεγάλα κορφώνια.

***

Γιὰ τὴν Παναγία τὴ Χελιδονοῦ, τὴ γνωστὴ παλιὰ ἐκκλησία τῆς Ἀττικῆς, ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθη παράδοσις:

Ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια παρουσιάστηκε στὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν ἕνα μεγάλο ἐχθρικὸ στράτευμα ποὺ προχωροῦσε διαρπάζοντας καὶ καταστρέφοντας ὅ,τι εὕρισκε μπροστά του. Τότε οἱ χωρικοὶ τῆς Ἀττικῆς μαζεύτηκαν καὶ παρετάχθηκαν μὲ τ' ἄρματά τους στὴν ἄκρη μιᾶς ρεμματιᾶς, ἐκεῖ ποὺ εἶνε σήμερα ἡ Χελιδονοῦ, γιὰ νὰ χτυπηθοῦν μὲ τοὺς ἐχθρούς. Οἱ ἐχθροὶ ἦσαν τοποθετημένοι ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ μεριά καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ὠπλισμένοι καλύτερα ἀπ' τοὺς δικούς μας, θεωροῦσαν βεβαία τὴ νίκη τους. Ἀλλά, λίγο πρὶν ἀρχίσῃ ἡ μάχη, βγῆκε ἀπὸ μιὰ γειτονικὴ σπηλιὰ ἕνα χελιδόνι ποὺ ἄρχισε νὰ πετᾷ πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τῶν χωρικῶν. Τότε αὐτοὶ πῆραν θάρρος ἀπ' τὸν αἰτιο αὐτὸ σημάδι καὶ ὅταν οἱ ἐχθροὶ τοὺς θέλησαν νὰ πεσοῦν τὸ ρέμμα, ἔπεσαν ἀπάνω τους μ' ὁρμὴ καὶ τοὺς κατασυντρίψανε. Μετὰ τὴ νίκη ἔχτισαν στὸ μέρος ἐκεῖνο τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας. Ἡ σπηλιὰ ἐκείνη ἀπὸ τὴν ὁποία πρωτοπετάχτηκε τὸ χελιδόνι βγάζει καὶ σήμερα νερὸ ἁγιασμένο ποὺ γιατρεύει κάθε λογῆς ἀρρώστεια.

***

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ Ἰανουαρίου μὲ σολτσοῦν συνήθως μερικὲς ἡμέρες καταστρέφοντας ὅ,τι εὕρισκε μπροστά του. Τότε οἱ χωρικοὶ τῆς Ἀττικῆς μαζεύτηκαν καὶ παρετάχθηκαν μὲ τ' ἄρματά τους στὴν ἄκρη μιᾶς ρεμματιᾶς, ἐκεῖ ποὺ εἶνε σήμερα ἡ Χελιδονοῦ, γιὰ νὰ χτυπηθοῦν μὲ τοὺς ἐχθρούς. Οἱ ἐχθροὶ ἦσαν τοποθετημένοι ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ μεριά καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ὠπλισμένοι καλύτερα ἀπ' τοὺς δικούς μας, θεωροῦσαν βεβαία τὴ νίκη τους. Ἀλλά, λίγο πρὶν ἀρχίσῃ ἡ μάχη, βγῆκε ἀπὸ μιὰ γειτονικὴ σπηλιὰ ἕνα χελιδόνι ποὺ ἄρχισε νὰ πετᾷ πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τῶν χωρικῶν. Τότε αὐτοὶ πῆραν θάρρος ἀπ' τὸν αἰτιο αὐτὸ σημάδι καὶ ὅταν οἱ ἐχθροὶ τοὺς θέλησαν νὰ πεσοῦν τὸ ρέμμα, ἔπεσαν ἀπάνω τους μ' ὁρμὴ καὶ τοὺς κατασυντρίψανε. Μετὰ τὴ νίκη ἔχτισαν στὸ μέρος ἐκεῖνο τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας. Ἡ σπηλιὰ ἐκείνη ἀπὸ τὴν ὁποία πρωτοπετάχτηκε τὸ χελιδόνι βγάζει καὶ σήμερα νερὸ ἁγιασμένο ποὺ γιατρεύει κάθε λογῆς ἀρρώστεια.

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

ΤΑ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ

Ἰαπωνία ἡ πατρίδα τῶν Χρυσανθέμων. Πῶς ἔγιναν γνωστὰ στὴν Εὐρώπη. Ἡ μῆνις τῶν Γάλλων ἐπαναστατῶν κατὰ τῶν χρυσανθέμων. Ἡ ἀριστοκρατία τῶν λουλουδιῶν, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τὰ χρυσάνθεμα, οἱ «Αἰθημήτρηδες», ὅπως τὰ λέει ὁ Ἑλληνικὸς λαός, εἶνε τὰ κατ' ἐξοχὴν ἄνθη τοῦ φθινοπώρου.

Τὰ χρυσάνθεμα ἦσαν γνωστὰ καὶ ἐκαλλιεργοῦντο στὴν Ἰαπωνία πολὺν καιρὸ πρὶν εἰσαχθοῦν στὴν Εὐρώπη. Ἐκεῖ μάλιστα ὁ λαὸς τρέφει πρὸς αὐτὰ λατρεία σχεδὸν θρησκευτική.

Τὰ Ἰαπωνικὰ χρυσάνθεμα εἶνε ὡραιότατα, τεράστια κι' ἔχουν τὰ παραδοξότερα χρώματα. Τὸ χρυσάνθεμο στὴν Ἰαπωνία θεωρεῖται ὡς ἐθνικὸ ἄνθος καὶ ὅποιος καταστρέψει χρυσάνθεμο θεωρεῖται ὑπόλογος ἀπέναντι τοῦ ἰδίου τοῦ αὐτοκράτορος.

Ἀλλὰ καὶ στὴν Κίνα τὰ χρυσάνθεμα ἔχουν ὄχι λιγώτερους θαυμαστάς. Οἱ Κινέζοι τὰ ὀνομάζουν «κιαλό» καὶ οἱ καλλιτέχναι συνηθίζουν νὰ ζωγραφίζουν ἀπάνω σὲ πλάκες πορσελάνης τὰ καλύτερα εἴδη τους.

Ἐπίσης καὶ στὴν Ἀνατολὴ ἔχουν ἰδιαίτερη ἀγάπη στὰ χρυσάνθεμα. Οἱ κάτοικοι στὶς γιορτὲς στολίζουν τὰ σπίτια καὶ τὰ τραπέζια τους μὲ χρυσάνθεμα καὶ ἡ γυναίκες τὰ φοροῦν μὲ φιλαρέσκεια στὰ μαλλιά τους.

Στὴν Εὐρώπη τὰ χρυσάνθεμα ἀργησαν πολὺ νὰ εἰσαχθοῦν. Ἡ εἰσαγωγή τους ὀφείλεται στοὺς Ὁλλανδοὺς, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸ 1664 ἔφεραν στὴν πατρίδα τους ἀπὸ τὴν Κίνα πολυτίμητα δοχεῖα ἀπὸ πορσελάνη, τὰ ὁποῖα ἐκοσμοῦντο ἀποκλειστικῶς μὲ χρυσάνθεμα καὶ ἔτσι ἔγιναν αἰτία νὰ γνωσθῇ καὶ στὴν Εὐρώπη τὸ ὡραῖο αὐτὸ ἄνθος.

Στὴ Γαλλία τὰ χρυσάνθεμα εἰσήχθησαν τὸ 1789 ἀπὸ ἕναν πλοίαρχο ὀνομαζόμενο Μπλανσάρ, ὁ ὁποῖος ἐχε ταξειδέψει στὴν Ἄπω Ἀνατολὴ καὶ, γυρίζοντας ἀπ' ἐκεῖ, φρόντισε νὰ πάρῃ μαζύ του ἕνα ὡραῖο εἶδος χρυσανθέμου, κόκκινον ἀπὸ τὸ κάτω μέρος καὶ λευκὸν ἀπὸ πάνω, τὸ ὁποῖο εὐδοκίμησε κρύο στὸ ἔδαφος τῆς Προβηγκίας.

Ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια ὁ Βασιλικὸς Κῆπος τῆς Γαλλίας εἶχε γεμίσει ἀπὸ χρυσάνθεμα τὰ ὁποῖα ὅμως κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασα Μεγάλη Ἐπανάσταση ἔπεσαν καὶ αὐτὰ θύματα τῆς ὀργῆς τοῦ λαοῦ. Οἱ ὑπόκινηται τῶν ἐπαναστατῶν παρέστησαν στὸν ὄχλο ὅτι τὰ χρυσάνθεμα ἀντιπροσωπεύουν... τὴν ἀριστοκρατία τῶν λουλουδιῶν καὶ τὸν παρεκίνησαν νὰ τὰ καταστρέψῃ. Ἐξορίζοθηκαν λοιπὸν ὅλα καὶ στὴ θέσι τους φυτεύθηκαν πατάτες γιὰ τὸν πεινασμένο λαό!

Κατὰ τὰ ἀκόλουθα χρόνια, τὰ χρυσάνθεμα ξαναμνησθήκαν καὶ, μόλις τὸ 1821, βγῆκαν ἀπὸ τὴν ἀφάνεια, χάρις στὰ φιλανθῆ αἰσθήματα κάποιου Γάλλου γεωπόνου, ὁ ὁποῖος μάλιστα κατώρθωσε νὰ δημιουργήσῃ καὶ νέα εἴδη. Ἔκτοτε τὰ χρυσάνθεμα καλλιεργοῦνται μὲ ἀγάπη ἀπ' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς λαοὺς καὶ σήμερα διαρρυθμίζονται στὶς πρωτεύουσες τῶν χωρῶν εἰδικὲς ἐκθέσεις γι' αὐτά.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ MARIE MISSIR

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Η ΡΟΥΓΙΕ-ΧΑΝΟΥΜ...

ΑΡΡΩΣΤΗ βαρειά, μέσ' στὸ χρυσοστόλιστο κρεββάτι της, μὲ τὶς πολύτιμες δαντέλλες καὶ τὰ χρυσᾶ κεντήματα, ἡ Ρουγιὲ φλογίζεται ἀπὸ τὸν πυρετό... Καθισμένη, ἢ μᾶλλον σωριασμένη σ' ἕνα σοφᾶ, ἡ γρηᾶ Ἀτιὲ-χανοὺμ παρακολουθεῖ μὲ ἀγωνία στὸ πρόσωπο τῆς ἐγγονῆς της τὴν πρόοδο τῆς ἀρρώστειας... Ἀπέραντη σιωπὴ βασιλεύει στὴν αἴθουσα, τὴν πλημμυρισμένη μὲ μυρωδιὰ φαρμακείου,—καί, μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη, ἡ φτωχὴ γιαγιὰ ἀναρωτιέται περιτρομη ἂν ὁ θάνατος, ποὺ τὸν νοιώθει νὰ τριγυρίζῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, δὲν θὰ μπῇ μέσα σὲ λίγο γιὰ νὰ τῆς ἁρπάξῃ τὸ πολυλατρεμένο της παιδί.

Ἀόριστες εἰκόνες περνοῦν μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια τῆς γρηᾶς χανούμισσας. Ξαναθλέπει τὴ Ρουγιὲ μικροῦλα—μιὰ τριανταφυλλένια καὶ ξανθὴ κουκλίτσα ποὺ προκαλοῦσε τὸ θαυμασμὸ ὅλων—ἔπειτα κοριτσοῦλα, λεπτὴ καὶ χαριτωμένη μὲ κοντὰ φρουταναχτὰ καὶ μαλλιὰ ποὺ χυνόντουσαν πλούσια στοὺς ὤμους της,—καί, τέλος, κοπέλλα, μὲ ὡμορφιὰ καὶ χάρι ἀσύγκριτη... Θυμόταν ἀκόμα, ἡ Ἀτιὲ-χανούμ, μιὰ ἑορτὴ ποὺ εἶχε δώσει κάποια Γαλλίδα κυρία, ἀπὸ τὴν ὁποία ὅλοι οἱ κύριοι εἶχαν ἀποκλεισθῆ, γιὰ νὰ μποροῦσον νὰ πάνε ἡ χανούμισσες. Ἡ Ρουγιὲ εἶχε πάει σ' αὐτὴ φορῶντας μιὰ καινουργια τουαλέττα ἀπὸ κρεμαντὲ-σὰν ἄσπρο, ποὺ μόλις τὴν εἶχε λάβει ἀπ' τὸ Παρίσι, καὶ ἡ ἐμφάνισίς της στὰ σαλόνια τῆς Γαλλίδας οἰκοδέσποινας εἶχε προκαλέσει τὸν γενικὸ θαυμασμό...

Ἡ νέες γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια διασκέδασαν τρελλὰ σ' αὐτὴ τὴν ἑορτή. Κουβέντιασαν, γέλασαν, τραγούδησαν, χόρεψαν... Ἡ οἰκοδέσποινα εἶχε ἐπιμείνει πολὺ νὰ τραγουδήσῃ ἡ Ρουγιέ, τόσο, ποὺ στὸ τέλος ἡ νέα κόρη ἀναγκάστηκε νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὴν παράκλησι της κι' ἀρχισε νὰ τραγουδᾶ γαλλικὰ τὸν «Ἀποχαιρετισμὸ» τοῦ Σοῦμπερ. Ἡ Ρουγιὲ εἶχε φωνὴ ὡραία, πολὺ ὡραία μάλιστα, μιὰ φωνὴ ποὺ προκαλοῦσε δάκρυα σ' ὅσους τὴν ἄκουγαν... Γι' αὐτό, μόλις ἄρχισε νὰ τραγουδᾶ, μιὰ γενικὴ συγκίνησις πλημμύρισε τὴν αἴθουσα.

Ἀπὸ τὴ γωνιά, ὅπου ἡ Ἀτιὲ-χανοὺμ βρισκόταν καθισμένη, ψιθύρισε τότε σ' αὐτὶ μιᾶς ἄλλης συνομιλήκου της Τουρκάλας:

—Ἀ! τί δυστυχισμένες ποὺ εἴμαστε, Μελέκ... Σπουδάζουμε πολὺ τὰ παιδιά μας, τοὺς δίνουμε μεγάλες ἐλευθερίες καὶ γι' αὐτὸ θὰ τὰ χάσουμε... Γίνονται περισσότερο Εὐρωπαίες παρὰ Τουρκάλες...

Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ γυναῖκα ἑνὸς προξένου ἔλεγε σὲ μιὰ φίλη της:

—Αὐτὴ ἡ μικροῦλα Ρουγιὲ εἶνε ἐξαιρετικὰ χαριτωμένη καὶ τραγουδᾶει θεῖα... Θὰ μποροῦσε νὰ συναγωνιστῆ μὲ τὴν σιὸ καλὴ Παριζιάνα... Ἡ σημερινὲς Παριζιάνες διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὶς προγονές τους... Νά, κυττάχτε τὴ διαφορὰ μεταξὺ γιαγιᾶς καὶ ἐγγόνης.

. . . . . .

Ἔπειτα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἑορτή, ἡ ὁποία ἔγινε λίγες βδομάδες πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου, ἡ ζωὴ τῆς Ἀτιὲ-χανοὺμ καὶ τῆς Ρουγιὲ ἀλλαξαν... Ἂν καὶ ἡ περισσότερες πλούσιες τουρκικὲς οἰκογένειες ἔφυγαν τότε ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη γιὰ νὰ πᾶνε στὴν Κωνσταντινούπολι, ἡ γρηᾶ βαλιντέ, ἡ ὁποία εἶχε ἀπέραντα κτήματα στὴ Μακεδονία καὶ ἡ ὁποία δὲν εἶχε πειράξει ποτὲ χριστιανό, δὲν θέλησε νὰ φύγῃ... Μονάχα, οἱ τρόποι τῆς ἐγγόνης της τὴν ἀνησυχοῦσαν πολύ. Ἡ Ρουγιὲ ὄχι μόνο ἀρνήθηκε νὰ παντρευτῆ μὲ τὸ γυιὸ ἑνὸς πανισχύρου Πασσᾶ, ἀλλὰ καὶ ὑπερασπίζε τὰ δίκαια τῶν βαλκανικῶν λαῶν, καὶ ἰδιαιτέρως τῶν Ἑλλήνων, κατὰ τῶν Τούρκων... Διάβαζε ἀρόμπρος στὸ καφάσι κι' οὔτε σηκώθηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι της... Εἶχε ἀρρωστήσει ἔξαφνα ἡ νέα κόρη. Οἱ γιατροί, τοὺς ὁποίους κάλεσε ἀμέσως ἡ γιαγιά της, δὲν μπόρεσαν νὰ καταλάβουν τί ἔχει, μὰ φαινόντουσαν πολὺ ἀνήσυχοι.

. . . . . .

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, ἐνῶ ἡ μικροῦλα ἄρρωστη βασανιζόταν ἀπ' τὸν πυρετό, ἔξαφνα φωνὲς πρόσχαρες ἀκούστηκαν ἔξω.

—Γιαγιά, εἶπε ἀνοίγοντας τὰ μάτια της, μελοῦν ἑλληνικὰ ἔξω. Τί εἶνε;...

—Εἶν' αὐτοὶ οἱ σκύλοι οἱ γκιαούρηδες, ἀπάντησε ἡ γρηᾶ χανούμισσα, νοιώθοντας εὐχαρίστησι ποὺ ἐξεδήλωνε μὲ λόγια τὸ μῖσος της ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων.

—Γιατί λὲς σκύλους τοὺς Ἕλληνας, γιαγιά; Ξέρεις καλὰ ὅτι τοὺς ἀγαπῶ ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου ἦταν πρεσβευτὴς στὴν Ἀθήνα... Ἐγὼ ἐξ ἄλλου ἐκεῖ γεννήθηκα καὶ μεγάλωσα καὶ τοὺς ἀγαπῶ τόσο, ὥστε, ἂν ἤμουν ἄντρας, θὰ πολεμοῦσα μὲ τὸ μέρος τους...

Ἡ Ἀτιὲ-χανοὺμ ἔτριξε τὰ δόντια της, μὰ δὲν ἐπρόφερε τὰ λόγια ποὺ ἤρθαν στὰ χείλη της, γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τὴν ἐγγόνη της. Ἐκείνη τότε ἐξακολούθησε:

—Ἡ καμαριέρα μου μοῦ εἶπε ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐγκατέστησαν ἕνα νοσοκομεῖο κοντὰ στὸ σπίτι μας. Εἶν' ἀλήθεια;

—Ναί, μουρμούρισε ἡ γρηᾶ. Ἐπίταξαν γι' αὐτὸ τὸ μεγάλο σπίτι τοῦ Ἀρίφ μπέη ποὺ εἶνε ἀδειανὸ καὶ ποὺ βρίσκεται στὴν ἄκρη τοῦ κήπου μας.

—Ὠ! θὰ ἤθελα νὰ κάνω κάτι γι' αὐτούς, ψιθύρισε ἡ Ρουγιέ, ἀφίνοντας τὸ φλογισμένο κεφάλι της νὰ ξανὰ πέσῃ στὸ μαξιλάρι της...

. . . . . .

Ἀργὰ-ἀργά, ἡ νύχτα ἀπλώθηκε. Ἡ Ἀτιὲ-χανούμ, ἀφοῦ δείπνησε λιτὰ μ' ἕνα κεσσὲ γιαοῦρτι κι' ἕνα φλυτζάνι καφέ, ἀποκοιμήθηκε στὸ ντιβάνι της, ὅπου περνοῦσε τὶς νύχτες της, μὴ θέλοντας νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐγγόνη της... Ἐξ ἄλλου, κάποια ἐλαφρὰ βελτίωσις εἶχε παρατηρηθῆ στὴν ἄρρωστη ἐκεῖνο τὸ βράδυ... Φαινόταν πιὸ ἥσυχη, πρᾶγμα ποὺ δὲν εἶχε παρατηρηθεῖ ἀπὸ πολλὲς ἡμέρες... Εἶχε πάει μάλιστα κάποιο γαλλικὸ ρομάντσο κι' ἐδιάβασε ἀρκετὴ ὥρα, ἀνασηκωμένη στὸ κρεββάτι της.

Ἔντεκα ἡ ὥρα ἐσήμανε σὲ λίγο σ' ἕνα γειτονικὸ ρολόϊ. Κάθε θόρυβος εἶχε πάψει στὸ σπίτι, ὅλα τὰ φῶτα εἶχαν σβύσει, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάμαρη τῆς Ρουγιέ, ὅπου ἕνα καντῆλι ἔκαιγε. Μὲ τὰ μάτια ὀλάνοιχτα, ἡ νεαρὴ χανοὺμ ἀνορθώθηκε ἔξαφνα στὸ κρεββάτι της. Ἀφουγκράστηκε μ' ἀγωνία καί, μὴ ἀκούγοντας τίποτε ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κανονικὴ ἀναπνοὴ τῆς γιαγιᾶς της, τυλίχτηκε σ' ἕνα μακρὺ ἄσπρο πενιουάρ, ἔρριξε μιὰ γάζα στὰ μαλλιά της καί, ὅμοια μὲ φάντασμα, ἔβγῆκε ἀνάλαφρα ἀπὸ τὴν κάμαρή της, ἀκουμπώντας στὰ ἔπιπλα γιὰ νὰ μὴν πέσῃ κάτω ἀπ' τὴν ἀδυναμία... Φωτίζοντας μπρός της μ' ἕνα μικρὸ ἠλεκτρικὸ φαναράκι, μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε φροντίσει νὰ ἐφοδιαστῆ, κατέβηκε τὴ σκάλα κι' ἄνοιξε μὲ χίλιες προφυλάξεις μιὰ μικρὴ πορτίτσα ποὺ ἔβγαινε στὸν κῆπο... Ὁ δροσερὸς καὶ κρύος ἀέρας τὴ χτύπησε τότε στὸ πρόσωπο καὶ τὴν ἔκανε νὰ καθήσῃ γιὰ μιὰ στιγμὴ στὸ σκαλοπάτι... Ἐπειτα σηκώθηκε κι' ἀρχισε νὰ περπατᾶῃ, νὰ τρέχῃ σχεδὸν, μέσα στοὺ κῆπο ποὺ τὸν ἔλουζε τὸ σεληνόφως.. Λαχανιασμένη στεκόταν κάθε τόσο γιὰ ν' ἀναπνεύσῃ καὶ ἔπειτα ἐξακολουθοῦσε τὸ δρόμο της... Τέλος ἔφτασε στὴν ἄκρη τοῦ κήπου, μπρὸς στὸ σπίτι ποὺ οἱ Ἕλληνες τὸ εἶχαν μεταβάλει σὲ νοσοκομεῖο. Ὅλα ἦταν ἥσυχα. Μονάχα μερικὰ φῶτα, μέσα στοὺς θαλάμους, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ἐδείχναν ὅτι ὑπῆρχαν ἐκεῖ ἄνθρωποι ποὺ ὑπέφεραν ποὺ πέθαιναν ἴσως...

Ἡ Ρουγιὲ στάθηκε στὸν κορμὸ ἑνὸς δέντρου γιὰ ν' ἀναλάβῃ τὶς δυνάμεις της. Μιὰ στιγμὴ πέρασε... Ἐπειτα ἡ φωνή της ὑψώθηκε, τρεμάμενη στὴν ἀρχὴ καὶ ἔπειτα σταθερή, θεία καὶ ὑπέροχη μέσα στὴ σιωπὴ τῆς νύχτας... Τραγοῦδοῦσε τὸν «Ἀποχαιρετισμὸ» τοῦ Σοῦμπερ... Τὰ παράθυρα τοῦ νοσοκομείου μισάνοιξαν καὶ μερικὲς ἐρωτήσεις ἀκούστηκαν:

—Ποιὸς τραγουδᾶει λοιπὸν ἐκεῖ;

—Ποιὸς εἶνε τέτοια ὥρα;

—Μέσα στὸν κῆπο κάποια γυναῖκα...

—Ὠ! πόσο ὡραῖο εἶνε τὸ τραγοῦδι της...

Χωρὶς νὰ τοὺς ἀκούῃ, ἡ Ρουγιὲ ἐξακολουθοῦσε τὸ τραγοῦδι της, ἐνῶ ἐκεῖ πάνω οἱ πληγωμένοι καὶ οἱ ἄρρωστοι λικνιζόντουσαν ἀπὸ τὴν ὑπέροχη αὐτὴ φωνή, ποὺ ἀνέβαινε προ αὐτοὺς σὰν μιὰ προσευχή... Τὴν ἱκέτευαν νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἐπιθυμῶντας τὸ θεῖο τραγοῦδι της νὰ βαστήξῃ ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερο...

. . . . . .

Μέσ' στὴ μεγάλη κάμαρη, ἡ Ἀτιὲ-χανοὺμ κοιμόταν πάντοτε... Ὀνειρευόταν πὼς βρισκόταν στὴν ἑορτὴ τῆς Γαλλίδας κυρίας, ὅπου ἡ Ρουγιέ, ὡραία καὶ χαρούμενη, εἶχε τόση ἐπιτυχία... Ξανάθλεπε τὴ νέα κόρη μέσ' στὸ λευκό της φόρεμα, μὲ μιὰ ἄνθοδέσμη ἀπὸ κόκκινα γαρύφαλλα στὸ κοραζί της, νὰ τραγουδᾶῃ κοντὰ στὸ πιάνο... Καὶ ἄκουγε τὴ φωνή της ζωηρά, ἂν καὶ κάπως μακρυνή... Ἔτριβε τὰ μάτια της καὶ ἀναρωτιόταν ἂν ὀνειρεύεται ἢ ἂν εἶχε πάθει προαίσθησι... Μὰ ὄχι, ἦταν ἡ φωνὴ τῆς Ρουγιέ, ποὺ ἀντηχοῦσε ἐκεῖ κάτω στὸ βάθος τοῦ κήπου...

Γρήγορα-γρήγορα, ὅσο τῆς ἐπέτρεπαν τὰ γέρικα πόδια της, ἡ Ἀτιὲ-χανοὺμ πέταξε τὰ σκεπάσματα καὶ ὥρμησε πρὸς τὸ κρεββάτι τῆς ἐγγόνης της. Φρίκη! ἦταν ἄδειο!... Τότε ἔβγαλε φωνὲς τόσο διαπεραστικές, ὥστε οἱ ὑπηρέτες ἔτρεξαν τρελλοὶ ἀπὸ τρόμο, νομίζοντας ὅτι εἶχε πιάσει φωτιὰ τὸ σπίτι.

Τέλος, ἄναψαν φανάρια καὶ ἄνοιξαν τὶς πόρτες, τρέχοντας γιὰ νὰ βροῦν τὴ Ρουγιέ...

Μὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ μικρὸς ὄμιλος ἔφτασε στὸν κῆπο, ἡ φωνὴ τῆς νέας ὑψώθηκε γιὰ τελευταία φορὰ σπαραχτικὴ καὶ ἔπειτα ἀπότομα σώπασε.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο βρῆκαν τὴ Ρουγιὲ ἀναίσθητη στὸ ὑγρὸ χῶμα τοῦ κήπου...

. . . . . .

Παρ' ὅλες τὶς περιποιήσεις τῶν γιατρῶν τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου, ποὺ ἔτρεξαν βιαστικοί, ἡ Ρουγιὲ-Ἐζβὲτ-Τζεμὰλ Πασσᾶ δὲν συνῆλθε ποτὲ πειά.

Κανεὶς δὲν ἔμαθε ποιὰ μυστηριώδης ἀρρώστεια τὴ εἶχε σκοτώσει στὰ εἴκοσί της χρόνια...

MARIE MISSIR

Ἐδιάβαζε ἀρκετὴ ὥρα στὸ κρεββάτι της.

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΠΙΑΝΟΥ

Τὸ πιάνο, μὲ τὸ ὁποῖο διασκεδάζει σήμερα τόσος κόσμος καί... ταλαιπωρεῖται ἄλλος τόσος, ἀνακαλύφθηκε ἀπὸ τὸν Ἰταλὸ Βαρθολομαῖο Χριστόφορι. Ὁ Χριστόφορι γεννήθηκε στὴν Πάδοβα τὸ 1655, καταγόταν ἀπὸ φτωχὴ οἰκογένεια καὶ ἐπεδόθη ἀπὸ μικρὸς στὴν κατασκευὴ μουσικῶν ὀργάνων. Ὕστερα ἀπὸ κάμποσα χρόνια μπῆκε τὴν ἐπιδεξιότητά του καὶ τὸν ἐπῆρε μαζύ του στὴν Αὐλὴ τῆς Φλωρεντίας. Ἐκεῖ ὁ Χριστόφορι κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ διαφόρους συνδυασμοὺς μουσικῶν ὀργάνων καὶ στὸ τέλος ἐφεῦρε τὸ πιάνο.. Τὸ περίεργο ὅμως εἶνε ὅτι ὁ σπουδαῖος αὐτὸς ἐφευρέτης παρέμεινε ἄγνωστος μέχρι τοῦ 1876, ὁπότε ἀνεκαλύφθη τυχαίως ἀπὸ μιὰ ἐφημερίδα τῆς ἐποχῆς του ὅτι αὐτὸς εἶχε ἐφεύρει τὸ πιάνο...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Εὐκολώτερα συγχωροῦμε ἐκείνους ποὺ γελοῦν ὅταν σοβαρολογοῦμε, παρὰ ἐκείνους ποὺ δὲν γελοῦν ὅταν εὐφυολογοῦμε.

—Μποροῦμε νὰ συνεννοηθοῦμε μὲ ἀνθρώπους τῶν ὁποίων δὲν συμμεριζόμεθα τὴ λύπη, ἀλλὰ ὄχι καὶ μὲ ἀνθρώπους τῶν ὁποίων δὲν ἐννοοῦμε τὸ χαμόγελο.

ΤΣΕΧΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ἡ μάχη τῆς Σαδόβας ἔχει τελειώσει πειὰ κι' ἡ μέρα σβύνει ἀργὰ-ἀργά...

Ὁ ἥλιος, γέροντας πρὸς τὴ δύσι του, χαϊδεύει μὲ τὶς στερνὲς ἀχτίδες του τοὺς σκοταμένους καὶ τοὺς πληγωμένους.

Ὁ νικητὴς βασιλιᾶς, φορῶντας τὴ μεγάλη κατασκονισμένη περικεφαλία του καὶ τὸ χαλύδδινο θώρακά του, κάθεται μονάχος στὸ κατῶφλι τῆς σκηνῆς του.

Κυττάζει ὁλοένα τὸν ἀτέραντο κάμπο, ὅπου κοίτονται ἄταφοι ἡ χιλιάδες τῶν στρατιωτῶν ποὺ ἡ μητέρες κ' ἡ ἀροαβωνιαστικὲς δὲν θὰ τοὺς ξαναδοῦνε πειὰ ποτέ.

Ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ κάμπου φτάνει ὡς τ' αὐτιά του ἕνα μεγάλο μουρμουρητό, μιὰ θλιβερὴ βουή, μιὰ χιλιόφωνη συμφωνία ἀπὸ ἀναστεναγμούς, ἀπὸ παρακάλια κ' ἀπὸ ψυχομαχητά...

Ὁ βασιλιᾶς σκύβει τότε τὸ κεφάλι του καὶ λέει μὲ φωνὴ γλυκειὰ σὰν νὰ ὀνειρεύεται:

—«Ἐκεῖ κάτω, στὰ χωράφια τοῦ Βρανδεβούργου, ἀνάμεσ' ἀπ' τὰ ξανθὰ στάχια τῶν σταριῶν, οἱ κρῖνοι γέρνουν τὰ κεφάλια τους καὶ κουφοπαίζουν ἀναμεταξύ τους, κάτω ἀπ' τὸ δροσερὸ φύσημα τῆς βραδινῆς αὔρας.

»Εἶν' ἀμέτρητοι σὰν τ' ἀστέρια τῆς καλοκαιρινῆς νύχτας κι' ἀχτινοβολοῦν περισσότερο ἀπ' τὰ ζαφείρια καὶ τοὺς ἀμέθυστους ποὺ στολίζουν τὴν ὀστεοθήκη τοῦ Καρλομάγνου.

»Ὅταν ἤμουν μικρὸ παιδὶ κι' ἔτρεχα στὰ χωράφια τοῦ Βρανδεβούργου, ἀγαποῦσα νὰ φορῶ στὰ μαλλιά μου ἕνα στεφάνι ἀπὸ κρίνους. Αὐτὸ μ' εὐχαριστοῦσε πολὺ κι' ἡ θέα τοῦ παιδικοῦ μου αὐτοῦ στέμματος ἔφερνε τὸ χαμόγελο στὰ χείλη τῆς μητέρας μου.

»Ὠ, πόσο θἄθελα νἄχα αὐτὴ τὴν ὥρα ἕνα μάτσο ἀπ' τ' ἀγαπημένα μου λουλούδια γιὰ ν' ἀνασάνω τ' ἄρωμα τῆς πατρίδας μου καὶ νὰ στεφανωθῶ μ' αὐτὰ γιὰ τὴ νίκη μου...»

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἔτυχε νὰ περνᾶῃ μπρὸς ἀπ' τὴ σκηνὴ τοῦ βασιλιᾶ κάποιος μικρὸς ποὺ κρατοῦσε ἕνα τύμπανο τρυπημένο ἀπὸ τὶς σφαῖρες.

Ὁ βασιλιᾶς τὸν προσκάλεσε κοντά του, καί, δείχνοντάς του ἕνα χρυσὸ νόμισμα, τοῦ εἶπε:

—Σύρε, μικρέ, νὰ μοῦ φέρῃς ἕνα μάτσο ἀπὸ κρίνους καὶ θὰ σὲ πληρώσω καλὰ γιὰ τὸν κόπο σου...

Τὸ παιδὶ ἄφησε ἀμέσως τὸ τύμπανό του, κατέβηκε στὸ κοντινὸ λειβάδι, πέρασε τοὺς λόφους καὶ τὰ χωράφια ἀπ' ὅπου εἶχε περάσει πρὶν ἀπὸ λίγο ὁ στρατός, ζητῶντας μὲ κεφάλι σκυμμένο κρίνους ἀπάνω στὴν αἱματοπότιστη γῆ.

Τοὺς ζήτησε ἀνάμεσα στοὺς ἑτοιμοθάνατους, τοὺς ζήτησε ἀνάμεσα στοὺς καθωμένους, τοὺς ζήτησε καὶ στὰ ψυχρὰ χέρια τῶν νεκρῶν ἀκόμα, μὰ πουθενὰ δὲν τοὺς βρῆκε.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ ἥλιος βυθιζόταν μεγαλόπρεπα στὸν ὁρίζοντα κι' ἔντυνε μὲ κόκκινο σάββανο τὸν κάμπο τοῦ θανάτου καὶ τῆς φρίκης.

Σὲ λίγο τὸ παιδί, ποὺ δὲν εἶχε χάσει ἀκόμα τὴν ὑπομονή του, εἶδε νὰ γέρνῃ ἀπάνω στὸ πρόσωπο ἑνὸς ξαπλωμένου πολεμιστῆ ἕνας κάτασπρος κρῖνος ποὺ ἄστραφτε σὰν στεφάνι ἀπὸ ροιμπίνια.

Ἔκοψε βιαστικὰ τὸ μοναχὸ λουλοῦδι καί, πατῶντας ἀπάνω σὲ νεκροὺς καὶ σὲ πληγωμένους, δρασκελῶντας λόφους καὶ χωράφια, ἔτρεξε χαρούμενο στὴ σκηνὴ τοῦ βασιλιᾶ.

—Βασιλιᾶ, τοῦ εἶπε, ὅλοι οἱ κρῖνοι εἶχαν μαραθεῖ καὶ μόνο αὐτὸς ἀπόμεινεν ὀρθός. Γιὰ δές τον ὅμως! Τί ὡραῖο λοφίο ποὺ θὰ γίνῃ γιὰ τὴ βασιλικὴ σου περικεφαλαία!

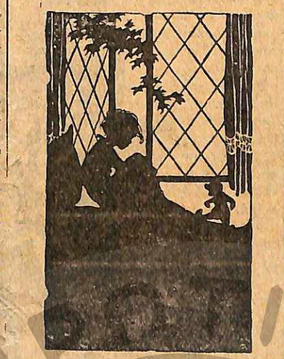

Ὁ βασιλιᾶς χαμογέλασε εὐχαριστημένος καὶ τοῦδωσε τὸ χρυσὸ νόμισμα.

Ἔπειτα κύτταξε τὸ λουλοῦδι καὶ μιὰ φοβερὴ νεκρικὴ χλωμάδα χύθηκε μὲ μιᾶς στὸ πρόσωπό του.

Ὁ κρῖνος ἦταν λερωμένος μὲ στάλες ἀπὸ ἀλικο αἷμα!

Ὁ βασιλιᾶς πέταξε πέρα τὸ λουλοῦδι μὲ τρεμάμενο χέρι, ἔπειτα ἔσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ ψιθύρισε σὰν σὲ ὄνειρο:

—Συχώρεσέ με, Θεέ μου, συχώρεσέ με!...

Ἡ νύχτα εἶχε ἁπλωθεῖ πειὰ σ' ὅλο τὸν πένθιμο κάμπο καὶ τ' ἀστέρια τρεμούλιαζαν σὰν ἀναρίθμητα νυσταγμένα μάτια στὸν καθάριο οὐρανό...

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Κάποτε δυὸ νέοι εἶχαν ἀγαπήσει κι' οἱ δυὸ μιὰ ἀδύνατη καὶ ξεραγκιανὴ κοπέλλα, στὴν ὁποία κανεὶς ἄλλος δὲν ἔδινε σημασία.

—Δυὸ σκύλοι μαλλώνουν γιὰ ἕνα κόκκαλο! παρατήρησε εἰρωνικὰ ὁ Σαμφόρ.

***

Σὲ κάποια συναναστροφή, στὴν ὁποία παρευρισκόταν κι' ὁ Ροσσίνι, μιὰ δεσποινίς, κατόπιν πολλῶν παρακλήσεων, κάθησε στὸ πιάνο γιὰ νὰ παίξῃ ἕνα κομμάτι τοῦ διασήμου μουσουργοῦ.

—Δὲν ξέρετε πόσο φοβᾶμαι, εἶπε συγκινημένη στὸ Ροσσίνι πρὶν ἀρχίσῃ.

—Ἀμ' ἐγώ!... τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΕΘΙΜΑ

ΟΙ ΚΙΝΕΖΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ

Στὴν Κίνα, ὅταν παντρεύεται κάμμιὰ νέα, προσκαλοῦνται στὸ γάμο ἡ γεροντότερες καὶ ἡ ἀσχημότερες γυναῖκες τῆς γειτονιᾶς, ἡ ὁποῖες πληρώνονται μάλιστα γιὰ νὰ παρευρεθοῦν στὴν τελετή. Τὸ κάνουν δὲ αὐτὸ οἱ Κινέζοι γιὰ νὰ γίνεται ὅσον τὸ δυνατὸν πιὸ χυμώδης ἡ καλλονὴ τῆς νύφης ἀνάμεσα στὶς τόσες ἀσχημες. Ὑπάρχουν μάλιστα γυναῖκες ἐξαιρετικῆς τωόντι ἀσχημίας, ἡ ὁποῖες ζοῦν ἀποκλειστικὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα!...

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥΣ

Ἀπὸ τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς, ὁ Βολταῖρος συνήθιζε νὰ συμπῶνῃ πρῶτα τὰ ἔργα του καὶ ἔπειτα νὰ τὰ διορθώνῃ ἀπάνω στὰ τυπογραφικὰ δοκίμια. Ὁ περίφημος φυσιοδίφης Κουβιέρος, ἀντιθέτως, ποτὲ δὲν διόρθωνε τὰ γραψίματά του. Ὁ Φενελὼν πάλι τὶς περίφημες «Περιπέτειες τοῦ Τηλεμάχου» τὶς διόρθωσε ἑφτὰ φορὲς ἐν ὅλῳ. Ὁ Μίλτων, τέλος, ἀπὸ 40 στίχους ποὺ ἔγραφε ἀρχικῶς ἄφινε στὸ τέλος μόνον τοὺς 10.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ — ΤΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΓΚΟΡΚΥ

Η ΔΟΡΑ

Σ' ἕνα Σανατόριο τῆς Κριμαίας, ἐμείναμε ὀχτὼ φυματικοί. Ἐκεῖ μᾶς ὑπηρετοῦσε μιὰ καμαριέρα ποὺ τὴν ἔλεγαν Δόρα καὶ ποὺ ἡ καταγωγή της μᾶς ἦταν ἄγνωστη. Ἐμοιάζε μὲ Ἐσθονή, μιλοῦσε σὰν Λιθουανή καὶ δούλευε σὰν Τατάρισσα.

Ἦταν χοντρή, πελώρια, μὰ εἶχε περπατησιὰ ἀναλαφρη καὶ γέρια ἐπιδέξια. Τὸ πρόσωπό της ὁμοιαζε μὲ ἀλόγου καὶ στὰ χείλη της καὶ τὰ μάτια της ἄνθιζε πάντα ἕνα ἀγαθὸ χαμόγελο...

Ἦταν ἀγράμματη καὶ κουτὴ καὶ πονηρία δὲν περνοῦσε ποτὲ ἀπὸ τὸ μυαλό της. Οἱ ἀσθενεῖς μάλιστα, γιὰ ν' ἀστειεύωνται, τὴν ἐφώναζαν: «Κουτοδόρα!», χωρὶς αὐτὸ νὰ τὴ δυσαρεστῇ καὶ νὰ σβύνῃ τὸ χαμόγελό της ἀπὸ τὰ χείλη της.

Ἡ Δόρα περιποιόταν τοὺς ἀσθενεῖς, ὅπως μιὰ μητέρα περιποιεῖται τὰ παιδιά της. Ὅταν οἱ φθισικοὶ μὲ τὰ μελανιασμένα καὶ καταϊδρωμένα γέρια τους πιανόντουσαν ἀπὸ τὸ κορμί της, ποὺ ἦταν γεμᾶτο ὑγεία καὶ θερμὸ αἷμα, ἐκείνη μὲ τὸ πελώριο κόκκινο χέρι της, ἀπομάκρυνε ἤσυχα τὰ φτωχὰ χέρια τῶν ἐτοιμοθανάτων.

— Κάτω τὰ χέρια! τοὺς ἔλεγε. Αὐτὸ σᾶς κάνει κακό!

Ἡ Δόρα ἦταν θερμή, ἀκόμα καὶ ὅταν ὁ βοριᾶς σούριζε ἀγριος κι' ἡ ὁμίχλη τύλιγε μὲ τὰ πέπλα της τὸ Σανατόριο—ἕνα μικρὸ σπιτάκι στὸ βουνό—καὶ οἱ ἀσθενεῖς τυλιγόντουσαν στὰ σκεπάσματά τους βλαστημῶντας τὸν καιρό. Τὴ νύχτα, ἀφοῦ μᾶς ἔβαζε ὅλους στὰ κρεββάτια μας, τύλιγε τὸ κεφάλι της σὲ μιὰ μαύρη πελώρια πελερίνα. Ἐκεῖ γονάτιζε καὶ προσευχόταν ἐπὶ ὥρα, κυττάζοντας τὸν οὐρανὸ καὶ ἀναστενάζοντας:

—Ὦ! Παναγία Μητέρα καὶ Ἰησοῦ Κυριέ μας!... Κι' ἐσύ, Ἅγιε Νικόλα!...

Ἡ Δόρα δὲν εἶχε καθόλου ποιητικὰ γούστα. Δὲν ἀγαποῦσε ἔξαφνα τὰ λουλούδια, βρίσκοντας πὼς ἔκαναν πολὺ μελαγχολικοὺς τοὺς θαλάμους. Μιὰ νύχτα μάλιστα, καθὼς μιὰ νέα φθισική, πεθαίνοντας, κύταζε ἐκστατικὴ τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ ἄστρα, ἡ Δόρα κατέστρεψε ὅλη τὴν ποίησι τοῦ στερεώματος, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά:

—Ὁ οὐρανὸς μοιάζει μὲ μιὰ ὁ μελέττα...

Μιὰ μέρα κι' ἕνας ἔνματος ἄρρωστος, ἕνας νεαρὸς φοιτητὴς ποὺ τὸν ἔλεγαν Φιλίππωφ, ἔφταασε στὸ Σανατόριο. Μὲ μεγάλη δυσκολία λαχανιάζοντας, ἀνέβηκε τὴ σκάλα. Μὴ θέλοντας πειὰ νὰ προχωρήσῃ, κάλεσε δίπλα του ἕνα μπόγο ποὺ κουβαλοῦσε μαζύ του καὶ εἶπε στὴ Δόρα:

— Τί χάλια ποὺ τὰ ἔχω!... Ὡραῖος δὲν εἶμαι; Ἔ;..

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ εἶπε σ' ἕνα τόνο παραπονετικό. Κύτταζε χαμογελῶντας τὴν πελώρια Δόρα καὶ τὰ δυνατά της στήθη ποὺ ἔπαλλαν ἀπὸ ζωή.

—Ὦ! ὤ! ὀργάσε ἀναπνέοντας γρήγορα καὶ κομμένα. Πόσο γερὴ εἶσαι! Θὰ μὲ θεραπεύσῃς; Δὲν εἶσε ἔτσι;...

—Μὰ φυσικά, τοῦ ἀπάντησε ἡ Δόρα.

Ὁ νέος φθισικὸς εἶχε ὄψι κουκουβάγιας, μάτια γάτας, ὁλοστρόγγυλα, μύτη καμπυλωτή, μικρὸ μαῦρο μουστάκι καὶ πρόσωπο μοχθηρὸ κι' εἰρωνικό.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη, πρὸς μεγάλη ἔκπληξι ὅλων τῶν ἄλλων ἀρρώστων, ἡ Δόρα μεταμορφώθηκε ἐντελῶς σὰν ἀπὸ θαῦμα. Ξεγνοῦσε ὅτι τῆς παραγγέλναμε, σιγύριζε τὰ δωμάτια βιαστικὰ καὶ χωρὶς φροντίδα καὶ ἀπαντοῦσε στὰ παράπονά μας καὶ στὶς παρατηρήσεις μας μὲ ἕνα ἄγριο μούγκρισμα. Ἕνα εἶδος μέθης ἦταν χυμένο σ' ἀλύτιστα μάτια της.

Φαινόταν πὼς εἶχε γίνει τυφλὴ καὶ κουφὴ καὶ πρόβαλε διαρκῶς τὸ κεφάλι της, γεμᾶτο φροντίδα, πρὸς τὴν ταράτσα, ὅπου βρισκόταν διαρκῶς ξαπλωμένος ὁ νεαρὸς φοιτητὴς Φιλίππωφ, βήχοντας καὶ ἀσθμαίνοντας...

Μόλις τῆς ἔμενε μιὰ στιγμὴ ἐλευθερίας ἔτρεχε πρὸς αὐτὸν καὶ μόλις βασίλευε ὁ ἥλιος, κατέφευγε στὸ δωμάτιό του, ἀπ' ὅπου ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ τὴ βγάλῃ κανείς...

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Φιλίππωφ ἔσβυνε, ἔσβυνε διαρκῶς. Πέθαινε μάλιστα μὲ ἀρκετὴ πρωτοτυπία: Γελῶντας, ἀστειευόμενος καὶ προσπαθῶντας νὰ σφυρίξῃ διάφορα τραγουδάκια ἀπὸ ὀπερέττες, ποὺ τοῦ τὰ ἔκοβε ὁ ἄγριος βήχας του...

Κάθε τόσο δὲ φώναζε:

— Δόρα!

Ἀμέσως τότε ἀκουγόταν θόρυβος πιάτων καὶ τσακισμένη τότε ἡ Δόρα παρουσιαζόταν, περιμένοντας σιωπηλὴ τὶς διαταγές του

—Καλέ μου ἐλέφαντα, τῆς ἔλεγε ἐκεῖνος, φέρε μου σταφύλια γρήγορα... Φέρε μου νερό... Σήκωσέ μου λίγο τὸ μαξιλάρι...

Ἐκείνη, σὰν σκλάβα του, ἐκτελοῦσε ἀμέσως τὴ διαταγή του, εὐτυχισμένη καὶ χαρούμενη...

Ὁ Φιλίππωφ μισοῦσε ὅλους τοὺς ἄλλους ἀσθενεῖς καὶ κορόϊδευε ἀγρίως ὅτι ἀστεῖο ἔγχε ὁ καθένας τους. Μονάχα μὲ μένα εἶχε συνδεθεῖ κάπως, γιατὶ ἀγαποῦσε τὴ φιλολογία.

—Ἡ φιλολογία εἶνε ἡ καλύτερη ἐκδήλωσις τῆς ζωῆς, μοῦ ἔλεγε γλυφοντας μὲ τὴν ἄσπρη γλῶσσα του τὰ οδουσμένα χείλη του... Καὶ ὅσο πιὸ μακρυὰ βρίσκεται ἀπὸ τὴ ζωή, τόσο καλύτερη εἶνε...

Κάθησε σ' ἕνα μπάγκο κι' ἔβαλε πλάϊ τὸν μπόγο του...

Ἐμένα μοῦ φαινόταν ὅτι ὁ Φιλίππωφ πέθαινε μάλλον ἀπὸ κάποιο χτύπημα ποὺ τοῦ εἶχε καταφερθεῖ κατ' εὐθεῖαν στὴν καρδιά του παρὰ ἀπὸ φθίσι...

Τέλος ἐπέζησε τὴν ἑξηκοστὴ ἡμέρα ἀπὸ τῆς εἰσόδου του στὸ Σανατόριο. Πρὶν πεθάνῃ, παραληροῦσε κι' ἔλεγε:

—Ἄννα, ἐσὺ ἤσουν ὅλη μου ἡ ζωή... Ἐσὺ μονάχα... Σ' ἀγαπῶ, Ἄννα... Σ' ἀγαπῶ, μικροῦλα μου πῶ αἰώνια... Ὦ! Ἄννα...

Ἐγὼ βρισκόμουν τὴν ὥρα ἐκείνη καθισμένος στὰ πόδια του, πάνω στὸ κρεββάτι του. Ἡ Δόρα πάλι ἦταν σκυμένη πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του καὶ, ὁλολύζοντας, χάϊδευε μὲ τὸ τεράστιο χέρι της τὰ μαλλιὰ τοῦ ἐτοιμοθανάτου. Μὲ τὸ ἄλλο χέρι της κατοῦσε ἕνα δέμα.

Καθὼς ἄκουσε τὸ Φιλίππωφ νὰ προφέρῃ τόνομα «Ἄννα», ἀνορθώθηκε ἔξαφνα καὶ μὲ ρώτησε μ' ἀγησυχία:

—Τί λέεις; Ποιά εἶν' αὐτὴ ἡ Ἄννα;

—Χωρὶς ἄλλο, τῆς ἀπάντησα, κάποια κόρη ἢ γυναῖκα ποὺ τὴν ἀγαποῦσε καὶ τὴν ἀγαπᾶ!

—Τί εἴπατε; φώναξε δυνατὰ ἡ Δόρα ἐκφιασμένη. Ἀγαπᾶτε τὴν Ἄννα;... Ὄχι, ἐμένα μόνο ἀγαπᾶ! Ἀπὸ τὴν πρώτην μέρα ποὺ ἤρθε ἐδῶ, μ' ἀγάπησε...

Μὰ ὁ ἐτοιμοθάνατος ἐξακολουθοῦσε νὰ παραληρῇ καὶ νὰ προφέρῃ τόνομα τῆς ἀγαπημένης του. Τότε ἡ Δόρα, σὰν νὰ βεβαιώθηκε γι' αὐτὸ ποὺ τῆς εἶχα πεῖ, σκούπισε μὲ τὴν ποδιά της τὸ κάθιδρο πρόσωπό της καὶ πεσοῦτας στὰ γόνατά μου τὸ δέμα ποὺ κατοῦσε, μοῦ εἶπε:

— Ἔχει μέσα ἕνα παντελόνι, ἕνα πουκάμισο καὶ δυὸ παντοῦφλες... γιὰ τὸ νεκρικό του ντύσιμο...

Καὶ ἔφυγε ἀμέσως ἀπὸ τὸ δωμάτιο...

Ἔπειτα ἀπὸ καμμιὰ εἰκοσαριὰ λεπτὰ ὁ Φιλίππωφ ἔπαψε πειὰ νὰ παραληρῇ... Ἀνατέντεξε, θέλησε νὰ πῇ κάτι, μὰ ἡ φωνή του πνίγηκε στὸ λαρυγγά του καί, κλείνοντας γιὰ τὴ τελευταία φορὰ τὰ μάτια του, ἄφησε τὸ κεφάλι του νὰ γείρῃ δεξιά...

Ἔχε πεθάνει!...

Ἀμέσως ἐπῆγα νὰ φωνάξω τὴ Δόρα. Στεκόταν στὴν ταράτσα, κυττάζοντας πέρα τὸν σκοτεινὸ ὁρίζοντα. Γύρισε πρὸς ἐμένα τὸ πρόσωπό της καὶ ξαφνιάστηκα. Βλέποντας γιὰ πρώτη φορὰ ὅτι ἡ ἔκφρασίς του ἦταν σκληρή...

—Πέθανε, τῆς εἶπα. Πήγαινε νὰ τὸν ντύσῃς...

—Ὄχι, δὲν θὰ τὸν ντύσω, μοῦ ἀπάντησε ἀπότομα, σουρνοντας τὰ πόδια της στὶς πλάκες... Ὄχι! Δὲν θέλω οὔτε νὰ τὸν ἰδῶ πειά!... Ἔλεγε πὼς μ' ἀγαποῦσε, τὴ στιγμὴ ποὺ ἀγαποῦσε κυττ, τὴν Ἄννα...

—Μὰ αὐτὰ τὰ ἔλεγε ἐνῶ παραμίλαγε, τῆς εἶπα τότε ἐγὼ γιὰ νὰ διορθώσω τὸ πρῶτο λάθος μου...

—Καὶ τί σημασία ἔχει αὐτό... Ἔλεγε τὴν ἀλήθεια... Ἐγὼ ὅμως τὸν ἀγαποῦσα ἀληθινὰ καὶ τοῦ εἶχα ἀγοράσει ἀπὸ τὶς οἰκονομίες μου τὰ νεκρικά του ροῦχα... Μὰ γιατί νὰ μοῦ πῇ ψέμματα; Μοῦ ἔλεγε ὅτι δὲν εἶχε ἀγαπήσει ποτὲ ἄλλη...

Καὶ ἔξαφνα, καθὼς μιλοῦσε ἔτσι, λυγμοὶ δυνατοὶ τὴν ἔπιασαν.

—Ἔλα, Δόρα, νὰ τὸν ντύσῃς, τῆς εἶπα πάλι ἐγώ...

—Πηγαίνετε καὶ ντύστε τὸν μόνος σας, ἀφοῦ εἰστε τόσο καλός, μοῦ ἀπάντησε... Ἐγὼ δὲν ἔρχομαι...

—Μὰ δὲν ξέρω νὰ ντύνω πεθαμένους...

—Καὶ τί μὲ νοιάζει ἐμένα; Ἐγὼ ἤμουν μιὰ ξένη γι' αὐτόν...

—Μὰ εἶνε πεθαμένος τώρα...

—Κι' ἔπειτα;... Μὴν πολεμᾶτε νὰ μὲ καταφέρετε... ἐπέμενε ἡ Δόρα. Δὲν θέλω νὰ ξαναΐδῶ στὰ μάτια μου ἕνα τέτοιο πλάσμα...

Τότε, βλέποντας ὅτι μὲ κανένα τρόπο δὲν θὰ μποροῦσα νὰ τὴν καταφέρω, τὴν ἄφησα στὴν ταράτσα καὶ μπῆκα μέσα...

Καθὼς ἔντυνα τὸν πεθαμένο Φιλίππωφ, ἄκουσα ἔξαφνα ἕνα βαθὺ καὶ διαπεραστικὸ οὐρλιασμα. Ἀμέσως πετάχτηκα ἔξω.

Εἶδα τότε τὴ Δόρα γονατισμένη νὰ χτυπᾷ δυνατὰ τὸ κεφάλι της στὸ πεζοδρόμι τῆς ταράτσας... Ἔκλαιγε καὶ οὐρλιαζε λέγοντας μὲ φωνὴ κομμένη, ἐνῶ αἵματα ἀπὸ τὸ σπασμένο κρανίο της τὴν πλημμύριζαν:

—Ἀγάπη μου... Παιδί μου... Ἀλησμόνητο παιδί μου...

ΜΑΞΙΜΟΣ ΓΚΟΡΚΥ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Ὁ κ. Βικελίδης Π τοῦ Ἄρεως, πάνω στὴ βράσι τοῦ παιχνιδιοῦ.

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

ΑΡΓΙΑ

Τοῦ ποδοσφαίρου πέρασε
ὁ θόρυβος κι' ἡ μπόρα
καὶ ἠρεμία ἀπλώνεται
σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα!
Παραθερίζουν σ' ἐξοχὲς
οἱ ἔνδοξοί μας ἄσσοι
καὶ ὁ καθεὶς τὰ πόδια τοῦ
κυττᾶ νὰ ξεκουράσῃ.
ἐπάνω στὸ δροσόλουστο
χορτάρι τῶν λειμώνων
ποὺ ἀλλοίμονο τοὺς ἔφαγε
τὸν περασμένον χρόνον.
Γιὰ τοῦτο καὶ τὸ πάθημα
μάθημα ἂς τοὺς γίνῃ
καὶ πρὶν τοὺς φάει ἄλλη φορὰ
τώρ' ἂς τὸ φᾶν' ἐκεῖνοι!...

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΟΥ «ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ»

(Μετὰ τὴν ἥττα του πτὴν Ρουμανία)

Γιὰ δὲς καιρὸ ποὺ διάλεξε ὁ Χάρος
(νὰ μᾶς πάρῃ!...
Δὲν φταίει ὁ χάρος, βρὲ παιδιά, μόν'
(φταίει τὸ... χορτάρι!...

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

«Νικηθήκαμε... Καὶ πάλι νικηθήκαμε... Μὰ δὲν πειράζει... Σφαῖρα εἶν' αὐτὴ καὶ γυρίζει...»

Γ. Ἀδριανόπουλος

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΕΣ ΠΕΝΝΙΕΣ

Ἡ τελευταῖες ἥττες τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» ἐσπάραξαν κυριολεκτικῶς τὴν καρδιὰ τῶν Πειραιωτῶν.

—Σωστὴ δηλαδὴ... Σαῖξ—Πειραϊκὴ τραγωδία.

—Πρόκειται ἐπίσης νὰ φυτέψουν τὸ γήπεδο τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ», γιὰ νὰ μποροῦν οἱ παῖκται του νὰ παίζουν καὶ ἐπάνω σὲ χόρτο.

—Μὲ τί ὅμως θὰ τὸ φυτέψουν; Μὲ ...τριφύλλι λένε μερικοί.

—Ἡμεῖς ὅμως, καθὼς καὶ ὁ «Παναθηναϊκός», ἔχουμε ἀμφιβολίας σχετικῶς.

—Καὶ διαφωνίες ἐσημειώθησαν μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ».

—Οἱ κ. κ. Σύμβουλοι ἐφιλονείκησαν μὰ δὲν τὶς... ἔπαιξαν!

—Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ποδοσφαιρικῶν ὁμάδων εἶνε καὶ περιζήτητοι γαμπροί.

—Ὁ κ. Μεσσάρης εἶχε ὥς τώρα ἑπτὰ προτάσεις γάμου!...

—Τὶς ἀπέρριψε ὅμως ὅλες, διότι, ὡς εἶπε, δὲν ἀπεφάσισε ἀκόμη νὰ θέσῃ... τέρμα στὸν βίον του!

—Εἶπε ἀκόμη ὅτι προτιμᾶ τοὺς στεφάνους τῆς νίκης τοῦ ποδοσφαίρου ἀπὸ τὰ... στέφανα τοῦ γάμου!

—Ἐξ ἄλλου ὑπάρχει κίνδυνος νὰ χάσῃ νυμφεύμενος τὴν ἀθλητισήν του δύναμιν, ἐφ' ὅσον τὸ... ἕτερον ἡμισύ του θὰ εἶνε θῆλυ!...

—Τὶς τελευταῖες ἡμέρες δὲν ἐδόθη κανένα ποδοσφαιρικὸ ματς.

—Κι' αὐτὸ ἐξ αἰτίας τῆς ξέστης.

—Τὰ μάτς θὰ ξαναρχίσουν τὸ φθινόπωρο, μὲ τὶς πρῶτες δρυσιές.

—Ἀρνοῦν λοιπὸν καὶ ἀναπαύονται τὰ κάτω ἄκρα τῶν ποδοσφαιριστῶν, τὰ ὁποῖα τόσον ἔδρασαν καὶ ἐμόχθησαν διὰ τοῦ ἔξω ἀριστερά.

Κατόπιν ὅμως σημειοῦται νικηφόρον τέρμα ὑπὲρ τῆς Μικτῆς διὰ τοῦ Μπογδάνου Π, παρὰ τὴν προσπάθειαν τοῦ τερματοφύλακος Γεωγακοπούλου. Μετὰ 3' λήγει ὁ ἀγὼν μὲ νικηφόρον τὴν Μικτὴν Παμφιωτικοῦ—Παλλαμιακῆς εἰς τὸν ἀγῶνα.

Ἡ νικήτρια κατῆλθεν ὡς ἑξῆς: Πατσάνης, Παπαστόπουλος, Παπαθανασίου Π, Σπύρου, Οἰκονομόπουλος, Ἀντωνιάδης - Μπαΐζάνης, Μπογδάνου Ι., Φιλίππου, Μπογδάνου Π, Μαρτίνος.

Β. ΚΟΥΤΣΟΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ

ΛΑΜΙΑ, 6.— Κατὰ τὴν Κυριακὴν 6 Ἰουλίου εἰς τὸ Στάδιον τῆς Λαμίας ἐγένετο ἡ προαναγγελθεῖσα ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξὺ τῆς μικτῆς τῶν Ποδοσφαιρικῶν Ὁμίλων «Παλλαμιακῆς—Παμφθιωτικοῦ» καὶ τῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδος τῆς Ναυτικῆς Ἀεροπορικῆς σχολῆς.

Εἰς τὰς 6 μ.μ. ἀκριβῶς εἰσῆλθον εἰς τὸ γήπεδον αἱ δύο ὁμάδες ὑπὸ τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τῶν θεατῶν καὶ ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς Φιλαρμονικῆς Λαμίας. Τὸ ἐναρκτήριον λάκτισμα ἔδωσεν ἡ Ναυτικὴ Ἀεροπορικὴ Σχολή.

Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε σκληρότατος, ἰδίως μετὰ τὸ α' τέρμα τῆς Μικτῆς Παμφθιωτικοῦ—Παλλαμιακῆς, τὸ ὁποῖον ἐπετεύχθη ὑπὸ τοῦ Μπογδάνου Π.

Μετὰ 10' περίπου σημειοῦται καὶ ἕτερον τέρμα ὑπὲρ τῆς Μικτῆς Ὁμάδος, ἐπιτευχθὲν διὰ τοῦ κ. Μπαΐζάνου. Μετὰ ταῦτα τὸ παιγνίδι μοιράζεται, ἀλλὰ μετὰ 4' σημειοῦται τὸ α' τέρμα ὑπὲρ τῆς Ἀεροπορικῆς Σχολῆς.

Ἐπὶ 10' τὴν ὑπεροχὴν ἔχει ἡ Ἀεροπορικὴ Σχολή, ἀλλὰ μία κάθοδος τῆς Μικτῆς καταλήγει εἰς κόρνερ, ὅπερ κτυπηθὲν ὑπὸ τοῦ Μπαΐζάνου μεταβάλλεται εἰς τέρμα διὰ τοῦ Μπογδάνου Π.

Οὕτω λήγει τὸ πρῶτον ἡμίχρονον μὲ ἀποτέλεσμα 3—1 ὑπὲρ τῆς Μικτῆς ὁμάδος, ὑπὸ τὴν διαιτησίαν τοῦ κ. Καλογεροπούλου.

Κατὰ τὸ β' ἡμίχρονον ἔχουν τὴν ὑπεροχὴν οἱ ἀεροπόροι καὶ εἰς τὸ 5' σημειοῦται τέρμα ὑπὲρ αὐτῶν.

Εἰς τὸ 40' σημειοῦται ἕτερον τέρμα ὑπὲρ τῆς Ἀεροπορικῆς Σχολῆς, καὶ τὸ τελευταῖον τέρμα τῆς ἀγωνίας τῶν ἀεροπόρων ἐπιτυγχάνει ὁ κ. Μπαΐζάνος.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπῆλθε ἡ λῆξις τοῦ ἀγῶνος μὲ ἀποτέλεσμα 3—2 ὑπὲρ τῆς Μικτῆς ὁμάδος.

Ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἀγῶνος ἐσημειώθησαν ἀρκετὰ ἐπεισόδια μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν τῶν δύο ὁμάδων, ἀλλὰ ἡ ἀστυνομία ἐπῆλθε ἀμέσως καὶ ἐπέβαλε τὴν τάξιν.

Ὁ κυνηγὸς τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» κ. Συμεωνίδης, ἀφρίζων καὶ λακτίζων!...

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΑΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μ. Σ ά ρ δ η ν. Τὸ ποίημά σας γιὰ τὸν «Παναθηναϊκό» ἐκρίθη πολὺ πετυχημένο. Καὶ τὸ μέτρο καὶ ἡ ρίμες ἐσφαλμένες. Νὰ π.χ. οἱ τελευταῖοι σας στίχοι:

«Παναθηναϊκὲ»
ἐόρτασες τὰ ἐπινίκεια
γιατί χρήγορα θὰ τάβρῃς μανίκια.
Καὶ ὀκέψου ὅτι τὴν πρωτη 'Οκτω-(βριου
ἡ νίκη θὰ σοῦ κάνῃ φίου! φίου!

Ρ ρ ῆ ν Χ. Καὶ τὰ δικά σας τὰ ἀστεῖα καὶ οἱ στίχοι, ὄχι ἐπιτυχημένα. Γ. Ν ι κ ο λ α κ ό π ο υ λ ο ν. Καὶ οἱ δικοί σας στίχοι ὄχι ἐπιτυχεῖς. Ἰδοὺ π.χ. εἰς τὸν «Ὀλυμπιακόν», τετράστιχο σας:

Ὁ «Ὀλυμπιακὸς» εἶνε ζωντανό,
Καὶ ἡ «Ἕνωσις» σταμάρι,
Καβάλλα πῆγε ὁ «Παναθηναϊκὸς»
Καὶ νίκησε τὸν «Ἄρη»!...

Κ ά π ο ι ο ν Ἀ λ α γ ν ώ σ τ η ν, Ἐνταῦθα. Τὸ τραγουδάκι σας γιὰ τὰ ποδοσφαιρικὰ ὀχτ καὶ τόσο ἀέτολογο. Ἰδοὺ μερικοὶ στίχοι:

Ὅσο δεινὸς κι' εἶνε ὁ «Ὀλυμπιακὸς»
ἔπεσε μέσ' τὴν δίνη.
Κι' ὁ νικητὴς «Παναθηναϊκὸς»
πάντα θὰ τοῦ τὶς δίνῃ...

Β. Κ ο ύ τ σ ο δ η μ ή τ ρ η ν, Λαμία. Δημοσιεύουμε εὐχαρίστως τὴν ποδοσφαιρικὴν κίνησιν τῆς πατρίδος σας.

ΕΝΑΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ ΓΡΙΦΟΣ

Νὰ ποὺ δημοσιεύουμε σήμερα χαρὶν τῆς φιλάθλου νολαίας, κι' ἕναν γρίφο καθαρὰ ποδοσφαιρικόν.

Ποιὸς θὰ τὸν λύσῃ;...

Αἱ λύσεις γίνονται δεκτὲς ὡς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς Ἰουλίου.

Τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν θὰ κληρωθοῦν καὶ ὁ πρῶτος τυχερὸς θὰ πάρῃ ὡς δῶρο ΕΝΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ!...

Οἱ πέντε δεύτεροι ἀπὸ ἕνα «Ἡμερολόγιο» τοῦ «Μπουκέτου» τοῦ 1929

Καὶ οἱ δέκα τρίτοι ἀπὸ ἕνα βιβλίο ἐκ τῶν περιφήμων λογοτεχνικῶν ἐκδόσεων τοῦ «Μπουκέτου».

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Δ. Μ. Η ΜΟΔΑ

Τί θὰ φορέσομε

(Ἄρθρον τῆς βαρώνης ντὲ Κλεσσὺ)

Πολλὰ καλοκαιρινὰ φορεματάκια γίνονται τελευταία στὸ Παρίσι ἀπὸ κρεπέλλα καὶ ἀπὸ ἐταμὶν ἢ ἀνοιχτοῦ χρώματος ἢ πολὺ σκοῦρα.

— Ἀπὸ τὰ ὑφάσματα αὐτὰ γίνονται φορεματάκια ἁπλᾶ καὶ νεανικά. Ὅταν τὸ ὕφασμα εἶνε πολὺ σκοῦρο, ἡ κομπιναιζὸν ἀπὸ μέσα γίνεται χτυπητοῦ χρώματος. Ἔτσι ἕνα φόρεμα ἀπὸ ἐταμὶν μαύρη, φορεῖται μὲ κομπιναιζὸν κόκκινη ἢ κίτρινη. Κουμπάκια κουστάλλινα κόκκινα ἢ κίτρινα γαρνίρουν τὸ φορεματάκι.

— Ἀπὸ κρεπέλλα γίνονται ἐπίσης καὶ χαριτωμένα μικρὰ ταγιέρ, καθὼς καὶ ἀπὸ λεπτὸ ντουέντ.

— Ἡ ζακέτες τῶν ταγιὲρ αὐτῶν εἶνε κοντὲς καὶ ἡ φοῦστες ἔχουν πανὼ πλισσὲ στὰ πλάγια, γαρνίρονται δὲ μὲ βελονιὲς ἀπὸ χονδρὸ κορντονὲ. Ἡ ζῶνες τους, τέλος, δὲν εἶνε δερμάτινες, ὅπως ἄλλοτε, ἀλλὰ ἀπὸ κορδέλλα φαΐγ, ἡ ὁποία κλείνει μ' ἕνα πολὺ μικρὸ φιόγκο.

— Τὰ ὑφάσματα, τὰ ἐμπορμὲ μὲ βοῦλες καὶ μὲ παστίλιες, εἶνε πάντοτε πολὺ τῆς μόδας. Ἂν καὶ φοριοῦνται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ καλοκαιριοῦ, θὰ εἶνε ἀν-βογκ ὡς τὸ τέλος τῆς σεζόν. Πρὸ πάντων συνηθίζονται πολὺ φορέματα μπλὲ-μαρέν, ἐμπορμὲ μὲ ἄσπρες παστίλιες. Γίνονται ἀπὸ ὕφασμα μεταξωτὸ ἢ μαλλομέταξο. Τὰ μαλλομέταξα ὑφάσματα εἶνε πιὸ πρακτικὰ ἀπὸ τὰ ὁλομέταξα, γιατὶ δὲν ταλαλκώνονται τόσο εὔκολα καὶ γιατὶ δὲν εἴμαστε ὑποχρεωμένες νὰ τὰ σιδερώνουμε κάθε φορὰ ποὺ θὰ τὰ φορέσουμε.

— Τὰ κρέπ, τὰ ἐμπριμὲ μὲ βοῦλες, χρησιμοποιοῦνται καὶ ὡς γαρνιτοῦρες στὰ φορέματα. Ἔτσι γίνονται ἀπὸ αὐτὰ ζιλέδες καὶ ζαμπὼ στὰ κοστούμια καὶ μύτες ἐνκρυστὲ στὶς φοῦστες.

— Ἐπίσης φορεματάκια τῆς ἐποχῆς γίνονται ἀπὸ λινὸ καὶ ἀπὸ ὀργκαντί. Τὰ φορεματάκια αὐτὰ εἶνε δροσερὰ καὶ ἐλαφρὰ στὸ σῶμα, τώρα μὲ τὶς μεγάλες ζέστες, καὶ δὲν κοστίζουν πολύ. Πρέπει ὅμως νὰ σιδερώνονται κάθε τόσο. Ἡ χάρις αὐτῶν τῶν φορεμάτων εἶνε ἡ φρεσκάδα των καὶ δὲν κάνει τίποτε τόση δυσάρεστη ἐντύπωση, ὅσο ἕνα φόρεμα ἀπὸ λινὸ ἢ ἀπὸ ὀργκαντί, τσαλακωμένο.

— Πολλὰ φορέματα ἀπὸ ὀργκαντί, γαρνίρονται: ἐφέτος μὲ κεντήματα καὶ μὲ πούλιες, ὥστε νὰ εἶνε κατάλληλα καὶ γιὰ τὸ βράδυ. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ φορέματα αὐτὰ ἀπηγαίνουν σὲ πολὺ νέα πρόσωπα.

— Φορέματα ἀπὸ ὀργκαντί, γαρνίρονται καὶ μὲ σειρὲς ἀπὸ μικὰ βολάν. Δὲν εἶνε ἀνάγκη βέβαια νὰ τονίσουμε ὅτι τὰ φορέματα αὐτὰ πηγαίνουν μόνο σὲ ὅσες ἔχουν λεπτὴ σιλουέττα, γιατὶ τὸ ὀργκαντὶ εἶνε ἕνα ὕφασμα ἐλάχιστα κατάλληλο γιὰ ὅσες εἶνε περισσότερο ἀπὸ ὅσο πρέπει παχειές.

— Ἐπίσης φορεμακάκια ἀπὸ ὀργκαντὶ μὲ φουσκωτὲς φοῦστες καὶ ἰσια κορσάζα εἶνε πρώτης τάξεως τουαλέττα γιὰ τὰ μικρὰ κοριτσάκια. Γαρνίρονται στὴ μέση μὲ λεπτὴ γιρλάντα ἀπὸ ἄθθη ἀσοστὶ μὲ τὸ φόρεμα. Π. χ. σ' ἕνα φορεματάκι ἀπὸ κίτρινο ὀργκαντὶ πηγαίνει ζώνη ἀπὸ κίτρινα λουλουδάκια.

— Φορέματα ἀπὸ ὀργκαντὶ γαρνίρονται καὶ μὲ τοῦλι ὁμοιόχρωμο.

— Μεγάλοι τοῦλινοι γιακάδες, πλισσὲ ἢ «ἀν-φρόμ», γαρνίρουν καὶ κορσάζα καμωμένα ἀπὸ ὁποιοδήποτε ὕφασμα.

— Θέλετε νὰ φρεσκάρετε ἕνα περυσινό σας κορσάζο;... Γαρνίρετέ το μ' ἕνα μεγάλο στρογγυλὸ γιακὰ σουιωτὸ ἀπὸ δαντέλλα ἢ ἀπὸ τοῦλι πλισσὲ ἢ κουμένο «ἀν-φρόμ».

— Οἱ μεγάλοι γιακάδες ἀπὸ δαντέλλα ἔχουν μπορντούρα ὁλόγυρα ἀπὸ τοῦλι διπλό.

— Ἂν προτιμᾶτε ὅμως ἀντὶ μεγάλου γιακᾶ, προσθέτετε στὸ κορσάζο σας μπολερὸ ἢ μικρὴ μπέστα ἀπὸ δαντέλλα ἢ διπλὸ τοῦλι.

— Στὰ βραδυνὰ φορέματα οἱ γιακάδες ἀπὸ τοῦλι ἢ ἀπὸ δαντέλλα προσαρμόζονται ντραπέ, μὲ ἕνα ἢ δύο τριαντάφυλλα. Τὸ ντραπάρισμα γίνεται στοὺς ὤμους ἢ πίσω στὴν πλάτη.

— Ἡ τσαντες ἐφέτος ἔχουν μεγάλη ποικιλία. Εἶνε τῆς μόδας τσάντες ἀπὸ κρετὸν ἢ ἀπὸ λινὸ γιὰ τὸ πρωί, καὶ γιὰ τὶς ἐξοχές, μεγάλες καὶ πρακτικές, ἀσοστὶ μὲ τὴν ὀμπρέλλα ἢ μὲ τὸ φόρεμα καὶ γιὰ τὸ ἀπόγευμα τσάντες μικρὲς ἀπὸ ταφτᾶ φεγέ, ἀσοστὶ μὲ τὴν ὀμπρέλλα καὶ μὲ φερμουὰρ ξύλινο.

— Ἐπίσης εἶνε πάντοτε «ἀν-βογκ» καὶ ἡ δερμάτινες τσάντες, ἡ ἀσοστὶ μὲ τὰ γάντια καὶ μὲ τὰ παπούτσια. Καὶ ἡ τσάντες ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σὶν εἶνε τῆς μόδας ἐφέτος, καθὼς καὶ ἡ τσάντες ἀπὸ ἐταμίν, ἐπάνω σὲ φόντο διαφορετικοῦ χρώματος.

— Ἡ πρωϊνὲς τσάντες ἔχουν σχῆμα σάκκου συνήθως τετραγώνου. Ἐπίσης καὶ ἡ ἀπογευματινὲς ἔχουν τὸ ἴδιο σχῆμα, ἀλλ' εἶνε πολὺ μικρότερες. Πολλὲς ὅμως ἀπογευματινὲς τσάντες ἔχουν καὶ σχέδιο φακέλλου.

— Ἡ ταξειδιωτικὲς τσάντες γίνονται ἀπὸ ὕφασμα ἀσοστὶ μὲ τὸ κοστοῦμι. Ἂν δὲ εἶνε ἀπὸ λινό, τότε γαρνίρονται μὲ πολύχρωμα κεντήματα.

— Γιὰ τὸ βράδυ συνηθίζονται πολὺ τσάντες ἀπὸ κεντημένο τοῦλι ἐπάνω σὲ φόντο ἀπὸ λαμὲ ἢ ἀπὸ μεταξωτό.

— Μερικὲς πρωϊνὲς τσάντες ἔχουν δεξιὰ κι' ἀριστερὰ στὸ φερμουὰρ δύο ἀρκετὰ μεγάλους κρίκους. Ἀνάμεσα ἀπὸ αὐτοὺς περνάει μιὰ μικρὴ ὀμπρέλλα τοῦ ἥλιου, ἀσοστί. Ἡ νουθωτὲ αὐτὴ εἶνε πολὺ τῆς μόδας στὸ Παρίσι.

— Ἄλλες πάλι τσάντες ἔχουν δυὸ κρίκους ἢ δυὸ «πάτ» ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα στὴ μέση. Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς κρίκους ἢ τὶς «πάτ» περνάει ἡ ὀμπρέλλα τοῦ ἥλιου. Τὸ χέρι τῆς ὀμπρέλλας καὶ τὸ φερμουὰρ τῆς τσάντας εἶνε ἀπὸ ξύλο ἢ ἀπὸ ὑμιτασιὸν («ἐκαΐν»). Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ὀμπρέλλες αὐτές, ἡ προσαρμοζόμενες στὴν τσάντα, εἶνε μικρές, μὲ πολὺ κοντὸ χέρι, μόλις ἐξέχον.

— Γιὰ τὴν ἀμμουδιὰ συνηθίζονται πολὺ ὀμπρέλλες ἀπὸ ἀνοιχτόχρωμο λινό, γαρνιρισμένες μὲ μοτὶφ διάφορα. Τὰ μοτὶφ αὐτὰ εἶνε ἀσοστὶ μὲ τὸ περιβάλλον. Εἶνε δηλαδὴ σὲ σχῆμα βαρκούλας, ψαριῶν, γλάρων κλπ.

— Τὸ πιὸ πρακτικὸ κοστοῦμι μπάνιου γίνεται ἀπὸ τζέρσεϋ μπλὲ-μαρέν, μὲ ἐνκρυστασιὸν κόκκινες. Συνηθίζονται ἐπίσης καὶ τὰ τρίχρωμα κοστούμια, π. χ. μπλέ, ἄσπρο καὶ κόκκινο, ἢ μπέζ, καφὲ καὶ ἄσπρο.

— Ἐπίσης συνηθίζονται καὶ τὰ κοστούμια ἀπὸ τρικό. Αὐτὰ ὅμως δὲν εἶνε τόσο πρακτικά, γιατὶ τὸ νερὸ τῆς θάλασσας ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ λεπαίνη τὸ μαλλὶ καὶ ἔτσι τὰ μάλλινα τρικὸ ἀνοίγουν γρήγορα. Ἂν θέλετε νὰ φέρετε σεῖς ἢ ἴδια ἕνα κοστοῦμι μπάνιου, τότε πρέπει νὰ προσέξετε ὥστε τὸ πλέξιμό σας νὰ εἶνε πολὺ σφιχτό.

— Ἐφέτος θὰ ἰδοῦμε καὶ ἀνοιχτόχρωμα κοστούμια μπάνιου, π. χ. ρόζ, μπλέ, λιλὰ καὶ ἄσπρα.

— Θὰ ἰδοῦμε ἀκόμα καὶ πολλὲς ἐμπριμέ.

— Ἀρκετὰ κοστούμια μπάνιου θὰ γαρνίρωνται καὶ ἐφέτος μὲ μεγάλα μονογράμματα ἐνκρυστὲ ἢ κεντημένα.

— Θὰ ἰδοῦμε, τέλος, καὶ πολλὰ κοστούμια ἀπὸ ὕφασμα φεγέ.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

ΤΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ ΜΑΣ

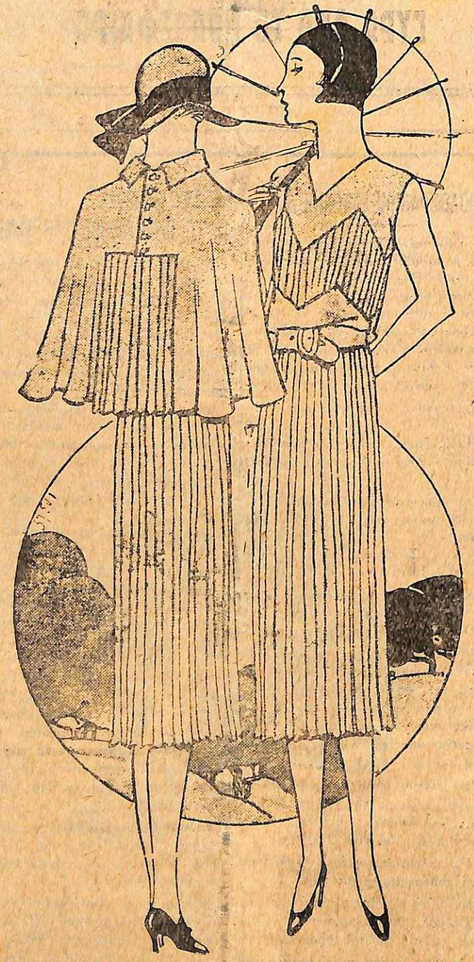

Ἀνσάμπλ, μὲ φόρεμα καὶ πελερίνα, ἀπὸ κρὲπ πλισσέ, κατὰ τὸ πλεῖστον.

ΜΠΑΝΙΕΡΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΔΡΑΓΩΝΑ

ΑΘΗΝΑΙ
ΑΙΟΛΟΥ 91

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
ΑΚΤΗ ΜΙΑΟΥΛΗ 6

ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΑ ΕΙΔΗ ΛΟΥΤΡΟΥ

Ἐκδίδονται Ἀτμοπλοϊκὰ καὶ Σιδηροδρομικὰ εἰσιτήρια δι' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου.
Εἰσιτήρια γύρου συνδυασμένα ἀτμοπλοίων καὶ σιδηροδρόμων μὲ μεγάλας ἐκπτώσεις.
Εἰσιτήρια ἀναψυχῆς, ἐκδρομῶν κ.λ.π.
Εἰσιτήρια οἰκογενειακὰ μὲ μεγάλας ἐκπτώσεις.
Γραμμαὶ Ἀφρικῆς, Ἀμερικῆς, Καναδᾶ, Ἰνδιῶν, Κίνας, Ἰαπωνίας, Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας διὰ τῶν καλυτέρων καὶ μεγαλειτέρων Ἑταιρειῶν.
Ἀτμόπλοια 45 χιλ. τόννων.
Ἀτμόπλοια 65 χιλ. τόννων.
Διάπλους Ὠκεανοῦ ἡμέρας τέσσαρας καὶ ἡμίσειαν.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΑΙ
ΑΔΕΛΦΟΙ ΓΚΙΟΛΜΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΘΗΝΑΙ-ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
Τηλ. Διεύθυνσις ΓΚΙΟΛΜΑΝΣ-*Ἀθῆναι*
Τηλέφωνον Ἀριθ. 4—25

Ἀποστολὴ δεμάτων, κιβωτίων καὶ ἐμπορευμάτων εἰς ὅλον τὸν κόσμον.
Ἀποστέλλονται αἱ ἀποσκευαὶ τῶν ἐπιβατῶν κλπ. εἰς ὅλας τὰς πόλεις τοῦ κόσμου.

Εἰσιτήρια Σιδηροδρόμων Ἑλλ. Κράτους διὰ Πελοπόννησον, Στερεὰν Ἑλλάδα, Μακεδονίαν καὶ Θράκην.
Εἰσιτήρια ταχειῶν ἀμαξοστοιχιῶν δι' Εὐρώπην.
Ἐξασφαλίζονται θέσεις ἢ ἰδιαίτεροι θάλαμοι εἰς τὰ διάφορα κατ' ἐκλογὴν τῶν ἐπιβατῶν ἀτμόπλοια, ὡς καὶ κλίναι εἰς τὰς ἀνὰ τὴν Εὐρώπην κυκλοφορούσας ἀμαξοστοιχίας μετὰ WAGON - LITS.
Ἐκτελωνισμός, παραλαβὴ καὶ μεταφορὰ ἀποσκευῶν, ἐμπορευμάτων κ.λ.π.
Ἀσφάλειαι ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ «CONCERT»
ἀποδίδει εἰς ἀφάνταστον ἔντασιν καὶ διαύγειαν καὶ στοιχίζει λιγώτερα ἀπὸ ὅ,τι ἕνας καλὸς φωνογράφος.
Τὸ ραδιόφωνον «CONCERT» εἶνε ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος κάθε σπιτιοῦ.
Πωλεῖται: Γραφεῖον Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδον ἐκ 1016 πήχεων πλησίον Ἁγίου Νικολάου Πυρναρῆ παρὰ τὴν Γλυφάδαν. Πληροφορίαι Φρυνίχου 6, Πλάκα.

ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
Κ. ΒΛΑΣΙΔΗΣ — Πεσματζόγλου 9

ΟΜΒΡΕΛΛΑΙ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
Ο ΗΛΙΟΣ
57 ΑΙΟΛΟΥ 57
ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ διὰ νὰ διατηρήσετε τὴν ΔΡΟΣΕΡΟΤΗΤΑ τοῦ προσώπου σας, σᾶς χρειάζετε μιὰ ΟΜΒΡΕΛΛΑ. ΛΟΙΠΟΝ δὲν ἔχετε παρὰ νὰ μᾶς ἐπισκεφθῆτε καὶ νὰ τὴν ἀγοράσετε ἀπὸ τὸ κατάστημά μας, ὅπου θὰ εὕρετε
Προσέξατε στὴν Δ/σίν μας ΗΛΙΟΣ Αἰόλου 57

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.
ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ
Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ
Μενάνδρου 27, Ἀθῆναι. Τηλ. 1-68.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
Ἰατρὸς δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργ. Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Τεγέας 1. Ὧραι 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ. Ἀριθ. Τηλεφ. 7—62.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΥΜΑΤΙΚΟΥΣ
Ἐξεδόθη καὶ πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα Ἀθηνῶν «Ὁ Πρακτικὸς Ὁδηγὸς τῆς ἄνευ μαγειρικοῦ ἅλατος διαίτης τῶν φυματικῶν τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου
HERRMANNSDORFER
κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ ΓΕΩΡΓ. Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ
Ἰατροῦ - Χειρούργου
Ὁδὸς Σίνα 9, Ἀριθ. τηλεφ. 3-72.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὴν πραγματικῆς εὐκαιρίας τὰ κάτωθι ὀδοντοϊατρικὰ μηχανήματα: 1) ἕνα τοῦρ ἠλεκτρικὸν χειρουργεῖον RITER, καὶ 2, ἕνα ταμπλὼ ἠλεκτρικὸν DENTAL, ἀμφότερα ἐν ἀρίστῃ καταστάσει. Πληροφορίαι ὁδὸς Κορῆ 5, γ' ὄροφος, γραφεῖα Π. Α. Ε. Κ.

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ τὴν ἀγνὴν κολώνιαν ΜΙΧ. Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ. Ὑπερέχει ὅλων εἰς ἄρωμα καὶ ποιότητα. Πώλησις λιανικὴ καὶ χονδρική: Πλατεῖα Παλ. Δημοπρατηρίου 104.

ΑΝΝΑ ΖΑΧΑΡΙΟΥ
Κεντήτρια ἀσπρορρούχων
Καφφενεῖον Παπαδάκου
Κατσιπόδι.

Ζ. ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΣ καὶ ΖΑΧ. Ν. ΣΥΜΕΩΝ. Βιβλιοδετικαὶ καὶ τυπογραφικαὶ ἐργασίαι. Ὁδὸς Δέκα 20. Ἀθῆναι.

ΣΑΣ ΣΥΝΙΣΤΩ

Νά πέρνετε κάθε πρωΐ σὲ μισό ποτήρι κρύο νερὸ ἕνα κουταλάκι

ΜΑΓΝΗΣΙΑ
Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

Τότε θὰ εἶσθε ἀπρόσβλητοι ἀπὸ τὰς μολυσματικὰς νόσους τῶν ἐντέρων καὶ θὰ διατηρῆσθε πάντα ἐν ἀκμῇ καὶ ὑγείᾳ

ΘΑ ΠΑΥΣΟΥΝ αἱ κεφαλαλγίαι, αἱ ὀξυρεγμίαι, ἡ δυσπεψία καὶ τὸ συνεχὲς φούσκωμα, αἱ κακοδιαθεσίαι καὶ αἱ ζαλάδες, αἱ νευρικαὶ ταραχαὶ καὶ ἡ καθ' ἕξιν δυσκοιλιότης. κυριωτέρα αἰτία ὅλων τῶν ἀσθενειῶν

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6 - ΑΘΗΝΑΙ